Barnabas Celsanos Bartholomæo paiello Equiti Vicentino.S.P.D. Multa sunt Bartholomæe Paielle: qoæ uel inuidiæ: uel malignitatis aculeos subterfugere nequeunt: si ea laudare institeris: ot ingētes diuitiæ: magoæ clientelæ: summæ dignitates: generis uobilitas: & alia eiusmodi: quæ noo mious fortunæ temeritati subiecta: ꝗ ab eadē nobis ꝑcario cōcessa uidemꝰ. Sūt & alia īuidiosa minus: qualia ꝗ ad ualitudinem: bonamq́ corporis babitudinem pertinent: quæ diuina quadā benignitate: & cælesti dono mortalibus elargiunt. Nō ea tamē sunt: ut uerā bōi laudē: aut gloriā cōparare possint. Oīa q̄dē bæc io te conspiciunt amplissima. Sed suot cū aliis coīa pluribꝰ. Alia igit in te longe āpliora resulgēt: quæ cū pro sui dignitate oon sint aliūde cōquisita: sed oī animi: & industria tua cōparata: te noo laude mō dignū: sed etiam admiraodum quodam modo reddere uideotur. Quāobtem nibil est mi Paielle: ꝙ tanti facias opum & diuitiarom toatum affluentiam: maiorum splendorem: generis nobilitatē: neq́ illud i ptimis: (id eoī paiellorꝫ generi iāpridē peculiate extitit) ꝙ Lodouicū patrē & te piter conspicias in eq̄stri ordine collocatū. Illod inq̄ pluris æstimes uelim. ꝙ eo igeniosa doctrina ꝑditus sis: ut in arte poetica emineas. Multū (mibi crede) nois tibi [illegible] addideris: si ea: quæ ingenii calore confecisti: in lucem de sinu tuo protuleris. Opioor iam te ematuruisse panægyras tuas beroico stilo compositas de italis principibus: de Venetis presertim dictatoribus: quorum auspiciis præclarissimæ res terra mariq́ gestæ fuerūt. Quid in editiooem cessas? An ueteris: ne bic tuus labor in reprebensiones iocurrat? Nulla te uel improborum iniquitas: uel maliuolorum odium de illius arcis præsidio deiiciet: in quo certa disciplinæ ratione: & siugulari quadam scribēdi facultate es collocatus. Cupiebam equidem applicare scripta tua bisce Claudiaoi operibus: cum ut io iustam magnitudinē codex accresceret: tum ut eruditorum ingenia pensitarēt quo flumine eloqueotiæ iu panægyricis atq́ elegia fereris: quo oitore uerborum floreres: quaue sententiatum grauitate resulgeres. Atqui longe secus mibi: ꝗ uolebā: euenit. Tu eoim nō exoratus me mea opinione fefellisti: nibil tuarum panægyrum: aut elegiarum edendo: ꝙ eis nondum extremam maoum imposuisse diceres. Perlege igitur Claudianum solū: cuius uitā: ut potuimus: iu būc modū edidimꝰ. Errata aūe si qua iuueneris: partim bumanæ imbecillitati: partim librariorom incutiæ uelim ascribas. Vale musarꝫ decus.

CL.Claudianos poetarum omnium: qui babentor: ferme recentissimus Alexandria Aegypti urbe oriundus fuit:q̄q̄ sūt:qui Hispania malint. Romæ floroit Theodosii ætate: qui ante alios Imperatores fuit christianissimos.quo item tempore Augustinus:Horosius.Euagrius.Ioannes damascen9:& alii pleriq; religionis nostræ fortissimi atletæ claruerunt. Scripsit autem de raptu Proserpinæ libros quattuor.Sed quart9 nescio quo pacto ad nostrā nō puenit ætatē. In Ruffinum libros tres.In Eutropium eunuchum inuectiuas duas. Epitalamia io Honorii & Mariæ nuptiis: quæ non minoris elegantiæ babentur q̄ lasciuiæ. De nuptiis itē Honorii & Mariæ. In tertiū & quartum cōsulatum Hoorii Panægyres.Panægyricas quoq; laudes ī Stiliconem:& Probum.Fuit: ut traddit Augustinus io libris de ciuitate dei a christi:ut ita dixerim: incarnatione alienus: quāuis de religione nostra sancte simul & pie aliquādo loquatur.Quod ut Theodosio blandiretur fecisse:creditum est.Profert idem Augustinus diuinos eius illos uersus:qoibos uictoriam Theodosii[1] aduersus Eugenium impium Gallorem regem descripsit.

Te propter gelidis aquilo de monte procellis
Obruit aduersas acies:reuolutaq; tela
Vertit io auctores:& torbine reppulit bastas.
O oimiom dilecte deo:cui fundit ab aotris
Aeolus armatas byemes:cui militat æther:
Et coniorati ueniunt ad classica uenti.

Vsus est familiarissime Floreotiuo monachō. Vsqoe adeō in pauperes:sed uirtute prædiros liberalem se præbuit: ut uulgo pater pauperum diceretur.

Finis

Claudii Claudiani præfatio in raptum Pro-
serpinæ.

Nuenta secuit primus q naue pfundũ:
i Et rudibus remis sollicitauit aquas:
Qui dubiis aus⁹ cõmittere flatib⁹ alnũ:
Quas natura negat: præbuit arte uias.
Tranquillis primum trepidus se credidit undis:
Littora securo tramite summa legens:
Mox longos tentare sinus: & linquere terras:
Et leni cœpit pandere uela noto.
Ast ubi paulatim præceps audacia creuit:
Cordaq; languentem didicere metum:
Iam uagus irrupit pelago: cælumq; secutus
Aegæas hyemes: ioniumq; domat.

CL. Claudiani de raptu Proserpinæ
liber primus Incipit.

Nferni raptoris equos: afflataq; curru
i Sidera tænareo: caligantesq; profundæ
Iunonis thalamos audaci pmere cantu
Mens cõgesta iubet. gressus remouete pphani.
Iam furor humanos nostro de pectore sensus
Expulit: & totum spirant præcordia phœbum.
Iam mihi cernuntur trepidis delubra moueri
Sedibus: & claram dispergere lumina lucem
Aduentum testata dei. iam magnus ab imis
Auditur fremitus terris: templumq; remugit:
Cecropidum sanctasq; faces extollit eleusis.
Angues triptolemi strident: & squamea curuis
Colla leuant astricta iugis: lapsuq; sereno
Erecti roseas tendunt ad carmina cristas.
Ecce procul ternis hecate uariata figuris
Exoritur: lenisq; simul procedit iacchus
Crinali florens hedera: quem parthica tigris
Velat & auratos in nodum colligit ungues.
Ebria mœoniis figit uestigia thyrsis.
Dii: quibus in numerũ uacui famulantur auerni
Vulgus iners: opibus quorum donatur auaris
Quicqd i orbe perit: quos styx liuetib⁹ ambit
Intersusa uadis: & quos fumantia torquens
Aequora gurgitib⁹ phlegeton perlustrat anhelis:
Vos mihi sacratum penetralia pandite rerum:
Et uestri secreta poli: qua lampade ditem
Flexit amor: quo ducta ferox proserpina raptu

A 3

Possedit dotale chaos:quantasq; pee oras
Sollicito genitrix erraueric anxia cursu.
Vnde datæ fruges populis:& glande relicta
Cesserit inuentis dodonia quercus aristis.
Dux erebi quondam tumidas exarsie in iras
Prælia moturus superis:quod solus egeret
Connubiis:sterilesq; diu consumeret annos
Impatiens nescire torum:nullasq; mariti
Illecebras.& dulce patris cognoscere nomen.
Iam quæcunq; latent ferali monstra barathro:
In turmas aciemq; ruunt:contraq; tonantem
Coniurant furiæ:crinitaq; sontibus hydris.
Tisiphone quatiens in fausto lumioe pioum
Armatos ad castra mouet pallentia maoes.
Pene reluctatis iterum pugnaotia rebus
Rupissent elemeota fidem:peoitusq; reuulso
Carcere laxatis pubes titania uinclis
Vidisset cæleste iubar:rursusq; cruentus
Aegæoo positis arcto de corpore nodis
Obuia centeno uexasset fulmioa motu.
Sed parcæ uetuere minas:orbiq; timentes
Ante pedes soliumq; ducis fudere sæueram
Caniciem:genibusq; suas cum supplice fletu
Admouere manus:quarum sob iure tenentur
Omnia: quæ serie fatorum pollice ducuot:
Longaq; ferratis euoluunt sæcula pensis.
Prima fero lachesis clamabat talia regi
Incultas dispersa comas.o maxime noctis
Arbiter:umbrarumq; potēs:cui nostra laborāt
Stamina:qui fioem cunctis & semioa præbes
Nasceodiq; uices alterna morte repeodis:
Qui uitam letumq; regis.nam quicquid ubiq;
Gignit materies:hoc te donante creatur:
Debeturq; tibi cunctis ambagibus æui.
Rursus corporeos animæ mutaotur in artus.
Ne pete firmatas pacis dissoluere leges:
Quas dedim⁹:uenitq; colus.oeu prælia fratrum
Ciuili conuerte tuba.cur impia tollis
Signa?quid incæstis aperis titaoibus auras?
Posce iouem.dabitur coniunx.uix ille pepercit:
Erubuitq; preces:animusq; relanguit aerox:
Quanuis indocilis flecti ceu turbine rauco:
Cum grauis armatur boreas:glacieq; oiuali

Hispidus.& gelida concretus grandine pennas
Flare cupit:pelagus syluas camposq; sonoro
Flāmine rapturus:si forte aduersus ahenos
Aeolus obiecit postes.uaoescit inanis
Impetus.& fractæ redeūt io claustra procellæ.
Tom maia geoitom:qui feruida dicta reportet:
Imperat acciri.cyllenius astitit ales
Somniferam quatiens uirgam:tectusq; galeto.
Ipse rudi solio fultus:nigraq; uereodus
Maiestate sedet.squallet immania fædo
Sceptra situ.sublime caput mœstissima nubes
Asperat:& diræ riget inclementia formæ.
Terrorem dolor augebat.tuoc talia celso
Ore tonat.tremefacta silent dicente tyranoo
Atria:latratum triplicem compescuit ingens
Ianitor.& presso lachrymarum fonte resedit
Cocytus.tacitis acheron obmutuit undis:
Et phlegethontææ requierunt mormura ripæ.
Atlantis tegææ nepos cōmuoe profundis:
Et superis numen:qui fas per limen utruoq;
Solus habes:geminoq; facis cōmertia muodo:
I celer:& proscinde ootos:& iussa superbo
Redde ioui:taotum ne tibi sæuissime frattum
In me ioris habes? si nobis noxia uires
Cum fortuna tulit:non robur & arma
Perdidimus.si rapta dies:an forte iacentes
Ignauosq; putas? q; non cyclopeia tela
Stringimus:aut uanos tonitru deludim9 auras.
Nunne satis uisum est:grati q; luminis expers
Tertia supremæ patior dispeodia sortis?
Informesq; plagas? cum te lætissimos ornet
Signifer:& uario ciogant splendore triones.
Sed thalamos etiam prohibes.oereia glauco
Neptunum gremio complectitur amphitryte.
Te consanguineo recepit post fulmioa fessum
Iuno sinu.quid enim narrem latitantia furta?
Quid cererem? magnāq; themi? ubi tāta creādi
Copia? te felix natorum turba corooat.
Ast ego deserta mœrens ioglorius aula
Implacidas oullo solabor pignore curas.
Non adeo toleranda quies:primordia testor
Noctis:& horrendæ stagna intemerata paludis.
Si dicto parere neges:patefacta ciebo

Tartara.ſaturni ueteres laxabo catenas.
Obducam tenebris lucem:compage ſoluta
Lucidus umbroſo miſcebitur aer auero.
Vix ea fatus erat.iam ouncius aſtra tenebat.
Audierat maodata pater.ſecumq; uolutat
Diuerſos ducens animos.quæ tale ſequatur
Coniugium:ſtygioſq; uelit pro ſole receſſus.
Certa requiret ni tandem ſententia ſedit.
Aetnææ cereri proles optata uirebat
Vnica.nec tribuit ſobolem lucina ſecundam.
Feſſaq; poſt primos hæſerunt uiſcera partus:
Infœcunda quidem:ſed cunctis altior extat
Matribus:& numeri damnum proſerpina pēſat.
Hāc fouet:hāc ſequitur:uitulā nō blādi⁹ ambit
Torua parens:pedibus quæ non proterit arua:
Nec noua lunatæ curuauit germina frontis.
Iam uicina toro plenis adoleuerat annis
Virginitas:tenerum iam pronuba flāma pudorē
Sollicitat:mixtaq; tremit formidine uotum.
Perſonat aula pcis:pariterq; p uirgine certāt.
Mars clipeo melior.phœbus præſtantior arcu.
Mars dooat rhodopē.phœb⁹ largitur amyclas:
Et delon:clarioſq; lares.hinc æmula iuno:
Hinc poſcit latona nurum.deſpexit utrunq;
Flaua.ceres.raptuſq; timens(heu cæca futuri)
Cōmendat ſiculis furtim ſua pigoora terris.
Infidis natam laribus commiſit alendam:
Aethera deſeruit:ſiculaſq; relegat in oras
Ingenio confiſa loci.trinacria quondam
Italiæ pars una fuit:ſed pontus & æſtus
Mutauere ſitum.rapuit confinia oereus
Victor:& abſciſſos ioterluit æquore montes:
Paruaq; cognatas prohibent diſcrimina terras.
Nunc illam ſociam rapta tellure triſulca
Opponit natura mari.caput iode pachyni
Reſpicit ionias protentis rupibus iras.
Hinc latrat getula thetis:lilybæaq; pulſat
Brachia conſurgens.hinc dedignata teneri
Concutit obiectum rabies tyrrhena pelorum.
In medio ſcopulis ſe porrigit ætna peruſtis:
Aetna gigantæos nunq̄ tacitura triumphos:
Enceladi buſtum:qui ſaucia membra reuinctus

Spirat in exhaustum flagranti pectore sulfur:
Et quotiens detrectat onus ceruice rebelli
In dextrum: leuumq; latus: tunc insula fundo
Vellitur: & dubiæ nutant cum mœnibus urbes.
Aetnæos apices solo cognoscere uisu:
Non aditu tentare licet. pars cætera frondet
Arboribus: teritur nullo cultore cacumen.
Nūc mouet indigenas nimbos: piceaq; grauatū
Fœdat nube diem: nunc motibus astra lacessit
Terrificis: damnisq; suis incendia nutrit.
Sed quanuis oimio feruens excuberet æstu:
Scit nubibus seruare fidem: pariterq; fauillis
Durescit glacies tanti secura uaporis.
Arcano defensa gelu fumoq; fideli:
Lambit contiguas innoxia flāma pruinas:
Quæ scopulos tormenta rotent: q̄ tāta cauernas
Vis glomeret: quo fonte ruat uulcanius ignis.
Siue q; obicibus discurrens uentus opertis
Offenso per saxa furit rimosa meatu:
Dum scrutatur iter libertatemq; reposcens
Putrida multiuagis populator flatibus antra.
Seu mare sulfurei ductum per uiscera montis
Oppressis ignescit aquis: & pondera librat.
Hic ubi seruandum mater fidissima pignus
Abdidit: ad phrygios tendit secura penates:
Turrigeramq; petit cybelem: sinuosa draconū
Membra regēs uolucri per peruia nobila tractu
Signaot: & placidis humectant frena uenenis.
Frontem crista tegit. pingunt maculosa nirētes
Terga notæ: rutilum squā mis intermicat aurū.
Nunc spiris zephyros tranant: nunc arua uolatu
Inferiore secant. cano rota puluere labens
Sulcatam fœcundat humum. flauescit aristis
Orbita: surgentes scindunt uestigia fruges.
Vestit iter comitata seges. iam linquitur ætna:
Totaq; decrescit refugo trinacria uisu.
Heu quotiens præsaga mali uiolauit aborto
Rore genas. quotiens oculos ad tecta retorsit
Talia uoce mouens. Salue gratissima tellus:
Quam oos prætulimus cœlo: tibi gaudia nostri
Sanguinis. & charos uteri commendo labores.
Præmia digna manent, nullos patiere ligones:

Et nullo rigidi uersabere onmeris ictu.
Sponte tuus flnrebit ager cessante iuuenco.
Ditinr nblatas mirabitur incola messes.
Sic ait:& fuluis serpentibus attigit idam:
Hic sedes angusta deæ:templiq; colendi
Relliginsa silex:densis qnam pinus obumbrat
Frondibus:& nulla lucos agitaote procella
Stridula corniferis modulatur carmina ramis.
Terribiles intus thyasi:uesanaq; mixto
Cnncentu delubra gemunt.ululatibus ide
Baccbatur.timidas inclinant gargara syluas.
Postq̄ uisa ceres:mugitum tympana frenant.
Conticuere chori.corybas non impulit ensem:
Non boxus:non æra sonant:blaodiq; leones
Summisere iubas.adytis gauisa cybelle
Exilit:& prooas inteodit ad oscula turres.
Viderae hæc dudum summa speculatus ab arce
Iuppiter:& ueneri mentis penetralia monstrat.
Curarum secreta tibi cytherea fatebor
Candida tartareo nuptum proserpina regi
Iamdudum decreta dari.sic atropos orget:
Sic cecinie longæua themis.nũc matre remota
Rem peragit tempns.fines inuade sicanos:
Et cereris prolem patolis illudere campis:
Crastina pnniceos cum lux detexerit ortus:
Coge tuis armata dolis:quibus urere cuocta
Me quoq; sæpe soles.cur ultima regna qescũt?
Nulla sie immunis regio.nullumq; sub umbris:
Pectus in accessum ueoeri.iam tristis erynnis
Sentiat ardores acheron:ditisq; seueri
Ferrea lasciuis mollescant corda sagittis.
Accelerat præcepta uenus:iussuq; parentis
Pallas:& inflexo qoæ terret mænala cornu
Addunt se comites.diuino semita gressu
Claruit.augurium qualis laturus in orbem
Præceps saoguineo delabitur igne cometes
Prodigiale rubens.non illum nauita toto:
Non impune uident populi:sed crine minaci
Nunciat:aut ratibus ueotos:aut nubibus ignes:
Deuenere locum:cereris qua tecta nitebaot
Cyclnpum firmata manu:stant ardua ferro
Mœnia:ferrati postes:immensaq; nectit
Claustra calybs.nunq̄ tanto sudore pyragmon:

Nec ſteropes conſtruxit ōpes:hec talibus unq̄
Spirauere notis animæ:nec flumine tanto
Incoctum maduit laſſa ceruice methallum.
Atria cingit ebur.trabibus ſolidatut abenis
Culmen:& in celſas ſurgunt belectra columnas.
Ipſa domum mulcens tenero proſerpina cantu
Irrita texebat redituræ munera matri.
Hic elementorum ſeries:ſedeſq; paternas
Inſignabat acu.ueterem qua lege tumultum
Diſcreuit natura parens:& ſemina iuſtis
Diſceſſere locis quicqnid leue fertur in altum.
In medium grauiora cadunt.incanduit æther.
Egit flamma polum.fluxit mare:terra pepēdit.
Non color unus ineſt.ſtellas accendit in auro:
Oſtro fundit aquas.attollit littora gemmis.
Filaq; mentitis ſubtet cælantia fluctus.
Arte tument:credas illidi cautibus alga.
Et raucum bibulis inſerpere murmur arenis.
Addit quinq; plagas:mediā ſub tegmine rubro
Obſeſſam feruore nutat.ſquallebat aduſtus
Limes:& aſſiduo ſitiebant ſtamina ſole.
Vitales utrinq; duas:quas mitis oberrat
Temperies.babitanda uiris cum fine ſupremo:
Torpentes traxit geminas:brumaq; perenni
Fœdat:& æterno conſtringit frigore telas.
Necnon & patrui pingit ſacraria ditis.
Fataleſq; ſibi manes:nec defuit omen:
Præſcia nam ſubitis maduerunt fletibus ora.
Cœperat & uitreis ſummo iam margine texti
Oceanum ſinuare uadis:ſed cardine nerſo
Senſit adeſſe deas:imperfectumq; laborem
Deſerit:& niueos infecit purpura uultus
Per liquidas ſuccenſa genas:caſtiq; pudoris
Illuxere faces.non ſic decus ardet eburnum
Lydia ſidonio quod fœmina texuit oſtro.
Merſerat unda diem.ſparſo nox bumida ſomno
Languida ceruleis inuexerat ocia bigis.
Iamq; uiam pluto ſiculas molitur ad arces
Germani monitu.toruos inuiſa iugales
Alecto temone ligat:qui paſcua mandunt
Cocyti:ſpaciiſq; erebi nigrantibus errant:
Stagnaq; tranquillæ potātes marcida lethes:
Aegra ſoporatis ſpumant obliuia linguis

Orneus crudele micans. Ethonisq; sagitta
Ocynr. & Stygii sublimis gloria Nycteus
Armenti. Ditisq; nota signatus Alaster.
Stabant ante fores iuncti: sæuumq; fremebat
Crastina uenturæ spectantes gaudia prædæ

Præfatio secundi libri

o Cia inpitis ageret cũ cantibns orpbeus
Neglectumq; diu deposuisset opus:
Lugebant erepta sibi solatia nymphæ.
Lugebant dulces flumina mœsta modos.
Sæua feris natura redit: metuensq; leonem
Implnrat citbaræ uacca tacentis opem.
Illius & duri fleuere silentia montes:
Syluaq; bistoniam sæpe secuta lyram.
Sed pnstq̃ inachiis alcides missus ab argis
Tbraeia pacifero contigit arua pede:
Diraq; sanguinei uertit præsepia regis:
Et dinmedæos gramine pauit equos.
Tum primæ festo lætatui tempore uates
Desuetæ repetit fila canora lyræ:
Et resides leui modulatus pectine nerno
Pollice festiuo nnbile duxit ebnr.
Vix auditus erat: nenti sternuntnr: & undæ.
Pigrior astrictis tnrpuit bebrns aquis.
Porrexit rbodope sitientes carmina montes.
Excussit gelidas pronior ossa niues.
Ardua nudato descendit populus emõ:
Et comitem quercum pinus amica trabit.
Cirrbeasq; dei quanuis despexerit arces:
Orpbei laurus nocibus apta uenit.
Securnm blandi lepnrem fnuere molossi:
Viciniumq; lupo præbuit agna latus.
Concordes uaria ludunt cum tigride damæ.
Massyliam cerui non timuere iubam.
Ille nnuere ales stimulnsq; actusq; canebat
Herculis: & forti mnnstra subacta manu.
Qui timidæ matri pressos nstenderit angnes
Intrrpidusq; fern riserit ore pner.
Te neq; dictæas quatiens mugitibus urbes
Taurus: non stygii terruit ira canis.
Nnn leo siderens cæli rediturus ad axes:
Nnn erymantbæi glnria montis aper.
Solus amazonio cinctus stympbalidas arcu

Appetis.occiduo ducis ab orbe greges.
Tergeminiq; ducis numerosos deiicis artus:
Et totiens uno uictor ab hoste redis.
Non cadere antaeo:non crescere profuit hydrae.
Non ceruam uolucres eripuere pedes.
Caci flamma perit.rubuit busiride nilus.
Prostratis enbuit nubigenis pholae.
Te libyci timuere sinus.te maximus atlas
Horruit:imposito cum premerere polo.
Firmior herculea mundus ceruice pependit.
Lustratunt humeros phoebus & astra tuos.
Thracius haec uates:sed tu tirynthius alter
Florentine mihi nam mea plectra moues:
Antraq; musarum longo torpentia somno
Excutis:& placidos ducis ab ore sonos.

Liber secundus Incipit.

i Mpulit ieoios praemisso lumine fluctus
Nundũ pura dies.tremulis uibrat̃ i undis
Ardor:& errantes ludunt per cerula flammae.
Iamq; audax animi:fideiq; oblita parentis
Fraude dionaea riguos proserpina saltus
(Sic parcae iussere)petit.tunc cardine uerso
Praesage cecinere fores.tet coosci a facti
Flebile terrificis gemuit mugitibus aetna:
Nullis illa tamen moostris:nulloq; tteotur
Prodigio.comites gressum iunxere sorores.
Prima dolo gaudens:& tanti conscia furti
It uenus:&raptos metitur corde futuros.
Iam durum flexura chaos:iam dite subacto:
Ingenti famulos maoes ductura triumpho.
Illi multiplices crinis uatiatur in orbes
Idalia dioisus acu:sudata marito
Fibula purpureos gemma suspedit amictus.
Candida parrhasii post hanc regina lycaei:
Et pandionaeas quae cuspide protegit arces:
Vtraq; uirgo ruunt.haec tristibus aspera bellis:
Haec metuenda feris.tritooia casside sulua
Caelatum pythona gerit:qui summa peremptus
Ima parte uiget:moriens & parte superstes:
Hastaq; terribili surgens per nubila gyro
Instar habet syluae:tantum stridentia colla
Gorgonis obtectu pallae sulgentis obumbrat.
At triuie lenis species:& multus in ore

Fater erat:phœbiq; genas:& lumina phœbi
Esse pntes:solusque dabat discrimina sexus.
Brachia nuda nitene.leuibus proiecerat auris
Indociles errare comas.arcuq; remisso
Ocia neruus agit.pendent post terga sagittæ.
Crisparur gemino uestis corinthia cinctu
Poplite fusa tenns:motoq; in stamine delos
Errat:& aurato trabitur circunflua ponto:
Quas inter cereris proles:nunc gloria matris:
Mox dnlnr:æquali tendit per gramina passu:
Nec mēbris nec bonore minor:potnitq; uideri
Pallas:si clypeum ferret.si spicula:phœbe.
Collectæ tereti nodant iaspide uestes.
Pectinis ingenio nunq̄ felicior arti
Contigit euentus.nulli sic consnna telæ
Filla:nec intantum ueri duxere figuram.
Hic byperionæo solem de semite nasci
Fecerat:& pariter lunam sed dispare formā
Anroræ noctisq; duces cunabula tetbys
Præbet:& infantes gremio solatur anbelos:
Ceruleusq; sinus roseis radiatur alumnis.
Inualidum dextro portat titana lacertō
Nondum luce grauem:nec pubescentibus alte
Cristatum radiis.primo clementior æno
Fingitnr:& tenerum nagitn despuit ignem.
Læua parte soror uitrei libamina potat
Vberis:& paruo signantur tempora cornu.
Tali luxuriat cultu:comitantur euntes
Naiades:& socia stipant utrinq; corona.
Quæ fontes erasine tuos:& saxa rotantem
Pantagiam:nomenq; gelan qui præbuit urbi:
Cōcelebrāt:quas pigra uado camerina palustris:
Quas arethusæi latices:quas adnena nutrit
Alpbeus:cyane totum supereminet agmen:
Qualis amazonidum peltis exultat ademptis
Pulcbra cnbors:quotiēs arcton populata uirago
Hippolyte niueas ducit post prælia turmas:
Seu flauos strauere getas:seu forte rigentem
Tbermodontiaca thanaim fregere securi:
Aut qnales referunt baccbo solennia nymphæ
Mœoniæ:quas bermus alit:ripasq; paternas
Percurrunt auro madidæ.lætatur in antro
Amnis:& undantem declinat prodigus urnam.

Viderat herboso sacrũm de uertice uulgus
Aetna parens florum:curuaq; in ualle sedentẽ
Compellat zephyrum.pater o gratissime ueris.
Qui mea lasciuo regnas per prata meatu:
Semper & assiduis irroras flatibus annum:
Respice nympharum cœtus:& celsa tonantis
Germina per oostros dignãtia ludere campos.
Nooc adsis:faueasq; precor:ouoc omoia fœtu
Pubescant uirgulta oelis:ut fertilis hybla
Inuideat:uinciq; snos non abouat hortos.
Quicquid turiferis spirat paochaia syluis.
Quicquid odoratus longe blaoditur hidaspes:
Quicquid ab externis ales longæoa coloois
Colligit optati referens exordia secli
In uenas disperge meas:& flammior largo
Rura foue:ot merear diuino pollice carpi:
Et oostris cupiant ornari nomina sertis.
Dixerat.ille nouo madidaotes nectare peooas
Concutit:& glebas fœcundo rore maritat:
Quaq; uolat:uern9 sequitur color.oĩs in herbas
Turget humus:medioq; patent coouexa sereno
Sangoioeo spleodore rosas:oaçioia oigro
Induit.& dulci oiolas ferugine piogit.
Parthica qoæ taotis uariaotor cingola gemmis
Regales iunctora sioos? qoæ uellera taotum
Ditibus assyrii spomis fuscaotur ahtoi?
Non tales oolucris pandit ionooia penoas:
Nec sic innumeros arco mutaote colores
Iocipitos redimitur hyems:cum tramite flexo
Semita discretis ioteruiret humida oimbis.
Forma loci superat flores:coruata tumore
Paruo plaoicies:& mollibos edita cliuis
Creuerat in collem.oioeo de pumice footes.
Rosida mobilibos lambebaoe gramioa riuis.
Syluaq; torreotes:ramorum frigore soles
Temperat:& modico brumã sibi uẽdicat æstu
Apta fretis abies.bellis accõmoda corous:
Querc9 amica ioui:tumulos tectora cupressus:
Ilex pleoa faois:ueoturi præscia laurus.
Fluctuat hinc denso crispata cacumine buxus.
Hic edere serpnot:hic pampinus induit ulmos.
Haud procul inde lacus: (pergũ dixere sicani.)
Paoditur:& oemorũ froodoso margine cioctus

Vicinis palescit aquis:admittit in altum
Cernentes oculos:& late peruius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite uisus:
Iam quoq; perspicui prodit secreta profundi.
Huc elapsa cohors gaudet:per florea rura.
Hortatur cytherea legant:nunc ite sorores:
Dum matutinis præsudat solibus aeri
Dum meus humectat flauentes lucifer agros
Roranti prouectus equo.sic fata doloris
Carpit signa sui.uarios tunc cætera saltus
Inuasere cohors.credas examina fundi:
Hyblæum raptura thymum.cum cærea reges
Castra mouent:fagiq; cauo demissus ab aluo
Mellifer electis exercitus ostrepit herbis.
Pratorum spoliatur honos.hæc lilia fuscis
Intexit uiolis.hanc molis amaracus ornat.
Hæc graditur stelata rosis:hæc alba ligustris.
Te quoq; flebilibus mœrens iacynthe figuris:
Narcisumq; metūt:nūc inclyta gramina ueris:
Præstantes olim pueros.tu natus amyclis.
Hunc helicon genuit.te disci perculit error.
Hunc fontis decepit amor.te fronte retusa
Delius:hunc fracta cephisus arundine luget.
Aestuat ante alias auido feruore legendi
Frugiferæ spes una deæ:nunc uimine textos
Ridentes calathos foliis agrestibus implet:
Nunc sociat flores:seseq; ignara coronat:
Augurium fatale tori:quippe ipsa tubarum
Armorumq; potens:dextram qua fortia turbat
Agmina:qua stabiles portas & mœnia uellit:
Iam leuibus laxat studiis:hastamq; reponit.
Insolitisq; docet galeam mitescere sertis:
Ferratus lasciuit apex:horrorq; recessit
Martius:& cristæ placato fulgure uernant:
Hæc quoq; parthenīū canibus scrutatur odoris
Aspernata toros:libertatemq; comarum:
Iniecta noluit tandem frenare corona.
Talia uirgineo passim dum more geruntur:
Ecce recens mugire fragor:confligere turres:
Pronaq; uibratis radicibus oppida uerti.
Causa latet.dubios agnouit sola tumultus
Diua paphi.mixtoq; metu perterrita gandet.
Iamq; per anfractus animarum rector opacos

Sub terris quærebat iter: grauibusq; gementem
Enceladum calcabat equis. immania findunt
Membra rotæ: pressaq; graui ceruice laborat:
Sicaniam cum dite ferens: tentatq; moueri
Debilis: & fessis serpentibos impedit axem.
Fumida sulfureo prolabitur orbita dorso:
Ac uelut occultus secutum prodit in hostem
Miles: & effosi subter fundamina campi
Transilit inclusos arcano limite muros:
Turbaq; deceptas uictrix erumpit in arces:
Terrigeoas imitata uiros: sic tertius hæres
Satutoi teoebrosa uagis rimatur habenis
Deuia: fraternum cupiens exire sub orbem.
Ianoa nulla patet. prohibebant uodiq; rupes
Oppositæ: doraq; deum compage tenebant.
Non tulit ille moras: iodignatusq; trabali
Saxa ferit sceptro. siculæ soouere cauernæ.
Turbatur liparis. stupuit fornace relicta
Mulciber: & trepidus deiecit fulmina cyclops.
Audiit: & si quem glacies alpina cohercet:
Et qui te latis nondum præcincte trophæis
Tybri natat: missamq; pado qui remigat alnū.
Sic cum thessaliam scopulis inclusa teneret
Peneo stagnante palus: & mersa negaret
Arua colis: trifida neptunus cuspide mootes
Impulit aduersos. tum forti saucius ictu
Dissiluit gelido uertex osæos olympo.
Carceribus laxantur aqoæ: fractoq; meatu
Redduntur fluuiiq; mari: tellusq; colonis.
Postq̄ uicta manu duros trinacria nexus
Soluit: & immenso late discessit hiatu:
Apparet subitus cælo timor. astra uiarum
Mutauere fidē. uetito se proluit arctos
Aequore. præcipitat pigrum formido bootemā
Horruit orioo. audito palluit atlas
Hinnitu. rutilos obscurat anhelitus axes
Discolor: & longa solitos caligine pasci.
Terruit orbis equos: pressis hæsere lupatis
Attoniti meliore polo: rursusq; uerendum
In chaos obliquo pognāt temone reuerti.
Mox ubi pulsato senserunt uerbera tergo:
Et solem didicere pati: torrentius amne
Hyberno: tortaq; ruuot peroicios hasta.

Quantum non iaculum parthi:nō ipeeus austri:
Non leue solicitæ mentis discurrie acumen:
Sanguine frena calentt:corrumpit spirit9 auras
Letifer.infectæ spumis uitirntur barenæ:
Diffugiunt nymphæ.rapitur proserpina curru:
Imploratq; deas.iam gorgonis ora reuelat
Pallas:& intento festinat delia cornu:
Nec patruo cedunt.stimulat cōmunis in arma
Virginitas:crimenq; feri raptoris arcebat.
Ille uelut stabuli decus armentiq; iuuencam
Cum leo possedit:nudataq; pectora fodit
Vnguibus:& rabiem totos exegit in armos:
Stat crassa turpis sanie:nodosq; iubarum
Excutie:& uiles pastorum despicit iras:
Ignaui domitor mundi teterrime fratrum
Pallas ait:quæ te stimulis facibusq; propbanis
Eumenides mouere tuæ?cur sede relicta
Audes tartareis mnodum incæstare quadrigis.
Suot tibi deformes diræ:sunt altera lethes
Flumioa.suot tristes furiæ te coninge dignæ.
Fratris linque domos:alienam desere sortem:
Nocte tua contentus abi.qnid uiua sepultis
Admisces?nostrū quid proteris aduena mūdū?
Talia uociferans auidos transire minaci
Cornipedes ombone ferit:clipeiq; retardat
Obice:gorgoneisq; premens assibilat bydris:
Prætentaq; operit crista:libratur in ictum
Fraxinus:& nigros illuminat obuia currus.
Missaq; peoe foret:oi inppiter æthere summo
Pacificas rubri torsisset luminis alas.
Confessus generum oimbis bymenæus biulcis
Intonat:& testes firmaot coonubia flammæ.
Inuitæ cessere deæ.compescuit arcum
Cum gemitu:talesq; dedit latonia uoces.
Sis memor ō:longumq; uale:reuerentia patris
Obstitit auxilio:nec nos defendere contra
Possumus.imperio uioci maiore fatemur.
In te coniurat genitor:populoq; silenti
Traderis:heu cupidas non aspectura sorores.
Aequalesq; choros:quæ te fortuna supernis
Abstulit?& tanto damnauit sidera luctu.
Iam neq; patheniis innectere retia lustris:
Nec pharetram gestare libet.securus ubiq;

Spumet aper:sæuiq; fremant impũne leones.
Te iuga taygeti:posito te mænala flebunt
Venatu:mœstoq; diu lugebere cyntbo.
Delpbica quinetiam fratris delubra tacebunt.
Interea uolucri fertur proserpina curru
Cæsariem diffusa noto:planctuq; lacertos
Verberat:& quæstus ad nubila fundit inanes.
Cor non torsisti manibus fabricata cyclopum
In nos tela pater? sic me crudelibus umbris
Tradere? sic toto placnit depellere mundo?
Nulla ne te flectit pietas? nullum ne paternæ
Mentis inest? tãtas quo crimine mouimus iras?
Nõ ego te cõtra:quateret cũ pblegra tumultu:
Signa deis aduersa tuli:non robore nostro
Ossa pruioosum uexit glacialis olympum.
Quod conata nepbas? aut cuius conscia culpæ
Exul ad immanes berebi detrudor biatus?
O fortunatas:alii quascunq; tulere
Raptores:saltem cõmuni luce fruuntur.
Sed mibi uirgioitas:pariterq; cælũq; negatur:
Eripitur cum luce pudor:terrisq; relictis
Infelix stygio ducor captiua tyranno.
O male dilecti flores:despectaq; matris
Coosilia:o ueoeris depreosæ serius artes.
Mater io:seu te pbrygiis in uallibus idæ
Mygdonio buxus circunsonat borrida cantu.
Seu tu sangoineis ululantia dindima gallis
Iocolis:& strictos curetum deseris enses:
Exicio soccurre meo:compesce furentem:
Comprime ferales torui prædnnis babenas.
Talibus ille ferox dictis:fletuq; decoro
Vincitur:& primi suspiria sentit amoris.
Tunc ferugioeo lacbrymas detexit amictu:
Et placida mœstum solatur uoce dolorem.
Desioe funestis animum proserpina curis:
Et oano oexare metu.maiora dabontur
Sceptra:nec indigni tædas patiere mariti.
Illa ergo saturni proles:cui macbina rerum
Seroit:& immensum tendit per in ane potestas.
Amissum ne crede diem.suot altera nobis
Sidera:sunt orbes alii:lomenq; uidebis
Purius:elysiosq; magis mirabere campos.
Cultoresq; pios.illic preciosior ætas:

Aurea progenies habitat:semperq; tenemus:
Quod superi meruere semel:nec mollia desunt
Prata tibi:zephyris illic melioribus balant
Perpetoi flores:quos nec tua protulit ætoa.
Est etiam lucis arbor prædiues opacis
Fulgentes uiridi ramos curuata methallo.
Hæc tibi sacra datur:fortunatumq; tenebis
Autumnum.& fuluis semper ditabere pomis.
Parua loquor.quicquid liquid⁹ cōplectitur aer:
Quicqd alit tellus:qcqd maris æquora uerrūt:
Quod flouii uoluunt:quod nutriuere paludes:
Cuocta tois pariter cedent animalia regnis
Lonari subiecta globo:qui septimos auras
Ambit:& æternis mortalia separat astris.
Sub toa purpurei uenient uestigia reges
Deposito luxu turba com paupere mixti.
Omnia mors æquat.tu damnatura nocentes:
To requiem latora piis.te iudice sootes
Improba cogeotur uitæ commissa fateri.
Accipe lethæo famulas cum gorgite parcas.
Sit fatum quodcunq; uelis.hæc fatus ouantes
Exhortatur equos:& tartara mitior iotrat.
Cooueniunt animæ:quaotas trūculētior auster
Decutit arboribus frōdes:aut oubib⁹ hymbres
Colligit:aut frangit fluctus:aut torq̄t harenas:
Cuoctaq; præcipiti stipantur tartara cursu.
Insignem uisura nurum.mox ipse serenos
Ingreditur facili passus mollescere risu:
Dissimilisq; sui dominis iotrantibus ingeos
Assurgit phlegeton.flagrantibus hispida riuis
Barba madet:totoq; fluunt inceodia uultu.
Occurrunt propere lecta de plebe mioistri.
Pars altos reuocant currus:frenisq; solutis
Vertunt emeritos ad pascoa oota iugales.
Paras aulea tenent.alii prætexere ramis
Limina:& in thalamis coltas extollere uestes.
Regioam casto cinxerunt agmine matres
Elysiæ:tenerosq; leuaot sermone dolores:
Et sparsos religaot crines:& uultibus addunt
Flammea sollicitom præuellatura pudorem.
Pallida lætatur regio:gentesq; sepultæ
Luxuriant:epulisq; oaccaot genialibus umbræ.
Grata coronati peragunt cooiuia manes.

Rumpunt insoliti tenebrosa silentia cantus.
Sedantur gemitus herebi:se sponte relaxat
Squalor:& æternam patitur rarescere noctem:
Vrna nec incertas nersat minoia sortes.
Verbera nulla sonant:nulloq; frementia luctu
Impia dilatis respirant tartara pœnis.
Non rota suspensum præceps isiona torquet.
Non aqua tantalicis subducitur inuida labris.
Soluitur ixion:inuenit tantalus undas:
Et tityus tandem spaciosos erigit artus:
Squalentisq; nouem detexit iugera campi:
Tantus erat:laterisq; piger sulcator opaci.
Inuitus trahitur lasso de pectore uultur:
Abreptasq; dolet iam non sibi crescere fibras.
Oblitæ scelerum:formidatiq; furoris:
Eumenides cratera parant:& uina feroci
Crine bibunt:flexisq; minis iam lene canêtes
Extendunt socios ad pocula plena cerastas.
Ac festas alio succendunt lumine tædas:
Tunc & pestiferi pacatum limen auerni
Innocuæ transistis aues:flatumq; repressit
Anfractus.tacuit fixo torrente uorago:
Tunc acherontæos mutato gurgite fontes
Lacte nouo tumuisse ferunt:hederisq; uirentem
Cocyton dulci peribent stagnasse lyæo.
Stamina non rupit lachesis:nec turbida sacris
Obstrepitât lamêta choris.mors nulla uagatur
In terris:nulliq; rogum planxere parentes.
Nauita non moritur fluctu:non cuspide miles.
Oppida funerei pollent immunia leti.
Impexosq; senex uelauit arundine crines
Portitor:& uacuos egit cum carmine remos.
Iam suus infetno processerat hesperus orbi:
Ducitur in thalamû uirgo.stat pronuba iuxtâ
Stellantes nox picta sinus:tangensq; cubile
Omnia perpetuo genitalia fœdere sanxit.
Exultant cum uoce pii:ditisq; sub aula
Talia peruigili sumunt exordia plausu:
Nostra parens iuno:tuq; o germane tonantis:
Et gener:unanimis consortia ducite somni:
Mutuaq; alternis innectite colla lacertis.
Iam felix oritur proles:iam læta futuros
Expectat natura deos:noua numina rebus
Addite:& optatos cereri proferte nepotes.

o Moia:quæ sensu uoluuntur uota diurno:
Tempore nocturno redit amica quies.
Venator defessa toro cum membra reponit:
Mens tamen ad syluas & sua lustra redit.
Iudicibus lites:aurigæ somnia currus:
Vanaq; nocturnis meta cauetur equis.
Gaudet amans furto.permutat nauita merces:
Et uigil elapsas quærit auarus opes.
Blandaq; largitur frustra sitieotibus ægris
Irriguus gelido pocula fonte sopor.
Me quoq; musarum studiom sub nocte silenti
Artibus assiduis solicitare solet.
Namq; poli media stellantis io arce uidebar
Ante pedes summi carmina ferre iouis
Vtq; fauet somnus:plaudebant numioa dictis:
Et circonfusi sacra corona chori:
Eoceladus mihi carmen erat:uictusq; typhœos
Hunc premit inarime:hūc grauis ætna domat.
Quam letus post bella iouem susceperit æther
Phlegrææ referens præmia militiæ:
Additur ecce fides:oec me mea lusit imago:
Irrita oec falsum somnia misit ebur.
En princeps:eo orbis apex æquatur olympo:
En quales memioi turba uerenda deos.
Fingere nil maius potuit sopor:altaq; menti
Conuentum cælo præbuit aula parem.

Tertius liber incipit.

i Vppiter interea cīctā thaumātida oibis
Ire iubet:totoq; deos accersere muodo.
Illa colorato zephyros transgressa uolatu
Numina conclamat pelagi:oymphasq; morātes
Iocrepat:& flouios humentibus euocat antris.
Ancipites trepidiq; ruont.quos causa qoietos
Excierit:taoro quæ res agitanda tumultu.
Vt patuit stellata domus:considere iussi.
Non confusus honor.cælestibus ordioe sedes
Prima datur.tractum proceres tenuere secundū
Aequorei.placidus nereus:& lucida phorci
Canicies.glaucum series extrema biformem
Accipit:& certo mansurum prothea uultu.
Necnon & senibus fluuiis concessa sedendi
Gloria.plebeio stat cætera more iuuentus.
Mille annes liquidis iocumbont patribus. udæ

Naiades & placidi mirantur numina fauni:
Tum grauis ex alto genitor sic orsus olympo.
Abduxere meas iterum mortalia curas
Iampridem neglecta mihi: saturnia postq̄
Ocia: & ignaui senium cognouimus æui:
Sopitosq; diu populos sopore paterno
Solicitæ placuit stimulos impellere uitæ:
Incultis ne sponte seges grandesceret aruis:
Vndaret neu sylua fauis: neu uina tumerent
Fontibus: & totæ fremerent in pocula ripæ.
Haud equidem inuideo: (nec eni liuescere fas:
Vel nocuisse deos:) sed quod dissuasor honesti
Luxus: & humanas oblimat copia mentes.
Prouocet ut segnes animos: rerumq; remotas
Ingeniosa uias paulatim exploret egestas:
Vtq; artes pariat solertia: nutriat usus.
Nunc mihi cum magnis instat natura quærelis
Humanum releuare genus: dirumq; tyrannum.
Immitemq; uocat: regnataq; sæcula patri
Cōmemorat. parcumq; iouem se diuite clamat.
Cur campos horrere situ: dumisq; repleri
Rura uelim: nullis exornem fructibus annum?
Semina quæ nutrix mortalibus ante fuisset
In diræ subito mores transisse nouercæ:
Quid mentem traxisse polo? quid profuit altū
Erexisse caput: pecudum si more pererrant
Auia? si franguntur cōmunia pabula glandes?
Hæccine uita iuuat syluestribus addita lustris
Indiscreta feris: tales cum sæpe parentis
Pertulerim quæstus: tandem clementior orbi
Chaonio statui gentes auertere uictu:
Atq; adeo cererem: quæ nunc ignara malorum
Verberat idæos torua cum matre leones:
Per mare: per terras auido discurrere luctu
Decretum donec natæ lætata reperte
Indicio tribuat fruges: currusq; feratur
Nubibus: ignotas populis sparsurus aristas.
Et iuga cerulei subeant actæa dracones.
Quod si quis cereri raptorem prodere diuum
Audeat: imperii nolem pacemq; profundam
Obtestor rerum: natus licet ille. sororue:
Vel coniunx fuerit: nataruumue agminis una:
Se licet illa meo conceptam uertice iactet:
Sentiet iratum procul ægida: sentiet ictum

Fulminis:& genitum diuina ſorte pigebit.
Optabitq; mori.tunc uulnere languidus ipſi
Tradetur genero:paſſuros prodira regna:
Et ſciet an propriæ conſpirent tartara cauſæ.
Hoc ſanctum.manſura fluant boc ordine fata:
Dixit:& borrendo concuſſit ſidera motu.
At procul armiſoni cererem ſub rupibus antri
Securam placidamq; diu iam certa peracti
Terrebant ſimulacra mali:noctesq; timorem
Ingeminant:omniq; perit proſerpina ſomno.
Namq; modo immiſſis inuadi oiſcera telis:
Nuoc ſibi mutatas borret nigreſcere ueſtes:
Nunc ſteriles mediis froodere penatibus ornos.
Stabat præterea luco dilectior omni
Laurus:uirgineos qoæ qoondam fronde pudica
Vmbrabat tbalamos.baoc imo ſtipite cæſam
Vidit:& iocomptos fœdari puluere ramos:
Quæſiuitq; nefas.driades dixere gemeotes
Tartarea furias debellaoiſſe bipenni.
Sed tuoc ipſa ſui:iam non ambagibus ullis
Nuncia materno facies inſerta ſopori.
Namq; uidebatur tenebroſo obtecta receſſu
Carceris:& ſæuis proſerpioa uiocta cateois.
Non qualem ſiculis olim mandauerat aruis:
Nec qualem roſeis onper conoallibus ætnæ
Suſpexere deæ.ſqualebat pulcbrior auro
Cæſaries:& nox oculorom infecerat igoes:
Exbauſtuſq; gelu palet rubor:ille ſuperbi
Flammeus oris boo os:& non ceſſura pruinis
Membra colorantor picei caligine regoi.
Ergo baoc ut dubio uix tādem agnoſcere uultu
Eualuit:cuius tot pœnæ crimiois inquit.
Vnde bæc ioformis macies?cui tanta poteſtas
In me ſæuiciæ eſt rigidi cur uinncula ferri
Vix aptanda feris molles meruere lacertis?
To mea tu proles?an uaoa fallimur umbra?
Illa refert:beu dira parens:natæq; peremptæ
Immemor:beu fuluas animo traoſgreſſa leæoas
Tanta te ne noſtri tenuere obliuia?taotum
Vnica deſpicior?certe proſepina nomen
Dulce tibi:tali quæ nonc ut cernis:biatu.
Suppliciis incluſa feror.tu ſæua choreis
Indulgas:pbrygiaſq; etiā nū interſtrepis urbes.
Quod ſi nō omnem pepuliſti pectore matrem:

Si tu sancta ceres:& te non caspia tigris
Edidit:his oro miseram defende catenis:
Inq; superna refer. prohibent si fata reuerti:
Vel saltem uisura ueni. sic fata trementes
Tendere conatur palmas. uis improba ferri
Impedit:& motæ somnum excussere catenæ.
Obriguit uisis. gaudet non uera fuisse.
Complexu caruisse dolet. penetralibus amens
Prosiliit:& tali compellat uoce cybellem.
Iam non ulterius phrygia tellure morabor
Sancta parens. reuocat tandem custodia chari
Pignoris. & cunctis obiecti fraudibus anni.
Non mihi cyclopum quanuis extracta caminis
Culmina fida satis timeo ne fama latebras
Prodiderit:leuiusq; meum trinacria cælet
Depositum:terret nimium uulgata locorum
Nobilitas:aliis sedes obscurior oris
Exquirenda mihi gemitu flammisq; ppinquis
Enceladi nequeunt umbracula nostra taceri.
Somnia quinetiam uariis infausta figuris
Sæpe monent:nullusq; dies non triste minatur
Augurium:quotiens flauentia serta comarum
Sponte cadūt:quotiēs exudat ab ubere sanguis.
Larga uel inuito prorumpunt flumina uultu:
Immissæq; manus mirantia pectora tundunt.
Si buxos inflare uelim:ferale gemiscunt
Tympanæ si q̄tiā:plāctū mihi tympana reddūt.
Ah uereor ne quid portendant omnia ueri
Ne longæ nocuere moræ. procul irrita uenti
Dicta ferant. subiicit cybele. non tanta tonanti
Segnicies. ut non pro pignore fulmina mittat.
I tamen:& nullo turbata reuertere casu.
Hæc ubi digreditur templis:sed nulla tuenti
Mobilitas:tardos quæritur non ire iugales.
Immeritas mouens alterno uerbere pœnas
Sicaniam quærit. cum necdum ascenderit idā.
Cuncta pauet:speratq; nihil. sic æstuat ales:
Quæ teneros humili fœtus commiserit orno
Allatura cibos:& plurima cogitat absens:
Ne gracilem uentus dicusserit arbore nidum:
Ne furtum iaceāt hominiineu præda colubris.
Vt domus excubiis incustodita remotis:
Et resupinari neglecto cardine postes
Flebilis:& tacitæ species apparuit aulæ:

Non expectato respectu cladis amictus
Conscidit:& fractas cum crine auellit aristas.
Hæseront lachrymæ.nec uox aut spiritus oris
Redditur.atq; imis uibrat tremor ossa medulis.
Succidui titubant gressus:foribusq; reclusis:
Dom uacuas sedes:& desolata pererrat
Atria:semirutas confuso stamine telas:
Atq; interceptas agnoscit pectinis artes.
Dininus perit ille labor:spaciumq; relictom
Audax sacrilego supplebat araoea textu.
Nec deflet:plaogitq; malum:tamẽ oscola telæ
Figit:& abrumpit mutas io fila querelas:
Attritosq; maou radios:proiectaq; pensa:
Cnoctaq; uirgineo sparsa oblectamina ludo.
Ceu natam pressat gremio:castumq; cubile:
Desertosq; toros:& sicubi sederat olim
Perlegit.attonitus stabulo ceo pastor inani:
Quem lupus aut rabies penorum inopioa leonũ:
Aut populatrices infestauere cateruæ.
Setus at ille reddit:oastataq; pascua lustrans
Non responsuros ciet:imploratq; iouencos.
Atq; ibi secrera tectorum io parte iacentem
Aspicit electram:natæ qoæ sedula nutrix
Oceani priscas inter notissima nymphas.
Par cereri pietas:bæc post cũnabula dulci
Ferre sinu:summoq; ioui deducere paruam
Sueuerat.& geoibus lodentem aptare paternis.
Hæc comes:bæc custos:bæc ꝓxia mater bẽri.
Tum laceras effusa comas:& puluere caoos
Sordida sidereæ raptus lngebat alumnæ.
Haoc aggressa ceres postq̃ suspiria taodem
Laxauit frenosq; dolor:quod cernimus inquit
Excidium? cui præda feror? regoatne maritus?
Iam cælum titanes babent? quæ talia uiuo
Ausa tonante manus? rupit ne tipbœia ceruix
Inarimen? fracta ne iugi compage ueseui
Alcyoneus ꝑ stagoa pedes tyrrbeoa cucurrit?
An uicina mibi quassatis faucibus ætna
Protulit enceladum? nostros ao forte penates
Appetiit centum briareia turba lacertis?
Heus ubi nũc ẽ nata mibi? quo mille ministræ?
Quo cyanæ? uolucres quæ uis sirenas abegit?
Hæccioe oestra fides? sic fas alieoa tueri
Pignora? contremuit nutrix:merorq; timori

Cessit:& aspectus miseræ non ferre parentis.
Emptũ morte uelit:longũq; immota moratur
Autorem dubiom:certumq; expromere funus.
Vix tamen hæc.acies utinam uexana gigantum
Hanc dederit cladem.leuius cõmunia tanguot:
Sed diuæ:multoq; mious quod rere sorores
In nostras nimium cooiurauere ruinas.
Insidias superum:cognataq; uulnera cernis
Inuidiæ phlegra nobis incensior æther.
Florebat tranquilla domus:nec liminia uirgo
Linquere:nec uirides audebat uisere saltus
Præceptis obstricta tuis:telæ labor illi
Syreoes requies:sermooum gratia mecum:
Mecum somnus erat.casti simul atria ludi.
Cum subito (quonam dubiũ mõstrãte tenebras
Præscierit) cytherea uenit:suspectaq; oobis
Ne foret:hinc plebe comites:hioc pallada iũxit
Protinus effuso lætam se fiogere risu
Nec semel amplecti neq; iterare sororis:
Et dura de matre quæri:quæ tale recessu
Maluerit damoate decus:uetitamq; dearum
Colloquio:patriis procul abseotauerat astris
Nostra rudis gaudere malis:& nectare largo
Iostaorare dapes.ounc arma habitumq; diaoæ
Induitur:digitis atteotat mollibus arcum.
Nunc crioita iubis galeam laudante minerua
Implet:& iogentem clypeum gestare laborat.
Prima ueous campos ætnæaq; rura maligoo
Ingerit affatu:uicinos callida flores
Ingeminat:meritumq; loci uelut ioscia qoærit.
Nec credit:q; bruma rosas innoxia seruet:
Quod gelidi robeant alieno gramine messes:
Verna nec iratum timeant uirgulta bootem.
Dum loca miratur:studio dum flagrat eundi:
Persuadet teneris heu lubrica moribus ætas
Quos ego oec quicq̃ plaoctus? quas irrita fudi
Ore preces:ruit illa tamen coofisa sororum
Præsidio famulæ longo post ordine nymphæ.
Itur in æterno uestitos gramine campos.
Et prima sub luce legunt:cum rore serenus
Alget ager:sparsosq; bibuot uiolaria succos.
Sed postq̃ medio sol altior astitit orbe:
Ecce polum nox alta rapit:tremefactaq; outat
Insula cornipedum strepitu:cursuq; rotarum:

Nosce nec aurigam licuit:seu mortifer ille:
Seu mors ipsa fuit.lutor permansit in berbis.
Deficiuot riui.squalent rubigine prata.
Et nibil afflatum uiuit:pallere ligustra:
Expirare rosas:decrescere lilia oidi.
Vt reduces rauco tractu detraxit habenas:
Nox sua prosequitur currū:lux redditur orbi.
Persephone nulla est:uoto rediere peracto
Nec mansere deæ:mediis iouenimus aruis
Exanimen cyanen.ceruix redimita iacebat:
Et caligantes marcebant fronte coronæ.
Aggredimut subito:casus scitamur beriles.
(Nam propior cladi steterat) qs ult⁹ equorū?
Quis regat?illa oibil tacito.sed lapsa ueneno
Soluitor io laticem.subrepsit crioibus bumor.
Liquitor:in toremqꝫ pedes:& brachia maoant:
Nostaqꝫ mox lambit uestigia perspicuus fons.
Discedunt aliæ rapidis acheloides alis
Sublatæ:siculi latus obsedere pelori:
Acceosæqꝫ malo iam non impuoe canoras
In pestem uertere lyras.uox blanda carinas
Alligat.audito frenantur carmine remi.
Solla domi luctu senium tractura relinquor.
Mœret adbuc suspensa ceres:& singula demēs:
Ceu nondū trāsacta timet.mox lumina torquēs
Vultu ad cælicolas furiato pectore fertur.
Arduus byrcaoa quatitur sic matre nipbates:
Cuius acbemenio regi ludibtia oatos
Auexit tremebundus eques.fremit illa marito
Mobiliot zephyro:totamqꝫ uirentibus iram
Dispersit maculis:nimiūqꝫ baustora profundo
Ore uirum uitreæ tardator imagine formæ.
Haud alitee geoitrix toto bacchatur olympo:
Reddite uociferaos:nō me uagus edidit amnis.
Non driadum de plebe sumus.turrita cybelle
Me quoqꝫ saturoo genuit.quo iora deorum?
Quo leges cecidere poli?quid uiuere recte
Proderit?en audet noti cytberea pudoris
Ostentare soos post lemnia uicula uultus?
Hos animos bonus ille sopor?castumqꝫ cubile
Præboit?amplexus boc promeruere pudici?
Nec mirum:si turpe nibil post talia ducit.
Quid uos expertes tbalami?tantum ne relictis
Virginitatis bonos?tantū mutatata ooluotas?

Iam ueneri:& sociis uinctæ raptoribus itis.
O templis scythiæ:æque hominē sitiētibus aris
Vtraque digna coli:tanti quæ causa furoris?
Quam mea uel dicto tenui proserpina læsit?
Scilicet hæc charis pepulit te delia syluis:
Aut tibi commissas rapuit tritonia pugnas.
An grauis alloquio uestros an forte petebat
Importuna choros?atque trinacria longe
Esset ne nobis oneri:deserta colebat.
Quid latuisse iuuat?rabiem liuoris acerbi
Nulla potest placare dies.his increpat omnes
Vocibus.ast ille(probibet reuerentia patris:)
Aut reticeot:aut nosce negant:responsaque matri
Dāt lacbrymas.qd agat:rurs⁹ se uicta remittit.
Inque humiles demissa preces:ignoscite siquid
Intumuit pietas:si quid flagrantibus actum est:
Quā decuit miserā:supplex miserandaque uestris
Aduoluor genibus:liceat cognoscere sortem.
Hoc tantum.liceat certos habuisse furores.
Si reparet quoque forma mali:quācunque dedistis
Fortunam:sic rapta feram:fatumque putabo.
Non scelus.aspectum precor indulgete parenti.
Non repetam quæsita manu:securus habeto
Quisquis es:affirmo prædam:desiste uereri.
Quod si uos aliquo præuenit munere raptor:
Tu certe latona refer.confessa diana:
Forte tibi.nosti quid sit lucina:timorque
Pro genitis:& quantus amor:partusque tulisti
Tu geminos.hæc una mihi.sic crine fruaris
Semper apollineo:sic me felicior æuum
Mater agas.largis tūc hymbrib⁹ora madescūt.
Quid tantum dignum fieri:dignumque taceri?
Heu mihi:disceduot omnes:quid uaoa morans
Vlterius?non bella palam cælestia sentis?
Quin potius natam pelago terrisque requiris?
Accingar lustrare diem per deuia rerum
Indefessa ferar.nulla cessabitur hora.
Nō requies:nō somnus erit:dū pignus ademptū
Inoeniam:gremio quamuis mergatur iberæ
Tethyos:& rubro iaceat uelata profundo.
Non rheni glacies:non me ryphæa tenebunt
Frigora:non dubio syrtis conctabitur æstu.
Stat fioes penetrare noti:boreæque niualem

Vestigare domum.primo calcabitur atlas
Occasu:facibusq; meis lucebit hidaspes.
Impius errantem uideat per rura per urbes
Ioppiter:extincta satietor pellice iono.
Insultate mihi:cœlo regnate superbi.
Ducite præclarum cereris de stirpe triumphū.
Sic fatur.notæq; iugis illabitur ætnæ:
Noctioago tædas inflammatura labori.
Lucus erat ꝓpe flumen atym:qđ cādida ꝓfert
Sæpe mari:pulchroq; secat galatea natatu:
Deosus:& iooexis ætoæa cacomina ramis
Qualibet usq; tegens:illic posuisse cruentam
Aegida:captiuamq; pater post prœlia prædam
Aduexisse datur:phlegræis sylua superbit
Exuuiis:totumq; uestit uictoria nemus.
Hic patuli rictus.hic prodigiosa gigantum
Tergora dependent:& adhuc crudele mioaotur
Affixæ facies truncis:immaoiaq; ossa
Serpentum passim tomulis exanguibus albent:
Et rigidæ multo suspirant fulmine pelles:
Nullaq; non magni iactat se nominis arbor.
Hæc centumgemini strictos ægeonis enses
Curuata uix fronte leuat:liuentibus illa
Exultat caci spoliis.hæc arma minamtis
Sustioet.hos ooerat ramos exotus ophias.
Altior & cunctis abies:umbrosaq; late
Ipsius enceladi fumantia gestat opima
Summi terrigenum regis:caderetq; grauata
Ponderetni lapsum fulciret proxima quercus.
Inde timor:numenq; loco:nemotisq; seoectæ
Parcitur:æthereisq; nefas nocuisse trophæis.
Pascere nullus oues:nec robora lædere cyclops
Aodet:& ipse fugit sacra polyphemus ab ūbra.
Non tamen hoc tardata ceres:accenditur ultro
Relligione loci:uibratq; incerta securim.
Ipsum etiam petitura iouem:succidere pinus.
At magis enodes properat prosternere cedros:
Exploratq; abies:troncos:rectiq; tenorem
Stipitis:& certo prætentat brachia nixu:
Sic qui uecturus longinqua per æquora merces
Molitur tellure ratem:uitamq; procellis
Obiectare parat:fagos metitor:& alnos:
Et uarium rudibus syluis accomodat usum.

Quæ longa est:tumidis præbebit cornua uelis:
Quæ fortis:clauo potior:quæ lenta:fauebit
Remigio.stagni patiens aptanda carinæ.
Tollebant gemine capita inuiolata cupressus
Cespite uicino:quales non rupibus idæ
Miratur symois:quales non diuite ripa
Lambit apollinei nemoris nutritor orontes:
Germanas adeo credas:sic frondibus æquis
Astant:& socio despectant uertice lucum.
Hæ placuere faces.pernix inuadit utrāq;
Cincta sinus:exerta manus:armata bipenni:
Alternasq; ferit:totisq; obnixa trementes
Viribus impellit.pariter traxere ruinam:
Et pariter posuere comam:campoq; recumbūt:
Faunorum driadūq; dolor.cōplectitur ambas:
Sicut erat:alteq; leuat:retroq; solutis
Crinibus:ascendit fastigia montis anheli.
Exuperatq; æstus:& nulli peruia saxa:
Atq; indignantes uestigia calcat harenas:
Qualis pestiferas animare ad crimina taxos
Torua megæra ruit:cadmi seu mœnia poscat:
Siue thyestæis properet seuire mycænis.
Dant tenebræ manesq; locū:plantisq; resultant
Tartara ferratis donec phlegetontis in unda
Consistit:& plenos accepit lampade fluctus.
Postq̄ ē peruentum scopuli flagrantis in oras
Protinus arsuras auersa fronte cupressus
Faucibus iniecit mediis:lateq; cauernas
Texit:& undantem flāmarum obstrūxit hiatū
Compresso mons igne tonat claususq; laborat
Mulciber:obducti nequeunt exire uapores
Coniferi micuere apices:crepitq; fauillis
Aetna nouis:strident admisso sulfure rami.
Tum ne deficerent tantis erroribus ignes
Semper inocciduos insopitosq; manere
Iussit:& arcano perfudit robora succo:
Quo phaeton irrorat equos:quo luna iuuencos.
Iamq; soporiferis nocturna silentia terris
Explicuere uices laniato pectore longas
Incohat illa uias:& sic ingressa profatur.
Non tales gestare tibi proserpina tædas
Sperabam:sed nota mihi cōmunia matrum:
Et thalami:festeq; faces:cœloq; canendus

Ante oculos hymenæ[9] erat. sic numina fatis
Voluimur & lachesis nullo discrimine sæuit.
Quā nuper sublimis eram? quantisq; procorum
Cingebar studiis? quæ nō mihi pignus ob unum
Cedebat numerosa pareos. tu prima ooluptas.
Tu postrema mihi. per te fœcunda uidebar.
O decus: o requies: o grata superbia matris:
Qua gessi florente deam qua sospite nunq̄
Inferior iunone fui. nunc squalida: uilis.
Hoc placitum patri: cur autem ascribim[9] illū
His lachrymis: ego te fateor crudelis ademi.
Quæ te deserui solam quæ instantibus ultro
Hostibus exposui raucis secura fruebar
Nimirum thiasis & læta sonantibus armis
Iungebam phrygios: com tu raperere: leones:
Accipe quas merui pœnas. en ora fatiscunt
Vulneribus: grandesq; robent in pectore sulci.
Immemor en uterus crebro contunditur ictu.
Qua te parte polli: quo te sub cardine quæram?
Quis monstrator erit? quæ me uestigia ducēt?
Quis currus? ferus ille quis ē terræne? marisue?
Incola? quæ uolucrum deprēdam signa rotarū?
Ibo ibo quocunq; pedes: quocunq; iubebit
Casus. sic uenerem quærat deserta dione.
Efficiet ne labor rursus te nata licebit
Amplecti: manet ille decor: manet ille genarum
Fulgor: an infelix tandem fortasse uidebo:
Qualis nocte uenis: qualem per somnia oidi.
Sic ait: & prima gressus molitur ab ætna:
Exiciiq; teos flores ipsumq; rapinæ
Detestata locom sequitur dispersa uiarum
Iodicia: & pleno rimatur lumine campos:
Inclinatq; faces. omnis madet orbita fletu:
Omnibus admugit: quocūq; it in æquore fuluis
Annatat umbra fretis: extremaq; lucis imago
Italiam libyamq; ferit. clarescit hetruscum
Littus: & accenso resplendent æquore sirtes.
Antra procul scylla petit: canibusq; reductis
Pars stupefacta silet: pars nōdū exterrita latrat

Finis CL. Claudiani de raptu Proserpinæ: eius quod inuenitur. nam ultimū nolumen apud nos oon extat.

CL.Claudiani in Ruffinum liber primus incipit.

p Hœbæo domitus phiton quum decidit arcu:
Membraq; cyrrhæo fudit anhela iugo:
Qui ſpiris tegeret montes:hauriret hiatu
Flumina:ſanguineis tingeret aſtra iubis:
Iam liber parnaſus erat:nexuq; ſoluto
Coeperat erecta ſurgere fronde nemus:
Concuſſæq; diu ſpacioſis tractibus orni
Securas uentis explicuere comas.
Et qui uipereo ſpumauit ſæpe ueneno
Cephiſus:nitidis purior ibat aquis.
Omois io pæan regio ſonat.omnia phoebum
Rura canunt.tripodas plenior aura notat.
Auditoq; procul muſarum carmine dulci
Ad themidis coenot antra ſeuera dei.
Nunc alio domini telis phitone perempto
Conuenit ad noſtram ſacra caterua lyram.
Qui ſtabilem ſeruant auguſtis fratribus orbem:
Iuſticia pacem:uiribus arma regunt.

ſ Aepe mihi dubiam traxit ſententia mentem:
Curarent ſuperi terras:an nullus ineſſet
Rector:& incerto fluerent mortalia caſu.
Nam cum diſpoſiti quæſiſſem foedera mundi:
Perſcriptoſq; maris fines:anoiq; meatus:
Et lucis:noctiſq; uices:tunc omnia rebar
Conſilio firmata dei:qui lege moueri
Sidera:qui fruges diuerſo tempore naſci:
Qui uariam phoeben alieno iuſſerit igne
Compleri:ſolemq; ſuo.porrexerit undis
Littora:tellurem medio librauerit axe.
Sed quum res hominum tanta caligine uolui
Aſpicerem:lætoſq; diu florere nocentes:
Vexariq; pios:rurſus labefacta cadebat
Relligio:cauſæq; uiam non ſponte ſequebar
Alterius:uacuo quæ ſemina currere motu
Affirmat:magnumq; nouas per inane figuras
Fortuna:non arte regi:quæ numina ſenſu

Ambiguo:uel nulla putaret:uel nescia nostri.
Abstulit hūc tandem ruffini poena tumultum:
Absoluitq; deos.iam non ad culmina rerum
Iniustos creuisse queror.Tolluntur in altum:
Vt lapsu maiore ruant.Vos pandite uati
Pierides:quo tanta lues eruperit ortu.
Inuidiæ quondam stimulus incanduit atrox
Alecto: placidas late quum cerneret urbes:
Protinus infernas ad limina tetra sorores
Concilium deforme uocat.glomerantē in unum
Innumeræ pestes herebi:quascunq; sinistro
Nox genuit foetu:nutrix discordia belli.
Imperiosa fames:leto uicina senectus:
Impatiensq; sui morbus:liuorq; secundis
Anxius:& scisso mœrens uelamine luctus:
Et timor:& cæco præceps audacia uultu:
Et luxus populator opum:quoi semp adhærens
Infelix humili gressu comitatur egestas:
Fœdaq; auariciæ complexæ pectora matris
Insomnes longo ueniunt examine curæ
Complentur uario ferrata sedilia coeto.
Toruaq; collectis stipatur curia monstris.
Alecto stetit in mediis:uulgusq; tacere
Iussit:& obstantes in tergum reppulit angues:
Perq; humeros errare dedit.tum corde sub imo
Inclusam rabidis patefecit uocibus iram.
Siccine tranquillo produci sæcula cursu?
Sic fortunatas patiemur uiuere gentes?
Quæ noua corrupit nostros clementia mores?
Quo rabies innata perit? quid inania prosunt
Verbera? quid facibus nequicq̄ cingimur atris?
Heu nimius ignauæ:Quas celo Iuppiter arcet
Theodosius terris.En aurea nascitur ætas.
En proles antiqua redit:concordia:uirtus:
Cumq; fide pietas alta ceruice uagantur:
Insignemq; canunt nostra de plebe triomphū:
Pro dolor: ipsa mihi liquidas delapsa per auras
Iusticia insultat:uitiisq; a stirpe recisis
Elicit oppressas tenebroso in carcere leges.
At nos indecores longo torpebimus æuo?
Omnibus eiectæ regnis? agnoscite tandem
Quid furias deceat? consuetas sumite uires:
Conuentuq; nefas tanto discrimine dignum

Iam cupio ſtygiis inuadere nubibus aſtra:
Iam flatu uiolare diem:laxare profundo
Frena mari:fluuios ruptis immittere ripis:
Et rerum laxare fidem.Sic fata cruentum
Mugiit:& totos ſerpentum erexit biatus.
Noxiaq; effudit concuſſo crine uenena:
Anceps motus erat uulgi.pars maxima bellum
Indicit ſuperis.pars ditis iura tuetur:
Diſſenſuq; alitur rumor.ceu murmurat alti
Impacata quies pelagi:quum flammine fracto
Durat adbuc:ſæuitq; timor:dubiūq; per æſtū
Laſſa recedentis fluitant ueſtigia uenti.
Improba mox ſurgit triſti de ſede megæra:
Quā penes inſani fremitus:animiq; propbanus
Error:& undantes ſpumis furialibus iræ.
Non niſi quæſitum cognata cæde cruorem
Illicitumq; bibit:patrius quem ſuderit enſis:
Quē dederint fratres.bæc torruit berculis ora:
Hæc defenſores terrarum polluit artus.
Hæc atbamantææ direxit ſpicula dextræ.
Hæc agamemnonios inter baccbata penates:
Alterius luſit iugulis.bac auſpice tbedæ
Oedipodem matri:natæ iunxere tbyeſten:
Quæ tunc borriſonis effatur talia dictis.
Signa quidem o ſociæ diuos attollere contra
Nec fas eſt:nec poſſe reor:ſed lædere mundum
Si libet:& populis commune intendere letum:
Eſt mibi prodigium cunctis immanius bydris
Tigride mobilibus fœta:uiolentius auſtris
Acrius birpys:flauis incertius undis:
Ruffinus:quæ prima meo de matre cadentem
Suſcepi gremio.paruus reptauit in iſto
Sæpe ſinu:tenero perq; ardua colla uolutus
Vbera quæſiuit fletu:linguiſq; triſulcis
Mollia lambentes fixerunt membra ceraſtæ:
Meq; etiam tradente dolos:artemq; nocendi
Edidicit ſimulare fidem:ſenſuſq; nocentes
Protegere:& blando fraudem prætexere riſu.
Plenus ſæuitiæ:lucriq; copidine feruens
Non tartbeſiacis illum ſaciaret barenis
Tempeſtas pretioſa tagi.non ſtagna rubentis
Aurea pactoli:totumq; exbauſerit bermum:
Ardebit maiori ſiti.Quam fallere mentes

Doctus:& unanimes odiis turbare sodales.
Talem progenies hominum si prisca tulisset
Piritboum fugeret thescus.offensus orestem
Desereret pilades.odisset castora pollux.
Ipsa quidem fateor uinci:rabidoq; magistram
Præuenit ingenio:nec plus sermone morabor.
Solus haber scelerũ quicqd possedimus omnes.
Hunc ego:si uestræ res est accomoda turbæ:
Regalem ad summi perducam principis aulam:
Sit licet ille numa grauior:sit deniq; minos.
Cædet:& insidiis nostri flectetur alumni.
Orantem sequitur clamor:cunctæq; prophanas
Porrexere manus:inuentaq; tristia laudant.
Illa ubi ceruleo uestes connexuit angue:
Nodauitq; adamãte comas:phlegetonta sonorũ
Poscit:& ambusto flagrantis ab aggere ripæ
Ingentem piceo succendit gurgite pinum:
Pigraq; ueloces per tartara concutit ales.
Est locus:extremũ pandit qua gallia littus
Oceani prætentus aquis:quo fertur ulyxes
Sanguioe libato populum nouisse silentum.
Illic umbrarum tenui stridore uolantum
Flebilis auditur questus:simulacra coloni
Pallida:defunctasq; uident migrare figurasã
Hinc dea prosiluit:phœbiq; egressa serenos
Infecit radios:ululatuq; æthera rupit
Terrifico.sensit fatale britannia murmur.
Et senonũ quatit arua fragor:reuolutaq; tethys
Substitit:& rhenus proiecta torpuit unda.
Tunc in canitiem mutatis sponte colubris
Longæuum mentita senem:rugisq; seueras
Perfalcata genas:& ficto languida passu
Inuadit muros elisæ.notissima dudum
Tecta petit:oculisq; diu liuentibus hæsit:
Peiorem mirara uirum.tunc talia fatur.
Ocia re ruffine iuuant:frustraq; iuuentæ
Consumis florem patriis inglorius armis.
Heu nescis quid fata tibi:quid sidera donent:
Quid fortuna paret.toti dominabere mundo:
Si parere uelis.artus ne sperne seniles.
Namq; mihi magicæ uires:æuiq; futuri
Præscius ardor inest:noui quo thessala cantu
Eripiat lunare iubar:quid signa sagacis

Aegypti ualeant:Qua gens caldæa uocatis
Imperat arte deis:nec me latuere fluentes
Arboribus fucci:funeftarumq; poteftas.
Herbarum:quicquid letali gramine pollens
Caucafus:& fcythicæ uernant i gramine rupes:
Quas legit medea ferox:& callida circe.
Sæpius horrendos manes:facrifq; litaui
Nocturnis hecaten:& condita funera traxi
Carminibus uictura meis:multofq; canendo
Quamuis parcarum reftarent fila peremi.
Ire uagas quercus:& flumina ftare coegi:
Verfaq; non prono curuaui flumina lapfu
In fontes reditura fuos.neu uana loquutam
Me fortaffe putes:mutatos cerne penates.
Dixerat:& niueæ (mirum) cœpere columnæ
Ditari:fubitoq; trabes lucere metballo.
Illecebris capitur:nimiumq; elatus auaro
Pafcitur intuitu:Sic rex ad prima ruebat
Mæonius:pulchro quum uerteret omnia tactu:
Sed poftq̃ riguiffe dapes:fuluamq; reductos
In glaciem uertit latices:tunc minus acerbum
Senfit:& inuifo uotum damnauit in auro:
Ergo animi uictus:Seqmur quocu nq; uocabis:
Seu tu uir:feu numen ait:patriaq; relicta
Aeoas iuffu furiæ tendebat ad arces:
Inftabilefq; olim fynplegedas:& freta remis
Inclyta theffalicis:celfa qua bofporus arce
Splendet:& odrifiis afiam difcriminat oris.
Vt longum permenfus iter:ductufq; maligno
Stamine fatorum:claram fubrepfit in aulam.
Ilicet ambitio nafci:difcedere rectum:
Venum cuncta dari:profert arcana:clientes
Fallit:& ambitos a principe uendit honores.
Ingeminat crimen commoti pectoris ignem.
At ueluti innumeros amnes accedere nereus
Nefcit:& undatem quamuis hinc hauriat iftrũ:
Hinc bibat æftiuum fepteno gurgite nilum:
Par femper:fimilifq; manet:fic fluctibus auri
Expleri calor ille nequit:quoicunq; monile
Contextum gemmis:aut prædia culta fuiffent:
Ruffino populandus erat:dominoq; ferebat
Exitium fæcundus ager:metuenda colonis
Fertilitas:laribus pellit:detrudit a uitis

Finibus:aut aufert uiuis:aut occupat hæres
Congestæ comulantur opes:orbisq; ruinas
Accipit una domus:populi seruire coacti:
Plenaq; priuato succumbunt oppida regno.
Quo uesane ruis? teneas utrunq; licebit
Oceanum:laxet rutilos tibi lidia fontes
Iungantur solium tyri:crœsiq; thyræ:
Nunq̃ diues eris:nuq̃ saciabere quæstu:
Semper inops quicunq; cupit.cōtent⁹ honesto
Fabricius paruo.spernebat munera regum.
Sudabatq; graui consul seranus aratro.
Et casa pugnaces curios angusta tenebat.
Hæc mihi paupertas augustior.hæc mihi tecta
Culminibus maiora tuis.tibi quærit inanes
Luxuries nocitura cibos.mihi donat inemptas
Terra dapes:rapiunt tyrios tibi uellera succos:
Et picturatæ saturantur murice uestes.
Hic radiant flores:& prati uiua uoluptas
Ingenio uariata suo.fulgentibus illic
Surgunt structa toris:hic mollis pāditur herba
Sollicitum curis non abruptura soporem.
Turba salutantum latas tibi perstrepit ædes:
Hic auium cantus:labentis murmura riui.
Viuitur exiguo melius.natura beatis
Omnibus esse dedit:siquis cognouerit uti.
Hæc si nota forent.frueremur simplici cultu.
Classica non fremerēt.non stridula fraxio⁹ iret.
Non uentus q̃teret puppes.nō machina muros.
Crescebat scelerata sitis:predæq; recentis
Incestus flagrabat amor:nullusq; petendi
Cogendiue pudor:crebris periuria nectit
Blandiciis:sociat perituro fœdere dextras:
Si semel e tantis poscenti quisq; negasset.
Effera prætumido quatiebat corda furore.
Quæ sic getuli iaculo percussa leæna:
Aut hyrcana premens raptorem belua partus:
Aut serpens calcata furit.iurata deorum
Maiestas teritur.nunq̃ reuerentia mensæ:
Non coniunx:non ipse simul:non pignora cæsa
Sufficiunt odiis:non extinxisse propinquos:
Non notos egisse sat est:extinguere ciues
Funditus:& nomen gentis delere laborat.
Nec celeri mittit leto.crudelibus ante

Suppliciis fruitur:cruciatus:uincla:tenebras
Dilato mucrone parat.pro sæuior ense
Parcendi rabies:concessaq; uita dolori.
Mors adeo ne parũ est? causis fallacibus instat:
Arguit attonitos se iudice:cætera segnis
Ad facinus uelox:penitus regione remotas
Impiger ire uias.non illum syrius ardeos
Brumaue rypbæo strideos aquilone retardat
Effera torquebant nudæ præcordia curæ:
Effugeret ne quis gladios:ne perderet ullum
Augusto miserante nefas:non flectitur anois:
Non ætate labat:iuuenum rorantia colla
Ante patrum uultus stricta cecidere securi.
Ibat grandæuus oato morieote superstes
Post trabeas exul.quis prodere tãta relatu
Funera? quis cædes posset deflere nefandas?
Quid tale immaoes unq̃ gessisse feruntur
Vel finis isthmiata pinu:uel rupe profunda
Scyron?uel phalaris tauro?uel carcere sylla?
O mites diomedis equi.Busiridis aræ
Clementes:iam cinna pius:iã spartbace lenis
Ruffino collatus eris:deiecerat amens
Occultis odiis terror:taciti q; sepultos
Suspirant gemitus:indignari q; uerentur:
At non magnanimi uirtus stiliconis eodem
Fracta metu:sese medio sed turbine rerum
Contra letiferos rictus:contraq; rapacem
Mouit tela feram:uolucris nõ præpete cursu
Vectus equi:non pegaseis adiutus babeois.
Hic cunctis optata quies:bic sola pericli
Turris erat:clipeusq; trucem porrect⁹ in bostẽ
Hic profugis sedes:aduersaq; regna furori:
Seruandis bic castra bonis:bucusq; minatus
Hærebat:retroq; fuga cædebat inerti.
Haud secus biberno tumidus cũ uertice torrẽs
Saxa rotat:uoluitq; nemus:pontesq; reuellit:
Frangitur obiectu scopuli:quærensq; meatum
Spumat:& illisa montem circumsonat unda:
Qua dignum te laude feram?qui pene ruentis
Lapsuroq; tuos bumeros obieceris orbi.
Te nobis trepidæ ceu sidus dulce carinæ
Ostendere dei:geminis quæ lapsa procellis
Tunditur:& uicto trabitur iam cæca magistro.

Inachius rubro perbibetur in æquore perseus
Neptuni domuisse pecus:sed tutior alis
Te non penna uebit:rigida cũ gorgona pseus
Tu non uipereo defensus crine medusæ:
Illum uilis amor suspensæ coniugis egit:
Te romana salus:taceat superata uetustas
Herculeos conferre tuis iam desinat actus:
Vna cleonæum pascebat sylua leonem
Arcbadiæ saltum uastabat dentibus uoum
Sæuus aper:tuq; o compressa matre rebellis
Non ultra libiæ fines antbeæ nocebas:
Solaq; fulmineo resonabat creta iuueoco:
Lerneamq; uireos obsederat bydra paludem:
Hoc monstrũ non una palus:non uoa tremebat
Insula:sed latia quicquid regione subactum
Viuit:& a primis ganges borrebat biberis
Hoc neq; geryones triplex:nec turbid⁹ ori
Ianitor æquabat:nec si concurrat in unum
Vis bydræ:siclæq; fames:& flamma chimeræ
Certamen sublime diu:sed moribus impar
Virtutum scelerumq; fuit:iugulare minatur:
Tu probibes.ditem spoliat.tu reddis egentis
Eruit:instauras:accendit prælia:uincis.
At uelut infecto morbus crudescere cælo
Incipiens primos pecudum depascitur artus:
Mox populos urbesq; rapit:mẽbrisq; perustis
Corruptos stygiam pestem diffundit in amnes:
Sic auidus prædo iam non per singula sæuit:
Sed sceptris inferre minas:omniq; perempto
Milite:romanas ardet prosternere uires:
Iam gentes istrumq; mouet:scythiãq; receptat
Auxilio:traxitq; suas bostilibus armis
Reliquias:mixtis descendit sarmata dacis:
Et qui cornipedes in pocula uulnerat audax
Massagetes:patriumq; bibens mœotis orontem:
Membraq; qui ferro gaudet pioxisse geloous:
Ruffino collecta manus.uetat ille domari:
Innectitq; moras:& congrua tempora differt.
Nam tua quũ geticus strauisset dextera turmas
Vlta ducis socii letum:pars una maneret
Debilior:facilisq; capi:Tunc proditor ille
Impius imperii:coniuratusq; getarum.
Distulit instantes eluso principe pugnas

Hunnorum laturus opem: quos afforē bello
Norat: & inuisis mox se coniungere castris.
Est genus extremos scytbiæ uergentis in ortus
Trans gelidum tanaim: quo non deformius ullū
Arctos babet: tristes babitus: obscænaq; uisu
Corpora: mens duro nunq̄ cæssura labori:
Præda cibus: uitanda ceres: fratresq; secare
Ludus: & occisos pulcbrum iurare parentes.
Nec plus nubigenas duplex natura biformis
Cognatis aptauit equis: accerrima nullo
Ordine nobilitas: insperatiq; recursus:
Quos tamē impauidos cōtra spumātis ad hebri
Tendis aquas: sic ante tubas: ferrūq; præcatus.
Mauors: nubifero seu tu procumbis in bemo
Seu te cana gelu rbodope: seu remige nudo
Sollicitatus atbos: seu caligantia nigris
Ilicibus pangea tenent: accingere mecum
Et thracas defende tuos: si lætior adsit
Gloria: uestita spoliis donabere quærcu:
Audiit illa pater: scopulisq; niualibus bemi
Surgit: & bortatur celeres clamore ministros:
Fer galeam Bellona mibi: nexuq; rotarum
Tende pauor: rapidos frenet formido iugales:
Festinas urgere manus: meus ecce paratur
Ad bellum stilico: qui me de more tropbeis
Ditat: & bostiles suspendit in arbore cristas
Communes semper litui: communia nobis
Signa canunt: iunctoq; sequor tentoria curru.
Sic fatus campo insiliit: lateq; fugantes
Hinc stilico turmas: illinc gradiuus agebat
Et clipeis: & mole pares: stat cassis utriq;
Sidereis birsuta iubis: loricaq; cursu
Extuat: & largo saciatur uulnere conus:
Acrior interea uoto: multoq; megæra
Luxuriata malo: mœstam deprebendit in arce
Iustitiam: atq; prior diro sic ore lacessit.
En tibi prisca quies: reuocataq; sæcula rursus
Vt rebare uigent. en nostra potentia cessit.
Nec locus est usq̄ furiis: bunc lumina flecte.
Aspice barbaricis iaceant quot mœnia flammis
Quas mibi ruffinus strages: quantuuq; cruoris
Præbeat: & quantis epulentur cædibus bydri.
Linque bomines sortēq; meā: pete sidera: notis

Autumni te redde plagis:qua uergit in auſtrum
Signifer:æſtiuo ſedes uicina leoni
Iam pridem geminæ ceſſant confinia libræ:
Atq; utinam per magna ſequi conuexa liceret.
Diua refert:non ulterius bacchabere. Clemens
Iam pœnas dabit iſte tuus:iam debitus ultor
Imminet:& terras qui nunc ipſumq; fatigat
Aetherea:nec uili moriens condetur harena.
Iamq; aderit læto promiſſus honorius æuo:
Nec forti genitore minor:nec fratre coruſco:
Qui ſubiget medos:& cuſpide proteret indos
Sub iuga uenturi reges.calcabitur aſper
Phaſis equo:fontemq; pati cogetur araxes
Tuq; ſimul grauibus ferri religata catenis
Expellere die:debellataſq; draconum
Tonſa comas:uno baratri claudere receſſu.
Tunc tellus communis erit:tunc limite nullo
Diſcernetur ager:nec uomere ſulcus obunco
Findetur:ſubitis meſſor gaudebit ariſtis.
Rorabunt querceta fauis.ſtagnantia paſſim
Vina fluent:olimq; lacus:nec murice tinctis
Velleribus quæretur honor:ſed ſponte rubebunt
Attonito paſtore greges:pontumq; per omnem
Ridebunt uirides gemmis naſcentibus algæ

CL.Claudiani liber.ii.Incipit.

I Am poſt edomitas alpes:defenſaq; regnā
Heſperiæ:merita complexus ſede parentū
Auctior adiecto fulgebat ſidere mundus.
Iamq; tuis ſtilico romana potentia curis:
Et rerum commiſſus apex.tibi credita fratrum
Vtraq; maieſtas:geminæq; exitus aulæ.
Ruffinus (neq; enim patiuntur ſæua quietem
Crimina:pollutæq; negant areſcere fauces)
Infandis iterum terras accendere bellis
Incboat:& ſolito pacem uexare tumultu.
Hæc etiam ſecum:qua nam ratione tuebor
Spem uitæ fragilem? qua tot depellere fluctus
Arte queā? p̄mor hinc odiis:hinc milite cingor
Heu quid agā? nō arma mihi:nō principis ullus
Auxiliatur amor:matura pericula ſurgunt
Vndiq;:& impoſitis radiant ceruicibus enſes.
Quid reſtat:niſi cuncta nouo confundere luctu?
Inſonteſq; meæ populos miſcere ruinæ:

Euerso iuuat orbe mori:solatia leto
Exitium commune dabit:nec territus ante
Discedam:cum luce simul linquenda potestas.
Hæc fatus:uentis ueluti si frena remittat
Aeolus:abrupto gentes sic obice fudit:
Laxauitq; uiam bellis:& nequa maneret
Immunis regio:cladem dimisit in orbem:
Dispofuitq; nefas.alia per terga ferocis
Danubii solidata ruunt:expertaq; remos
Frangunt stagna rotis.alii per caspia claustra:
Armeniasq; niues inopioo tramite ducti
Inuadunt orientis opes.iam pascua fumant
Cappadocum:uolucrũq; parens argeus equorũ.
Iam rubet altus alis:nec se defendit iniquo
Monte cilix.syriæ tractus uastantur amœni:
Assuetumq; coris:& læta plebe canorum.
Proterit imbellem sonipes hostilis orootem:
Hioc planctus asiæ:geticis europa cateruis
Ludibrio:predæq; datur:frondentisq; adusq;
Dalmatiæ fines:omnis qua mobile ponti
Aequor:& adriacas tellus interiacet undas
Squalet inops pecudum:nullis habitata colonis
Instar anhelantis libyæ:que torrida semper
Solibus humano nescit mansuescere cultu.
Thessalus ardet ager.reticet pastore fugato
Pelion:ematbias ignis populatur aristas
Iam plaga pannoniæ:miserãdaq; mœnia thracũ:
Aruaq; mysorum:iam nulli flebile damnum:
Sed cursus solennis erat:campusq; furori
Expositus:seosumq; malis detraxerat usus.
Heu heu q̃ breuibus pereunt ingentia causis:
Imperium tanto quæsitum sanguine:tanto
Seruatum:quod mille ducum peperere labores
Quod taotis romona manus contexuit annis
Proditor:unus:iners:angusto tempore uertit.
Vrbs etiam:magnæ quæ dicitur æmula romæ:
Et calcedonias contra despectat harenas:
Iam non finitimo martis terrore mouetur:
Sed propius lucere faces:& rauca sonare
Cornua:uibratisq; peti fastigia telis
Aspicit.ii uigili muros statione tueri
Ii iunctis properant portus munire carinis:
Obsessa tamen ille ferus lætatur in urbe:

Exultatq; malis:summoq; a culmine torris
Impia uicini cernit certamina campi.
Vinctas ire nurus:hunc per uada cerula mergi
Seminecem:hunc subito percussum uulnere labi
Dum fugit:hunc animā portis efflare sub ipsis:
Nec canos prodesse seni:pueriq; cruore
Maternos undare sinus:immensa uoluptas:
Et risus plerumq; subit:dolor afficit unus:
Quod feriat non ipse manu.uidet omnia late
Præceptis incensa suis:& crimine tanto
Luxuriat:caromq; sibi noo abnegar hostem.
Iactabatq; ultro:quod soli castra paterent:
Sermonumq; foret uicibus permissa potestas.
Egregii quotiens exisset fœderis auctor
Sripatus sociis:circumq; armenta clientum
Agmina priuatis ibant famulantia signis.
Ipse ioter medios:ne qua de parte relinquat
Barbariem:reuocat fuluas in pectore pelles:
Frenaq;:& immaoes pharetras:arcusq; sonoros
Assimilat:mentemq; palam testatur amictus.
Nec pudet ausonios currus:& iura regentem
Sumere deformes ritus:oestemq; getarum:
Insignemq; habitum lacii mutare togæq;.
Mœrent captiuæ pelliro iudice leges.
Quis populi tūc uultus erat?q̄ murmura furti?
Nam miseris nec flere quidē:aut lenire dolores
Colloquiis impune licet:quo nam usq; feremus
Exiciale iugum?duræ quis terminus unq̄
Mortis erat?quis nos funesto turbine rerum:
Aut tātis soluet lachrymis?quos barbar⁹ illinc
Hinc ruffin⁹ agit:quibus arua:fretūq; negatur:
Magna quidē post iura lueos:sed maior oberrat
Inter tecta timor:randem succurre ruenti
Heu patriæ stilico:dilecta hic pigoora certe
Hic dom⁹:hic thalami:primū genitalib⁹ omen
Hic tibi felices erexit regia tbedas.
Vel solus sperare ueni.te prælia uisō
Languescent:auidiq; cadet dementia monstri.
Talibus urgetur discors aurora procellis.
At stilico zephyrus quū primū bruma remittit
Et iuga diffusis nudari cœpta pruinis
Partibus italiæ tranquilla in pace locatis
Vtraq; castra moueos phœbi ꝑperabat ad ort⁹

Gallica discretis: æoaq; robora turmis
Complexus: nunq̃ tantæ dicione sub una
Conuenere manus: nec tot discrimina uocum.
Illic armeniæ uibratæ crinibus alæ
Feruida collectæ facili uelamina nodo.
Inde truces flauo comitantur uertice galli:
Quos rhodanꝰ uelox: araris quos tardior ambit.
Et quos nascentes explorat gurgite rhemis.
Quosq; rigat retro pernicior unda garumnæ:
Oceani pleno quotiens impellitur æstu.
Mens eadem cunctis: animiq; recentia ponunt
Vulnera. non odit uictus: uictorue superbit.
Et quamuis præsens tumor: & ciuilia nuper
Classica: bellatrixq; etiam nunc ira caleret:
In ducis eximium conspirauere fauorem.
Haud aliter xerxem toto simul orbe sequutus
Narratur rapuisse uagos exercitus amnes:
Et telis umbrasse diem: quum classibus iret
Per scopulos: tectumq; pedes contẽneret æquor.
Vix alpes transgressus erat: nec iã amplius errat
Barbarus: aduentumq; tremens: se cogit in unã
Planiciem: tutoq; includit pascua gyro.
Tum duplici fossa non exuperabile uallum
Asperat alternis sudibus: muriq; locatum
In spetiem: cæsis obtendit claustra iuuencis.
At procul exanguis ruffinum perculit horror
Infectæ terrore genæ. stetit ore gelato
Incertus peteret ne fugam: ueniam ne fugatus
Posceret: an tantos sese transferret in hostes.
Quid nunc diuitiæ? quid fului uasta methalli
Congeries? quid purpureas effulta methallis
Atria? prolatæue iuuant ad sidera moles?
Audit iter: numeratq; dies: spacioq; uiarum
Metitur uitam. torquetur peste futura.
Nec recipit somnos: & sæpe cubilibus amens
Excutitur: pœnamq; luit formidine pœnæ.
Sed redit in faciem: scelerũq; immane resumit
Ingenium: sacrasq; fores prædiuitis aulæ
Intrat: & archadium mixto terrore precatur.
Per fratris regale iubar: per facta parentis
Aetherei: floremq; tui te deprecor æui:
Eripe me gladiis. liceat stiliconis iniquas
Euitare manus. in nostram gallia cædem

Coniurata uenit: quicquid ligat ultima tethys
Extremos ultra uolitat gens si qua britannos
Mota mihi: tantis capiendi credimur armis
Tot signis unum petitur caput. unde crnoris
Ista sitis? geminum cæli sibi uendicat axem
Cuncta sibi. regit italiam: libyamq; coercet.
Hispanis: gallisq; iubet non orbita solis:
Non illum natura capit. quascunq; parauit
Hic augustus opes: & quas post bella recepit:
Solus habet. possessa semel non reddere curat:
Scilicet ille quidem tranquilla pace fruatur?
Nos p̄mat obsidio? quid partē inuadere tentat:
Deserat illyricos fines: eoa remittat
Agmina: fraternas ex æquo diuidat hastas:
Nec sceptri fueris tantum: sed militis heres.
Quod si dissimiles nostræ succutere morti:
Nec prohibere paras: manes & sidera testor:
Hæc ceruix non sola cadet. miscebitur alter.
Sāguis: nec stygias ferar icomitat9 ad umbras:
Nec mea securus ridebit funera uictor.
Hic ubi nitatur facinus: missusq; repente
Qui ferat exortas inuito principe uoces.
Interea stilico iam lætior hoste propinquo
Nec multo spacii distantibus æquore uallis
Pugnandi cupidas accendit uoce cohortes.
Armeniis frons læua datur. per cornua gallōs
Dexteriora locat: spumis ignescere frena:
Pulueris extolli nimbos: lateq; uideres
Surgere purpureis undantes anguibus hastas:
Serpentumq; uago cælum sæuire uolatu.
Implet thessaliam ferri nitor: antraq; docti
Cornipedis: teneroq; amnis reptatus achillis:
Et nemus oethæum radiat. clamore niualis
Ossa tonat: pulsoq; fragor geminatur olympo.
Intumuit uirtus: & lucis prodigus arsit
Impetus: haud illos rupes: haud alta netarent
Flūmina: præcipiti strauissent omnia cursu.
Si tunc his animis acies collata fuisset:
Prodita non tantas uidisset græcia clades.
Oppida semoto pelopeia marte uigerent:
Starent archadiæ: starent lacedæmonis arces
Non mare fumasset geminū flagrāte corintho.
Nec fera cecropias traxissent uincula matres.

Illa dies potuit nostris imponere finem
Cladibus:& sceleris causas auferre futuri.
Inuida pro quantum rapuit fortuna triumphū.
Inter equos:interq; tubas mandata feruntur
Regia:& armati ueniunt ductoris ad aures.
Obstupuit:simul ira uirum:simul obruit ingens
Mœror:& ignauo tantum licuisse nocenti
Miratur.dubios anceps sententia uoluit
Euentus:peragat pugnas:an fortia cœpta
Deserat:illyricis ardet succurrere damnis.
Præceptis obstare timet:reuerentia frangit
Virtutis stimulos:hinc publica cōmoda suadēt
Hinc metus inuidiæ.tandē indignatus ad astra
Extollit palmas:& ab imo pectore fatur.
Numina romanis nundum saciata ruinis:
Si iuuat imperium penitus de stirpe reuelli:
Voo si placuit deleri sæcula lapsu.
Si piget humani generis:prorumpat in arua
Libertas effrena maris:uel limite nullo
Deuius errantes phaeton confundat habenas.
Qur per ruffinum geritur.procūbere mūdum
Hoc auctore pudz:mediis reuocamur ab armis:
Pro dolor:& strictos deponere cogimur enses.
Vos arsuræ urbes:perituraq; mœnia testor.
Credo equidē:& miserū permitto cladib⁹ orbē.
Flectite signa duces:redeat iam miles æous
Parceodum est:taceant litui.ꝓhibite sagittas.
Parcite.contiguo ruffinus præcipit hosti.
His dictis omnes una omnes fremuere maoipli:
Quantum non italo percussa ceraunia fluctu.
Quaotum non madidis illisa tonitrua coris:
Insignemq; ducem populus defendit uterq;:
Et sibi quisq; trabit:magno certatur amore:
Alternantq; fidem:non illaudata quiescit
Seditio:taliq; simul clamore mouentur.
Quis mihi oudatos enses? quis tela lacertis
Excutit? & solui curuatos imperat arcus?
Quis nam audet stricto leges imponere ferro?
Inflammata semel nescit mitescece uirtus.
Iam mihi barbaricos sitientia tela cruores
Sponte uolant:ultroq; manus mucrone furente
Ducitur:& siccum gladium uagina recusat.
Nun patiar? semper ne getis discordia nostra

Proderit? en iterum belli ciuilis imago.
Quid consanguineas acies? quid diuidit olim
Concordes aquilas? non dissociabile corpus:
Coniunctūq; sumus. te quolibet ire sequamur.
Te uel hyperboreo damnatum sidere thulen:
Te uel ad incensas libyæ comitabor harenas.
Indorum si stagna petas: rubriq; recessus
Littoris: auriferom ueniam poturus hidaspem.
Si calcare ootum: secretaq; littora oili
Nascentis iubeas: mundum post terga relinquā:
Et quocunq; loco stilico tentoria figet:
Hic patria est: dux inde uetat: desistite qnæso
Atq; quidem differte manū. cadat iste minacis
Inuidiæ cumulus. non est uictoria tanti:
Vt uidear uicisse mihi. uos fida iuuentus
Ite mei quondam socii. oec plura locutus:
Flexit iter. uacuo qualis discedit hiatu
Impatiens remeare leo: quem plurima cuspis:
Et pastorales pepulerunt igoe cateruæ:
Inclinatq; iubas: demissaq; lumina uelat:
Ft trepidas moesto rimatur murmure syluas.
Vt sese legio uidit disiuncta relinqui:
Ingeotem tollit gemitum: galeasq; solutis
Humectat lachrymis: pressamq; morātia uocē
Thoracum ualidos pulsant supiria nexus:
Tradimur heu: tantūq; sequi ꝓhibemur amorē
Exclamaot: tradis oe tuas dux optime dextras?
Quas tibi uictrices totieos bellona parauit.
Nos adeo uiles? adeo foelicior axis
Hesperius? meruit qui te rectore teneri?
Quid oobis patriam? quid chara reuisere tandē
Pignora? dilectosue iuuat coluisse penates?
Te sine dulce nihil. iam formidata tyranni
Tempestas subeunda mihi: qui forte oefandas
Iam parat insidias: qui oos aut turpibus hūnis:
Aut implacatis famulos præstabit alanis.
Quanq̄ non adeo robur defecerit omne:
Tanta ne gestandi fuerit peouria ferri.
Tu licet occiduo maneas sub culmine coeli:
Tu mihi dux semper stilico: nostrāq; uel absens
Experiere fidem. dabitur tibi debita pridem
Victima: promissis longe placabere sacris.
Tristior emoniis miles progressus ab oris

Tangebat macedum fines:murosq; subibat
Thessalonica tuos.sensu dolor hæret in alto
Abditus:& tacitas uindictæ præstruit iras:
Spectaturq; fauens odiis locus:aptaq; leto
Tempora:nec quisq̃ tanta de plebe repertus
Proderit in cautis qui corda minantia uerbis
Quæ non posteritas:quæ non mirabitur ætas
Tanti consilium uulgi potuisse taceri?
Aut facinus tam grande tegi mentisq; calorem
Non sermone uiæ:non inter pocula rumpi?
Aequalis tantam tenuit constantia turbam:
Et fuit arcanum populo. percurritur hebrus.
Deseritur rhodope:thraciãq; per ardua tendũt:
Donec ad herculei peruentum nominis urbem.
Vt cessisse ducem:propius uenisse cohortes
Cognita ruffino:magna ceruice triumphat.
Omnia tuta intus:sceptrumq; capescere feruet:
Et coniuratos hortatur uoce clientes
Vicimus:expulimus:facilis iam copia regni
Nullus ab hoste timor:quis enĩ quẽ uincere solũ
Horruit? hunc tanto munitum milite uincat?
Quis ferat armatum? quẽ nõ superauit inermẽ?
I:nunc exitium nobis meditare remotus
In cassum stilico:dum nos longissima tellus
Diuidat:& mediis nereus interstrepat undis:
Alpinas transire tibi me sospite rupes
Haud dabitur:iaculis illic me figere tenta.
Quære ferox ensem qui nostra ad mœnia tendi
Possit ab italia:non te monumenta priorum:
Non exempla uetant:quis nam conatus adire
Has iactat uitasse manus.detrusimus orbe
Te medio:tantisq; simul spoliauimus armis.
Nunc epulas tempus socii:nunc larga parare
Munera:donandumq; nouis legionibus aurum:
Opportuna meis oritur lux crastina uotis.
Quod nolit rex ipse uelit:iubeatq; coactus
In partem mihi regna dari.contingat in uno
Priuati fugisse modum:crimenq; tyranni:
Talibus acclamat dictis improbane nocentum
Concilium:qui perpetuis creuere rapinis:
Et quos una facit ruffino causa sodales
Illicitum dixisse nihil:dilecta fuere
Nexus amicitiæ.iam iam connubia læti

Desſpondent aliena ſibi:fruſtraq; uiciſſim
Promittũe quas qſq; petat:quas deuoret urbes.
Cœperat humanos alto ſopire labores
Nox gremio:pigraſq; ſopor diffuderat alas.
Ille diu curis animum ſtimulantibus æger
Labitur in ſomnos:uix toto corde quierat:
Ecce uidet diras alludere protinus umbras
Quas dedit ipſe neci:quarum quæ clarior una
Viſa loqui:proſurge toro:quid plurima uoluis
Anxius? hæc requiem rebus:finemq; labori
Allatura dies:omni iam plebe redibis
Altior:& læti manibus portabere uulgi.
Has canit ambages.occulto fallitur ille
Omine:nec capitis fixi præſagia ſenſit.
Iam ſummum radiis ſtringebat lucifer hemũ:
Feſtinamq; rotam ſolito propantior urget.
Tandem ruffini uiſurus funera titan
Proſiluit ſtratis:denſæq; capacia turbæ
Atria regifico iuſſit ſplendere paratu
Exceptura dapes:& quod poſt uota daretut
Inſcribi propriis aurum fatale figuris.
Ipſe ſalutantum reduces poſt prælia turmas
Iam regale tumens:& principe celſior ibat:
Collaq; fœmineo geſtabat mollia geſtu
Imperii certus:tegeret ceu purpura nudum
Corpus:& ambirent ardentes tempora gemmæ.
Vrbis ab anguſto tractu:quæ uergit in auſtrũ:
Planicies uicina patet:nan cætera pontus
Circuit:eximio dirimit ſe tramite paſſus.
Hic ultrix acies ornatu fulgida ferri
Explicuit cuneos.pedites in parte ſiniſtra
Conſiſtunt.equites illinc poſcentia curſum
Ora reluctantur præſſis ſedare lupatis.
Hic alii ſenium criſtato uertice mutant:
Et tremulos humeris gaudeot uibrare colores:
Quos operit.formatq; calybs.cõiuncta per artẽ
Flexilis inductis animatur lamina membris
(Horribilis uiſu)credas ſimulacra moueri
Ferrea:cognatoq; uiros ſpirare metballo
Perueſtitus equis:ferrata fronte minantur:
Ferratoſq; mouent ſecuri uulneris armos:
Er iuſſo ſtat quiſq; loco:metuenda uoluptas
Cernenti:pulcherq; timor:ſpiriſq; remiſſis

Mansuescunt uarii uento cessante dracones.
Augustus ueneranda prior uexilla salutat
Rufinus sequitur: qui fallere cuncta solebat
Callidus affatu: deuotaq; brachia laudat
Nomine quéq; uocans: notosq; patresq; reuersis
Nunciat incolumes. illi dum plurima ficto
Certatim sermone petunt: intendere longos
A tergo amplexus: insperatoq; suprema
Circuitu sociare parant. decrescere campus
Incipit: & clipeis in se redeuntia iunctis
Curuo paulatim sinuantur cornua ductu:
Sic ligat immensa uirides indagine syluas
Venator: sic attonitos ad littora pisces
Aequoreus populator agit: rarosq; plagarum
Contrahit anfractus: & hiantes colligit oras.
Excludunt alios: cingi se feruidus ille
Nescit adhuc: grauiterq; aprensa ueste morantẽ
Increpat augustum: scandat sublime tribunal
Participem sceptri: socium declaret honoris:
Quum subito stringũt gladios: uox desup ingẽs
Infremuit: nobis etiam deterrime nobis
Sperasti famulas imponere posse catenas?
Vnde redi nescis? patiar ne audire satelles?
Qui leges aliis: libertatemq; reduxi?
Bis domitum ciuile nefas: bis rupimus alpes.
Tot nos bella docent nulli seruire tyranno.
Dirrigunt. spes nulla fugæ: seges undiq; ferri
Circumfusa micat: dextra leuaq; reuinctus
Hæsit: & ensiferæ stupuit mucrone coronæ:
Vt fera: quæ montes nuper dimisit auitos:
Altorumq; exul nemorum: damnatur harenæ
Vulneribus cõmota ruit. uir murmure contra
Hortatur: nixusq; genu uenabula tendit.
Illa pauet strepitus: cuneosq; erecta theatri
Despicit: & tanti miratur sibila uulgi.
Vnus per medios audendi pronior ense
Prosilit erecto: dictisq; & uulnere toruus
Appetit. hac stilico: quem iactas pellere dextra:
Te ferit: hoc absens inuadit uiscera ferro.
Sic fatus: meritoq; latus transfuerberat ictu.
Fœlix illa manus: talem quæ prima cruorem
Hauserit: & fessi pœnam librauerit orbis.
Mox omnes fodiunt hastis: artusq; nefandos

Dilaniant:uno tot corpore pila tepescunt:
Et non infecto puduit mucrone reuerti.
Hi uultus auidos:& adhuc spirantia uellunt
Lumina.truncatos alii rapuere lacertos
Amputat ille pedes.humerum quatit ille solutis
Nexibus.hic fracti referat curuamina dorsi.
Hic iecur.hic cordis fibras:hic pandit anhelas
Pulmonis latebras.spacium non inuenit ira.
Nec locus est odiis.consumpto funere uix tum
Deseritur:sparsumq; cadit per tela cadauer.
Sic mōs aonius rubuit quum penthea ferrent
Mœnades:aut subito mutatum acteona ceruo
Traderet insanis latonia uirgo molossis.
Criminibus ne tuis credas fortuna mederi?
Et male donatum speras æquare fauorem
Supliciis?una tot milia morte rependis?
Euersis age dum ruffinum diuide terris
Da caput otrisiis:truncum mereantur achiui
Quid reliqs dabitur?nec singula mēbra pēptis
Sufficiunt populis:uacuo plebs undiq; muro
Iam secura ruit.senibus non obstitit ætas:
Virginibusue pudor:uiduæ:quibus ille maritos
Abstulit:orbatæq; ruunt ad gaudia matres:
Insultantq; alacres.laceros iuuat ire per artus:
Pressaq; calcato uestigia sanguine tingi.
Nec minus assiduis certant illidere saxis
Prodigiale caput:quod iam de cuspide summa
Nutabat digna rediens ad mœnia pompa.
Dextera ruum etiam ludo concessa uagatur
Aera petens:pœnasq; animi persoluit auari
Terribili lucro:uiuosq; imitata retentus
Cogitur adductis digitos inflectere neruis.
Desinat elatis quisq; confidere rebus
Instabilesq; deos:ac lubrica numina discat.
Illa manus quæ sceptra sibi gestanda parabat
Quouis se totiens submisit ad oscula supplex
Nobilitas:inhumata diu:miseroq; reuulsa
Corpore:feralem quæstum post fata poposcit:
Aspiciat nequis nimium sublata secundis
Colla gerat:triuiis calcandus spargitur ecce
Qui sibi pyramidas:qui non cædentia templis
Ornatura suos extruxit culmina manes:
Et qui sydonio uelari credidit ostro:

Nudus pascit aues. iacet heu qui possidet orbē
Exiguæ telluris inops: & puluere raro
Per partes tegitur: nusꝗ totiensꝗ sepultos
Senserunt conuexa necem: tellusꝗ nefandum
Emolitur onus. iam respirantibus astris
Infernos grauat umbra lac⁹. pater æac⁹ horret:
Intrantemꝗ etiam latratu cerberus urget.
Tunc animæ: quas ille fero sub iure peremit:
Circumstant: nigriꝗ trahunt ad iudicis urnam
Infesto fremitu. ueluti pastoris in ora
Collectæ glomerantur apes: qui dulcia raptu
Mella trahit: peonasꝗ cient: & spicula tendunt:
Et tenuis saxi per propugnacula cinctæ
Rimosam patriam: dilectaꝗ punicis antra
Defenduot: pronoꝗ fauos examine nelaot.
Est locus in faustis: quo conciliatur in uoom
Cocytus flegetonꝗ uadis: ioamœnus uterꝗ
Alueus: hic uoluit lachrymas. hic igne redūdat
Turris per geminos flammis uicinior amnes
Porrigitur: solidoꝗ rigens adamante: sinistro
Proluit igne latus. dextraꝗ cocycia fundit
Aequora: triste gemens: & fletu concita plāgit.
Huc post emeritam mortalia sæcula uitam
Deueniunt: ubi nulla manent discrimina fati:
Nullus hooor: uanoꝗ exutum nomine regem
Perturbat plebeius egens. quæsitor in alto
Conspicuus solio pertemptat crimina minos.
Et iustis dirimit sontes: quos nolle fateri
Viderit ad mali mox trāsmittit uerbera fratris
Nam iuxta rhadamanthus agit. coogesta supni
Curriculi: totosꝗ diu prospexerit actus
Exæquat damnum meritis: & muta ferarum
Cogit uincla pati: truoculentos ingerit ursis:
Prædonesꝗ lupis: fallaces uulpibus addit.
At qui desidia semper: uinoꝗ grauatus
Indulgeos ueneri uoluit torpescere luxu:
Hunc suis imundæ pingues detrudit io artos.
Qui iusto plos esse loquax: arcaoaꝗ sueoit
Prodere: piscosas fertur uicturos in undas
Vt nimiam pensent æterna silentia oocem.
Quos ubi per uarios amoes: per mille figoras
Egit lethæo purgatos flumine: tandem
Rursus ad humaoæ reuocat primordia formæ.

Tum quoq; dum lites ftygiiq; negocia foluit
Dura fori:ueterefq; reos ex ordine quærit
Ruffinum procul ecce notat:uifuq; feuero
Luftrat.& ex uno concuffa fede profatur.
Huc fuperum clades:huc infaciabilis auri
Proluuies:præcioq; nihil non aufæ parato:
Quodq; mihi fummũ fcel⁹ eft:huc iprobe legũ
Venditor:arctori ftimulator perfide martis:
Quouis ob innumeras ftrages anguftus auerni
Iam fuus:& plena laffatur portitor alno.
Quid demẽs manifefta negas?en pectus inuftæ
Deformãt maculæ:uitiifq; inoleuit imago:
Nec fefe cõmiffa tegunt:genus omne dolorum
In te ferre lubet:dubio tibi pendula rupes
Immineat lapfus.uolucer te torqueat axis.
Te refugi fallant latices:atq; ore natanti
Arefcat decepta fitis:dapibufq; relictis
In tua manfurus migret præcordia uultur.
Quãq̃ omnes alii quos hæc tormenta fatigant
Pars quota fint ruffine tui.quid tale uel audax
Fulmine falmoneus:uel lingua tãtalus egit?
Aut inconceffo tycius deliquit amore?
Cũctorum fi facta fimul iungantur io uoum
Præcedes numero.quo tanta piacula quifq̃
Supplicio conferre ualet?quid deniq; dignom
Omnibus inueniã?uincãt quom fingula pœnas.
Tollite de mediis animarum dedecus umbris:
Afpexiffe fat eft:oculis iam parcite noftris
Et ditis purgate domos.agitate flagellis
Traos ftyga:trãs herebũ:uacuo mãdate baratró
Infra titanum tenebras:infraq; receffus
Tartareos:noftrumq; chaos:quo ditis opaci
Fundamenta latẽt:penitufq; ibi merfus anhelet:
Dum rotat aftra polus:ferunt dũ littora uenti?

Claudii cluadiani liber.iii.Incipit.

p Andite defenfũ reduces helicona fororest
Pandite.permiffis iam licet ire choris
Nulla per aonios hoftilis bucina campos
Carmina mugitu deteriore uetat.
Tu quoq; fecuris pulfa formidine delphis
Floribus ultorem delie cinge tuum.
Nullus caftallos latices:& præfcia fati
Flumina polluto barbarus ore bibet.

Alpheus late rubuit:siculumq; per æquor
Sanguineas belli rettulit unda notas.
Agnouitq; nouos absens aretbusa triumphos
Gildonis sensit teste cruore necem.
Immensis stilico succedant ocia curis:
Et nostræ patiens corda remitte lyræ.
Nec pudeat longos interrupisse labores.
Et tenuem musis constitnisse moram.
Fertur & iodomitus tandẽ post prælia mauors:
Lassa per otbrisias fundere membra niues.
Oblitusq; sui posita clementior basta
Pieriis aures pacificare modis.

r Eddit⁹ iperiis auster subiectaq; rursus
Alterius conuexa poli rectore sub uno
Conspirant gemini frenis commuoibus orbes.
Iunximus europam libyæ:concordia factum,
Plena redit patriis:quod solum defuit:aruis.
Tertius occubuit nati uirtute tyranous.
Horrɜ adbuc anim⁹:māifestaq; gaudia differt:
Dum stupet:& tanto cunctatur credere uoto.
Nec dum cinypbias exercitus attigit oras.
Iam domitus gildon.nullis uictoria nodis
Hæsit:oon spacio terræ:noo obice ponti
Congressum:profugum:captū uox nunciat uba:
Rumoremq; sui præuenit laurea belli.
Quo (precor) bæc effecta deo?robusta uetusq;
Tempore tam paruo potuit dementia uinci:
Quē ueniens indixit byems.uer pertulit bostē.
Exicium iam roma timens:& fessa negatis
Frugibus:ad rapidi limen tendebat olympi
Non solito uultu:nec qualis iura britannis
Diuidit:aut trepidos submittit fascibus indos.
Vox tenuis:tardiq; gradus:oculiq; latentes
Interius sedere genæ.ieiunia lacertos
Excedit macies:bumeris uix sustinet ægris
Squalentem clipeum laxata casside prodit
Canitiem:plenamq; trabit rubiginis bastam.
Attigit ut tandem cælum:genibusq; tonantis
Procubuit:talesq; orditur mœsta querelas.
Si mea mansuris meruerunt nomina nasci
Iuppiter auguriis:si stant immota sibyllæ
Carmina:tarpeias si nec dum despicis arces:

Aduenio ſupplex:non ut proculcet oaxem
Conſul ouãs:noſtræ ne p̄mãt pharetrata ſecures
Suſa:nec in rubris aquilas figamus harenis.
Hæc nobis:hæc ante dabas.ounc pabula tantũ
Roma precor:miſerere tuæ pater optime gẽtis:
Extremam defende famem.ſaciauimus iram:
Si qua fuit:lugenda getis:& fleoda ſueuis
Hauſimus:ipſa meos horrebat parthia caſus.
Quid referam morbiue luẽ?tumuloſue repletos
Stragibus:& crebras corrupto ſidere mortes?
An fluuium per tecta uagum?ſummiſq; minãtẽ
Collibus?ingentes uexi ſubmerſe carinas:
Remorumq; ſonos:& pyrrhæ ſæcula ſenſi.
Heu mihi:quo latiæ uires?orbiſq; poteſtas
Decidit?in qualem paulatim fluximus umbrã?
Armatis quondam populis:patrumq; uigebam
Conſiliis.domui terras:homineſq; reuinxi
Legibus:ad ſolem uictrix utrunq; cucurri.
Poſtq̃ iura ferox in ſe communia cæſar
Tranſtulit:& lapſi mores:deſuetaq; priſcis
Artibus:in gremium pacis ſenile receſſi
Tot mihi pro meritis libyam:nilumq; dedete:
Vt dominam plebem:bellatoremq; ſenatum
Claſſibus æſtiuis alerent:gemio oq; uiciſſim
Littore diuerſi complerent orea uenti.
Stabat certa ſolus:mẽphis ſi forte oegaſſet
Penſabam pharum getulis meſſibus anoum
Frugiferas certaſſe rates:lateq; uidebam
Punica niliacis concurrete carbaſa uelis:
Quum ſubito par roma mihi diuiſaq; ſumpſit
Aequales aurora togas:ægyptia rura
In partem ceſſere nouam.ſpes unica nobis
Reſtabat libyæ:quæ uix ægreq; ferebat
Solo ducta noto:ounq̃ ſecura futuri
Semper inops:ueotiq; fidem poſcebat & anni.
Hanc quoq; ounc gildo rapuit ſub fine cadẽtis
Autumni:pauido metimur cerula uoto.
Puppis ſi qua uenit:ſi quid fortaſſe potenti
Vel pudor extorſit domino:uel præda reliquit:
Paſcimur arbitrio mauri:nec debita reddi:
Sed ſua concedi iactat:gaudetq; diurnos
Vt famulæ præbere cibos:uitamq; famemq;
Librat barbarico faſtu:uulgiq; ſuperbit

Fletibus:& tantæ suspendit fata ruinæ:
Romuleas uendit segetes:& possidet arua
Vulneribus quæsita meis:ideo ne tot annos
Flebile cum tumida bellum carthagine gessi?
Iccirco uoluit contenta luce reuerti
Regulus? hæc damnis genitor cannensibus egi
In cassum totiens lituis naualibus arsit
Hispanum siculumq; fretum:uastataq; tellus:
Totq; duces cæsi:raptaq; emissus ab alpe
Pœnus:& attonitæ iam ꝓximus hannibal urbi:
Scilicet ut domitis frueretur barbarus afris:
Mauro sustinui martem:noctesq; cruentas
Collina pro turre tuli gildonis ad usum
Carthago ter uicta ruit.hæc mille gementis
Italiæ clades:impensaq; sæcula bellis:
Hoc fabius:fortisq; simul marcellus agebant:
Vt gildo cumularet opes:haurire uenena
Compulimꝰ dirum siphacem:fractūq; metellō.
Traximꝰ immanem marii sub uincla iugurthā.
Et numidæ gildonis erunt? pro funera tanta
Pro dolor in hoci regnum sudauit uterq;
Scipio:romano uicistis sanguine mauri.
Ille diu miles populus:qui prefuit orbi:
Qui trabeas:& sceptra dabat:quē semp in armis
Horribilem gentes:placidum sensere subactæ
Nunc inhonorus egens:perfert miserabile pacis
Supplicium:nulloq; palam circundatus hoste:
Obsessi discrimen habet.per singula letum
Impendet momenta mihi:dubitandaq; pauci
Præscribunt alimenta dies:heu prospera fata:
Quid mihi septenos montes:turbamq; dedisti:
Quæ paruo non posset ali.fœlicior essem
Angustis opibus:mallem tollerare sabinos
Et ueios.breuior duxi securius æuum.
Ipsa nocet moles.utinam remeare liceret
Aduerteres fines:& mœnia pauperis anci.
Sufficerent hetrusca mihi:campanaq; culta:
Ee quinti:curiiq; seges:patriæq; potenti
Rusticus:& proprias ferret dictator aristas.
Nam quid agam? libyā gildo tenet:altera nilū.
Ast ego quæ terras humeris:pontumq; subegi:
Deseror.emeritæ iam premia nulla senectæ.
Dii:quibus iratis creui:succurrite tandem:

Exorate patrem.tuq; o si sponte per altum
Vecta palatinis mutasti collibus idam:
Prelatoq; lauas phrygias almone leones
Maternis precibus natum iam flecte cybelle
Sin probibent parcæ:falsisq; elusa uetustas
Auspiciis:alio saltem prosternite casu:
Et pœnæ mutate genus.porsenna reducat
Tarquinos:renouet ferales allia cædes.
Me potius sæui manibus prosternite pyrrhi:
Me senonum furiis.brenni me reddite flammis
Cuncta fame leuiora mihi.Sic fata refusis
Obticuit lachrymis mater cytherea parensq;
Flet mauors:sanctæq; memor tritonia uestæ.
Nec sicco cybele:nec stabat lumine iuno.
Mœrent indigetes:& si quos roma recepit:
Aut dedit ipsa deos.genitor iã corde remittit:
Cœperat & sacrum dextra fœdare tumultum:
Quum procul iosanis quatiens ululatibus axem:
Et contusa genas:mediis apparet in astris
Africa.recisæ uestes:& spicea sparsim
Serta iacent:lacero crinales uertice dentes:
Et fractum pendebat ebur:taliq; superbas
Irrupit clamore fores.Quid magne moraris
Iuppiter:auulso nexu:pelagiq; solutis
Legibus:iratum terris immittere fratrem?
Mergi prima peto.ueniant prærupta pacbymó
Aequora.lassatis subsidant syrtibus urbes.
Si mihi gildonem nequeunt abducere fata.
Me rape gildoni.fœlicior illa perustæ
Pars libyæ:medio quæ se munita calore
Defendat:tantiq; uacat secura tyranni.
Crescat zona rubens.medius flagrantis olympi
Me quoq; limes agat:melius deserta iacebo
Vomeris impatiens pulsis dominentur aratris
Dypsades:& sitiens attollat gleba cerastas.
Quid me temperies iuuit?quid mitior æther.
Gildoni fœcunda fui:iam solis habenæ
Bissenas torquent hyemes ceruicibus:ex quo
Hæret triste iugum:nostris iam luctibus ille
Consenuit:regnumq; sibi tot uendicat annis.
Atq; utinam regnum:priuato iure tenemur
Exigui spetie fundi:quod nilus & atlas
Dissidet occiduis quod gadibus arida parthæ

Quodq; pharetonio secedit littore ganges
Hoc sibi transcribit propriũ.pars tertia mundi
Vnius prædonis ager.distantibus idem.
Inter se uitiis cinctus quodcunq; profunda
Traxit auaricia:luxu peiore refundit.
Instat terribilis unus morientibus hæres:
Virginibus raptu:thalamis obscœnus adulter:
Nulla quies oritur præda cessante libido
Diuitibusq; dies:& nox metuenda maritis.
Quisquis uel locuplex:pulchra uel cõiuge notus
Crimine pulsatur falso:sed crimina desunt
Accitus conuiua perit:mors nulla refugit
Artificem:uarios succos:spumasq; requirit
Serpentum uirides:& adhuc ignota nouercis
Gramina:si quisq̃ uultu præsentia damnet
Liberiusue gemat:dapibus crudelis in ipsis
Emicat ad nutum stricto mucrone minister.
Fixus quisq; toro tacita formidine libat
Carnifices epulas:incertaq; pocula pallens
Haurit:& intentos capiti circũspicit enses
Splendet tartareo furialis mensa paratu
Cæde madens:atrox gladio.suspecta ueneno
Vt uino calefacta uenus:tum sæuior ardet
Luxuries:mixtis redolent nnguenta coronis
Crinitos inter famulos:pubemq; decoram
Orbatas iubet ire nurus:nuperq; peremptis
Arridere uiris:phalarim tormentaq; flammæ
Præfuit:& siculi mugitns ferre iuuenci:
Quam tales audire choros:nec damna pudoris
Turpia sufficiunt:mauris clarissima quæq;
Fastidita datur:media carthagine ductæ.
Barbara sydoniæ subeunt connubia matres
Aethiopem nobis generum:nasamona maritũ
Ingerit:& terret cunabula discolor infans
His fretus sociis ipso iam principe maior
Incedit.peditum præcurrunt agmina longe.
Circundant equitum turmæ:regesq; clientes:
Quos nostris ditat spoliis.perturbat auita
Quẽq; domo:ueteres detrudit rure colonos.
Exiliis dispersa feror.nunq̃ ne reuerti
Fas erit?errantesq; solo iam reddere ciues?
Iret adhuc in uerba dolor:nisi iuppiter alto
Cœpisset solio:uoces adamante notabat

Atropos:& lachesis urgebat stamina dictis.
Nec te roma diu:nec te patiemur inultam
Africa cõmunem prosterneret honori⁹ hostẽ.
Pergite securæ uestrum uis nulla tenorem
Seperat:& soli famulabitur africa romæ.
Dixit:& afflauit romam meliore iuuenta.
Continuo redit ille uigor:seniiq; colorem
Mutauere comæ.solidatam crista resurgens
Erexit galeam:clipeiq; recanduit orbis:
Et leuis excussa micuit rubigine conus.
Humentes iam noctis equos:lethæaq; somnus
Frena regens:tacito uoluebat sidera cursu.
Iam duo diuornm proceres:maiorq; minorq;
Theodosii pacem laturi gentibns ibant:
Qui iouis arcanos monitus:mandataq; ferrent
Fratribus:& geminis sanxirent fœdera regnis.
Sic quum procipites arcem uicere procellæ:
Assiduoq; gemens undarum uerbere nutat
Decessura ratis:cæca sub nocte uocati
Naufraga ledæi sustentãt uela lacones.
Circulus ut patuit lunæ:secuere meat⁹
Diuersos:italas senior tendebat ad oras.
At pater intrantem pontum.qua bospor⁹ arctat
Archadii thalamis:urbiq; elapsus æoæ:
Quem simul ut uidit natus(nam clara nitebat
Cynthia)permixto tremuerunt gaudia fletu
Complexuq; souens quos non sperauerat artus.
O mihi post alpes:nec primum reddite dixit
Vnde tuis optatus ades?da tangere dextram:
Qua gentes cecidere feræ.quis tale remouit
Presidium terris?ut te mortalia pridem
Implorant:lugentq; pium:fortemq; requirunt.
Tum pater in tales rupit suspiria uoces
Hoc erat in fratres?medio discordia maurõ
Nascitur?& mundus:germanaq; dissidet aula?
Gildonis ne saltus tanti sit causa furoris?
Scilicet egregius morum magnoq; tuendus:
Et quouis meritis pietas infracta recedat?
In primo genitore uide:ciuile calebat
Dissidium.dubio stabant romana sub ictu.
Quis procul armenius?uel quis mæotide ripa
Rex ignotus agit:qui non me inuit euntem?
Auxilio fauere getæ:uenere geloni.

Solus adhuc non puppe data:non milite misso
Subsedit fluitante fide:si signa petisset
Obuia detecto submissis hoste:dolorem.
Restitit in speculis fati:turbaq; reductus
Librauit geminas euentu iudice uires:
Ad rerum momenta cliens:seseq; daturus
Victori:fortuna simul cum morte pepedit.
Et si non cupidis essem præraptus ab astris:
Exemplum sequerer tulli:laniataq; dumis
Impia diuersis raptarem membra quadrigis.
Germani nunc usq; tui responsa colebat
En iterum calcat.tali tu credere monstro
Post patrem:fratrēq; paras?sed magna repēdit:
Inq; tuam sortem numerosas transtulit urbes.
Ergo fas precio cedet?mercede placebit
Proditor?Apportet suspensa morte salutem.
Nunq̄ gratus erit.damnamus luce reperta
Presidiam:nec nos patimur committere tali
Hoc genus emptori ciues cum mœnib9 offert:
Hoc uendit patriam:plerīq; in tempus abusi
Mox odere tamen.tenuit sic graia philippus
Oppida:pellæo libertas concidit auro.
Romani scelerum semper spreuere ministros.
Noxia pollicitom domino miscere uenena
Fabricius regi nudata fraude remisit:
Infesto quem marte petit bellumq; negauit
Per famuli patrare nephas:ductosq; camillos
Trans murum pueros obsessæ reddidit urbi.
Traduntur pœnis alii quom prælia soluant:
Hic maneat:ut moueatq; respuit alter ī hostē:
Suscipis in fratrem.longi pro dedecus æui
Quoi placet australes gildo condonat habeoas:
Tantaq; mutatos sequitur prouincia mores:
Quaslibet ad partes animum mutauerit anceps:
Transfundit libyam secum:refluumq; malign9
Commodat imperiū.mauri fuit affrica munus.
Tollite massilas fraudes.remouete bilingues
Insidias:& uerba soli sperantia uirus:
Nec consanguineis certetur communius armis:
Hec ꝑcur hec trucib9 tebis:hec digna mycænis
In mauros hoc crimen eat:quid noster iniquom
Molitur stilicō?quando non ille iubenti
Paruit?an quisq̄ nobis deuinctior extat?

Vt sileam uarios: quos mecum gesserit: actus:
Quæ uidi post fata loquar: quum diuus abirem:
Res incompositas fateor: timidasq; reliqui.
Stringebat uetitos etiam nunc exercitus enses
Alpinis odiis: alternataq; iurgia uicti:
Victoresq; dabant: uix hæc amentia nostris
Excubiis: nec dum puero rectore quiescet.
Heu quantum timui uobis quod libera tanti
Militis auderet moles: quum cæca remoto
Ferueret tam læta metu: dissensus acerbus:
Et grauior consensus erat. tunc ipse paterna
Successit pietate mihi: miserumq; rudemq;
Fouit: & in ueros eduxit principis annos:
Ruffinumq; tibi: quem tu tremuisse fateris:
Depulit. hunc solum memorem solumq; fidelē
Experior: uolui siquid dum uita maneret
Aut uisus uoluisse gerit: uenerabilis illi
Ceu præsens numenq; uocor. Si tanta recusas
At socii reuerere faces: aut respice fratris
Connubium: pignusq; meæ regale serenæ
Debueras etiam fraternis obuius ire
Hostibus ille tuis. quæ gens: qs rhen9: & hister
Vos conspirantes opibus: uictosq; tulisset?
Sed tantum permitte cadat: nil poscimus ultra.
Ille licet sese prætentis sirtibus armet.
Oppositoq; atlante regat: licet arua referta
Anguibus: & solis medios obiecerit æstus.
Noui consilium: noui stiliconis in omnes
Aequalem casus animum. penetrabit arenas:
Inueniet uirtute uiam: sic diuus: & inde
Sic natus: iussis genitor parebimus ultro.
Amplector præcepta libens: nec carior altet
Cognato stilicone mihi commissa prophanus
Ille luat: redeat iam tutior africa fratri.
Talia dum longo secum sermone uolutant:
Hesperiam peruenit auus: castumq; cubile
Ingreditur: tyrio quo fortis honorius ostro
Carpebat teneros maria cum coniuge somnōs:
Assistit capiti: tunc sic per somnia fatur:
Tanta ne deuictos tumuit fiducia mauros
Chare nepos iterum post me coniurat in arma
Progenies uexana iubæ: bellumq; resumit
Victoris cum stirpe sui: firmum ne iacentem

Obliti? libiam nostro sudòre receptam
Rursus habēt? ausus latio contendere gildo?
Germani ne fata timet? non ire profecto
Nunc uellem: notosq; senex ostendere uultus
Nonne meā fugiet maurus quū uiderit umbrā?
Quid dubitas? exurge toris inuade rebelles
Captiuum mihi redde meum: desiste morari
Hoc generi fatale tuo: dum sanguis io orbe
Noster erit semper pallebit regia bocci:
Iungantur spoliis firmi gildonis opima
Exornet geminos maurusia laurea currus
Vna domus totiens una de gente triumphet
Dii bene q̄ tantis inter labentibus annis
Seruati: firmusq; mihi: fraterq; nepoti
Dixit: & afflatus uicino sole refugit.
At iuuenem stimulis ī manibus æmula uirtus
Exacuit: iam puppe uehi: iam stagna secare
Feruet: & absentes iouadere cuspide mauros
Tunc iubet acciri socerum: dextramq; uocato
Conserit: & quæ sit potior senteotia quærit.
Per somnos mihi sancte pater iam sæpe futura
Panduntur: multæq; canunt præsagia noctes.
Nanq; procul libycos uena tu cingere saltus:
Et iuga rimari canibus getula uidebar.
Mærebat regio sæui uastata leonis
Incursu: pecudum strages: passimq; uiuenti
Semineces: & adhuc infecta mapalia tabo
Sparsaq; sanguineis pastorum funera campis.
Aggredior latebras monstri: nurumq; relatu
Conspicio: dilapsus honos. ceruice minaces
Deffuxere iubæ. fractos inglorius armos
Supposuit seruile gemens: iniectaq; uiocla
Vnguibus: & subitæ collo subire catenæ.
Nunc etiam paribus secum certare tropheis
Hortatu me cogis auus. quo nam usq; remoti
Cunctamur? decuit pridem complere biremes:
Et pelagi superare moras: transmittere primus
Ipse paro: quocunq; meo geos barbara nutu
Stringitur: adueniat. germania tota feratur
Nauibus: & socia comitentur classe sicambri:
Pallida translatum iam sentiat africa rhenum.
An patior tot probra sedens? iuuenisq; relinquā
Quæ teoui: rexiq; puer. bis noster ad alpes

Vlterius genitor defensum regna cucurrit
Nos predæ faciles insultantiq; iacemus.
Finierat.ftilico quoi contra talia reddit:
Aduersi ne tubam princeps dignabere mauri?
Afferet ignauus clari solatia leti?
Te bellante mori:decurret honorius inde:
Hinc gildo.post astra chaos miscebit auerno:
Vindictã mandasse sat est.plus nominis horror
Quam tuus ensis aget.minuunt præsentia famã.
Qui stetit:æquatur campo:collataq; nescit
Maiestatem acies.sed quod magis utile factos
Atq; hosti grauius (sensus aduerte) docebo.
Est illi patribus: sed non & moribus isdem
Macezer fugiens:qui dira piacula fratris:
Spesq; suas:uitamq; tuo commisit asyllo.
Hunc ubi tentatis frustra mactare nequiuit
Insidiis:patrias in pignora contulit iras:
Quosq; manu pueros paruos gestauerat unas
Occidit iuuenes:inhumataq; corpora uulgo
Dispulit:& tumulo cognatas arcuit umbras:
Naturamq; simul:fratremq; hominẽq; cruẽtus
Exuit:& tenuem cæsis inuidit harenam.
Hoc facinus refugo damnauit sole mycænas:
Auertitq; diem sceleri:sed reddidit atreus
Crimen:& infandas excusat coniuge mensas.
Hic odium:non pœna fuit.te perdita iura:
Te pater ultorem:te nudi puluere manes:
Te pietas polluta rogat.si flentibus aram:
Et proprium miseris numen statuistis athenæ:
Si pandionias planctu traxere phalanges
Inachides:belloq; rogos meruere maritis:
Si mœstas squalore comas:lachrymisq; senatũ
In numidas pulsus solio commouit adherbal:
Nunc quoq;:nũc gildo:tanto quẽ funere mersit:
Nunc doleat uenisse ducem:seseq; minorem
Suppliciis sciat esse tuis:quem sede fugauit:
Nunc pceps fugiat:fregit quẽ clade:tremescat?
Agnoscatq; suũ:trabitur dum uictima:fratrẽ.
Hæc ubi sederunt genero:notissima marti
Robora:præcipuos electa pube maniplos
Disponit:portuq; rates instaurat hetrusco.
Herculeam suus alcides:ionianq; cohortem
Rex ducit superum.premitur nec signifer ulle

Pondere:festinant adeo uexilla moueri
Neruius insequitur:meritusq; uocabula felix
Dictaq; ab augusto legio:nomenq; probantes
Inuicto clipeoq; animosi teste leones.
Dictis ante tamen princeps cōfirmat ituros
Aggere conspicuus:stat circcūfusa iuuentus
Nota bastis:pronasq; ferox accomodat aures:
Gildonem domitura manus promissa:minasq;
Tempus age si quid pro me meruistis in armis:
Ostentate mibi:iusto magnoq; triumpho
Imbelles abolete notas:sciat orbis æous:
Sitq; palam gallos causa non robore uinci:
Nec uos barbariem:quanuis collegerit omnem:
Terreat:aut mauri fremitus:raucosq; repulsus
Vmbone:& nostros passuri cōminus enses
Non contra clipeis tectos galeisq; micantes
Ibitis:in solis longe fiducia telis
Exarmatus erit quum misile torserit bostis
Dextra mouet iaculum:p̄tentat pallia leua
Cætera nudus eques:sonipes ignarus babenæ
Virga regit:non ulla fides:non agminis ordo
Arma oneri:fuga præsidio:connubia mille:
Non illis generis nexus:non pignora curæ:
Sed numero languet pietas:bæc copia uulgi
Vmbratus dux ipse rosis & marcidus ibit
Vnguentis:nudusq; cibo:titubansq; lyæo:
Confectus senio:morbis stuprisq; solutus
Excitet incestos turmalis buccina somnos:
Imploret citbaras cantatricesq; choreas:
Offensus stridore tubæ:discatq; coactus
Quas iugalat ueneri:castrisq; impedere noctes.
Nonne mori satius:uitæ q̄ ferre pudorem?
Nam quæ iam regio restat:si dedita mauris
Regibus:illyricis accesserit affrica damnis?
Ius latium quod tunc merœ rubroq; solebat
Oceano cingi:tyrrbena clauditur unda.
Et quoi non nilus:non intulit india metas
Romani iam finis erit trinacria regni.
Ite recepturi:predo quem sustulit:axem:
Ereptumq; notum caput insuperabile rerum
Aut ruet in uestris:aut stabit roma lacertis.
Tot mibi debetis populos:tot iura:tot urbes
Amissas:uno libyam defendite bello.

Veſtros imperium remós:& ueſtra ſeqoâtur
Carbaſa:deſpectas trans æquora ducite leges.
Tertia iam ceruix ſolito mucrone notetur.
Tandem funereis finem poſitura tyrannis.
Omnia conueniunt dicto:fuluuſq; tonantis
Armiger ad liquidam cũctis ſpectãtibus æthrã
Correptum pedibus curuis innexuit hydrum:
Dumq; reluctantem morſu partitur abunco
Hæſit in ungue caput.trũcatus decidit anguis.
Ilicet auguriis alacres per ſaxa citati:
Torrenteſq; ruunt:non mons:nõ ſylua retardat.
Pendula ceu paruis moturæ bella colonis
Ingenti clamore grues:æſtiua relinquunt
Thracia:quum tepido permutãt ſtrimona nilo:
Ordinibus uariis per nubila texitur alis
Littera:pennarumq; ootis inſcribitur aer.
Vt fluctus tetigere maris:tunc acrior arſit
Impetus.arripiunt naues:ipſiq; rudentes
Expediunt:& uela leguot:& cornua ſummis
Aſſociant malis:quatitur tyrrhena tumultu
Ora:nec alpheæ capiunt naualia piſæ.
Sic agamemnoniã uindex quum græcia claſſem
Solueret:innumeris feruebat uocibus aulis.
Non illos ſtrepitus:impendentiſq; procellæ
Signa:nec aduentus dubii deterruit auſtri.
Soluite iam ſocii.clament:aut rumpite funem
Per uada gildonem:quanuis aduerſa petam⁹.
Ad bellum nos trudit hyems.per deuia ponti
Quaſſatis cupio tellurem figere roſtris.
Heu nimium ſegnes:cauta qui mente notatis:
Si reuolant mergi:graditur ſi littore cornix.
Ora licet maculis aſpexerit occiduus ſol:
Lunaq; conceptis liueſcat turbida choris:
Et confuſa uagos iaculentur ſidera crines:
Hymbribus humeſcant edi:nimboſaq; taorom
Ducathyas:totuſq; fretis deſcendat orion:
Certa fides cæli:ſed maior honorius auctor
Illius auſpiciis immenſa per æqoõra miles
Non plauſtris auctoq; regor:contemne bootem
Nauita turbinibus mediis permitte carinas.
Si mihi tempeſtas libyam:uentiq; negabunt.
Auguſti fortuna dabit.iam claſſis in altum
Prouehitur.dextra ligures:hetruria leua

Linquitur:& cæcis uitatur corſica ſaxis.
Humanæ ſpetiem plantæ ſe magna figurat
Inſula:ſardiniam ueteres dixere coloni:
Diues ager frugum:pœnos italoſue potenti
Opportuna ſitu:quæ pars uicinior afris
Plana ſolo:ratibus clemens:quæ reſpicit arcton
Immitis:ſcopuloſa:procax:ſubitiſq; ſonora
Flatibus:inſanos infamat oauita montes:
Hinc hominū pecudūq; lues:hinc peſtifer aer.
Sæuit:& excluſis regnant aquilonibus auſtri:
Quos ubi luctatis procul effugere carinis:
Per diuerſa ruunt ſinuoſæ littora terræ
Pars adit antiqua ductos carthagine muros.
Partem littoreo complectitur obuia muro
Vrbs libyam contra tyrio fundata potenti
Tenditur in longum caralis:tenuēq; per undas
Obuia dimittit fracturum flamina collem
Efficitur portus medium mare:tutaq; uentis
Omnibus ingenti maoſueſcunt ſtagna receſſu.
Hanc omni petiere manu:prorisq; reductis
Suſpenſa zephyros expectant claſſe faoētes

Claudii claudiani io Eutropiū libet primus

ſ Emiferos partus metuendaq;
pigoora matri
Mœnibus in mediis auditum
nocte luporum
Murmur:& attonito pecudes paſtore loquntas:
Et lapidum duras hyemes:nimboq; minacem
Sanguineo rubuiſſe iouem:puteoſq; cruore
Mutatos:binaſq; polo concurrere lunas.
Et geminos ſoles mirari deſinat orbis.
Omnia cæſſerunt eunucho conſule monſtra.
Heu terræ cæliq; pudor.trabeata per orbes
Oſtentatur anus:titulumq; effœminat āni.
Pandite pontifices cumanæ carmina uatis
Fulmineos ſolers hetruria conſulat ignes:
Immenſumq; nefas fibris exploret auruſpex.
Quæ noua portendant ſuperi:nilus ne meatu
Deuius:& noſtri tentat iam tranſſuga mundi
Se rubro miſcero mari:ruptoq; niphate
Rurſus barbaricis oriens uaſtabitur armis?
An morbi uentura lues:ao oulla coloo

Reſponſura ſeges? quæ tantas expiet iras
Victima? quo diras iugulo placabimus aras?
Conſule luſtrandi faſces: ipſoq; litandum
Prodigio: quæcunq; parant hoc omne fata
Eutropius ceruice luat. ſic omnia nobis
Hæc regni fortuna tenes: quæ nam iſta iocandi
Sæuitia? humanis quantum bacchabere rebus?
Si tibi ſeruili placuit fœdare curules
Crimine. procedat laxata compede conſul.
Rupta quirinales fumant ergaſtula cinctus.
Des ſaltem quécunq; uirum. diſcrimina quædã
Sunt famulis: ſplendorq; ſuus: maculãq; minorẽ
Condicionis habet: domino qui uixerit uno
Si pelagi fluctus: libyæ ſi diſcis harenas.
Eutropii numerabis heros. quot iura: quot ille
Mutauit tabulas: uel quanta uocabula uertit
Nudatus quotiens medicũ dũ conſulit emptor:
Omnes pœnituit precii: uenumq; redibat:
Dum uendi potuit. poſtq̃ deforme cadauer
Manſit: & in rugas totus defluxit aniles
Iam ſpem doni certatim limine pellunt:
Et fœdum ignaris properaot obtrudere mun9.
Tot tranſlata iugis ſumiſit colla: uetuſtum
Seruitium: ſemperq; nouum: nec deſtitit unq̃:
Cœpit ſæpe tamen cunabula prima crueotis
Dedita ſuppliciis. rapitur caſtrandus ab ipſo
Vbere: ſuſcipiunt matris poſt uiſcera pœnæ.
Aduolat armenius certo mucrone reciſos
Edoctus mollire mares: damnoq; nefandum
Aucturus precium: ſecum dum corporis ignem
Sedibus exhaurit geminis: unoq; ſub ictu
Eripit officium patris: nomeoq; mariti:
Ambiguus uitæ iacuit: penituſq; ſupremum
Io cerebrum ſecti traxerunt frigora nerui.
Laudemus ne manum: quæ uires abſtulit hoſti?
An potius fato cauſam tribuiſſe queramur?
Profuerat maoſiſſe uirum. felicior extat
Opprobrio: ſeruiret adhuc: ſi fortior eſſet.
Inde per aſſyriæ trahitur commertia ripæ:
Hinc fora uenalis galata ductore frequentat.
Permutatq; domos uarias. quis nomina poſſit
Tanta ſequi? miles ſtabulis ptolomæus in illis
Notior: hic longo laſſatus pellicis uſu

Donat aristæo:neq; enim iam dignus haberi
Nec maturus emi:quum fastiditus abiret
Quæ genuit? quanto planxit diuortia luctu?
Hæc erat heu ptholomæe fides.hoc ꝓfuit ætas
In gremio consumpta tuo? lectusq; iugalis?
Et ducti totiens ioter præsepia somni
Libertas promissa perit? uiduum ne relinquis
Eutropium? tantasq; premunt obliuia noctes?
Crudelis:generis pro sors durissima nostri.
Fœmina consenuit.retinet coonubia partu:
Vxorisq; decus matris reuerentia pensat.
Nos lucina fugit:nec pigoore nititur ullo
Cum forma dilapsus amor.defloruit oris
Gratia? qua miseri scapulas tutabimr arte?
Qua placeam ratione senex.sic fatus acutum
Aggreditur lenonis opus:oec segnis ad artem
Meos erat:officiiq; capax:omnesq; pudoris
Hauserat iosidias.custodia nulla tuendo
Fida toro.nulli poterant excludere uectes.
Ille uel ærata danaen sub turre latentem
Eliceret.fletus domini fingebat amantis.
Indomitasq; mora:precio lenibat auaras:
Lasciuasq; iocis:nec blandior ullus euntis
Ancillæ tetigisse latus:leoiterq; reductis
Vestibus occulto crimen mandare susuro:
Nec furtis quæsisse locum:nec fraude reperta
Cautior:elusi fremitus uitare mariti.
Haud aliter iuuenum flammis ephyreia lais
E gemioo ditata mari:quum serta refundit
Canities:iam turba procax:noctisq; recedit
Ambitus:& raro pulsatur ianua tactu:
Seq; reformidat speculo damnanre senectus.
Srat tamen:atq; alias succingit lena ministras.
Dilectumq; diu quaouis loogeua lupanar
Circuit:& retinet mores:quos perdidit ætas.
Hic hooor eutropio:quūq; omnib⁹ unica uirt⁹
Esset in eunuchis thalamos seruare pudicos:
Solus adulteriis creuit:oec uerbera tergo
Cessauere tamen:quotiens decepta libido
Irati caluisset heri:frustraq; rogantem:
Iactaotemq; suos tot iam per lustra labores
Dotalem generonutriroremue puellæ
Tradidit:æous rector consulq; futurus

Pectebat dominæ crines:& sæpe lauanti
Nudus:in argento lympham gestabat alomnæ.
Et quum se rapido fessam proiiceret æstu
Patricius roseis pauonum uentilat alis.
Iamq; æuo lassata cutis:fulcisq; geoarum
Corruerat:passa facies rugosior uua:
Flaua minus:presso fioditur uomere rura.
Nec uento sic uela tremunt:miserabile turpes
Exedere caput tineæ.deserta patebant
Interualla comæ.qualis sitientibus aruis
Arida ieiunæ seges interlucet aristæ.
Vel qualis gelidis pluma labente pruinis
Arboris immoritur trunco brumalis bitundo.
Scilicet ut trabeis iniuria cresceret olim
Has io fronte notas:hoc dedecos addidit oris
Luxuriæ fortuna suæ:quum pallida nudis
Ossibus:horrorem dominis preberet imago.
Decolor & maties occursu læderet omnes:
Aut pueris latura metus:aut tædia mensis:
Aut crimeo famulis:aut procedentibus omen:
Et nihil exhausto capereot in cespite lucri:
Sternere quippe totos:uel cedere ligna culinæ
Membra negant:aurum:uestes arcana tueri
Mens iosida uetat.quis enim cōmittere uellet
Lenoni thalamum? tādem ceu funus acerbum:
Infaustamq; suis trusere penatibus umbram.
Cootemptu iam liber erat:Sic pastor obesum
Lecte canem:ferroq; ligat pascitq; reuinctum:
Dum ualidus seruare gregem: Vigiliq; rapaces
Latratu terrere lupos:quum tardior idem
Iam scabiæ laceras demisit sordibus aures
Soluit:& exuto lucratur uincula collo.
Est ubi despectus nimius iuoat:undiq; pulso
Per cunctas licuit fraudes impune uagari.
Et fatis aperire uiam:pro quisquis olympi
Summa tenes? tanto ne libet mortalia risu
Vertere:qui serui non est admissus in usum:
Suscipitur regois:& quem priuata ministrum
Dedignata domus:moderantē sustinet aula
Vt primum uetulam traxere palatia uulpem
Quis non ingemuit? quis non obrepere sacris
Obsequiis doluit totiens uenale cadauer
Ipsi quin etiam tali consorte fremebaot

Regales famuli:quibus est illustrior ordo
Seruicii:sociumq; sibi spreuere superbi.
Cernite quem latiis poscant annectere fastis
Ououis & eunuchos puduit.sed uilior ante
Obscure latuit pars ignotissima turbae.
Donec abundanti furiis qui rebus aeois
Exicium:primoq; sibi perduxit ab imis
Euectus thalamis summos inuasit honores.
Quam bene dispositum terris?ut dignus iniqui
Fructus consilii primis auctoribus instet:
Sic multos fluuio uates arente per annos:
Hospite qui caeso monuit placare tonantem:
Inuentas primus busiridis imbuit aras.
Et cecidit saeui:quod dixerat:hostia sacri.
Sic opifex tauri tormentorumq; repertor:
Qui funesta nouo fabricauerat aera dolori:
Primus inexpertum siculo cogente tyranno
Sensit opus:docuitq; suum mugire iuuencum.
Nullius eutropius quam:qui se protulit ante:
Direptas possedit opes.nullumq; priorem
Pertulit exilio.solumq; hoc rite peregit:
Auctorem damnare suum.postq̃ obsitus aeuo
Senuit excelsam rerum sublatus in arcem:
Quod nec nota pati:nec fingere somnia possũt:
Vidit sub pedibus leges:subiectaq; colla
Nobilium:tantumq; sibi permittere fata:
Qui nihil optasset plus libertate mereri.
Iam iam dissimulat dominos.alteq; tumescunt
Seruiles animi:procerum squalore repletus
Carcer:& exulibus meroe campiq; gemiscunt
Aethiopum:pœnis hominũ plaga psonat atdes.
Marmaricus claris uiolatur cedibus amon.
Asperi⁹ nihil est:humili quum surgit in altum.
Cuncta ferit:dũ cũcta timet.desaeuit in omnes:
Vt se posse putent.nec belua tetrior ulla est
Quam serui rabies in libera colla furentis.
Agnoscit gemitus:& pœnae parcere nescit.
Quẽ subiit:dominiq; memor quẽ uerberat:odit:
Adde q; eunuchus nulla pietate mouetur:
Nec generi natisq; cauet.clementia cunctis
Insimiles:animosq; ligant consortia damni.
Iste nec eunuchis placidus:sed peius in aurum
Aestuat.hoc uno fruitur succisa libido:

Quid nomeros secuisse iuoat. Vis nulla cruentā
Castrat auariciam. paruis exercita furtis
Quæ uastare pœnum negleta fueuerat arte:
Claustra remoliri: nec uberiore rapina
Peccat in orbe man⁹. quicqd se tigris ab bemo
Diuidit: boc certa proponit merce locandum
Institor imperii: caupo famosus bonorum.
Hic asiam Villa pactus regit: ille redemit
Coniugis ornatu syriam. dulet ille pareroa
Bitbynios mutasse domi: susixa poteoti
Vestibulo: preciis distinguit regula gentes
Tot galatæ: tot pontus eat: tot lydia nummis
Ciliciam tenuisse uelis. tot milia ponas
Si pbrygas adde parum duræ solatia sortis:
Communes uolt esse notas: & uenditus ipse
Vendere cuocta cupit. certaotnm sæpe duorum
Diuersum suspendit onus: cum poodere iudex
Vergit: & io geminas uertit prouincia lances.
Non podet beu superi populos uenisse sub bāsta
Vendentis. certe pudeat quod iure sepultum
Mancipium tot regna tenet: tot distrabit urbes
Polleotem solio croesum uictoria cyri
Fregit: ut euoucbo fluerent pactolus: & berm⁹?
Attalos bæredem uoluit te roma relinqoi
Restitit antiocbus præscripto margine tauri
Indomitos curru seroilius egit isauros.
Et pbaros augusto iacuit: uel creta metello.
Necnoo eutropio questus oumerosior esset
In merces ueniunt cilices: iudæa sopbooe:
Romanusq; labor: pompeiaoiq; triumpbi.
Quo struis bus auri cumulos? quæ pignora tātis
Succedent opibus? oubas ducas ne licebit:
Nunq̄ mater erit: nonq̄ pater. boc tibi ferrum:
Hoc narura oegat. te grandibus iodia gemmis:
Te foliis arabes: ditent te uellere seres.
Nullus inops adeo: oullom sic coget egestas:
Vt uelit eutropii fortunam & membra paciscī.
Iamq; olita sui: nec sobria diuitiis mens
In miseras leges buminumq; negocia uenit.
Iudicat eunucbus. quid iam de coosule miror?
Prudigiū est quodcunq; gerit: quæ pagina lites
Fœmineas meminit? quibus unq̄ sæcula terris?
Eunucbi oidere forum: sed nequa uacaret

Pars ignominiæne quid restaret inausum:
Arma etiam uiolare parat:portentaqꝫ monstris
Aggregat:& secum petulans amentia certat.
Erubuit mauors aduersaqꝫ risit ennyo.
Dedecus æneum quotiens intenta sagittis:
Et pharetra fulgens anus exerceret amazon:
Arbiter aut quotiens belli pacisqꝫ recurrit:
Alloquiturqꝫ getas.gaudet quū uiderit hostis:
Et sentit iam deesse uiros.incendia fumant.
Muris nulla fides:squalent populantibus agri:
Et medio spes sola mari.trans phasin aguntur
Cappadocū matres:stabulisqꝫ abducta paternis
Caucasias captiua bibunt armenta pruinas
Et scythicis mutant argei pabula syluis
Extra cimmerias taurorum claustra paludes:
Flos syriæ feruet.spoliis nec sufficit atrox
Barbarus:in cædem uertit fastidia predæ.
Ille tamen(quid enim seruū mollēqꝫ pudebit?
Aut quid i hoc potuit uultu flagrare ruboris)?
Pro uictore redit.peditum uexilla sequuntur:
Et turmæ similes:eunuchorumqꝫ manipli
Hellespontiacis legio dignissima signis
Obuius ire cliens:defensoremqꝫ reuersum
Complecti.placet ipse sibi:laxasqꝫ laborat
Distendisse genas:fictumqꝫ inflatus anhelat
Pulnere resperfus tineas:& solibus ora
Pallidior:uerbisqꝫ sonat plorabile quiddam
Vltra nequiciam fictis:& prælia narrat.
Perqꝫ suam tremula testatur uoce senectam:
Defecisse nagas ad publica commoda uires:
Cædere liuori:nec sustentare procellas
Inuidiæ mergiqꝫ fretis spumantibus orat.
Exoretqꝫ ruinam.dum talia fatur ineptas
Detergit lachrymas:atqꝫ inter singula dicta
Flebile suspirat.qualis uenit arida socrus
Longinquam uisura nurum.uix lassa resedit:
Et iam uina petit.quid te turpissime bellis
Inseris?aut sæuis pertentas pallada campis?
Tu potes alterius studiis hærere mineruæ
Tu telas:non tela pati.tu stamina nosse:
Tu segnes operum solers urgere puellas:
Et niueam dominæ pensis inuoluere lanam.
Vel si sacra placent:habeas pro marte cybellem

Rauca cylenæos ad tympana disce furores.
Cimbala ferre licet:pectus illidere pinu.
Inguinis & reliquum phrygiis abscidere cultris.
Arma relinqoe uiris.geminā quid diuidis aulā?
Conarisq; pios odiis committere fratres.
Te magis ab demens:ueterem se respicis artem:
Conciliare decet gestis pro talibus annum
Flagitat eutropius:ne quid non polluat unus
Dux:aties:iudex:prætoria:tempora:consul.
Nil adeo fœdum est:quod nō exacta uetustas
Ediderit:longiq; labor commiserit æui.
Oedipodes mattem:natam duxisse thyestes
Cantatur.peperit fratres iocasta marito
Et pelopea sibi:labes ac funera troiæ
Tristis erichthæi deplorat cœna theatri
In uolucrem tereus.cadmus se oertit io anguē:
Scylla nouos mirata canes:huoc arbore figit.
Eleuat hunc pluma:squamis hūc fabula uestit.
Hunc soluit fluuio.nunq̄ spado consul io orbe:
Nec iudex ductorue fuit.quicunq; uirorum
Est decus:eunuchi scelus est exēpla creantur:
Quæ socci superent risus:luctusq; cothurni:
Quā pulchre conspectus erat?quū tēderet art9?
Exangues onerare toga:cinctuq; grauatus:
Indoctoq; senex obscenior iret in auro?
Humani qualis simulator simius oris:
Quem puer adridens precioso stamine serum
Velauit:nudasq; nates:ac terga reliquit
Ludibrium mensis:erecto pectore diues
Ambolat:& claro sese deformat amictu.
Candida pollutos comitatur curia fasces:
Forsitan & dominus præbet miracula lector
Coosule nobilior:libertatemq; daturus:
Quem nondū meruit:scandit sub lime tribunal:
Atq; inter proprias laudes ægyptia iactat
Somoia:prostratosq; canit se uate tyrannos.
Scilicet in dubio uindex bellona pependit:
Dum spado tyresias:eneruatusq; melampus
Reptat:ab extremo referens oracula nilo.
Obstupuere auiom uoces:exhorroit annos
Nomen:& insanum gemino proclamat ab ore.
Eunuchumq; uetat fastis accedere ianus.
Sumeret illicitos & enim si fœmina fasces:

Eſſet turpe minus.medis leuibuſq; ſabæis
Imperat hic ſexus:reginarumq; ſub armis
Barbariæ pars magna iacet.gens nulla ꝓbatur
Eunuchi quæ ſceptra ferat:tritonia:phœbe:
Veſta:ceres:cybele:iuno:latona coluotur.
Eunuchi quæ templa dei? quas uidimus aras?
Inde ſacerdotes:intrat hæc pectora phœbus:
Inde canunt delphi:troianam ſola mioeruam
Virginitas uaſtalis adit:flammaſq; tuetur
Ii nullas meriti uittas:ſemperq; prophani.
Naſcitur ad fructum mulier.prolemq; futurā.
Hoc genus inuentū eſt.ut ſeruiat herculis arcu
Concidit hyppolite.danai fugere bipenoem
Penthaſilea tuam:claras chartaginis arces
Creditur:& centum portis babylona ſuperbam
Fœmineus ſtruxiſſe labor.Quid oobile geſſit
Eunuchus? quæ bella tulit? quas condidit arces?
Illas præterea rerum natura creauit.
Hos fecere manus:Seu prima ſemiramis aſtu
Aſſyriis mentita uirum:neu uocis acutæ
Mollicies:leueſue genæ ſe prodere poſſeot.
Hos tibi coniunxit ſimiles:ſeu percita fetro
Luxuries uetuit naſci lanuginis umbram:
Seruatoq; diu puerili flore coegit
Arte retardatam ueneri ſernire iuuentam.
Fama prius falſo ſimilis:uanoq; uideri
Ficta ioco:leuior uolitare per oppida rumor.
Ridериq; nefas:ſicut nigrantibus alis
Audiretur olor:coruo certante liguſtris.
Atq; aliquis grauior morum:ſi talibus inquit
Creditur:& nimiis turgent mendacia mōſtris:
I am teſtudo uolat.profert iam coroua oultur.
Prona petunt retro fluuii:uada gadibus ortum
Armenii texere diem.iam frugibus aptum
Aequor:& aduectum ſyluis delphina uidebo.
Iam cocleis homines iunctos: & quicquid inane
Nutrit:iudaicis quæ pingitur india uelis.
Subiicit:& mixtis ſalibus laſciuior alter:
Miraris?nihil eſt quod oon in pectore magnum
Concipit eutropius:ſemper noua:grandia ſemp
Diligit:& ſceleri deguſtat ſingula ſenſu.
Nil timet a tergo.Vigilantibus undiq; curis
Nocte dieq; patet:lenis faciliſq; moueri

Supplicibus:mediaq; tamen mollissimus ira.
Nil negat:& sese uel non poscentibus offert.
Quodlibet ingenio subigit:truditq; nefandum.
Quicqd amas:dabit illa man⁹:cōmuniter omni
Fungitur officio:gaudetq; potentia flecti.
Hoc quoq; consiliis peperit:meritoq; laborum
Accipit:& trabeas argutæ premia dextræ.
Postq̄ uera fides facinus uulgauit æoum
Gentibus:& romæ iam certius impulit aures:
Eutropium ne etiam nostra dignabimur ira?
Hic quoq; romani meruit pars esse doloris?
Sic effata:rapit cæli per inania cursum
Diua potens:unoq; padum translapsa uolatu
Castra sui rectoris adit. Tum forte decorus
Cum stilicone gener pacē implorantibus ultro
Germanis responsa dabat:legesq; caycis
Arduus:& flauis sigoabat iura sueuis.
His tribuit leges.bis obside fœdera sancit.
Indicto bellorum alios transcribit in usus:
Militet ut nostris detonsa sicambria signis.
Læta subit romam pietas:& gaudia pœnæ
Mouerunt lacbrymas:taotoq; exultat alumno:
Sic armenta suo iam desceodeote iuuenco
Celsius assurgunt erectæ cornua matri.
Sic iam terribilem stabulis:domioūq; ferarūm
Crescere miratur geoitrix massilla leonem.
Dimouit nebulam:iuueniq; apparuit ingeos.
Tunc sic orsa loqui. Quantū te principe possum
Non looginq̄ docēt.domito quod saxone tethys
Mitior:aut fracto secura britanoia brito
Ante pedes humili franco:tristiq; sueuo
Perfruor:& nostram uideo germanice rhenum:
Sed quid agam?discors oriens felicibus actis
Inuidet:atq; alio phœbi de cardine surgunt
Crimina:ne toto conspiret corpore regnum.
Gildonis taceo magna cum laude receptam
Perfidiam:& fretos æoo robore mauors.
Quæ suscepta fames?quātum discriminis urbi?
Ni tua uel soceri nuoq̄ non prouida uirtus
Australem arctois peosasset frugibus annum.
Inuectæ rhodano tyberina per hostia classes
Cynipheisq; ferax araris successit aristis.
Theutonicus uomer:pyreneiq; iuuenci

Sudauere mihi.ſegetes mirantur iberas
Horrea:nec libyæ ſenſerunt damna rebellis:
Iam tranſalpina contenti meſſe quirites.
Ille quidē ſoluit meritas (ſcit trabraca) pœnas:
Vt pereat quicunq; tuis conflixerit armis:
Ecce recens iſdem clades a partibus exit:
Terrorisq; minus:ſed plus habitura pudoris:
Eutropius conſul.pridem tolerare fatemur
Hoc geous:arſacio poſtq̄ ſe regia faſtu
Suſtulit:& noſtros corrupit parthia mores.
Præfecti ſed adhuc gemmis:ueſtiq; dabantur
Cuſtodes:ſacroq; adhibere ſilentia ſomno:
Militia eunuchi nunq̄ progreſſa cubile
Non uita ſpondere fidem:ſed inertia tantum
Mentis pignus erat.ſecreta monilia ſeruet:
Ornatus curent tyrios:a ſorte recedant
Imperii.tenero tractari pectore neſcit
Publica maieſtas.nunq̄ uel in æquore puppim
Vidimus eunuchi clauo parere magiſtri.
Nos adeo ſperni faciles? orbiſq; carina
Vilior? aurora certe eſt:quæ talia ferre
Gaudet:& aſſuetas ſceptris muliebribus urbes
Poſſideant:qui belliſe ram communibus urunt
Italiam maculis:nocituraq; probra ſeueris
Admiſcent populis:peregrina piacula forti
Pellantur longe latio:ne tranſeat alpes
Dedecus in ſoliſ:quibus extitit:hereat aruis.
Scribat aliſ:ſcribat famæ contemtor orontes.
Per te perq; tuós obteſtor roma triumphos
Neſciat hoc tybris:nunq̄ poſcentibus olim:
Qui dare dendatis annos:fabiiſq; ſolebat.
Martius eunuchi repetit ſuffragia campus.
Hoc mihi ianiculo poſitis hetruria caſtris
Quæſiit:& tantum fluuio porſenna remotus.
Hoc meruit uel ponte cocles:uel mutius igne?
Aemilios inter ſeruatoreſq; camillos
Eutropius.iam chryſogonis tua brute poteſtas:
Narciſiſq; datur.natos hoc dedere pœnæ
Profuit:& miſero ciuem præponere fratri.
Viſceribus fruſtra caſtum lucretia ferrum
Merſit:& attonitum tranſnauit coclia tybrim.
Eutropio faſces obſeruabantur adempti
Tarquiniis? quicunq; meæ uexere curules

Laxato ueniat socii spectator auerno?
Infensi sacris decii prorumpite bustis:
Torquatiq; truces:animosaq; pauperis umbra
Fabricii:tuq; o si forte inferna piorum
Iugera & elysias scindis serrane nouales
Pœno scipiade:pœno praeclare lutati.
Sicania mercelle ferox:gens claudia surgat:
Et curii series:& qui sub iure negasti
Viuere cæsareo.paruo procede sepulcbro
Eutropium passure cato:remeate tenebris
Agmina brutorum:coruinorumq; cateruæ.
Eunucbi uestros babitus insignia sumunt
Ambigui romana mares:rapuere tremendas
Hannibali:pyrrboq; togas:flabella perosi
Aspirant trabeis.iam non umbracula gestant
Virginibus:latias ausi uibrare secures.
Linquite fœmineas infelix turba latebras:
Alter quos pepulit sexus:nec suscipit alter
Execti ueneris stimulos:& uulnere casti.
Mixta duplex ætas:inter puerumq; senemq;:
Nil medium:falsi complete sedilia patres.
Ite noui proceres:infecundoq; senatu
Eutropium stipate ducem.celebrate tribunal
Pro tbalamis.uerso iam discite more curules
Non matrum pilenta sequi.ne prisca reuoluam:
Nec nnmerem quantis iniuria mille per annos
Sit retro ducibus:quanti fœdabitur æui
Canities?unam subeant quot sæcula culpam?
Inter aristei fastus:& nomen berile
Seruus erit:dominoq; suos æqualis bonores.
Inferet:beu semper ptolomæi noxia mundo
Mancipia.en alio lædor grauiore fotino:
Et patior maius pbario scelus:ille cruorem
Consulis unius pellæis ensibus bausit.
Inquinat bic omnes.si nil priuata manebunt:
At tu principibus:nostræ tu prospice causæ:
Regalisq; aduerte notas.bunc accipit unum
Aula magistratum.uobis patribusq; recurrit
Hic alternus bonor.in crimen euntibus annis
Parce pater.consul contagia fascibus orn
Defendas ignaua tuis.neu tradita libris
Omnia:uestitusq; meos:quib9 omne qd' ambit
Oceanus domui:tanta caligine mergi:

Calcariq; finas.nam quæ iam bella feramus
Mollibus auspiciis:aut quæ connubia prolem?
Aut frugem laturus ager?quid fertile terris?
Quid plenum sterili possit sub consule nasci?
Eunuchi si iura dabunt:legesq; teoebunt:
Ducant pensa uiri:mutatoq; ordine rerum
Viuat.amazonio confusa licentia ritu.
Quid trabor ulterius?stilico qd uincere differt
Dum certare pudet?nescis q; turpior hostis
Læticia maiore cadet.piratica magnum
Erigit.illustrat seruilis laurea crassum.
Animus:agnosco fremitum:quo palluit eurus:
Quo mauri:gildoq; ruit?quid martia signa
Sollicitas?non est iaculis hastisue petendus.
Conscia succumbent audito uerbere terga.
Vt scytha post multos rediens exercit⁹ annos.
Quum sibi seruilis pro finibus obuia pubes
Iret:& arceret domioos tellure reuersos:
Armatam ostensis atiem fudere flagellis
Notus sub incœptis immobile reppulit horror
Vulgus:& addictus sub uerbere terpuir enses.

Claudii claudiaoi Iocosa insulta-
tio in Eutropium.

q Vi modo sublimes rerũ flectebat habenas
Patricius:rursus uerbera nota rimet:
Et solitos tarde passurus compedis orbes
In dominos uanas luget abisse minas.
Culmine deiectum uitæ fortuna priori
Reddidit insano iam saciata ioco.
Scindere nunc alia meditatur ligna securi:
Fascibus & tandem uapulat ille suis.
Illicitas coosul pœnas:se consule soluit
Annus qui trabeas:hic dedit exilium.
Infaustum populis in se quoq; uertitur omen:
Sæuit in auctorem prodigiosus honor.
Ablato penitus respiraot nomine fasti:
Maturamq; luem sanior aura uomit
Dissimulant socii:coniuratiq; recedunt.
Procumbit pariter cum duce tota cohors:
Non atie uicti:nec seditione coacti:
Ne pereant ritu quo periere uiri.
Concidit exiguæ dementia uulnere carthæ.
Confecit sæuum litteta martis opus.

Mollis fœminea detruditur arte tyrannus:
Et thalamo pulsus perdidit imperium.
Sic iuuenis mutante fide:ueteriq; reducta
Pelice defletam linquit amica domum.
Canitiem raram largo de puluere turpat:
Et lacbrymis rugas implet auile gemens.
Suppliciterq; pias humilis substratus ad aras
Mitigat iratas uoce tremente nurus.
In numerũ glomerantur beri:sibi quisq; petẽtes
Mancipium solis utile suppliciis:
Quanuis fœdus enim:mentemq; obscenior ote:
Ira dabat precium:lingua mereretur emi.
Quas spado nunc terras:aut quẽ trãsibis in axẽ.
Cingeris hinc odiis.inde recessit amor.
Vtraq; te gemino sub sidere regia damnat.
Hesperius nunq̃:iam nec æous eris.
Miror quur aliis qui pandere fata solebas:
Ad propriam cladem cæca sibylla taces?
Iam tibi nulla uidet fallax insomnia uilus.
Peruigilant uates nec miserandæ tui.
Quid soror?audebit tecum conscendere puppẽ?
Et ueniet longum per mare fida comes?
An fortasse toros eunuchi pauperis odit?
Et te nunc inopem diues amare negat?
Eunuchi iugulum primus secuisse fateris?
Sed tamen exemplo non feriere tuo.
Viue pudor fatis.en quem tremuere tot urbes
Eunuchus:populi sustinuere iugum.
Direptas quid plãgis opes?quas uatus habebit?
Non aliter poteras principis esse pater.
Improbe quid pulsas mulieribus astra q̃relis?
Quod tibi sub cypri littore parta quies.
Omnia barbarico per te concussa tumultu.
Crede mihi terris tutius æquor erit.
Iam non armenios iaculis terebis:& arcu
Per campos uolucrem non agitabis equum:
Dilecto caruit bizantius ore senatus.
Curia consiliis extuat orba tuis.
Emeritam suspende togam:suspẽde pharetram.
Ad ueneris partes ingeniumq; redi.
Non bene gradiuo leuonia dextra seruit.
Suscipiet famulum te cytberea libens.
Insula læta choris:blandorum mater amorum:

Nulla pudiciæ cura placere põteſt
Proſpectant paphiæ celſa de rupe puellæ:
Sollicitæ ſaluam dum ferat unda ratem.
Sed uereor teneant ne te tritones in alto
Laſciuas doctum fallerere nereidas.
Aut idem cupiant pelago te mergere uenti:
Gildonis nuper qui tenuere fugam.
Inclyta captiuo memoratur tabraca mauro.
Naufragio cyprus ſit memoranda tuo.
Venturum moriens fruſtra delphina uocabis
Ad terram ſolos deuehit ille uiros.
Quiſquis adhuc ſimiles eunuchi tendit ad act9.
Reſpiciens cyprum deſinat eſſe ferox.

CL.Claudiani liber.ii.in Eutropium Eunuchum Incipit.

m Ygdonii cineres:&:ſi quid reſtat æoi.
Quod pereat regni:certe nõ augure falſo
Prodigii patuere minæ:fruſtraq; peracto
Vulnere:monſtriferi præſagia diſcitis anni.
Cautior ante tamen uiolentum nauita chorum
Proſpicit:& tumidæ ſubducit uella procellæ.
Quid iuuat errores merſa iam puppe fateri?
Quid lachrymæ delicta leuãt? ſtãt omina noſtri
Conſulis.immotis hæſere piacula fatis.
Tunc decuit ſentire nefas:tunc ire recentes
Deterſum maculas:ueteri poſt obrupta morbo
Corpora:pæonias nec quicq̃ admoueris herbas.
Vlcera poſſeſſis alte ſuffuſa medulis
Non leuiore manu:ferro ſanantur & igni.
Ne noceat fruſtra mox eruptura cicatrix.
Ad uiuum penetrãt flãmæ.quis fundit9 humor
Defluat:& uacuis corrupto ſanguine uenis.
Areſcat fons ille mali:truncantur & artus:
Vt liceat reliquis ſecure uiuere membris.
At uos egregie purgatam creditis aulam:
Eutropium ſi cyprus habet:uindictaq; mundi
Semiuir exul erit? quis nos luſtrare ualebit
Oceanus? tantum facinus quæ diluet ætas?
Induerat nec dum trabeas:mugitus ab alto
Redditus inferno.rabies arcana cauernæ
Vibrat:& alterno confligunt culmina lapſu:
Bacchatus per operta tremor:calcedona mouit
Pronus:& in geminas nutauit boſporus urbes.

d

Concusrere freti fauces radice teuulsa
Vitant instabilem rursus semiplegada nautæ.
Scilicet & stygiæ premittunt signa sorores:
Et sibi mox tradi populos hnc consule gaudēt.
Mox oritur diuersa lues. hinc mulciber ignes
Sparserat: hinc uictu proruperat obice nereus.
Hinc flagrāt: hic tecta natāt. quā numina pœnā
Seruatis sceleri? quonis tot cladibus omen
Constitit. incumbens utinam neptune tridenti:
Pollutumq; solum totu cum crimine mergas.
Vnam pro mundo furiis concedimus urbem.
Vtq; semel patuit monstris iter: omnia tempus
Nacta snum properāt nasci. tū decolor hymber
Infantumq; noui uultus: & dissona partu
Semina: tum lapidum fletus: armentaq; uulgo
Ausa loqui: mediisq; feræ se credere muris.
Tum uates finr more rapi: lymphataq; passim
Pectora: facifici stimulis ignescere phœbi:
Fac nullos cecinisse deos: adeo ne retusi
Quisquā cordis erit? dubitet qui partibus illis
Affore fatalem castrati consulis annum?
Sed quia cæcus inest uitiis amor: omne futurū
Despicitur: suadentq; breuem p̄sentia fructum:
Et ruit in uetitum damni secura libido.
Dum mora supplicii lucro: serumq; qund instat
Creditur: haud equidē contra tot signa camillo
Detulerim fascis: nec dum pro sexus inerti
Mancipio: quoi cuncta licet respnnsa iuberent:
Hortantesq; licet sponderent prospera diui:
Turpe fuit cessisse uiros. exquirite retro
Crimina: continui lectis annalibus æui
Prisca recensitis euoluite scelera fastis:
Quid senis infandi capreæ: quid scæna netonis?
Tale ferunt. spado rumulen succinctus amictu
Sedit in augustis laribus. uulgata patebat
Aula salutantum studiis. huc plebe senatus
Permixta: trepidiq; duces: omnisq; potestas
Confluit: adunluit genibus. contingere dextrā
Ambitus: & uotum deformibus oscula rugis
Figere: presidium legum: genitorq; uocatur
Principiis: & famulum dignatur regia patrem.
Posteritas admitte fidem. monumēta petuntur
Dedecoris: multisq; gemunt incudibus æra

Formatura nefas.hic iudicis:illa togati:
Hic nitet armati species.numerosus ubiq;
Fulget eques.præfert eunuchi curia uultus.
Ac ueluti caueant:ne quo consistere uirtus
Possit pura loco:cunctas hæc ora laborant
Incestare uias:maneant immota precamur:
Certaq; perpetui sint argumenta pudoris
Subter adulantes tituli:nimiæq; leguntur
Vel maribus laudes:claro quod nobilis ortu
Conuiuant domini:quod maxima prælia solus
Impleat:& pariter miles quod certius urbis
Conditor:hoc bizans constantinusq; uidebunt?
Inter quæ tumidus leno producere cænas
In lucem fecere.mero:dispergere plausu
Empturas in uulgus opes:totosq; theatris
Indulgere dies:alieni prodigus auri
At soror:& siquid portentis creditur:uxor:
Mulcebat matres epulis:& more pudicæ
Coniugis:eunuchi celebrabat uota mariti
Hanc amat.hanc summa de re:uel pace:uel armis
Consulit.huic curas:& clausa palatia mandat:
Ceu stabulum:uacuāq; domum.sic magna tueri
Regna uiri patiensq; iugi deluditur orbis.
Mitior alternum zephyri iam bruma teporem
Senserat:& primi laxabant gramina flores.
Iamq; iter in gremio pacis solenne parabant
Ad muros amphysa tuos:auctore repertum
Eutropio:pelagi ne tædia longa subirent
Sed uaga lasciuis flueret discursibus æstas:
Vnde tamen tanta sublimes laude redibant:
Ceu uictos traherent mœdos niluq; bibissent:
Ecce autem flauis gradiuus ab usq; gelonis
Arua cruentato repetebat thracia curru.
Subsidunt pangea rotis:alteq; sonoro
Stridunt axe niues:& uertice constitit hemi:
Fœmineasq; togas pressis conspexit habenis.
Subrisit crudele pater:tristisq; micantem
Quassabat galeam.tunc implacabile numen
Bellonā alloquitur:quæ sanguine sordida uestē
Illyricis pingues pectebat cladibus hydros.
Nec dum molliciem:nec dum germana mederi
Possumus æoæ.nunq̄ corrupta rigescenē
Scelera.cappadocum tepidis argeus aceruis

Extuat:iofelix etiam nunc pallet orontes:
Dum pereunt:meminere mali.ſi corda parump
Reſpirare ſinas:nullo tot funera ſenſu
Prætereunt:tantiqꝫ leuis iactura cruoris
Aſpicis obſceoum facinus?quid crinibus ora
Protegis?en qualis ſeſe diffundit in actus
Parua quies?quantum nocoerunt ocia ferri
Qui caruit bellis eunucbo traditur anous.
Actum de trabeis eſſet:ſi partibus una
Mens foret beſperiis.rueret deriſa uetuſtas:
Nullaqꝫ calcati ſtarent ueſtigia iuris:
Ni memor imperii ſtilico:morumqꝫ priorum
Turpe relegaſſet defenſo tybride oomeo:
Intactamqꝫ nouo ſeruaſſet crimine romam.
Ille dedit pottum:quo ſe pulſata referret
Maieſtas latii:deformatæqꝫ ſecures.
Ille dedit faſtos:ad quos oriente relicto
Coofugeret ſparſum maculis ſeruilibus æuum.
Quam ſimiles bæc aula uiros(ad mœnia uiſus
Dirige):noo ſaltem tacita formidine muſant?
Noo damnant aoimo.plaudentē cerne ſenatum
Et bizantioos proceres:graioſqꝫ quirites.
O patribus plebes:o digni cooſule patres.
Quicquid & armati ceſſaot:& nolla uirilis
Ioter tut gladios ſexum reminiſcitur ira.
Huccine ooſtrorom cinctus abiere oepotum?
Sic bruti deſpectus bonos.ignoſce parenti
Romule quod ſerus remeatis faſcibus ultor
Adoenio:iam iam largis bæc gaudia faxo
Cōpēſent lacbrymis.Quid dudū iſtare moraris
Tartaream bellona tubā?quid ſtringere falcē:
Qua populos a ſtirpe metis?molire tumultus.
Excute delicias.tbracum macedumqꝫ ruinæ
Tædet:& ingentes iterum ſæuire ſepultas.
Damna min⁹ cōſueta moōēt:trās æquora ſæuas
Verte faces.aliis exordia ſumme rapinis.
Non tibi rypbæis buſpes qoærendus ab oris.
Non per caocaſias accito turbioe ualles
Eſt opus.oſtrogotbis colitur:mixtiſqꝫ grutūgis
Pbryx ager.bos paruæ poterūe impellere cauſæ
In ſcelus:ad mores facilis natura reuerti.
Sic eat in noſtro quando iam milite robur
Torpuit:& molli didicit parere magiſtro

Vindicet arctous uiolatas aduena leges.
Barbara romano succurrant arma pudori.
Sic fatus.clipeo quantum uix ipse deorum
Arbiter:infesto quum percutit æthera nimbo
Intonuit.responsat athos:hemusq; remugit.
Ingeminat rhodope magnum concussa fragoré.
Cornua cana gelu mirantibus extulit undis
Hebrus:& exaoguem glacie timor alligat istrũ.
Tunc adamante grauem:nodisq; rigétib⁹ hastã
Tellum ingens:nulliq; deo iactabile torsit:
Fit late ruptis uia nubibus.illa per auras
Tot freta:tot montes uno contempta uolatu
Transilit:& phrygiæ mediis affigitur oris.
Sensit humus:gemuit nysæo palmite felix
Hermus:& aurata pactolus inhorruit urna:
Toraq; submissis fleuerunt dindima syluis.
Nec dea præmissæ stridorem segnius hastæ
Consequitur:centumq; uias meditata nocendi.
Tandem trabigilum geticæ dux improbus aulæ
Hic erat.aggrediturtuiso tum forte redibat
Eutropio:uacuus donis:feritasq; dolore
Creuerat:& teneris etiam qué crimina suadent
Ingeniis:scythicum pectus flammabat egestas.
Huic sese uultu simulante coniugis offert.
Mentitoq; ferox incedit barbara gressu
Carbaseos induta sinus:post terga reductas
Vberibus:propior mordebat fibula uestes:
Inq; orbem tereti mythra rediante capillum
Strinxerat:& uirides flauescere iusserat angues.
Aduolat:& niueis reducem complectitur ulnis
Infuditq; animo furiale per oscula uirus
Principe quam largo ueniat:quas inde reportet
Diuitias.astu rabiem motura.requirit
Ille iter ingratum:uanos deflere labores:
Quos super eunuchi fastus:quæ probra tulisset
Continuo secat ungue genas:& tempore pandit
Arrepto gemitus:tunc deuotus aratris
Scinde solum:positoq; tuos mucrone sodales
Ad rastros sudare doce:bene rura gruthunnus
Excolet:& certo disponet sidere uites.
Felices aliæ quas debellata mariris
Oppida:quas magnis quæsitæ uiribus ornant
Exuuiæ:quibus argiuæ:pulchreq; ministrant

Tessalides:famulas & quæ meruere lacænas.
Me nimium timido:nimium iunxere remisso
Fata uiro:totum qui degener exuit istrum
Qui refugit patriæ ritus:quem detinet æqui
Gloria:concessoq; cupit uixisse colonus.
Quã domin⁹ rapto.qd pulchra uecabula pigris
Pretentas uitiis?probitatis inertia nomen
Iusticiæ formido subit.tolerabis iniquam
Pauperiem?quom tela geras?& flebis multus?
Quom pateant tantæ nullis custodibus urbes:
Quippe metus pœnæ:pridem mos ille figebat:
Vt meritos colerent:impacatisq; rebelles
Vigerent odiis.at nunc qui fœdera rupit:
Ditatur.qui seruat:eget:uastator achiuæ
Gentis:& epirum nuper populatus inultam
Possidet illyricos:iam quos obsedit amicus:
Ingreditur muros:illis responsa daturus:
Quorum coniugibus potitur:natosq; peremit.
Sic hostes punire solent.hæc præmia soluunt
Excidiis.cunctaris adhuc?numerumq; tuorum
Respicis?exiguamq; manum.tu rumpe quietẽ.
Bella dabũt socios.nec te tam prona monerem.
Si contra paterere uiros.nunc alter in armis
Sexus:& eunuchis se defensoribus orbis
Credidit.hos aquilæ:romanaq; signa sequũtur.
Incipe barbaricæ tandem te reddere uitæ.
Te quoq; iam timeant:admirenturq; nocentẽ:
Quem spreuere pium.spoliis prædaq; repletus
Quum libeat:romanus eris.sic fata repente
In diram se uertit auem:rostroq; recuruo
Turpis:& infernas tenebris obscurior alas
Auspicium ueteri sedit ferale sepulchro.
Ille pauor postq̃ resoluto corde quieuit:
Et rigidæ sedere comæ:non distulit atrox
Iussa deæ:sociis:quæ uiderit:ordine pandit :
Inuitatq; sequi.coniurat barbara pubes
Nacta ducem:latiisq; palam desciuit ab armis.
Pars phrygiæ:scythicis q̃cunq; trionibus alget
Proxima bithynios:solem quæ condit ionas:
Quæ leuat attingit galatas utriq; propinqui
Finibus obliquis lydi:piscidæq; feroces
Continuant australe latus:gens una fuere
Tot quondam populi:priscũ cognomen & unũ

Appellata phryges.sed quid non longa ualebit
Permutare dies:dicti post mœona regem
Mœones:ægæns insedit græcia portus.
Thini thraces erant:quæ nunc bithynia fertur:
Nuper ab oceano gallorum exercitus ingens
Illis ante uagus tandem reginnibus hæsit:
Gesaq; deposuit tam grain mitis amictu:
Pro rhenn poturus alim.dat cuncta uetustas
Principium phrygibus.nec rex ægyptius ultra
Restitit:humani pnstq̄ puer uberis expers
In phrygiam primum laxauit murmura uocē.
Hic cecidit libycis iactata paludibus olim
Tibia:fœdatam quū reddidit umbra mineruā:
Hic & apollinea uictus testudine pastor
Suspensa memores illustrat pelle celenas.
Quattuor hic magnis ꝓcedunt fontibus amnes
Auriferi:nec mirnr aquas radiare metballo:
Quæ totiens lauere midam.diuersus ad haustrū
Cursus:& arctoū fluuiis mare:dindima fundūt.
Sangarium uitrei puro qui gurgite galli
Auctus:amazonii defertur ad hostia ponti.
Icarium pelagus:mycalæaq; littora iuncti
Marsia:meanderq; petunt.sed marsia uelox
Dum sons est flexuq; carens:iā flumine mixtus
Mollitur meandre tuno:contraria passus
Quā rhodano stimulatꝰ arar: quos inter aprica
Planicies:cererique fauet:densisq; ligatur
Vitibus:& glaucos fructus extollit oliuæ:
Diues equis:felix pecori:precinsaq; picta
Marmore:purpureis cædit quod synada uenisā
Talem quum phrygiam geticis populantibꝰ urī
Permisere dei:securas barbarus urbes
Irrupit:facilesq; capi.spes nulla salutis:
Nulla fugæ.putribus iam propugnacula saxis
Longo corruerant æuo:pacisq; senecta
Interea gelidæ secretis partibus idæ
Dum sedet:& thyasos spectat de more cybellæ:
Curetumq; alacres ad tympana suscitat enses.
Aurea sanctarum decus immortale comarum
Defluxit capiti turris:summoq; uolutus
Vertice crinalis uinlatur puluere murus:
Obstupuere truces omen choribantes:& uno
Fixa metu tacitas presserunt orgia buxos.

d 4

Indoluit genitrix.tuoc sic irata profatur
Hoc mibi iam pridem lachesis lõgeua canebat
Augurium:pbrigiæ casus uenisse supremos.
Delapsus testatur apex.heu sanguine qualis
Ibit sangarius? quantasq; cadauera lenti
Meaodri passura moras? immobilis bæret
Terminus.bæc dudum nato placuere tonanti.
Paret finitimus luctus:frustraq; lyæi.
Non defensuros imploret lydia tyrsos:
Iamq; uale pbrygiæ tellus:perituraq; flãmis
Mœnie coospicuas quæ nunc attollitis arces
Mox campi:nudumq; solum:dilecta ualete
Flumina:nec uestris ultra baccbabor in antris.
Nec iuga sulcabit noster berecintbia currus.
Dixit:& ad tristes conuertit tympana planctꝰ.
Labentem patriam sacris ululantibus atys
Personat:& lacbrymis torui madoete leones.
Eutropius:nequeat quaouis metuenda taceri
Clades:& trepidos uulgauerit omnia rumor:
Ignorare tamen fingit:regniq; minasq;
Dissimulat:patuam ad fontes errare cateruam
Latronum tormenta magis:q̃ tela parari
Nec duce frangendas iactat:sed iudice uires.
Vasta uelut libyæ uenantum uocibus ales
Quũ pmitur:calidas cursu transmittit barenas:
Inq; modum oeli sinuatis flamine pennis
Puluerulenta uolant.si iam uestigia retro
Clara soneot:oblita fugæ stat lumine clauso
Ridendum:reuoluta caput:creditq; latere:
Quæ noo ipsa uidet:furtim tamen ardua mittit
Cum donis promissa nouis.si forte rogatus
Desinat:ille semel nota dulcedioe predæ
Se famulo seruire negat:nec grata timentum
Munera:militiam nullam:nec prima superbus
Cingula dignari.nam quis oon consule tali
Vilis bonos:postq̃ precibus mitescere nullis
Non auro cessisse uidet:creberq; recurrit
Nuncius in cassum:oec spes iam fœderis extat.
Tandem consilium belli confessus agendi
Ad sua tecta uocat iuuenes:uenere proterui
Lasciuiq; senes:quibus est insignis edendi
Gloria:corruptasq; dapes uariasse decorum:
Qui uentrem inuitant precio:traduotq; palato

Sidereas iunonis aues:& si qua loquendi
Gnara:coloratis uiridis defertur ab indis?
Quæsitus trans regna cibus:quorunqꝫ profundã
Ingluuiem:non ægæus:non alta propontis:
Non freta longinquis mœotida piscibus explẽt.
Vestis odorate studium.laus maxima risum
Per uanos mouisse sales:minimæqꝫ uiriles
Mundiciæ:compti uultuus:oneraqꝫ uel ipsa
Serica:si bunnus feriat:si sarmata portas
Solliciti scenæ:romam contemnere sueti
Muniriqꝫ suas quas bosporus obruit ædes;
Saltandi dociles:aurigarumqꝫ periti
Pars bumili de plebe duces:pats cõpede suras:
Cruraqꝫ signati nigro liuentia ferro
Iura regunt? facies quanuis inscripta tepugnet:
Seqꝫ suo prodat titulo.sed prima potestas
Eutropium præfert:solio subnixa secundo
Dulcior bic sane cunctis:pr udensqꝫ monendi
Iuris:& admoto qui temperat omnia fumo
Feruidus:accensam sed qui bene dequoquat irã.
Considunt apices gemini dicionis æoæ
Hic quoquus:bic leno:defossi uerbere terga
Seruitio:non arte pares:bic sæpius emptus:
Alter ad bispanos nutritus uerna penates.
Ergo ubi collecti procetes:qui tebus in arctis
Consulerent:tantisqꝫ darent solacia morbis
Obliti subito pbrygiæ:belloqꝫ relicto
Ad solitos cœpere iocos:& iurgia circi
Tendere neqnicq̃ magna confligitur ira
Quis melius uibrata puer uertigine molli
Mẽbra rotet:uerrat qs marmora crine supiñõ:
Quis magis enocles laterum detorqueat artus:
Quis uoci digitos:oculos quis moribus aptet.
Hi tbragicos memiere modos.bis fabula tere9.
His nec dum cõmissa cboro cantatur agaue.
Increpat eutropius:non bæc spectacula tempus
Poscere:nunc alias armorum incumbere curas:
Se satis armenio fessum pro limite cingi:
Nec tantis unum subsistere posse periculis:
Ignoscant senio iuuenes:ad prælia mittant
Qualis pauperibus nutrix inuisa puellis
Absidet:& tela cõmunem quærere uictum
Rauca monet.festis illæ lusisse diebus

Orant:& poſitis æquæuas uiuere penſis:
Irataeq; nperi iam laſſo pnllice fila
Turbant:& teneros detergent ſtamine fœtus.
Emicat extemplo cunctis trepidantibus audax
Craſſa mole leo:quem uix cyclopia ſolum
Aequatura fames:quem non uictura celæno
Vinceret:hinc nomen fertur meruiſſe leonis:
Acer io abſentes:linguæ iactator:abundans
Corporis:exiguuſq; animi:doctiſſimus artis
Quondam lanificæ:moderatnr pectinis uocis
Nnn alius lanam purgatis ſordibus æque
Prebuerat calathis:ſimilis nec pinguia quiſq̄
Vellera:per tenues ferri producere rimas.
Tunc aiax erat eutropii:lateq; fremebat
Non ſeptem oaſto quatiens umbone iuuencos:
Sed quam perpetuis dapibus:pigroq; ſedili
Inter anus:interq; colos onerauerat aluum:
Aſſurgit tandem:uocemq; expromit anhelam:
Quis nouꝰ hic torpor ſocii?quo nā uſq; ſedemꝰ
Fœmineis clauſi thalamis?patimurq; periculū
Gliſcere deſidia?grauiorum turba malorum
Texitur:ignauus.trahimꝰ dum tempora untis.
Me petit hic ſudor:nunq̄ mea dextera ſegnis
Ad ferrum.faueat tantum tritonia cœptis:
Inceptum peragetur opus.iam cuncta furore
Qui grauat efficiam grauiorem pondere lanæ
Tarbigilum timidum:deſertoreſq; grutunnos
Vt miſeras populabor oues:& pace telata
Priſtina reſtituā phrygias ad ſtamina matres.
His dictis iterum ſedit.fit plauſus & ingens
Conſilii clamor:qualis reſonantibus olim
Exoritur caueis:quotiens crinitus ephebus
Aut rigidam niobem:aut flentē troada fingit.
Protinus excitis iter inremeabile ſignis
Arripit:infeſtoq; iubet bubone moueri
Agmina:mygdonias mox impletura uolocres:
Pulcher:& urbanæ copiens exercitus umbræ:
Aſſiduis ludis:auidus ſplendere lanacris:
Nec ſoles:imbreſue pati:multumq; priori
Diſpar:ſub clipeo thracum qui ferre pruinas
Dum ſtilico regeret:nodoq; hyemare ſub axe
Sueuerat:& duris haurire bipennibus hebrum:
Cum duce mutatæ uires:bizancia robur

Fregit luxuries:amphiaraniq; triomphi:
Non pedité præcedit eques.nõ cõmoda castris
Eligitur regio:uicibus custodia nullis
Aduicilant uallo.non explorantur eundæ
Vitandæq; uiæ:nullo se cornua flectunt
Ordine.coofusi passim per opaca uagantur
Lustra:per ignotas angusto tramite ualles.
Sic uacui rectoris equi:sic orba magistro
Fertur in abruptum casu:noo sidere puppis
Sic ruit in rupes amisso pisce sodali
Bellua:sulcandas quoi præuius edocet undas:
Immensumq; pecus paruæ moderamine caudæ
Temperat:& tanto coniungit fœdera mõstro.
Illa natat rationis inops:& cæca profundi
Iam breuibus deprehensa uadis ignara reuerti
Palpitat:& uanos scopulis illidit hiatus.
Tarbigilus simulare fugam:flatusq; leonis
Spe nutrire leuis:improuisusq; repente:
Dum grauibus marcent epulis:hostiq; catenas
Inter uina crepant:largo sopita lyæo
Castra subit.pereunt alii dum membra cubili
Tarda leuaot.alii leto iunxere soporem.
Ast alios uicioa palus sioe more ruentes
Excipit:& cumulis in manibus aggerat iras.
Ipse leo:dãmi ceruoq; fugatior ibat:
Sudanti tremebuodus equo:qui pondere postq̃
Decidit implicitos limo cunctantia pronus
Per uada reptabat ceno subnixa tenaci
Mergitur:& pingui suspirat corpore moles
More suis:dapibus quæ iam deuota futuris
Turpe gemit:quotiens aliquis mucrone corusco
Armatur:cingitq; sious:secumq; uolutat:
Quas figat uerubus partes:quæ frustra calenti
Mandet aquæ:quãtoq; cutem distendat echine
Flagrat opus:crebro pulsatus perstrepit ictu
Contexit uarius peoetraos calcedooa nidor.
Ecce leuis frondes a tergo concutit aura
Credit tela leo.ualuit pro uuloere terror:
Impleuitq; uicem iaculi:uitamq; nocentem
Integer:& sola formidine sautius efflat.
Quis tibi tractandos pro pectine degeoer enses?
Quis solum campo præponere suasit auito?
Quam bene texentum laudabas carmina tutus:

Et matutinis pellebas frigora mensis.
Hic miserande iaces.hic dum tua uellera uitas.
Tandem fila tibi neuerunt ultima parcæ.
Iam uaga pallentem *densis terroribus aulam*
Phama quatit:stratas *acies:deleta canebat*
Agmina:maeonios fœdari *cædibus* agros
Pamphilios:pisidasq; rapi.metuendus *in omni*
Targibilus regione sonat.modo tendere cursum
In galatas:modo bitbynis incumbere fertur.
Sunt qui per cilicas rupto descendere tauro:
Sunt qui correptis ratibus:terraq; mariq;
Aduentare ferunt.geminaotur uera pauoris
Ingenio:longe spectari puppibus urbes
Accensas:lucere fretum:uentoq; citatas
Omnibus in pelago uelis hærere fauillas.
Hos inter strepitus funestior aduolat alter
Nuncius:armatam rursus babylona minari
Rege nouo:resides parthos:igoaua perosos
Ocia:romaoæ finem iam quærere paci
Rarus apud medos regum cruor:unaq; cuocto
Pœna manet generi:quãuis crudelibus æque
Paretur dominis.sed quid nõ audeat aonus
Eutropii 'socium oobis:fidumq; sodalem
Percuiit:& persas io regia uulnera mouit:
Rapturasq; fidem.leto pars nequa uacaret
Eumeoidum tedas:trans flumioa tigridis egit.
Tunc oero cecidere animi:taotisq; procellis
Deficiuot.scepti latraotibus uodiq; bellis:
Infestos taodem superos:& consulis omeo
Agnouere sui:nec iam reuocabile damni
Euentu:stolido rerum didicere magistro.
Namq; feroot geminos uoo de semine fratres
Iapetiomadas geoeris primordia nostri
Dissimili finxisse manu:quoscuoq; prometheus
Excoluit:multumq; ionexuit æthera limo:
Hi lõge uentura notaot:dubiisq; parati
Casibus:occurrunt fabro meliore politi
Deteriore luto :prauus quos edidit auctor
Quem merito grai perhibent epimethea uates:
Et nihil ætherei sparsit per membra uigoris:
Hi pecudum ritu oon impendentia uitaot:
Nec res aote uident.accepta clade queruntur:
Et sero transacta gemunt.iam sola renidet

In ſtilicone ſalus:& quouis ſemper acerbum:
Ingratumq; ſibi factorum conſcius horror
Credidit aduentum:quem ſi procedere tantum
Alpibus audiſſent:mortem pœnaſq; tremebant
Iam cuncti ueniſſe uolunt:ſcelerumq; priorum
pœnitet.hoc tantis bellorom ſidus in undis
Sperant.hoc pariter iuſti ſonteſq; precantur.
Ceu pueri quibus alta pater trãs æquora merces
Deuehit:nitenti ludo:ſtudiiſq; ſoluti:
Lætius amoto paſſim cuſtode uagantur.
Si grauis auxilio uacuas inuaſerit edes
Vicimus:laribuſq; ſuis:proturbet inultos:
Tum demum patremq; iplorant: & nomẽ inani
Voce cient:fruſtraq; oculos ad littora tendunt:
Omnes ſupplicio dignos letoq; fatentur.
Qui ſe tradideriot famulo ſtilicone relicto:
Mutati ſtupuere diu:ſenſuq; reducto
Paulatim proprii mirantur monſtra furoris.
Auertuntq; oculos.proiectis faſcibus horret
Lictor:& inphames labuntur ſponte ſecures.
Quales aonio thebas de monte reuerſæ
Mœnades:infectis penthæo ſanguioe thyrſis:
Quum patuit uenatus attox:matriq; totatum
Conſpexere caput:greſſus caligioe figunt:
Et rabiem deſiſſe dolent.Quin protious ipſa
Tnodit ad italiam ſupplex aurora pntentem:
Non radiis redimita comam:nec flãmea uultũ
Nec croceum ueſtita diem.ſtat liuida luctu
Qualis erat phrygin:tegerẽ quũ mẽnooa buſto:
Quam ſimul agoouit ſtilicõ(oec cauſa latebat)
Reſtitit:illa manum uictricẽ amplexa moratur.
Altaq; uix lachrymans ioter ſuſpiria fatur.
Tanta oe te noſtri cœpetuot tædia mundi?
Sic me ludibrium famulis riſumq; relinquis?
Dux quondam rectorq; meus?ſolamq; tueris
Heſperiam?domiti nec te poſt bella tyranni
Cernere iam licuit?ſic te uictoria nobis
Eripuit?galliſq; dedit?ruffinus origo
Prima mali:geminas inter diſcordia partes
Hnc auctore fuit:ſed iam maiora mouenti
Occurrit iuſta rediens exercitus ira
Fortis adhuc:ferriq; memor.breuis ide reduxit
Falſa q; libertas:rurſum ſtiliconis habeois

Sperabam me posse regi: pro cæca futuri
Gaudia. fraterno coniugi cœperat orbis
Imperio (quis enim tanto terrore recentis
Exempli paribus sese committeret ausis)
Qvum subito monstrosa mihi: turpisq; relatu
Fabula ruffini: castratus prosilit hæres:
Et similis iterum luctus fortuna reduxit:
Vt solum domini sexum mutare uiderer.
Hic primum thalami claustris delicta tegebat
Clam timideq; iubens. erat inuidiosa potestas:
Sed tamen eunuchi nec dum sibi publica iura
Summere: oec tantas audebat summere leges:
Sed postq̃ pulsisq; bonis: & fece retenta:
Peiores legit socios: dignusq; satelles
Hinc osius stetit: inde leo: fiducia creoit:
Regnandiq; palam flagrauit aperta libido
Patricius: consul: maculat quos uendit honores.
Plus macolat quos ipse gerit. iam signa tubæq;
Mollescunt. ipsos ignauia fluxit io enses.
Exultant merito gentes: facilisq; uolenti
Præda sumus. iam bistoniis: bemoq; nituali
Vastior expulsis oriens squalebit aratris:
Hei mihi quas urbes: & quãto tempore martis
Ignaras uno rapuerunt prælia cursu.
Nuper ab extremo ueniens equitatus ataxe
Terruit antioci mutos: ipsumq; decoræ
Pene caput syriæ flammis hostilibus arsit.
Vtq; grauis spoliis: nulloq; obstante profunda
Lætus cæde redit: seqoitur mucrone secũdo
Continuũ uuln9. nec iam mihi caucasus hostes:
Nec mittit gelidus phasis. nascuntur in ipso
Bella sinu. legio pridem romana grutumi
Iura quibus uictis dedimus: qbus arua: domosq;
Præbuimus lydos: asiæq; uberrima uastant
Ignibus: & siquid tempestas prima reliquit
Nec duce: nec numero freti: sed inertia nutrit.
Proditioq; ducum: quorum per crimina miles
Captiuus dat terga suis: quos teste subegit
Danubio: partemq; timet qui reppulit omnes.
Aula choris: epulisq; uacat: oec perdita curant
Dum supest aliquid: ne quid tameo orbe reciso
Venditor amittat. prouincia quæq; superstes
Dioiditur: geminumq; duplex passura tribunal.

Cogitur alterius precium sartire petemptæ?
Sic mihi restituunt populos.hac arte reperta
Rectorum numerum terris pereuntibus augēt.
In te iam spes una mihi:pro fronde mineruæ:
Has tibi protendo lachrymas:succurre ruenti.
Eripe me tandem.seruilibus eripe regnis:
Ne ue adeo cūctos paucorum crimine damnes:
Nec noua tot meritis offensa prioribus obstet.
Iam iam flecte animum.suprema picula semper
Dant ueniam culpæ:quamuis iratus & exul
Pro patriæ flammis non distulit arma camill9.
Non te subtrahimus latio:defensor utriqꝫ
Sufficis.armorum liceat splendore tuorum
In commmune frui:clipeus nos prætegat idem:
Vnaqꝫ pro gemino desudet cardine uirtus

CL.Claudiani Epitalamiū in nuptiis Honoriæ Aug:& mariæ.

P Rinceps corusco sidere pulchrior
Parthis sagittas tendere certior:
Eques gelonis imperiosior.
Quæ digna mentis laus erit arduæ?
Quæ digna formæ laus erit igneæ
Te leda mallet quam dare castorem.
Præfert achilli te proprio thetis.
Victum fatetur delos apollinem.
Credit minorem lidia liberum.
Tum quum per altas impiger ilices
Præda citatum cornipedem reges:
Luduntqꝫ uentis instabiles comæ.
Telis iacebunt sponte tuis feræ:
Gaudensqꝫ sacris uulneribus leo
Admittet hastam morte superior.
Venus reuersum spernit adonidem.
Damnat reductum cynthia uirbium.
Quum post labore sub platani uoles
Virentis umbra uel gelido specu
Torrentiorem fallere syrium:
Et membra somno fessa resolueris.
O quantus uret tum dryades calor:
Quod te æstuantes ancipiti gradu.
Furriua carpent oscula naiades
Quis uero acerbis horridior scyehis?
Quis beluarum corde furentior?

Qui cum micantem te prope uidetit:
Nun optet ultro feruicium pati.
Quis nun catenas arripiat libens?
Collinq; pofcat uincula libero?
Tu fi niualis per iuga caucafi
Sæuas petiffes pulcher amazonas:
Peltata pugnas defereret cohors
Sexu recepto:patris & immemor
Inter frementes hippolyte tubas
Strictam fecurim languida puneret:
Et feminudo pectore cingulum
Forti negatum folueret herculi:
Bellumq; folus conficeret decor.
Beata quæ te mox faciet uirum
Primifq; fefe iunget amoribus.
a Ge cuncta nuptiali
Redimita uere tellus
Celebra toros herilis.
Omne nemus cũ fluuiis:Omne canat profundũ.
Ligures fauete campis.
Veneti fauete montes.
Subitifq; fe rofetis
Veftiat alpinus apex:& rubeant pruinæ
Athefis ftrepat choreis:
Calamifq; flexuufus
Leue mitius fufurret:
Et padus belecriferis admoduletur alnis:
Epulifq; iam repleto
Refonet quirite tybris:
Demumq; læta uutis
Aurea feptem geminas roma coronet arces:
Procul audiant iberi:
Fuit unde femen aulæ:
Vbi plena laurearum
Imperiũ fœta domus.Vix numerat triumphos:
Habet hinc patrem maritus.
Habet hinc puella matrem:
Geminaq; parte ductum
Cæfareum flammeo ftemma recurrit ortu.
Decorent uireta hethem.
Tagus intumefcat auro.
Generis procreator
Sub uitteis oceanus luxurietur undis:

Orienſq; regna frattrum:
Simul occidenſq; plaudat:
Placidæ locentur urbes
Quæq; nouo:quæq; niteot deficiente phœbo.
Aquilouiæ procellæ:
Rabidi tacete cori.
Taceat ſonorus auſter:
Solus ouantem zephyrus perdominetur annū:
Oliras galea fulgere comas
Srilico molli necte corona.
Ceſſent lituitſæuumq; procul
Martem felix teda releget:
Tractus ab aula rurſus in aulam.
Redeat ſanguis patris officiis.
Iunge potenti pignora dextra:
Gener auguſti pridem fueras:
Nunc rurſus eris ſocer auguſti:
Quæ iam rabies liuoris erit?
Vel quis dabitur color inuidiæ?
Stilico ſocer eſt:pater eſt ſtilico.
a Tollens thalamis idaliom iubar
Dilectus ueueri naſcitur heſperus.
Iam nuptæ trepidat ſollicitus timor:
Iam produnt lacrhymas flammea ſimplices.
Ne ceſſa iuuenis cōminus aggredi.
Iam pacata licet ſæuiat unguibus.
Nou quiſq; fruitur ueris odoribus:
Hyblæos latebris:nec ſpoliat fauos
Si fronti caueat.ſi timeat rubos:
Armat ſpina roſas.mella tegunt apes.
Creſcunt difficili gaudia iurgio:
Accenditq; magis:quæ refugit uenus.
Quod flenti tuleris plus ſapit oſculum.
Dices o quotieus hoc mihi dulcius:
Quam flauos decies uincere ſarmatas.
Aſpirate uouam pectoribus fidem:
Manſuramq; facem tradite ſeuſibus:
Tam iunctis maoibus nectice uincula:
Quam frondens hedera ſtringitur eſculus.
Quam lento premitur palmite populus:
Et murmur querula blandius alire
Linguis aſſiduo reddite mutuis:
Et labris animum conciliantibus

Alternum rapiat somnus anhelitum:
Amplexu careat purpura regio:
Et uestes tyrio sanguine fulgidas
Alter uirgineus nobilitet cruor.
Tum uictor madido prosilias toro.
Nocturni referens uulnera prælii.
Ducant peruigiles carmina tibiæ:
Permissisq; iocis turba licentior
Exultet tetricis libera legibus.
Passim cum ducibus ludite milites:
Passim cum pueris ludite uirgines.
Hæc uox æthereis insonet axibus.
Hæc uox per populos:per mare transeat:
Formosus mariam ducit honorius.

CL.Claudiani præfatio in nuptias Honorii & Mariæ.

S Urgere; i thalamū ducto quū pelion arcu:
Nec caperet tantos hospita terra deos:
Quum socer æquore9:numerosaq; turba sororū
Certarent epulis continuare dies:
Preberetq; ioui cōmunia pocula chiron:
Molliter obliqua parte refusus equi:
Peneus gelidos mutaret nectare fontes:
Oetæis fluerent spumea uina iugis:
Terpsicore facilem lasciuo pollice mouit
Barbiton:& mollis duxit in antra chros:
Carmina nec superis:nec displicuere tonanti.
Quom teneris nossent cognita uota modis.
Centauri:fauniq; negant:quæ flectere craton:
Quæ rigidum poterant plectra mouere pholū.
Septima lux aderat cælo:rotiensq; renatus
Viderat exactos hesperus igne choros.
Tū phœb9 quo saxa domat:quo ptrahit ornos:
Pectine tentauit nobiliore lyram.
Venturumq; sacris fidibus iam spondet achillē:
Iam phrygias cædes:iam simoenta canit.
Frondoso strepuit fœlix hymenæus olympho.
Reginam resonant otbris:& ossa thetim.

CL.Claudiani liber de nuptiis Honorii & Mariæ.

b Auferat insolitos promissæ uirginis ignes
August⁹.pronoq; rudis flagrauerat æstu,
Nec nouus unde calor:nec quid suspiria uellent
Nouerat:incipiens:& adhuc ignarus amandi
Non illi uenator equus:non spicula curæ:
Non iaculum torquere libet.mẽs omnis aberrat
In uulnus:quod pinxit amor.quã sæpe medullis
Erupit gemitus?quotiens incanduit ore
Confessus secreta rubor?nomenq; beatum
Inuissæ scripsere manus.iam munera nuptæ
Præperat:& pulchros.mariæ sed luce minores
Eligit ornatus:quicquid uenerabilis olim
Liuia:diuorumq; nurus gessere superbæ.
Incusat spes ægra moras:longiq; uidentur
Stare dies:segnemq; rotam non uoluere phœbe
Scytia sic tenerum uirgo flammabat achillem
Fraudis adhuc expers:bellatricesq; docebat
Ducere fila manus:& mox quos horruit idem
Tessalico roseos nectebat pectine crines.
Hæc etiã quæritur secum:Quo nã usq; uerẽdus
Cunctatur mea uota socer?quid iungere differt
Quam pepigit?castasq; preces implere recusat?
Non ego luxuriam regum:moremq; sequutus
Quæsiui uultum thalamis:ut nuncia formæ
Læua per innumeros iret pictura penates.
Nec uariis dubium thalamis lecturus amorem
Ardua commisi falsæ connubia ceræ.
Non rapio præceps alienæ fœdera thedæ:
Sed quæ sponsa mihi pridem:patrisq; relicta
Mandatis:uno materni sanguinis ortu
Communem partitur auum.fastigia supplex
Deposui:gessiq; procum de limine sacro.
Oratum misi proceres:qui proxima nobis
Iura tenent.stilico fateor non parua poposci.
Sed certe mereor.princeps hic principe natus:
Qui sibi te generum fraterna prole reuinxit
Quoi mariam debes:fœdus mihi solue paternũ
Redde suos aulæ:mater fortasse rogari
Mollior:o patrui germen quoi nominis hæres
Successi:sublime decus torrentis hiberi

Stirpe soror:pietate parens:tibi creditus infans:
Inq; tuo creui gremio:partuq; remoto
Tu potius flacilla mihi.Quid diuidis ergo
Pignora? quid iuueni natam nõ tradis alumno?
Optatus ne dies aderit? dabitur ne iugalis
Nox nunq̃? tali solatur uulnera quæstu.
Risit amor:placidaq; uolat trãs æquora matri
Nuncius:& totas iactantior explicat alas.
Mons latus ionium cypreæ rupis obumbrat
Inuius humano gressu:pharumq; cubile
Protheos:& septem despectans cornua nili.
Hunc neq; candentes audent uestire proinæ.
Hunc uenti pulsare timent.hunc lædere nimbi.
Luxuriæ:uentriq; uacat.pars acrior anni
Exulat.æterni patet indulgentia ueris.
In campum se fudit apex.hunc aurea sæpes
Circuit:& flauo defendit prata metballo
Mulciber:ut perhibent.his oscula cõiugis emit
Mœnibus:& tales uxorius obtulit arces.
Intus prata micant:manibus quæ subdita nullis
Perpetuum florent zephyro contenta colono:
Vmbrosumq; nemus:quo non admittitur ales:
Ni probet ante suos diua sub iudice cantus
Quæ placuit:fruitur ramis:quæ uicta recedit
Viuunt in uenerem frondes:omnisq; uicissim
Felix arbor amat.mitant ad mutua palmæ
Fœdera:populeo suspirat populus ictu:
Et platani platanis:alnoq; assibilat alnus:
Labuntur gemini fontes.hic dulcis amarus
Alter:& infusis corrumpunt mella uenenis:
Vnde cupidineas armauit phama sagittas.
Mille pharetrati ludunt in margine fratres
Ore pares:æuo similes:gens mollis amorum:
Hos nymphæ pariunt:illum uenus aurea solum
Aedidit:ille deos:cælumq; & sidera cornu
Temperat:& summos dignatur figere reges.
Hi plebem feriunt.nec cætera numina desunt
Hic habitat nullo constricta licentia nodo:
Et flecti faciles iræ:uinoq; madentes
Excubiæ:lacbrymæq; rodes:& gratus amantũ

Pallor:& in primis titubans audacia furtis:
Iocundiq͂ metus:& non secura uoluptas:
Et lasciua uolant leuibus periuria uentis.
Hos inter petulans alta ceruice iuuenta
Excludit senium:luco procul atria diuæ
Permittant radios:syluaq͂ obstante uirescunt
Lemnius hæc etiam gemmis extruxit:& auro
Admiscens artem precio:grauibusq͂ smaragdis
Supposuit cæsas hiacinthi rupe columnas.
Berillo paries:& iaspide lubrica surgunt
Limina:despectusq͂ solo calcatur achates.
In medio glebis redolentibus area diues
Præbet odoratas messes.hic mitis amomi:
Hic casiæ matura seges:pangeaq͂ surgunt
Cinnama:nec sicco frondescunt uimina costo:
Tardaq͂ sudanti prorepunt balsama succo.
Quo postq̃ dilapsus amor:longasq͂ peregit
Penna uias:alacer:passuq͂ superbior intrat:
Cesariem tunc forte uenus subnixa corusco
Fingebat solio.dextra:leuaq͂ sorores
Stabant idaliæ.largos hæc nectaris bymbres
Irrigat hæc morsu numerosi dentis eburno
Multimodum discrimen erat.sed tertia retro
Dat narios nexus:& iusto diuidit orbis
Ordine:neglectam partem studiosa relinquens.
Plus error decuit:speculi nec uultus egebat
Iudicio:similis tecto monstratur in omni:
Et rapitur quodcūq͂ uidet:dum singula cernit.
Seq͂ probat:nati uenientis conspicit umbram:
Ambrosioq͂ sinu puerum complexa ferocem.
Quid tantum gauisus ait?quæ prælia sudas
Improbe?quis iacuit telis?iterū ne tonantem
Inter sydonias cogis mugire iuuencas?
An tytana domas?an pastoralia lunam
Rursus in antra uocas? durum magnūq͂ uideris
Debellasse deum:suspensus in oscula matris
Ille refert:lætare parens:immane trophæum
Rettulimus.nostrum iam sensit honorius arcū.
Sis mariam fratremq͂ ducem:q͂ cuspide gallos.
Italiamq͂ fouet.nec te preclara serenæ

Phama latet.propera:regalibus annue uotis
Iunge choros.natum gremio cytherea resouit.
Et crinis festina ligat:peplumq; fluentem
Alleuat:& blando spirantem numine cestoo
Cingitur:impulsos pluuiis quo mitigat amnes:
Quo mare:quo uentos:irataq; flumina soluit.
Vt stetit ad littus:paruos affatur alumnos:
Ecquis erit pueri:uitreas qui lapsus in undas
Huc rapidum tritona uocet:quo uecta per altū
Deferar.haud nunq̄ taoto mihi uenerit usu
Sacri quos petimus thalami.pernitius omnes
Quærite.seu cōcha libycū circuntonat æquor:
Ogygias seu frangit aquas.qoicuoq; repertum
Duxerit:aurata donabitur ille pharetra.
Dixerat:& sparsi diuersa plebe feruntur
Exploratores.pelagi sub fluctibus ibat
Carpatiis triton:obluctantemq; petebat
Cymothoen.timet illa ferum:seseq; sequeoti
Surripit.& duris elabitur uda lacertis.
Heus inquit speculat9 amor.nō oestra sub imis
Furta tegi potuere uadis:accingere nostram
Vecturus dominam:precium non uile laboris
Cymothoeo facilē:quæ ounc detrectat:habebis:
Hac mercede ueni:prorumpit gurgite totous
Semifer.undosi uelabant brachia crioes.
Aspera tendebant bifido uestigia cornu:
Qua pistrix cōmissa uiro:per pectora mouit.
Iam quarto paphias tractu sulcabat harroas
Vmbratura deam:retro sumatur io arcum
Bellua:tum uiuo squaleotia murice terga
Purpureis mollita toris.hoc oauigat antro
Fulta uenus.niuieæ delibant æquora plaotæ.
Prosequitur uolucrum late comitatus amorom
Tranquillūq; choris q̄titur mare:serta p omois
Neptuni dispersa domos.cadmeia ludit
Leuchotoe:frenatq; rosis delphina palæmon.
Alternas uiolis nereus interserit algas.
Caniciem glaucus ligat immortalibus herbis:
Necoon & uariis uectæ nereides ibaot
Audito tritone feris.hanc pisce uolutam

Subleuat oceani monstrum carchesia tigris:
Hanc timor aegæi rapturus fonte carinas
Trux aries:hæc cerulea suspensa leæna
Innatat:hæc uiridem trahitur cõplexa iuuencũ
Certatimq; nouis onerant connubia donis.
Cingula cymothoe:rarum galatea monile:
Et grauibus spathale bacchis diadema ferebat
Intextum:rubro quas legerat ipsa profundo:
Mergit se subito.uellitq; coralia clothe:
Vimen erat dum stagna subit:pcesserat undis:
Gemma fuit.nuda uenenerem cinxere cateruæ
Plaudentesq; simul tali cum uoce sequuntur.
Hos mariæ cult⁹:hæc munera nostra pcamur:
Reginæ regina feras.dic talia nunq̃
Promeruisse thetim:nec quũ soror amphitrite
Nostro nupta ioui.deuotum sentiat æquor:
Agnoscat famulum uirgo stiliconia pontum:
Victricis nos spem patriæ:Classemq; paternam
Veximus:ad tristes quũ tẽderet ultor achiuos:
Iam ligurum terris spumantia pectora triton
Appulerat:lassosq; fretis extenderat orbis
Continuo sublime uolans ad mœnia gallis
Condita lanigeris:ouis ostentantia pellem
Peruenit.aduentu ueneris spissata recedunt
Nubila:rarescunt puris aquilonibus hymbres.
Læticiæ causas ignorat dicere miles:
Lætaturq; tamen.mauortia signa rubescunt
Floribus:& subitis animantur frondibus hastæ.
Illa suum dictis affatur talibus agmen.
Gradiuum nostri comites arcete parumper:
Vt soli uacet aula mihi.procul igneus horror
Thoracum:gladiosq; tegat uagina minaces.
Stent bellatrices aquilæ:sæuiq; dracones.
Fas sit castra meis hodie succumbere signis.
Tibia pro lituis:& pro clangore tubarum
Molle lyræ festumq; canant.epulentur ad ipsas
Excubias:mediis spirent crateres in armis:
Laxet terribilis maiestas regia fastus:
Et sociam plebem non indignata potestas
Confundant turbæ proceres.soluantur habenis
Gaudia:nec leges pudeat ridere seueras:

Tu ſeſtas hymeneæ faces.tu gratia flores
Elige:tu geminas concordia necte coronas.
Vos pennata cohors quocunq; uocauerit uſus
Diuiſa properate manu:neu marceat ulla
Segnities:alii funalibus ordine ductis
Plurima uenturæ ſuſpendite lumina nocti.
Hi noſtra nitidos poſtes obducere myrto
Contendant.pars nectareis aſpergere tecta
Floribus:& flamma lucos adolere ſabæos.
Pars infecta croco uelamina luthea ſerum
Pandite:ſydoniaſq; ſolo proſternite ueſtes.
Aſt alii thalamum docto componite textu
Stamine gemmato:picturatiſq; columnis
Aedificetur apex:qualem non lydia diues
Erexit pelopi:nec quem ſtruxere lyæo
Indorum ſpoliis:& opaco palmite bacchæ.
Illic exuuias omnes cumulate parentum:
Quicquid auus ſenior mauro:uel ſaxone uictis:
Quicquid ab inumeris ſocio ſtilicone tremēd9
Quæſiuit genitor bellis:quæcunq; gelonus:
Armeniuſue dedit:quantum crinita ſagittis
Attulit extremo meroe circūflua nilo:
Miſit achimenio quicquid de tigride mœdus:
Quum ſupplex emeret romanā parthia pacem:
Nobilibus gazis:opibuſq; cubilia ſurgant
Barbaricis:omnes thalamo conferte triūphos:
Sic ait:& ſponſæ petit improuiſa penates.
Illa autem ſecura chori:thedaſq; parari
Neſcia:diuinæ fruitur ſermone parentis:
Maternoſq; bibit mores:exemplaq; diſcit
Priſca pudiciæ:latios nec uoluere libros
Deſinit:aut graios ipſa genitrice magiſtra
Mœonius quæcunq; ſenex:aut thratius orphe9:
Aut mithylenæo modulatur pectine ſappho
Sic triuiam latona monet:ſic mitis in antro
Nemoſine docili tradidit præcepta thaliæ:
Quum procul augeri nitor:& iocundior aer
Attonitam luſtrare domum:fundiq; comarum
Gratus odor.mox uera fides:numenq; refulſit.
Cunctatur ſtupefacta uenus:nunc ora puellæ.

Nunc flauam niueo miratur uertice matrem.
Hæc modo crescenti:plenæ par altera lunæ
Assurgit:seu forte minor sub matre uirenti
Laurus:& ingentes ramos:olimq; futuras
Promittit iam parua comas:uel flore sub uno
Ceu geminæ pæstaoa rosæ per iugera regoant;
Hæc largo maturo die:saturataq; uernis
Roribus:indulget spacio.latet altera nodo:
Nec teneris audet foliis admittere soles:
Astitit:& blande mariam cytherea salutat.
Salue sidereæ proles augusta sereoæ:
Magnorum soboles regum:parituraq; reges.
Te propter paphias ædes:cyprumq; reliqui.
Te peopter libuit tantos explere labores:
Et tantum transnasse maris.ne uilior ultra
Priuatos patiare lares:neu tempore longo
Dilatos iuuenis nutriret bonorius ignes.
Accipe fortunam.generis diadema resume:
Quod tribuas natis:& io bæc penetralia rursus
Vnde parens progressa:redi.fac oulla subesse
Vincula cognatæ:quanuis aliena fuisses
Principibus:regnum poteras boc ore mereri:
Quæ propior sceptris facies? quis dignior aula
Vultus erit? ooo labra rosæ:non colla pruioæ:
Non crinis æquant uiolæ:oon lumina flammæ:
Quā uincti leuiter sese discrimine confert
Vmbra supercilii? miscet ꝙ iusta pudorem
Temperies? oimio nec sangoine candor abūdat.
Auroræ uincis digitos:bumerosq; dianæ.
Ipsam iam superas matrem:si bacchus amator
Dotali potuit cælum ditare corona:
Quur nullis uirgo redimitur pulcbrior astris?
Iam tibi mollitur stellaotia serta boetes:
Inq; decus mariæ iam sidera parturit æther.
O digno nectenda uiro:tantiq; per orbem
Consors imperii:iam te uenerabitur ister.
Nomen adorabunt populi.iam rbenus:& albis
Seruiet.io medios ibis regioa sicambros.
Quid oomerem gentes? atlantbæosq; recessus
Oceani? toto pariter dotabere mondo.

Dixit:& ornatus dederant quos nuper ouantes
Nereides:collo membrisq; micantibus aptat.
Ipsa caput distinguit acu.substringit amictos:
Flammea uirgineis accomodet ipsa capillis.
Ante fores iam pompa sonat:pilentaq; sacra
Preradiant ductura nurum.calet obuius ire
Iam princeps:tardumq; cupit discedere solem.
Nobilis haud aliter sonipes quē primus amoris
Sollicitauit odor:tumidus quatiensq; decoras
Curuata ceruice iubas:pharsalia rura
Peruolat:& notos hinnitu flagitat omnis
Naribus accensus.mulcet fecunda magistros
Spes gregis:& pulchro gaudēt armēta marito.
Candidus interea positis exercitus armis
Exultat socerum iuxta nec signifer ullus:
Nec miles pluuiæ flores dispergere ritu
Cessat:purpureoq; ducem perfundere nimbo:
Hæc quoq; uelati lauro:myrtoq; canebant:
Diue parens seu te complectitor axis olympi:
Seu colis helisias:animarum premia ualles:
En promissa tibi stilico iam uota peregit:
Iam gratæ rediere uices.conubia pensant
Acceptum reddit thalamum:natoq; repooit:
Quod dederat genitor:nonq̄ te sancte pigebit
Iudicii:nec te pietas suprema fefellit:
Dignus qooi leges:dignos qooi pignora taoti
Priocipis:& rerum comeodarentur habenæ.
Dicere possemus quæ prælia gesta sub hemo:
Quæq; cruentarent fumantē strimona pugnæ:
Quam notos clipeo:quanta ui fulminet hostē:
Ni prohiberet hymen:quæ tempestiua relato
Nunc canimos.quis consilio:quis iuris & æqui
Nosse modum melior?quod semp disilit:in te
Conuenit:ingenio robur:prudentia forti
Fronte quis æquali?quem sic romana decerent
Culmina?sufficerent taotis quæ pectora curis?
Stes licet in populo:clamat quicunq; uidebit:
Hic ille est stilico:sic te testatur:& offert
Celsa potestatis species.non uoce feroci:
Noo alto simulata gradu:non improba gestu

Affectant alii quicquid fingiq laborant.
Hæc donat natura tibi:pudor emicat una:
Formosusq rigor:uultusq auctura uerendos.
Canicies festina uenit:consorte remota
Contigunt grauitas senii:uiresq iuuentæ
Vtraq te cingit propriis insignibus ætas.
Ornatur fortuna uiro.non ulla nocendi
Tela:nec infecti iugulis ciuilibus enses:
Non odium terrore moues:nec frena resoluit
Gratia:diligimus pariter:pariterq timemus.
Ipse metus te noster amat:iustissime legum
Arbiter:egregiæ pacis fidelissime custos
Optime ductorum:fortunatissime patrum:
Plus iam:plus domino cuncti debere fatemur
Quod gener est inuicte tuus:Vincere coronā:
Infere te nostris contempto iure choreis.
Sic puer eucherius superet uirtute parentum.
Aurea sic uideat similes thermantia tædas.
Sic uterus crescat mariæ:sic natus in ostro
Paruus honoriades genibus consider auitis.

CL.Claudiani præfatio in tertium
consulatum Honorii Aug.

P Aruos nōn aquilis fas est educere fœtus.
Ante fidem solis:iudiciumq poli.
Nam pater excussu saliit quum germine proles:
Ouaq maternus rupit hiulca tepor:
Protinus implumes conuertit ad æthera nidos:
Et recto flammas imperat ore pati.
Consulit ardentes radios:& luce magistra
Natorum uires:ingeniumq probat.
Degeneres refugo torsit qui lumine uisus:
Vnguibus hunc sæuis ira paterna ferit.
Exploratores oculis qui pertulit ignes:
Sustinuitq acie nobiliore diem.
Nutritur:uolucrumq potens:& fulminis hæres
Gesturus summo tela trisulca ioui.
Me quoq pieriis tentatum sæpius antris
Audet magna suo mittere roma deo.

Iam dominas aures:iam regia tecta meremur:
Et chelis augusto iudice nostra sonat.

Claudii Claudiani Pangyric de ter/
tio consolatu Honorii Aug.

t Eertia romulei fumant exordia fasces:
Terq; tuas ducat bellatrix roma curules.
Festior annus eat:cinctusq; imitata gabinos:
Diues hidaspæis augescat purpura gemmis.
Succedant armis trabeæ:tentoria lictor
Ambiat:& latiæ redeant ad signa secures.
Tuq; o qui patrium curis æqualibus orbem
Aeoo cum fratre regis:procede secundis
Alitibus:plebiq; nouos ordire meatus:
Spes uotumq; poli:quem primo a limine uitæ
Nutrix aula fouet:strictis quem fulgida telis
Inter laurigeros aluerunt castra triumphos.
Ardua priuatos nescit fortuna penates:
Et regimen cum luce dedit:cognata potestas
Excepit tyrio uenerabile pignus in ostro:
Lustrauitq; tuos aquilis uictricibus ortus
Miles:& in mediis cunabula præbuit hastis:
Te nascente ferox toto germania rheno
Intremuit:mouitq; suas formidine syluas
Caucasus:& positis munus confessa pharetris:
Ignauas meroe traxit de crine sagittas.
Reptasti per signa puer.regumq; recentes
Eximiæ tibi ludus erant:primusq; solebas
Aspera complecti toruum post prælia patrem.
Signa triumphato quotiens flexisset ab istro
Arcta de strage calens:& poscere patrem
De spoliis scythicos arcus:aut rapta gelonis
Cingula:uel iaculum daci:uel frena sueui.
Ille coruscanti clipeo te sæpe uolentem
Sustulit arridens:& pectore pressit anhelo
In trepidum ferri:galeæ nec triste timentem
Fulgur:& ad summas tendentē brachia cristas.
Tunc sic lætus ait.rex o stellantis olympi
Talis perdomito redeat mihi filius hoste

Hyrcanas populatus opes. aut cæde superbus
Assyria: sic ense rubens: sic flāmine crebro
Turbidus: & grato respersus puluere belli.
Armaq; gauiso referat captiua parenti.
Mox ubi firmasti recto uestigia gressu:
Non tibi desidias molles: nec marcida luxu
Ocia: nec somnos genitor permisit inertes:
Sed noua per duros instruxit membra labores:
Et cruda teneras exercuit indole uires.
Frigora sæua pati: grauibus non cedere nimbis
Aestiuum tolerare iubar: transnare sonoras
Torrentum forias: ascensu uincere montes
Planiciem cursu: ualles: & concaua saltu:
Nec non in clipeo uigiles perducere noctes:
In galea portare niues: nunc spicula cornu
Tendere: nunc glandes baleari spergere funda:
Quodq; magis nimiū pugnæ inflāmaret amorē:
Facta tui numerat aui: quem littus adustæ
Horrescit libyæ: ratibusq; in puia thule
Ille leuis mauors: nec falso nomine pictos
Edomuit: scotumq; uago mucrone seqoutus
Fregit hiperboreas remis audacibus undas
Et geminis fulgens utroq; sub axe trophæis
Tethyos alternæ refluas calcauit harenas.
Hos tibi uirtutū stimulos. hæc premia laodū:
Hæc exempla dabat: non ocyus hausit achilles
Semiferi præcepta senis: seu cuspidis artes:
Siue lyræ cantus: medicas seu disceret herbas.
Interea turbata fides: ciuilia rursus
Bella tonāt: dubiumq; quatit discordia mundū.
Pro crimen superum: pro longi dedecus æui:
Barbarus hesperias exul possederat urbes:
Sceptraq; deiecto dederat romana clienti.
Iam princeps mollitur iter: gentesq; remotas
Colligit auroræ: tumidus quascunq; pererrat
Euphrates: quas lustrat alis: quas ditat orontes:
Turiferos arabum saltus: uada caspia mœdis:
Armenii phasim: parthi liquere nyphatem.
Quæ tibi tunc martis rabies? quātusq; sequendi
Ardor erat? quanto flagrabant pectora uoto?

Optatas audire tubas:campiq; cruenta
Tempestate frui:truncisq; immergere plantas:
Vt leo:quem fuluæ matris spelunca tegebat:
Vberibus solitum pasci quum crescere sensit
Vngue pedes:& terga iubis:& dentibus ora.
Iam negat imbelles epulas:& rupe relicta
Getulo comes ire patri:stabulisq; minari
Aestuat:& cæsi terga absorbere iuuenci.
Ille uetat:rerumq; tibi commendat habenas:
Et sacro meritos ornat diademate crines:
Tantaq; se pietas rudibus ostentat in annis.
Sic ætas animo cessit:quererentur ut omnes
Imperim tibi sero datum.uictoria uelox
Auspiciis effecta tuis.pugnastis uterq;
Tu fatis:genitorq; manu:te propter & alpes
Inuadi faciles:cauto nec profuit hosti
Munitis hæsisse locis.spes irrita ualli
Cōcidit:& scopulis patuerunt claustra reuulsis.
Te propter gelidis aquilo de monte procellis
Obruit aduersas acies:reuolutaq; tela
Vertit in auctores:& turbine reppulit hastas.
O nimium dilecte deo:quoi fundit ab antris
Aeolus armatus hyemes:quoi militat æther:
Et coniurati ueniunt ad classica uenti.
Alpinæ rubuere niues:& frigidus amnis
Mutatis fumauit aquis:turbaq; cadentum
Staret ni rapidus iuuisset flumina sanguis.
At ferus inuentor scelorum traiecerat altum
Non uno mucrone latus:duplexq; tepebat
Ensis:& ultrices in se conuerterat iras.
Tandem iusta manus:iam libertate reducta
Quamuis emeritum peteret natura reuerti
Numen:& auratas astrorum panderet arces:
Nutaretq; oneri uenturo conscius atlas.
Distulit augustus cupido se reddere cælo:
Dum tibi pacatum præsenti traderet orbem.
Nec mora bistoniis alacer consurgis ab oris
Inter barbaricas ausus transire cohortes.
In pauido uultu linquis rhodopeia saxa
Orphæis animata modis.iuga deseris oetes

Hercul eo damnata rogo.post pelion intras
Neteis i llustre choris.te pulcher enipheus:
Celsaq; dodone stupuit:rursusq; loquutæ
In te chaoniæ mouerunt carmina quercus.
Illyrici legitur plaga littoris:arua teruntur
Dalmatiæ:phrygii numerantur stagna timaui.
Gaudent italiæ sublimibus oppida muris
Aduentu sacrata tuo.submissus adorat
Eridanus:blandosq; iubet mitescere fluctus:
Et phaetontæas solitæ deflere ruinas:
Rosida frondosæ reuocant electra sorores.
Quanti tum iuuenes:quantæ spreuere pudorem:
Spectandi studio matres:piumq; senes
Certauere senes:quum tu genitoris amico
Exceptus gremio:mediam uehere per urbem:
Velaretq; pios cõmunis laurea currus.
Quis non luciferum roseo com sole uideri
Credidit?aut uinctum bromio rodiare tooantē
Feruet cristatis exercitus undiq; turmis:
Quisq; sua te uoce canens:præstriogit aena
Lux oculos:nudiq; sepes mauortia belli
Ingeminat spleodore diem:pars nobilis arcu
Pars longe iacolis:pars cõminus burrida contis
Hi uolucres tollunt aquilas:bi picta dracoonum
Colla leuant:multusq; tumens per nubila serpēs
Iratus stimulante noto:uiuitq; receptis
Flatibus:& uario mentitur sibila tractu.
Vt uentum ad sedes:cunctos discedere tectis
Dux iobet:& generum compellat ealibus ultro.
Bellipotens stilico:quoius mibi robur in armis
Pace probata fides(quid eoim per prælia gessi
Te sine?)quē merui te non sudante triumphū?
Otbrisium pariter getico fœdauimus bebrum
Sanguine:dalmaticas pariter ꝓstrauimus alas
Rypbeaq; simul fessos porreximos artus
In glatie:stantemq; rota sulcauimus istrum.
Sic'age:me quoniam cælestis regia poscit:
To curis succede meis:tu pignora solus
Nostra foue:geminos dextra tu ꝓtege fratres.
Per consanguioeos thalamos:noctemq; beatam
Per thedas quas ipsa tuo regina leuauit
Coniugio:sociaq; nurum produxit ab aula.
Indue mente patrem:cresceotes dilige fœtus

Vt ducis:ut soceri.iam iam securus ad astra
Te custode ferar.rupta si molle tiphœus
Vndis prosiliat.tityus si membra resoluat.
Si furor enchieladi proiecta mūgiat ætna:
Opposito stilicone cadent.nec plura loquutos:
Sicut erat liquido signauit tramite nubes:
Ingrediturq; globum lunæ:lumenq; relinquit
Arcadis:& ueneris clementes peruolat aures.
Hinc phœbi permensus iter:flāmāq; nocentem
Gradiui:placidumq; iouem:stetit arce supma.
Algeoti qua zona riget:satornia tractu
Machina laxatur cæli:rutilæq; patescunt
Sponte fores:arctoa parat conuexa bootes
Australes referat portas succiotus orion:
Inuitantq; nouum sidus:pendentq; uicissim:
Quas partes uelit ille sequi:quibus esse sodalis
Dignetur stelis:aut qua regiooe moueri.
O decus æthereum:terrarum gloria quondam:
Te tuus oceanus natali gurgite lassum
Excipit:& ootis hispania proluit undis.
Furtunate parens:primus quum detegis ortus:
Aspicis arcadiom:quum te prodiuior urges
Occiduum uisus remoratur honorius igues:
Et qoocuoq; uagos flectis sub cardine cursus:
Natorum per regna ueois:qui mente serena:
Maturoq; regunt iunctas moderamine gentes:
Sæcula qoi rursus formant meliore methallo.
Luget auaricies stygiis innexa catenis:
Cumq; suo demens expellitur ambitus aurō.
Non domioantur opes:nō corrumpentia seosus
Dona ualent:emitur sola uirtute potestas.
Vnanimi fratres:qoorum mare:terraq; fatis
Debentur:quicunq; manus euasit auitas
Quod superest patri:uobis iam mulciber arma
Præparat:& sicula cyclops incude laborat.
Borontes in numeris exasperet ægida signis:
Altum fulminea crispare in casside conum:
Festinat steropes:nectit thoraca pyragmon:
Ignifluisq; gemit lipare fumosa cauernis.
Vobis ionia uirides neptunus in alga
Nutrit equos:qui summa freti p cærula possint
Ferre oiam:segetemq; leui percurrere motu:
Nesciat ut spumas:nec poterat ungula culmos.

Iam uideo babylona rapi:parthumq; coactum
Non ficta trepidare fuga.iam bactra teneri
Legibus:& famulis gangem palescere ripis:
Gemmatosq; humilem disperdere psida cult9.
Ite per extremum thanaim:pigrosq; triones:
Ite per ardentem libyam superare uapores
Solis:& archanos nili deprehndite fontes
Herculeum fnem bactri transcurrite metas
Vestri iuris erit quicquid complectitur axis
Vobis rubra dabunt preciosas æquora pompas:
Indus ebur:ramos panchaia:uellera seres.

CL.Clau.panægyris de quarto con
solatu Honorii Aug.

a Vspiciis iterum sese regalibus annus
Induit:& nota fruitur iactantior aula:
Limina nec passi circum priuata morari.
Exultant reduces augusto consule fasces.
Cernis ut armorum proceres:regumq; potentes
Patricios sumunt habitus:& more gabino
Discolor incedit legio:positisq; parumper
Bellorum signis:sequitur uexilla quirini.
Lictori cæduot aquilæ:ridetq; togatus
Miles:& in mediis effulget curia castris.
Ipsa palatino circum uallata tumultu
Iam trabeam bellona gerit:parmāq; remouit
Et galeam:sacras humeris uectura curules:
Nec te laurigeras pudeat gradiue secures
Paccata gestare manu:latiaq; micantem
Loricam mutare toga:dum ferreus hæret
Currus:& eridani ludunt per prata iugales
Haud indigna coli:nec nuper cognita marti
Vlpia progenies:& que diademata mundo
Sparsit ibera domus:nec tantam uilior unda
Promeruit seriem gentis:cuoabula fouit
Oceanus:terræ dominos:pelagiq; futuros
Immenso decuit rerum de principe nasci.
Hinc processit auus:quo post arctoa frementi
Classica maxilias adnexuit africa lauros.
Ille calydoniis posuit qui castra pruinis:
Qui medios libyæ sub casside pertulit æstus.
Terribilis mauro:debellatorq; britanni
Littoris:ac pariter boreæ uastator:& austri.
Quid rigor æternus? cæli quid sidera prosunt?

f

Ignotumq; fretum'maduerunt saxone fuso
Orcades:incaluit pictonum sanguine thide.
Scotorum cumulos fleuit glacialis hibernæ:
Quis calor obsistit forti?per uasta cucurrit
Aethiopum:cinxitq; nouis atlanta maniplis.
Virgineum tritona bibit:sparsosq; uenenis
Gorgoneos uidit thalamos:& uile uirentes
Hesperidum risit:quos ditat fabula ramos.
Arx incensa iubæ rabies maurusia ferro
Cessit:& antiqui penetralia diruta bochi.
Sed laudes genitor longe transgressus auitas
Subdidit oceanum sceptris:& margine cæli
Clausit opes:quantum distant a tigride gades.
Inter se thanais quantum nilusq; relinquunt:
Hæc tamen innumeris per se quæsita trophæis
Non generis dono:non ambitione petitus
Digna legi uirtus:ultro se purpura supplex
Obtulit:& solus meruit regnare rogatus.
Nam quum barbaries penitus cõmota gementẽ
Irrueret rhodopen:& mixto turbine gentes.
Iam referta suas in nos transfunderet arctos:
Danubii totæ uomerent quum prælia ripæ:
Quum geticis ingẽs p̄meretur mysia plaustris:
Flauaq; bistonios operirent agmina campos
Omnibus afflictis:& uel labentibus ictu:
Vel prope casuris.unus tot funera contra
Restitit:extinxitq; faces:agrosq; colonis
Reddidit:& læti rapuit de faucibus urbes:
Nulla relicta foret romani nominis umbra:
Ni pater ille tuus:iam iam ruitura subisset
Pondera:turbatamq; ratem:certaq; leuasset
Naufragiũ cõmune manu:Velut ordine rupto:
Quũ ꝑcul insane traherent phaetõta quadrigæ:
Sæuiretq; dies:terramq; & stagna propinqui
Haurirent radii:solito cum murmure taruus
Sol occurrit equis:qui postq̃ rursus beriles
Agnouere sonos:rediit meliore magistro
Machina:concentusq; poli:rursusq; recepit
Imperium:flãmæq; modum.Sic rraditur illi:
Seruaturq; oriens:at non pars altera rerum
Tradita:bis possessa manu:bis parta periculis
Per uarium gemini scelus erupere tyranni
Thracibus occiduis.hunc sæua britannia fudit:

Hunc sibi germanus famulum delegerat exul:
Ausus uterq; nefas. domini respersus uterq;
Insontis iugulo: nouitas audere priori
Suadebant: tantumq; dabant exempla sequenti.
Hic noua moliri præceps. hic quærere uita
Prouidus: hic fusis: collectis uiribus ille:
Hic uagus excurrens: hic inter claustra reduct9
Dissimiles: sed morte pares: euadere neutri
Dedecus: aut mixtis licuit procumbere telis:
Amissa specie: raptisq; insignibus ambo
In uultus rediere suos: manibusq; reuinctis
Oblati: gladiis submittunt colla paratis:
Et uitam ueniamq; rogāt. pro damna pudoris:
Qui modo tam densas nutu monere cohortes:
In quos iam dubius sese librauerat orbis.
Non hostes uictore cadunt: sed iudice sontes
Damnat uoce reos. petiit quos marte tyrannos:
Amborum periere duces. hic sponte carina
Decidit in fluctus. illum suus abstulit ensis:
Hunc alpes: hunc pontus habet: solatia cæsis
Fratribus: hæc ultor tribuit necis: auctor uterq;
Labitur: augustas per uictima mitigat umbras.
Has dedit inferias tumulis: iuuenumq; duorum
Purpureos merito placauit sanguine manes.
Illi iustitiam confirmauere triumphi
Præsentis docuere deus: hoc sæcula discant
Indomitum nihil esse pio: tutumue nocenti
Nuncius ipse sui longas incognitus egit
Præueoto rumore uias: inopinus utrunq;
Perculit: & clausos montes ut plana reliquit
Extruite immanes scopulos. attollite turres:
Cingite uos fluuiis: uastasq; opponite syluas:
Garganum alpinis: apeninumq; niualem:
Permixtis sociate iugis: & rupibus hemum
Addite caucaseis. inuoluite pelion ossæ:
Non dabitis murum sceleri: qui uindicat ibit:
Omnia subsident meliori peruia causæ.
Nec tamen oblitus ciuem: cædentibus atrox
Partibus infremuit. non insultare iaceoti
Mallebat: mitis precibus: pietatis abundans.
Pœnæ parcos erat. paci non ioculit iram
Post acies odiis idem qui terminus armis
Profuit hoc uincente capi: multosq; subactos

Prospera laturæ commendauere catenæ:
Maguarum largitor opum:largitor bonorum
Pronus:& in melius gaudens cunuertere fata.
Hinc amor:binc odium:deuoto milite robur:
Hinc natis mansura fides.boc nobilis ortu
Nasceris:æquæua cum maiestate creatus:
Hullaq; priuatæ passus contagia sortis.
Omnibus acceptis ultro te regia solum
Protulit:& patrio felix adolescis io ostro:
Membraq; uestitu nunq̃ temerata profaoo
In sacros cecidere sious.bispania patrem
Auriferis eduxit aquis:te gaudet alumno:
Bosporus:besperio de limioe surgit origo:
Sed nutrix aurora tibi.pro piguore tanto
Certator:geminus ciuem te oendicat axis
Herculis:& bromii sustentat gloria thebas.
Hæsit apollioeo delos latonia partu:
Certaq; se iactat tenero reptata tonaoti:
Sed melior delo:dictæis clarior oris:
Quæ dedit boc numen regio:oõ littora oostrõ
Sufficereot augusta deo:uec iobospita cyotbi
Saxa:tuos artus doro læsere cobili
Accliuis genitrix auro:circũflua gemmis:
Io tyriis eoixa toris:olulata oereodis
Aola puerperiis:quæ tunc documeota futuri?
Quæ uoces auiom?quanti per ioaoe oolatus?
Quis uatum discursus erat?tibi coroiger ãmõo:
Et dubiom taciti rupere sileotia delpbi:
Te persæ cecinere magi.te sensit betruscus
Augor:& iospectis babylonios borroit astris.
Caldæi stopuere senes:comanaq; rursus
Intoooit rupes rabidæ delubra sibyllæ.
Non te progenitum cibelleius aere sonoro
Lustrauit coribas exercitus undiq; fulgens
Astitit:ambitur signis aogustior infans:
Sensit adorantes galeas:redditq; ferocem
Vagitum lituis.uitam tibi contulit idem:
Imperiumq; dies:inter cunabola consul
Perueberis signans posito modo nomine fastos:
Donaturq; tibi:qui te produxerat:annus.
Ipsa quirinali paruum te ciuxit amictu
Mater:& ad primas docuit reptare curules
Vberibos saoctis:immortaliq; deorom

Crescis adoratus gremio:tibi sæpe diana
Mænalios arcus:uenatricesq; pharetras
Suspendit puerile decus:tu sæpe mineruæ
Lusisti clipeo:fuluamq; impune pererrans
Aegida:ttactasti blandos interitus angues.
Sæpe tuas etiam iam nunc gaudente marito
Velauit regina comas:festinaq; uoti
Præsumptum diadema dedit.tum leuibus ulnis
Sustulit:& magno porrexit ad oscula patri:
Nec dilatus honos mutatus principe cæsar:
Protinus æquaris fratri:nec certius unq̃
Hortati superi.nullis præsentior æther
Affuit hominibus:tenebris inuoluerat atris
Lumẽ hyems:dẽsosq; not9collegerat hymbres:
Sed mox quum solita miles te uoce leuasset
Nubila dissoluit phœbus:pariterq; dabantur
Sceptra tibi:mundoq; dies caligiue liber
Bosporus aduersam patitur calcedona cerni.
Nec tantum uicina nitent:sed tota tepulsis
Nubibus exuitur thrace:pangæa renident.
Insuetosq; palus radios mœtida uibrat:
Nec boreas nimbos:aut sol ardentior egit:
Imperii lux illa fuit.præsagus obibat
Cuncta nitor:risitq; tuo natura sereno:
Visa etiam medio populis mirantibus audax
Stella die:dubitanda nihil:nec crine refuso
Languida:sed quantus numeratur nocte boetes:
Emicuitq; plagis alieni temporis hospes
Iguis:& agnosci potuit quum luna lateret:
Siue parens augusta fuit:seu forte reluxit
Diuus auus:seu te claris properantibus astris
Ceruere:sol patiens cælum commune remisit.
Apparet quid signa ferant.uentura potestas
Claruit ascanio:subita quum luce comarum
Innocuus flagraret apex:phrygioq; uolutus
Vertice:fatalis redimeret tempora candor.
At tua cælestes illustrant omnia flãmæ:
Talis ab idæis primæuus iuppiter antris
Possessi stetit arce poli:famulosq; recepit
Natura tradente deos.lanugine nundum
Vernabant uultus:nec adhuc per colla fluebant
Moturæ conuexa comæ: tum scindere nubes
Discebat:fulmenq; rudi torquere lacerto.

Lætior augurio genitor natiſq; ſuperbus
Iam paribus:duplici fultus conſorte redibat:
Splendebatq; pio complexus pignora curru.
Haud aliter ſummo gemini cum patre lacones
Progenies ledæa ſedent:in utroq; relucet
Frater:utroq; ſoror.ſimilis clamys affluit anro:
Stellati pariter crines.iuuat ipſe tonantem
Error:& ambiguæ placet ignorantia matri:
Eurotas proprios diſcernere neſcit alumnos.
Vt domus excepit reduces:ibi talia tecum
Pro rerum ſtabili fertur dicione loqnutns.
Si tibi parthorum ſolium fortuna dediſſet
Chare puer:terriſq; procul neuerandus æois
Barbarus arſacio conſurgeret ore thiaras:
Sufficeret ſublime genus:luxuq; flueotem
Deſide:nobilitas poſſet te ſola tueri
Altera romanæ longe rectoribus aulæ
Conditio:uirtute decet.non ſanguine niti
Maior:& utilior facto coniuncta potenti:
Vile latens uirtus.quid enim ſubmerſa tenebris
Proderit? obſcuro ueluti ſine remige puppis:
Vel lyra quæ recitet:uel qui non tenditur arc9:
Hanc tamen haud quiſq̃ qui nõ agnouerit ante
Semet:& incertos animi placauerit æſtns
Inueniet:longis illuc ambagibus itur.
Diſce orbis quod quiſq; ſibi quũ conderet artus
Noſtros:æthereis miſcens terrena prometheus
Synceram patri mentem furatns olympo.
Continuit clauſtris:indignantemq; reiunxit.
Et quum non aliter poſſent mortalia fingi
Adiunxit geminas:ille cum corpore lapſæ
Intereunt:hæc ſola manet:buſtoq; ſuperſtes
Euolat:hanc alta capitis fundauit in arce
Mandatricem operum:proſpecturamq; labori:
Illas inferius collo:præceptaq; ſummæ
Paſſuras dominæ:digna ſtatione locauit.
Quippe opifex ueritus cõfundere ſacra ꝓphanis
Diſtribuit partes animæ:ſedeſq; remouit
Iram ſanguinei regio ſub pectore cordis
Protegit:imbutam flammis:auidãq; nocendi:
Precipitemq; ſui rabie ſuccenſa tumeſcit.
Contrahitur ſtupefacta metu:quũq; omnia ſecũ
Duceret:& requiem membris ueſana negaret:

Inuenit pulmonis opem:madidumq; fluenti
Præbuit:ut tumidæ ruerent in mollia fibræ.
At sibi cuncta petens:nil celatura cupido
In iecur:& tractus imos compulsa recessit.
Quæ uelut immanes reserat dum bellua rictus
Expleri:pascique nequit.nunc uerbere curas
Torquet auariciæ:stimulis nūc flagrat amorū:
Nunc gaudet:nūc mæsta dolet:saciataq; rursus
Exoritur:cæsaq; redit pollentius hydra.
Hos igitur potuit siquis sedare tumultus
Inconcussa dabit puræ sacraria menti.
Tu licet extremos late dominere per indos
Te mædus:te mollis arabs.te seres adorent.
Si metuis:si parua cupis:si duceris ira:
Seruitii patiere iugum tollerabis iniquas
Vlterius leges:tunc omnia iure tenebis:
Quum poteris rex esse tui:procliuior usus
In peiora datur:suadetq; licentia luxum:
Illecebrisq; effrena fauet.tunc uiuere castæ
Asperius:quum prompta uenus.tū durius iræ
Cōsuluim9:quū pœna patet.sed cōprime mor9:
Nec tibi quid liceat:sed quid fecisse decebit.
Occurrat:mentemq; domet respectus honesti.
Hoc te preterea crebro sermone monebo:
Vt te totius medio telluris in orbe
Viuere cognoscas:cūctis tua gentibus esse
Facta palam:nec posse dari regalibus usq;
Secretum uitiis.nam lux altissima fati
Occultum nil esse sinit:latebrasq; per omnes
Intrat:& obtrusos implorat phama recessus.
Sis pius in primis:nam quū uincamur in omni
Munere:sola deos æquat clementia nobis.
Heu dubie suspectus agas:neu falsus amicis
Rumorumue auidus:qui talia currit inanes:
Horrebit strepitus:nulla non anxius hora.
Non sic excubiæ:nec circunstantia pila:
Quam tutatur amor:non extorquebis amari.
Hoc alterna fides:hoc simplex gratia donat.
Nonne uides operum qui se pulcherrimus ipse
Mundus amore ligat?nec ui cōnexa per æuum
Conspirant elementa sibi'qui limite phœbus
Contentus medio:contentus littore pontus:
Et qui perpetuo terras ambitq; uehitq;.

Nec premat incumbens oneri:nec cesserit aer.
Qui terret plus iste timet.sors ista tyrannus
Conuenit:inuideant claris:fortesq; trucident.
Muniti gladiis iuuant:sceptiq; uenenis
Aucipites habeant artes:trepidiq; mineutur.
Tu ciuem patremq; geras:tu consule cunctis
Nec tibi:nec tua te moueant:sed publica uota
In commune iubes siquid:censesq; tenendum:
Primus iussa subi:tunc obseruantior æqui
Fit populus:nec ferre uetat:quũ uiderit ipsum
Auctorem parere sibi:componitur orbis
Regis ad exemplum:nec sic inflectere sensus
Humanos edicta ualent:quam dicta regentis.
Mobile mutatur semper cum principe uulgus:
His tamen effectis:nec fastidire minores:
Neu pete præscriptos homini trãscẽdere fines.
Inquinat egregios adiuncta superbia mores.
Non tibi tradidimus dociles seruire sabæos
Armeniæ dominum:nec te præfecimus oræ:
Nec damus assyriam:tenuit quã fœmina:gẽtẽ.
Romani:qui cuncta diu rexere:regendi.
Qui nec tarquinii fastus:nec iura tulere
Cæsaris annales ueterum delicta loquuntur.
Hærebunt maculæ.quis nõ per sæcula damnat
Cæsareæ portenta domus?quã dira neronis
Funera?quem rupes caprearum tetra latebit
Incesto possessa seni?uictura feretur
Gloria traiani:non tam qui tigride uicto
Nostra triumphati fuerint prouincia parthi.
Alta quod inuectus fractis capitolia dacis:
Quam patriæ quod mitis erat:nec desine tales
Nate sequi.si bella tonant:prius agmina duris
Exerce studiis:& sæuo præstrue marti.
Non brumæ requies:non hybernacula segnes
Eneruent corpore manus.ponenda salubri
Castra loco:præbenda uigil custodia uallo.
Disce ubi densari cuneus:ubi cornua tendi
Aequius:aut iterum flecti:quæ montibus aptæ:
Quæ campis acies:fraudi quæ accomoda uallis
Quæ uia difficilis:fidis si mœnibus hostis:
Tum tibi murali libretur machina pulsu:
Saxa rutet præceps aries:prætectaq; portas
Testudo feriat:ruat emensura iuuentus

Effossi per operta soli.si longa mōretur
Obsidio:tum uota caut secura remittas:
Inclusumq; putes:multis damnosa fuere
Gaudia:dispersi pereunt:somnoq; soluti
Sæpius incautæ nocuit uictoria turbæ.
Neu tibi regificis tentoria longa redundent
Deliciis.non imbelles ad signa ministros
Luxuries armata trahat:neu flantibus austris
Neu pluuiis cædas:ne defensura calorem
Aurea sumoueant rapidos umbracula soles.
Inuentis utere cybis:solabere partes
Aequali sudore tuas:si collis iniquus
Primus ini:syluam si cædere prouocat usus:
Ne pudeat sumpta quercum strauisse bipenni:
Calcatur si pigra palus.tuus ante profundum
Prætentet sonipes:primus tu protere curru
Hærentes glacie:liquido tu scinde natatu:
Nunc eques in medias equitū te cōsere turmas:
Nunc pedes assistas pediti:tum promptius ibūt
Te socio:tum conspicuus gratusq; geretur:
Sub te teste labor:Dicturum plura parentem
Voce subis:Equidē faueant mō numina cœptis
Hæc effecta dabo:nec me fratriq; tibiq;
Dissimilem populi:commissaq; regna uidebūt:
Sed quur non potius uerbis quæ diseris usu
Experior?gelidas certes nec tendis in alpes:
Duc tecum comitē:figant sine nostra tyrannū
Spicula.palescat nostro sine barbarus arcu.
Italiam ne feram furiis prædonis acerbi
Subiectam?patiar romam seruire clienti.
Vsq; adeo ne puer?nec me polluta potestas:
Nec pia cognati tanget uindicta cruoris?
Per strages equitare libet.da protinus arma
Quur annos obiicis:pugnæ quur arguor impar?
Aequalis mihi pyrrhus erat:quū pgama solus
Verteret:& patri non degeneraret achilli.
Deniq; si princeps castris hærere nequibo.
Vel miles ueniam.delibat dulcia nati
Oscula:miratusq; refert.Laudanda petisti.
Sed festinus honor.ueniet robustior ætas:
Ne propera:nec dum decimas emensus aristas
Aggrederis metuenda uiris:uestigia magnæ
Indolis agnosco:fertur pelleus æoum

Qui domuit pyrrhũ:quũ ꝓspera sæpe philippi
Audiret:lætos inter fleuisse sodales:
Nil sibi uincendum patris uirtute relinqui.
Hos uideo motus:fas sit promittere patri:
Tantus eris:nostro nec debes regna fauori:
Quæ tibi iam natura dedit.sic mollibus olim
Stridula ducturum pratis examina regem:
Nascentem uenerantur apes:& publica mellis
Iura petunt:traduntq; fauos.Sic pascua paruus
Vendicat:& nec dum firmatis cornibus audax
Iam tegit armentum uitulus.sed prælia differ
In uenerem:patiensq; meum cũ fratre tuere
Te bellante locum.uos impacatus araxes:
Vos celer euphrates timeat.sit nilus ubiq;
Vester:& emisso quicquid sol imbuit ortu:
Si pateant alpes.habeat si causa secundos
Iostior euentus:aderis:partesq; receptas
Suscipies:animosa tuas ut gallia leges
Audiat:& uostros æquos modereris iberos.
Tunc ego securus fati:lætusq; laborum
Discedam uobis utrunq; regentibus axem.
Interea musis animus dum mollior instet:
Et quæ mox imitere legas:nec desinat unq̃
Tecum graia loqui:te cum romana uetustas
Antiquos euolue duces:assuesce futuræ
Militiæ:latium retro te confer in æuum:
Libertas quæsita placet.mirabere brutum
Perfidiam damnas metii satiabere pœnis:
Triste rigor nimius:torquati despue mores:
Mors impensa bonum:detios uenerare ruentes:
Vel solus quid fortis agat:te ponte soluto
Oppositus cocles:mutii te flamma docebit
Quid mora perfringat.fabi9 quid rebus in artis
Dux gerat:ostendat gallorum strage camillus:
Discitur hinc nullos meritis obsistere casus:
Prorogat æternam feritas tibi punica famam:
Regulæ successus superant aduersa catonis:
Discitur in quantum paupertas sobria possit.
Pauper erat curius:reges quum uinceret armis:
Pauper fabricius:pyrrhi quum sperneret aurũ.
Sordida seranus flexit dictator aratra:
Lustratæ lictore casæ:facesq; salignis
Postibus affixi:collectæ consule messes:

Et sulcata diu trabeato rude colono.
Hæc genitor præcepta dabat:uelut ille carinæ
Longæuus rector:uariis quē sæpe procellis
Explorauit hyems:ponto iam fessus:& armis
Aequoreas alni nato commeodat habenas.
Et casus:artesq docet:quo dextra regatur
Sidere:quo fluctus possit moderamine falli:
Quæ oota nimborum:quæ fraus infida serenis.
Quid sol occidus prodat:quo sautia uento
Decolor iratos attollat cynthia uultus.
Aspice nunc quacuoq micas:seu circul9 austri
Magne parens gelidi seu te meruere triones
Aspice:completor uotum.iam natus adæquat
Te meritis:& quod magis est optabile:uincit
Discedens:clipeum:desensoremq dedisti
Pro nobis nihil ille pati:nullumq recusat
Discrimen tentare sui.oon dura uiarum:
Non incerta maris:libyæ squaleotis harenas
Audebit superare pedes:madidaq cadente
Pleiade:getulas intrabit sirtibus undas:
Huoc tamen in primis populos lenire feroces:
Et rhenom paccare iubes:uolat ille citatis
Vectus equis:nullaq latus stipante caterua
Aspera oubiferas qua rhetia porrigit alpes:
Pergit:& hostiles (tanta est fiducia) ripas
Incomitatus adit:totum properare per amnem
Attooitos reges humili ceruice uideres
Ante ducem oostrum:flauam sparsere sicambri
Cæsariem:pauidoq orantes murmure franci
Procubuere solo:iuratur honorius absens:
Imploratq tuum supplex alemania nomen.
Basteroæ uenere duces:uenit accola syluæ
Bructerus ercinæ:latisq paludibus exit
Cimbros:& ingentes albim liquere ceruci.
Accipit ille preces uarias:tardeq rogatus
Annuit:& magno pacem pro muoere donat.
Nobilitant ueteres germaoica fœdera drusos:
Marte sed aocipiri:sed multis cladibus empta.
Quis uictum meminit sola formidine rhenum:
Quod longis alii bellis potuere mereri.
Hoc tibi dat stilicoois iter:post ocia galli
Limitis:hortaris graias fulcire ruinas
Ionium tegitur uelis:ueotiq laboraot

Tot curuãre sinus: seruãtũrasq; corynthum:
Prosequitur facili neptunus gurgite classes
Et puer bismiaci iam pridem littoris exul
Secura repetit portus com matre palæmon.
Castra cruore natant. moritur pellita iuuētus:
Pars morbo: pars ense perit: non lustra licæi.
Non erymanthææ iam copia sufficit umbræ:
Innmeris exuta rogis: exutaq; ferro:
Sic flagrasse suas lætaotur menala syluas
Excutiat cineres ephyre: parthanus: & arcas
Tutior: exangues pedibus proculcet aceruos
Fessaq; pensatis respiret græcia pœnis.
Gens qua noo scythicos diffusior ulla triones
Incoluit: quoi paruos athos: angustaq; thrace
Quum transiret: erat: per te uiresq; tuotom
Fracta documi: lugetq; sibi iam rara superstes.
Et quorom turbæ spacium uix præbuit orbis:
Voo colle lateot: sitiens ioclosaq; uallo
Ereptas quæsiuit aquas: quas hostibus aote
Contiguas: alio stilico deflexerat arco:
Mirantemq; nouas ignota per auia ualles:
Iusserat aduerso fluuium migrare meatu:
Obuia quid mirum uinci? quum barbarus oltrō
Iam cupiat seruire tibi: tua sarmatha discors
Sacramenta petit. proiecta fraude gelonus
Militat. in latios ritus transistis alani.
Vt fortes in marte uiros: animisq; paratos
Sic iustos in pace legis: lōngumq; tueris
Electos: crebris oec succedentibus urges
Iudicibos: notis regimur: fruimurq; quietis:
Militiæq; boois: ceu bellatore quirino:
Ceu placido moderaote numa: nō iminet ensis.
Nullæ nobilium cædes. non crimina uulgo
Texuotur. patria mœstos non truditur exul.
Impia cootioui cessant augmenta tributi.
Non infelices tabulæ: oo0 basta refixas
Vendit opes aoidis. emptor non uoce citatū:
Nec tua priuatis crescuot æraria damnis.
Munificus laodis: sed oon es prodigus auri.
Perdurat non empta fides: oec pectora merces
Alligat: ipsa suo pro pignore castra laboraot.
Te miles nutritor amat. Quæ deoiq; romæ
Cura tibi? quam fixa manet reuereotia patrum.

Firmatnt senium iutis:priscamq; resumunt
Canitiem leges:emendanturq; uetustæ:
Acceduntq; nouæ.talem sensere solonem
Res pandinneæ:sic armipotens lacedæmon:
Quæ sub te uel causa breuis? uel iudicis error.
Nec legitur dubiis qui litibus addere finem
Iustitir:& mersum latebris educere uerum.
Quæ pietas? quātusq; rigor? tranquillaq; magni
Vis animi? nullaq; leuis terrore moueri.
Nec noua mirari facilis? quæ dicta facultas
Ingenii? linguæq; modus? responsa uerentur
Legati:grauibusq; latet sub moribus ætas.
Quant⁹ in nre pater? radiat quā torua uoluptas
Frontis:& augusti maiestas grata pudoris.
Iam patrias imples galeas:iam crurus auita
Tentatur:uibrata tibi promittitur ingens
Dextra rudimentis:romanaq; uota moratur.
Quis decor:incedis quotiens clipeatus:& auro
Squameus:& rutilus cristis:& casside maior?
Sic quum threicia primum sudaret in hasta
Flumina lauerunt purum rhodopeia mattem.
Quæ uires iaculis? uel quum cortynia tendis
Spicula:quam felix arcus:certiq; petitur
Vulneris:& iussum mentiri nescius ictum:
Sis qun mure cydnn:qua dirigat arte sagittas
Armenius:refugo quæ sit fiducia partbo.
Sic amphinniæ pulcher sudore palestræ
Alcides pharetras:dircæaq; tela sulebat
Prætentare feris:olim domitura gigantes:
Et pacem latura polo:semperq; cruentus
Ibat:& alcmenæ præ dam referebat ouanti.
Ceruleus tali prestratu s appolline phiton
Implicuit fractis moritu ra uolumina syluis.
Quum uectaris equn:simulacraq; martia ludis
Quis molles sinuare fugas:quis tendere cnntum
Acrior? aut subitus melior flexisse recursus?
Nnn te massagete:nnn gens exercita campo
Thessala:nnn ipsi pnterunt æquare bimembres.
Vix comites alæ:uix te suspensa sequuntur
Agmina:fruentesq; tumēt pnst terga dracones:
Vtq; tuis primum sonipes calcaribus arsit.
Ignescunt patulæ nares:non sentit harenas
Vngula:discussæq; iubæ sperguntur in armos.

Turbantur phaleræ spumosis morsibus aurum
Fumat:anhelantes exundant sanguine gemmæ.
Ipse labor:puluisqꝫ decet:confusaqꝫ motu
Cæsaries:uestis radiato murice solem
Combibit:ingesto crispatur purpura uento.
Si dominos legeretur equis:tua posceret ultro
Verbera:nereidum stabulis nutritus arion:
Seruiretqꝫ tuis contempto castore frenis
Cyllarus:& flauum xanthus spreuisset achillē.
Ipse tibi famulas præberet pegasus alas:
Portaretqꝫ libeos:melioraqꝫ pondera passus
Bellerophontæas indignaretur habenas.
Quin etiam uelox auroræ ouocius æthon:
Qui fugat hinnitu stellas:roseoqꝫ domator
Lucifero:quotiens equitem te cernit ab astris
Inuidet:inqꝫ tuis mauult spumare lupatis:
Nunc quoqꝫ quos habit⁹:quātæ miracula pōpæ
Vidimus?ausonio quum iam succinct⁹ amictu
Per ligurum populos solito cospectior ires?
Atqꝫ inter niueas alte ueherere cohortes:
Oboixisqꝫ simul pubes electa lacertis
Sidereom gestaret onus.sic numioa nymphis
In uulgus proferre solet:peoetralibus exit
Effigies:breuis illa quidem:sed plurimus infrā
Laniger:& posita suspiraos ueste sacerdos
Testatur sudore deum.oilotica ripis
Ripa sonat:uariosqꝫ modos ægyptia ducit
Tibia:submissis admugit coroibos apis.
Omnis nobilitas:omnis tua sacra frequentat.
Tibridis:& latii soboles conuenit in unum
Quicqd in orbe fuit procerū:qb⁹actor boootis
Vel tu:uel genitor:numeroso consule consul
Cingeris:& socios gaudes admittere patres
Illustri te prole thagus:te gallia doctis
Ciuibus:& toto stipauit roma seoatu.
Portatur iuuenum ceruicibos aurea sedes:
Ornatusqꝫ nono grauior deos.asperat iodus
Velameota lapis:preciosaqꝫ fila smaragdis
Ducta uirent:ametbistus inest:& fulgor iberus
Temperat arcanis iacynthi cerula flammis:
Nec rudis in tali suffecit gratia textu.
Auget acus meritum:picturatumqꝫ methallis
Viuit opus:multaqꝫ oroantur iaspide uultus:

Et uariis spirāt nereida baccha figuris:
Quæ tantum potuit digitis mollire rigorem
Ambitiosa colus? uel quoius pectinis arte
Traxerunt solidæ gemmarum stamina telæ?
Inuia quis calidi scrutatus stagna profundi
Tethyos inuasit gremium? quis diuitis algæ
Germina? flagrantes inter quæsiuit harenas?
Quis iunxit lapides ostro? quis miscuit ignes?
Sydonii rubriq; maris? tribuere colorem
Phœnices. seres subtegmina. pondus hidaspes?
Hoc si mæonias cinctu gradere per urbes
In te pampineos proferret lydia tyrsos.
In te uisa choros. dubitarent orgia bacchi
Quoi furerent: irent blandæ sub uincula tigres.
Talis eritbræis intextus nebrida gemmis
Liber agit currus: & caspia flectit eburnis
Colla iugis. satyri circum: crinemq; solutæ
Mænades. astringunt hederis uictricibus indos
Ebrius hostili uelatur palmite ganges.
Aspice mox lætum sonuit clamore tribunal.
Te fastos ineunte quater solennia ludit
Omnia libertas: deductum uindice morem
Lex celebrat: famulusq; iugo laxatus herili:
Ducitur: & grato remeat securior ictu
Tristis conditio pulsata fronte recedit
In cinem. rubuere genæ: tergoq; remouit
Verbera: promissi felix iniuria uoti.
Prospera romulæis sperantur tempora rebus
In nomen uentura tuum: præmissa futuris
Dant exempla fidem. quotiens te cursibus æui
Præfecit: totiens accessit laurea patri.
Ausi danubium quondam transnare grutunni:
In lintres fregere nemus: tibi mille ruebant
Per fluuium plenæ cuneis immanibus alni.
Dux odotheus erat. tantæ conamina classis
Incipiens ætas: & primus contudit annus.
Submersæ sedere rates. fluitantia nunq̄
Largius arctoos pauere cadauera pisces.
Corporibus premitur peuce. p̄ quinq; recurrens
Hostia barbaricos uix egerit unda cruores.
Confessusq; parens odothei regis opima
Rettulit: exuuiasq; tibi. ciuile secundis
Conficis auspiciis bellum. tibi debeat orbis

Facta grutunnōrom:debellatomq; tyrannūm.
Ifter fanguineos egir te confule mootes:
Sed parrus olim fueras fucceffibus auctor:
Non erit ipfe tuis:femper ueoere triomphi
Cum trabeis:fequiturq; tuos uictoria fafces.
Sis precor affidue coofui:mariiq; relinquas
Et fenis augufti numerum:quæ gaudia mundi
Per tua lanogo quum ferpere cœperit ora:
Quum tibi prodiderit feftas nox ꝓnuba thedas:
Quæ tali donata toro? quæ murice fulgens
Ibit io amplexus tanti regina mariti:
Quæ nam tot diuis ueniet nurus? omnibus aruis
Et toto dotanda mari:quaotofq; feretur
Idem per zephyri metas hymenæus:& euri.
O mihi fi liceat thalamis inteudere carmeu
Coonubiale tuis:fi te iam dicere patrem
Tempus erit:quū tu traos rheni coroua uictor
Archadius captæ fpoliis babylonis boouftus
Communem maiore toga fignabitis aonum:
Crinitufq; tuo fudabit fafce lyæus:
Vltima fraternas horrebnot bactra fecures.

CL.Claudi.prologus in paoægyrim
Manlii Theodorii con.

a Vdebis oe:ꝑcor:doctæ fubiecta cateruæ
Inter tot proceres noftra talia loqui?
Nec te phama uetat oero quam celfius actam
Vel feruaffe labor:uel minuiffe pudor.
Ao tibi cootiuuis creuit fiducia caftris?
Totaq; iam oatis pectora miles habet?
Culmina romani:maieftatemq; feoatus:
Et quibus exultat gallia cerne uiros:
Omnibus audimur terris:mondiq; per aures
Ibimus.ab oimius confulis orget amor.
Iuppiter ut perhibent:fpaciū quū difcere uellet
Naturæ:regni oefcius ipfe fui.
Armigeros utrinq; doos æqoalibus alis
Mifit ab æois occiduifq; plagis.
Parnafus gemioos fertur iuoxiffe uolatus.
Cootulir alteroas phituis axis aues.
Princeps onn aquilis terram cognofcere curat:
Certius in oobis æftimat imperium.
Hoc ego concilio collectum metior orbem.
Hoc uideo cœtu quicquid ubiq; micat.

CL.Clau:Panagyris in cōsulatum Manlii Theodorii.

I Psa quidē uirtus precium sibi:solaq; late
Fortunæ secura nitet:nec fascibus ullis
Erigitur:plausuue petit clarescere uulgi.
Nil opis externæ cupiens:nil indiga laudis:
Diuitiis animosa suis:immotaq; cunctis
Casibus:exalta mortalia despicit arce.
Hanc tamen inuitam blande uestigat:& ultro
Ambit honor.docuit totiens a rure profectus
Lictor:& in mediis consul quæsitus aratris.
Te quoq; naturæ sacris:mundiq; uacantem
Emeritum pridem:desudatisq; remotum
Iudiciis:eadem rursus complexa potestas
Euehit:& reducem notis imponit habenis.
Accedunt trabeæ.nil iam theodore relictum:
Quo uirtus animo crescat:uel splendor honore.
Culmen utrunq; tenes.talem te protinus anni
Formauere rudes:& dignum uita curuli
Traxit iter:primæq; senes cessere iuuentæ.
Iam tunc canities animi:iam dulce loquendi
Pondus:& attonitas sermo qui duceret aures.
Mox uidare foro uictrix opulentia linguæ:
Tutariq; reos.ipsa hæc amplissima sedes
Orantem stupuit bis laudatura regentem.
Hinc te pars libyæ moderantem iura probauit:
Quæ nunc nota probat:longi sed pignus amoris
Exiguæ pepere moræ:populumq; clientem
Publica mansuris testantur uocibus aera.
Inde tibi macedum tellus:& condita pelle
Mæuia:quæ famulus quōdam ditauit bidaspes.
Tantaq; commissæ reuocasti gaudia genti
Mitibus arbitriis:quantum bellante philippo
Floruit:aut nigri cecidit quum regia porri.
Sed non ulterius te præbuit urbibus aula.
Malluit esse suum.terris edicta daturus
Supplicibus responsa ueuis:oracula regis
Aeloquio creuere tuo:nec dignius unq̄
Maiestas meminit sese romana loquutam?
Hinc sacræ maudantur opes:orbisq; tributa
Possessi quicquid fluuiis euoluitur auri
Quicquid luce procul uenas rimata sequaces
Abdita pallentis fodit solertia belli.

Ac uelut excitus lentandis nauita tonsis
Præficitur lateri custos. hinc ardua proræ
Temperae: & fluctus tempestatesq; futuras
Edocet: assiduo quum dorida uicerie usu:
Iam clauum: totamq; subit torquere carinam.
Sic quum clara diu rerum documenta dedisses
Non te parte fui: sed in omni corpore fudit
Imperium: cunctaq; dedie tellure regendos
Rectores. ispana tibi: germanaq; tethys
Paruit: & nostro diducta britannia mundo:
Diuersoq; euas coluerunt gurgite uoces.
Lentus arar: rhodanusq; celer: & diues iberns.
O quotiens doluit rhenus. qua barbarns ibat:
Quod te non geminis frueretur iudice ripis.
Vnius sit cura uiri: quodcunq; rubescit
Occasus: quodcunq; dies deuexior ambit.
Tam celer assiduos expleuit cursus honores.
Vna potestatum spaciis interfuie ætas:
Totq; gradus fati iuuenilibus intulie annis.
Postq parta quies: & summum nacta cacumen
Iam secnra petit: priuatnm gloria portum.
Ingenii redeunt fructus: aliiq; labores:
Et uitæ pars nulla perit. quodcunq; recedit
Litibus: incnmbit studiis: animusq; uicissim
Aut curam imponit populis: aut ocia musis.
Omnia cecropæ relegis præcepta senectæ:
Discutiens quid quisq; nouum mādauerit æuo:
Quaq; tot dinersæ perducant agmina sectæ.
Namq; aliis princeps rerum disponitur aer:
Hic cōfundit aqnis: hic procreat omnia flāmis.
Alter in ætnæas casurns sponte fauillas
Dispergit: reuocatq; deum: rursusq; receptis
Nectit amiciciis: quicquid discordia soluit.
Corporis hic clamae sensus: uerūq; uideri
Pernegat. hic semper lapsuræ pondera terræ
Conatur rapido cæli fulcire rotatn.
Accenditq; diem prærnpti turbine saxi:
Ille ferox: uuoq; tegi noo passus olympo:
Immensum per mane uolat: finemq; perosns
Parturit innumeros angusto pectore mundos.
Hi uaga colliduut cæcis primordia plagis.
Numina constituunt alii: casusq; relegaue.
Graiorum obscuras romanis floribus artes

Irradias:uicibus gratis seruare loquentes
Suetus:& alterno uerum contexere nodo.
Quicquid socratico manauit ab ordine:quicqd
Docta cleanteæ sonuerunt atria turbæ.
Inuentum quodcunq; tuo chrysippe recessu
Quicquid democritus risit:dixitq; tacendo
Pythagoras:uno se pectore cuncta uetustas
Condidit:& maior collectis uiribus exit.
Ornantur ueteres:& nobiliore magistro
In latium spretis achademia migrat athenis:
Vt tandem propius discat quo fine beatum
Dirigitur:quæ norma boni:quis limes honesti.
Quæ nam membra sui uirtus diuisa donandis
Obiectet uitiis:quæ pars iniusta recidat:
Quæ uincat ratione metus:quæ frenet amores.
At quotiens elementa doces:semperq; fluentis
Materiæ causas.quæ uis animauerit astra.
Implerenetq; choros.quo uiuat machina motu
Sidera quur septem retro nitantur in ortus
Obluctata polo:uariisq; meatibus idem
Arbiter:an geminæ conuertant sidera mentes
Sit ne color proprius retum:lucisq; repulsu
Eludant aciem:tumidos quæ luna recursus
Nutriat oceani.quo fracta tonitrua uento:
Quis trahat hymbriferas nubes:quo saxa creēt
Grādinis:unde rigor niuib9:quæ flabra p auras
Excutiant rutilos tractus:aut fulmina uelox
Torqueat:aut tristem figat crinita cometen:
Iam tibi cōpositā fundauerat anchora puppim:
Telluris iam certus eras:facunda placebant
Ocia.nascentes ibant in sæcula libri:
Quum subito liquida cessantē uidit ab æthera
Iusticia:& tanto uiduatas iudice leges.
Continuo frontem lymbo uellata pudicam
Deserit autumni portas:qua uergit in austrum
Signifer:& noctis reparant dispendia chele.
Pax auibus quacunq; uolant:rabieq; frementes
Deposuere feræ:lætatur terra reuerso
Numine:quod prisci post tempora pdidit auri.
Illa per occultum ligurum se mœnibus infert:
Et castos leuibus plaustris ingerssa penates
Inuenit æthereos signantem in puluere cursus:
Quospia sollicito deprehndit pollice memphis:

Quæ moueāt momēta polum:quā cert9 i astris
Error:quis tenebras soli causisq; meantem
Deffectum inducat numeris:quæ linea phœben
Damnet:& excluso pallentem fratre relinquat.
Vt procul aspexit fulgentia uirginis ora:
Cognouitq; deam:uultus ueneratur amicos.
Occurrit:scriptæq; notas confundit harenæ.
Tunc sic diua prior.mali syncera bonorum
Congeries:in quo ueteris uestigia recti:
Et ductos uideo mores meliore methallo.
Iam satis iodultum studiis:musæq; tot anoos
Eripuere mihi.pridem te iura reposcunt.
Aggredere:& nostro rursum te redde labori.
Nec tibi sufficiat transmissæ gloria uitæ
Humanum curare genus.quis terminus unq̄
Præscripsit?nullas recipit prudeotia metas.
Adde quod hæc potuit multis cōtingere sedes.
Sed meritis tantum redeunt:actusq; priores
Cōmendat repetitus honor:uirtusq; reducit:
Quos fortuna regit:melios magnoq; petēdum.
Credis an abstrusa rerum ratione morari?
Scilicet illa tui patriam præcepta platonis
Erexere magis:quam qui responsa sequutus
Obruit:æoas classes:urbesq; carinis
Vexit:& arsuras mœdo subduxit athenas.
Spartbanis potuit robur prestare lygurgus
Matribus:& sexum leges uicere seneræ.
Ciuibus & uetitis ignauo credere muro
Tutius obiecit midam lacedemona bellis.
At oon pythagoræ monitus:animiq; silentes
Famosum oebalii luxum pressere tarenti.
Quis uero insignem tanto sub principe curam
Respuat?aut quando meritis maiora patebunt
Premia?quis demens adeo:qui iungere sensus
Cum stilicone neget?similem quæ pertulit ætas
Consilio uel marte uirum?nunc Brutus amaret
Viuere sub regno tali:succumberet aulæ
Fabricius:cuperent ipsi seruire catōnes.
Nonne uides ut nostra soror clementia tristes
Obtundit gladios?fratres amplexa serenos
Assurgat pietas?fractis ut lugeat armis
Perfidia?& laceris morientes crinibus hydri
Lambant in ualido furiarum uiocla ueneno!

Exultat cum pace fides. iam sidere cuncta
Linquimus: & placidas inter discurrimus urbes.
Nobiscum theodore redi. Subit ille loquentem
Talibus: Agrestem dudum me diua reuerti
Cogis: & infectum longi rubigine ruris
Ad tua signa uocas? nunquam mihi cura tot annis
Altera: quam duras sulcis mollire nouales.
Nosse solis uires: nemori quae cōmoda rupes
Quis felix oleae tractus: quae gleba faueret
Frugibus: aut qualis tegeret uindemia colles
Terribiles rursum lituos ueteranus adibo?
Et dessueta uetus tentabo cerula uictor?
Collectumque diu: & certis ut cuncta locatam
Sedibus: io dubium patiar depoonere famam?
Nec me quid ualeat natura fortior usus
Praeterit. aut quantum neglectae defluat artis
Desidis aurigae non audit uerbera currus.
Nec manus agnoscit quem non exercoit arcum
Esse sed iniustum fateor quodcunque negatur
Iusticiae. to prima hominem siluestribus antris
Elicis: & fedo detergis faecula uictu
Te propter colimus leges: animosque ferarom
Exuimus: nitidis quisquis te seosibus hausit
Irruet intrepidus flammis: hyberna secabit
Aequora: confertos hostes superabit inermis:
Ille uel aethiopum pluuiis solabitur aestus.
Illum trans scythiam uernus comitabitur aer.
Sic fatos: tradeote dea suscepit habenas.
Quatuor ingenti iuris temone refusas
Prima padumque tyberimque ligat: crebrisque micantē
Vrbibus italiam: lydosque pax nosque secunda
Temperat: illyrico se tertia porrigit orbi
Vltima sardiniam smirna: trifidamque retentat
Sicaniam: & quicquid tyrrheoa funditur uoda.
Vel gemit ionia. nec te tot limina rerum:
Aut tantum turbauit onus: sed ut altus olympi
Vertex: qui spacio uentos hyemesque reliquit:
Perpetuum nulla temeratus nube sereoum
Celsior exurgit pluuiis: auditque ruentes
Sub pedibus nimbos: & rauca tonitrua calcat:
Sic patiens animus per tanta negocia liber
Emergit: similisque sui: iustique tenorem
Flectere: non odium cogit: non gratia suadet.

Nam spretas quis opes:intactaq; pectora lucro
Commemoret? fuerint aliis hæc forte decora:
Nulla potest laus esse tibi:quæ crimina purget:
Seruat inoffensam diuina modestia uocem.
Temperiem seruant oculi.nec lumina feruor
Asperat:aut rabidas suffundit sanguine uenas:
Nullaq; mutati tempestas proditur oris.
Quinetiam sontes expulsa corrigis ira:
Et placidus delicta domas:nec dentibus unq̃
Instrepis horrendũ:fremitu nec uerbera poscis.
Qui fruitur pœna ferus est:legumq; uidetur
Vindictam prestare sibi:quum uiscera felle
Canduerint:ardet stimulis:ferturq; nocendi
Prodigus:ignarus causæ.diis proximus ille est:
Quem ratio:nõ ira mouet:qui facta rependens
Consilio:punire potest mucrone cruento.
Se iactent alii:studeant feritate timeri:
Addictoq; hominum cumulent æraria censu.
Lene fluit nilus:sed cunctis amnibus extat
Vtilior:nullas confessus murmure uires.
Acrior at rapidus tacitas prætermeat ingens
Danubius ripas:eadem clementia sæui
Gurgitis immẽsum deducit in hostia gangem:
Torrentes immane fremant:lapsisq; minentur
Pontibus:inuoluant spumoso uertice syluas.
Pax maiora docet:peragit tranquilla potestas:
Quod uiolenta nequit:mandataq; fortius urget
Imperiosa quies.idem prædurus iniquas
Accepisse preces:rursus quæ digna petitu
Largitor facilis:nec quæ comitatur honores:
Ausa tuam leniter tentare superbia mentem.
Mens priuata manet:non se meruisse fatetur:
Qui creuisse putet:rigidi sed plena pudoris
Elucet grauitas fasta iocunda modesto.
Quæ non seditio? quæ non insania uulgi.
Te uiso lenita cadat? quæ dissona ritu
Barbaries:media quam non reuerentia frangat?
Vel quis non sitiens sermonis mella politi:
Deserat orphæos blanda testudine cantus?
Qualem te legimus teneri primordia mundi
Scribentem:aut partes animæ:p singula talem
Cernimus:& similes agnoscit pagina mores.
Nec dilata tuis augusto iudice merces

Officiis:illumq; habitum:quo iungitur aulæ
Curia:qui socios proceres cum principe nectit:
Quem pater ipse gerit:perfecto detulit anno.
Deposuitq; suas te succedente curules.
Crescite oirtutes:fecundaq; floreat ætas:
Ingeniis patuit campus:certusq; merenti
Stat fauor:ornatur propriis industria donis.
Surgite sopitæ:quas obruit ambitus:artes.
Nil licet inuidiæ:stilico dum prospicit orbi:
Sidereusq; gener.non hic uiolata curulis.
Turpia oon latios incestant nomina fastos.
Fortibus hæc concessa oiris:solisq; gerenda
Patribus:& romæ nunq̃ latura pudorem.
Nuncia uotorum celeri iam fama uolatu
Mouerat aonios audito consule lucos:
Concinuitq; felix helicon:fluxitq; aganippe
Largior:& docti riserunt floribus amnes.
Vranie redimita comas:qua sæpe magistrã
Maolius igniferos radio descripserat axes:
Sic alias hortata deas.patimur ne sorores
Optato procul esse die? nec limina nostri
Consulis:& semper dilectas uisimus ædes?
Et fasces subiisse nouos? miracula plebi
Colligite:& claris nomen celebrate theatris:
Tu ioois æquorei submersam fluctibus aulam
Oratum uolucres erato iam perge quadrigas:
A quibus haud unq̃ palmam rapturus arioo.
Illustret circum sonipes:quicunq; superbo
Perstrepit hionitu hetim:qui splendida potae
Stagna thagi:madidoq; iubas aspergitur auro.
Calliope liquidas alcidem posce palæstras.
Cuncta palæmoniis maous explorata coronis
Adsit:& helæo pubes laudata tonanti.
Tu iuga taygeti:froodosaq; mænala clio
I:triuiæ supplex:noo aspernata togantem
Amphitheatriali faueat latooia pompæ.
Audaces legat ipsa uiros:qui corda ferarum
Arte ligent:certoq; premant uenabola oisu.
Ipsa truces fœtus:captiuaq; ducat ab antris
Prodigia:& cædis sitientem differat arcum
Conueniant ursi:magna quos molle ruentes
Torua lycaoniis helice miretur ab astris.
Perfossiq; ruaot populo palleote leones.

Quales mygdonio curru freoare cybelle
Optet:& berculei mallent fregisse lacerti:
Obuia fulminei properent ad uuloera pardi
Semine permixto geoiti:quum forte leænæ
Nobiliorem uterum uiridis corrupit adulter.
Hi maculis patres referunt:& robore matres.
Quicquid monstriferis outrit getolia campis:
Alpina quicqoid tegitur niue:gallica siquid
Sylua timet:iaceat.largo ditescat barena
Sanguine:coosument totos spectacola montes.
Nec molles egeant nostra dulcedine ludi:
Qui lætis risum salibus mouisse facetus:
Qui nutu:manibusqꝫ loquax:quoi tibia flatu:
Quoi plectro pulsanda cbelis:qoi pulpita socco
Personat:aut alte graditur maiore cotburoo:
Et qui magna leui detrudens mormura tactu
Innumeras uoces segetis moderatos aeoæ:
Intonat erraoti digito:penitusqꝫ trabali
Vecte laborantes io carmioa coocitat ondas.
Vel qui more auium sese iaculantur io aoras:
Corporaqꝫ ædificant celeri crescentia nexu:
Quorum compositam puer augmentat⁹ in artē
Emicet:& uioctus plantæ uel curribus bærens
Pendula librato figat uestigia saltu.
Mobile pooderibus desceodat pægma reductis:
Ioqꝫ cbori speciem spargentes ardua flammas
Scæoa rotet:uarios effiogat mulciber orbes
Per tabulas impune oagus:pictæqꝫ citato
Ludant igne trabes:& non permissa morari
Fida per innocuas erreot iocendia torres.
Lasciui subito confligant æqoore lembi:
Stagoaqꝫ remigibus spumeot immersa caooris.
Consul per populos:idemqꝫ grauissimus auctor
Eloquii:duplici uita sobnixus in æuum
Procedat pariter libris fastisqꝫ legeodus.
Accipiat patris exemplum:tribuatqꝫ oepoti
Filius:& cœptis oe desit fascibus bæres.
Decurrat trabeata domus:tradatqꝫ secures
Mutua posteritas:seruatoqꝫ ordioe fati
Manlia continuo oumeretur consule proles.

CL.Clau.panagyris io laudes Stili/conis.

c Ontiouāt superi pleno romana faoore

Gaudia:ſucceſſuſꝗ nouis ſucceſſibus augent.
Coniugii necdum feſtinos gaudia cantus
Sopieraot:cecinit fuſo gildone triumphus:
Et calidis thalami ſucceſſit laurea ſertis:
Sumeret ut pariter princeps nomenꝗ mariti:
Victoriſꝗ decus.libyæ poſt prælia crimen
Concidit æoum:rurſuſꝗ oriente ſubacto
Conſule defenſæ ſurgunt ſtilicone ſecures.
Ordine uota meaot.equidem ſi carmen in unũ
Tantarum ſperem cumulos aduoluere rerum.
Promptius imponam glaciali pelion oſſæ.
Si partem tacuiſſe uelim:quodcunꝗ relinquã:
Maius erit.ueteres actus:primãꝗ iuuentam
Proſequar:ad ſeſe mentem præſentia ducuot.
Narrem iuſticiam:reſplendet gloria martis:
Armati referam uires:plus egit inermis.
Quod floret latium:latio quod reddita ſeruit
Africa:uicinum quod oeſcit iberia maurum.
Tuta quod imbellem miratur gallia rheoum.
An gelidam thracem:deteſtatoſꝗ labores
Hebro teſte canã? magnũ mihi paditur æquor:
Ipſaꝗ pierios laſſant procliuia currus
Laudibus ionumeris:etenim mortalibus exquo
Tellus cœpta coli:ouoq̃ ſincera hooorum
Sors ulli conceſſa uiro:quam uultus hooeſtat:
Et decorãt mores:animus quẽ pulchrior ornat:
Corpus deſtituit.Bellis inſignior ille:
Sed pacem fœdat uitiis.hic publica felix
Sed priuata domus.partitu ſingula quemꝗ
Nobilitãt.hũc forma decẽs:hũc robur ĩ armis:
Hunc rigor:hunc pietas:illum ſollertia iuris:
Huoc ſoboles:caſtiꝗ tori:ſpargũtur in omnes:
In te mixta fluunt:& quæ diuiſa beatos
Efficiuot:collecta tenes.oec facta reuoluam:
Militiamꝗ patris:quoius protendere famam:
Si oihil egiſſet clarum:oec fida ualeoti
Dextera duxiſſet rutilantes crioibus alas:
Sufficeret natus ſtilico.mens ardua ſemper
A puero:teneriſꝗ etiam fulgebat in annis
Fortunæ maioris honos erectus & acer.
Nil breue molliri:nullis hærere potentom
Liminibus:faſtiſꝗ loqui iam digna futuris.
Iam tunc conſpicous:iam tunc ueoerabilis ibas:

Spondebatq; ducem celsi nitor igneus oris:
Membrorũq; modus. qualẽ nec carmina fingũt
Semideis: quacũq; alte gradereris in urbe:
Cædentes spaciis: assurgentesq; uidebas:
Quanuis miles adhuc taciti suffragia uulgi
Iam tibi detulerant: quicqd mox reddidit aula
Vix primæuus eras: pacis quum mitteris actoe
Assyriæ: tanta fœdus cum gente ferire
Cõmissum iuueni. tigrim trãsgressus: & altum
Euphratẽ: Babylona petis. stupuere seueri
Parthorum proceres: & plebs pharetrata uidẽdi
Flagrauit studio: defixæq; hospite pulchro
Persides: arcanum suspirauere calorem
Thuris odoratæ cumulis: & messe sabæa
Pacem conciliant aræ. penetralibus ignem
Sacratum rapuere aditis: rituq; iuuencos
Caldæo strauere magi. rex ipse micantem
Inclinat dextra pateram: seceetaq; cæli:
Et uaga testatur uoluentem sidera mytram:
Si quando sociis tecum uenatibus ibant.
Quis stilicone prior ferro penetrare leones
Cõminus? aut longe uirga transfigere tigres?
Flectenti faciles mœdus tibi cessit habenas.
Torquebas refugom parthis mirãtibos arcum.
Nubilis interea maturæ uirginis ætas
Vrgebat patrias suspenso principe curas:
Quem simul impeeioq; ducem: oatæq; maritum
Prospiceret dubius: toto qoærebat ab axe
Dignum coniugio generum thalamisq; serenæ
Iudicium uirtutis erat. pee castra: per urbes:
Per populos animi conctantis libra cucurrit:
Tu legeris: tantosq; uiros quos optulit orbis:
Intra consilium uincis: sensumq; legeotis:
Et gener augustis olim socee ipse futurus
Accedis. radiis auri: tyriaq; superbit
Maiestate torus. comitata parentibus exit
Purpureis uirgo: stabat pater inde trophæis
Inclytus. inde pium matris regioa gerebat
Obsequiuum: grauibus subnectẽs flãmea gemis:
Tunc & solis equos: tunc exultasse choreis
Astra feruut: uiniq; lacus: & flumina lactis
Erupisse solo: quum floribus æquora uernis
Bosporus indueret: roseisq; euincta coronis

Certantes asiæ tedas europa leuaret.
Felix arbitrii princeps:qui congrua mundo
Indicat:& primus sensit quod cernim9 omnes.
Talem quippe uirum natis adiunxit:& aulæ:
Quoi neq; luxuries bello:nec blanda periclis
Ocia:nec lucis fructus preciosior unq̄.
Laude fuit.quis eni missos in plaustra feroces
Reppulit? aut sæua propooti cæde tumentes
Basternas una potuit delere ruioa?
Pallantis iugulum turno moriente piauit
Aeneas:tractusq; rotis ultricibus hector
Irato uindicta fuit:uel quæstus achilli.
Tu neq; uesano raptas ueoalia curru
Funera:nec uaoam corpus meditaris in unum
Sæuiciam.turmas equitom:peditomq; cateruas
Hostilesq; globos tumulo prosternis amici.
Inferiis gens tota datur:nec mulciber auctor
Mendacis clipei:fabricataq; fatibus arma
Conatus iuuere toos:tot barbara solus
Millia:iam pridem missam uastantia thracem
Finibus exiguæ uallis conclusa tenebas.
Nec te terrisonus stridor uenientis alani:
Nec uaga buonorum granitas:nō falce gelon9:
Noo arcu pepulere getæ:non sarmatha cooto.
Extinctiq; forent penitus:oi more maligno
Falleret augustas occultus proditor aures:
Obstrueretq; moras:strictūq; retēderet eosem.
Solueret obsessos.preberet fœdera captis.
Assiduus castris aderat:rarissimus urbi:
Si quando trepida prioceps pietate uocaret
Vixq; salutatis laribus:uix coniuge uisa
Detersa necdum repetebat sanguine campūm.
Nec stetit eucbert:dum carperet oscula saltem:
Vincit cora ducis:quotiens sub pellibus egit
Aedomas hyemes:& tardi flabra boetæ:
Sub diuo ryphæa tulit:quomq; igne propinquo
Frigora uix ferrent alii:tunc iste rigentem:
Danubium calcabat eques:niuibusq; profuodū
Scandebat cristatus athon:lateq; corusco
Curuatus glacie syluas umbone ruebat
Nunc prope cimmerii tendebat littora ponti.
Nunc dabat hybernū rhodope nimbosa cubile.
Vos bemi gelidæ ualles:quas sæpe cruentis

Stragibus æquauit ſtilico:uos thracia teſtor
Flumina:quæ largo mutaſtis ſanguine fluctus.
Dicite Biſaltæ:uel qui pangæa iouencis
Scinditis:offenſæ quaoto ſub uomere puttes
Diſſiliant glebis galeæ:uel qualia raſtris
Oſſa peremptorum reſonent immania regum.
Singula complecti cuperem:ſed denſior inſtat
Geſtorum ſeries:laudumq; ſequentibus undis
Obruimur.genitor cæſi poſt bella tyranni
Iam tibi commiſſis conſcenderat æquora terris
Ancipites rerum ruituro culmine lapſus:
Aequali ceruice ſubis.Sic hercule quondam
Suſtentante polum:melius librata pependit
Machina:nec dubiis titubaoit ſigoifer aſtris:
Perpetuaq; ſenex ſubductus molle parumper
Obſtupuit proprii ſpectator ponderis atlas.
Nulli barbariæ motus:nil turbida rupto
Ordine tentauit nouitas:tantoq; remoto
Prioci pe mutatas orbis oon ſeoſit habenas.
Nil inter gemioas acies:ſeu libera frenis
Auſa manus:certe nec tantis diſſona lingois
Turba:nec armorum cultu diuerſior unq̄
Confluxit populus.totam pater undiq; ſecum
Mouerat auroram:mixtis hic colchus iberis
Hic mytra oelatus arabs:cum crioe decoro
Armeoius:hic picta ſaces:phucataq; mœdus.
Hic gemmata niger tentoria fixerat indus:
Hic rhodani procera cohors:hic miles alumn9
Oceaoi:ductor ſtilico tot gentibus unus
Quas uel ꝑgrediens:uel conſpicit occiduus ſol:
In quo tam uario uocum:geoerumq; tumultu
Taota quies:iuriſq; metus ſeruator honeſti
Te moderante fuit:oullis ut uioea furtis:
Vt ſeges etepta fraudatet meſſe colonum:
Vt nihil aut ſæuum rabies:aut turpe libido
Suaderet:placidi ſeruirent legibus enſes.
Scilicet io uulgus maoant exempla regeotum.
Vtq; ducum lituos:ſic mores caſtra ſequontur.
Deniq; felices aquilas:qoocunq; moueres
Arebaot tantis epoti millibus amnes.
Illyricum pereres:campi:monteſq; latebant.
Vexilum nauale dares:ſub puppibus ibat
Iooium:nullis ſuccincta cerauoia nimbis.

Nec iuga leucate feriens spumantia fluctu
Deterrebat hyems.tu si glaciale iuberes
Vestigare fretum:securo milite ducti
Stagna reluctantes quaterent saturnia remi:
Si deserta noti:fontem si quærere nili
Aethiopum medios penetrassent uela uapores:
Te memor eurotas:te rustica musa lycæi:
Te pastorali modulantur mænala cantu.
Parthemiũq; nemus:quod te pugnante resurgẽs
Aegra caput mediis erexit græcia campis
Plurima parrhasius tunc inter corpora ladon
Hæsit:enipheus geticis angustus aceruis:
Tardior ad siculos etiam nuoc pergit amores.
Miramur rabidis hostem succombere bellis:
Quom solo terrore ruant.nunc classica francis
Intulimus?iacuere tamen:non marte sueuos
Contudimus?qs iura damus.qs credere possit?
Ante tubam nobis audax germania seruit.
Cedant druse tui:cedant traiane labores:
Vestra manus dubio quicqd discrimine gessit:
Transcurreos egit stilico:totidemq; diebus
Edomuit rhenum:quot uos potuistis in aoois
Quem ferro aloquiis:quem uos cũ milite solus.
Impiger a primo desceodens fluminis orto
Ad bifidos tractus:& iõcta paludibus ora
Folmineum perstrinxit iter:dncis impet⁹ undas
Viocebat celeres:& pax a fonte profecta
Cnm rheoi crescebat aquis:iogeotia quondam
Nomina:crioigero flauentes oertice reges:
Qui nec principibus donis precibusq; oocati
Paruerint:iussi properant:segniq; oerentor
Offendisse mora:traosuecti liotribus amnem
Occursant ubicunq; uelis:nec fama fefellit
Iusticiæ:Videre pium:uidere fidelem.
Quẽ ueniens timuit:redieos germanus amauit.
Illi terribiles quibus ocia ueodere semper
Mos erat:& fœda requiem mercede pacisci.
Natis obsidibus pacem tam supplice uultu:
Captiuosq; rogaot:quam si post terga reuincti
Tarpeias pressis subeant ceruicibus arces.
Omne quod oceanum:fontẽq; interiacet istri:
Vnius incursu tremuit.sine cæde subactus
Seruicio Boreas:exarmatiq; triones

Tempore tam patuo.tot prælia sanguine nullo
Perficis:& luna nuper nascente profectus
Ante redis:quam plena fuit:rhenūq; minacem
Cornibus infractis adeo mitescere cogis:
Vt sueuus iam rura colat:flexosq; sicambris
In falcem curuent gladios:geminasq; uiator
Quum uideat ripas:quæ sit romana requirat.
Vt iam transfluuium non indignante Cayco
Pascat Belga pecus:mediumq; ingressa p albim
Gallica fraocorum montes armenta pererrent.
Vt procul herciniæ per uasta silentia syluæ
Venari toto liceat:lucosq; uetusta
Religione truces:& robora numinis instar
Barbarici:nostræ feriant impone bipennes
Vltro quum etiam deuota mente tueotur:
Victoriq; fauent:quotiens sociare catetuas
Orauit:iungiq; tuis alemania signis
Nec doluit contempta tameo:spretoq; tecessit
Auxilio laudata fides:prouiocia missos
Expellet citius:fallax quam francia reges:
Quos dederis seruat:nec iam pulsare rebelles.
Sed oinclis punire licet.sub iudice nostro
Regia romaois disquirit crimina carcer.
Marcomāes:sueu⁹q; docz:qoorū alter hetruscū
Pertulit exilium:quum se promitteret alter
Exolis ultorem.iacuit moctooe suorum
Res auidi coocire nouas:odioq; furentes
Pacis.& iogeoio:celeriq; cupidioe fratres.
Post domitas arctos alio prorumpit ab axe
Tempestas:& nequa tuis iotacta trophæis
Pars foret:australis soouit tuba.Mouerat omēs
Maurorū gildo populos:quibus immioet atlas:
Et quos interior oimio plaga sole relegat.
Quos uagus humectat cinyps:& ꝓxim⁹ hōttis
Hesperidum tritoo:& gis notissimus anous
Aethiopum simili mentitos gorgite oilum.
Venerat & paruis redimitus ouba sagittis
Et uelox garamas:oec quāuis tristibus ammon
Respoosis:alacrem potuit nasamona morari.
Stipantur numide campis.stant puluere sirtes
Getulæ.pœnus iaculis obtexitur aer.
Hi uirga moderantur equos:his fulua leooes
Velameota dabant:igootatumq; feratum

Exuuiæ:uaſtis meroe quas mittit harenis.
Serpentum geſtant patulos pro caſſide rictus.
Splendet uiperea ſquamoſa pelle pharetra.
Non ſic intremuit ſimois:quũ montibus idæ
Nigra coloratus produceret agmina memnon.
Non ganges:quum tela procul uibrantib⁹ indis
Immanis medium uectaret bellua porrum:
Porrus alexandro:proſtratus memnon achilli.
Gildo nempe tibi:nec ſolum feruidus auſtrum:
Sed partes etiam mauors agitabat æoas:
Quamuis obſtreperet pietas.his ille regendæ
Tranſtulerat nomen libyæ:ſceleriq; profano
Fallax legitimam regni prætenderat umbram:
Surgebat uaria geminum formidine bellum.
Hoc armis:hoc triſte dolis:hoc africa ſæuis
Cinxerat auxiliis.hoc coniuratus alebat
Inſidiis orientis.illic edicta meabant
Corruptura duces.hinc frugibus atra negatis
Vrgebat:trepidamq; fames obſederat urbem
Exiciale palam libycum ciuile podoris
Obtentu tacitum.tales utrinq; procellæ
Quũ fremerent:latiumq; alternis ictibus anceps
Imperium pulſaret hyems:nil feſſa remiſit
Officii uirtus:contraq; minantia fata
Peruigil euentuſq; ſibi latura ſecundos:
Maior in aduerſis micuit:uelut arbiter alni:
Nubibus ægæo quem turbine uerſat:orion.
Exiguo claui flexu declinat aquarum
Verbera:nunc recta:nunc obliquante carina
Callidus:& pellagi:cæliq; obnitur iræ.
Quid primũ mirer ſtilico? q; cautus ad omnes
Reſtiteris fraudes? ut te nec noxia furto
Littera:nec precio manus inflãmata lateret?
Quod nil in tanto rerum terrore loquutus
Indignum latio:reſponſa quod ardua ſemper
Aeois dederis? quæ mox effecta probaſti
Securus:quamuis & opes:& rura teneret:
Inſigneſq; domos:lenis hæc iactura:nec uoq̃
Publica priuatæ ceſſerunt commoda cauſæ.
Diuidis ingentes curas:teq; omnibus unum
Obiicis:inueniens animo quæ mente gerenda
Efficiens parranda manu:dictare paratu s:
Quæ ſcriptis pagenda forẽt:quæ brachia centũ

Briarens aliis uumero crescente lacertis:
Tot simul obiectis posset confligere rebus?
Euitare dolos:ueteres firmare cobortes
Explorare nouas:duplices dispooere classes:
Quæ fruges:uel bella ferent:aulæq; tumultum:
Et romæ linire famem:quot oube saporis
Immunes oculi:per tot discurrere partes?
Tot loca sufficerent:& tot longinqua tueri?
Argum fama canit çenteno lumine ciuctum
Corporis excubiis unam seruasse iuueocam:
Vnde tot illatæ segetes? quæ sylua cariuas
Texuit? unde rudis tanto tyrone iuuentus
Enituit:senioq; iterum uernaute resumpsit
Gallia bis fractis alpino uulnere uires.
Non ego dilectu tyrii:sed uomere cadmi
Tam subitas acies coucepto dente draconis
Exiliuisse reor.dircæis qualis in aruis
Messis cum proprio mox bellatura colooo
Cognatos strinxit gladios:quum semine iactó
Terrigenæ galea matrem nascente ferireut
Armifer:& uiridi floreret milite sulcus.
Hoc quoq; nou parua fas est cũ laude reliuqui:
Quod nou aute fretis exercitus astitit ultor:
Ordine quam prisco censeret bella seuatus:
Neglectum stilico per tot iam sæcula morem
Rettulit:ut ducibus mandareut prœlia patres:
Decretoq; togæ felix legionibus iret
Tessera:romuleas leges rediisse fatemur.
Quum procerũ iussis famulãtia ceruim9 arma:
Thyrrbenũ poteras cuoctis trãsmittere signis:
Et ratibus sirtes:libyam complere mauiplis:
Cousilio stetit ira mioor:uec territus ille
Te duce:soscepto martis grauiore paratu:
Aut inbarenosos æstus:zouamq; rubentem
Tenderet:aut solis fugieus transiret io ortus:
Missurusue sibi certæ solatia mortis
Oppida dirueret flammis.res mira relatu:
Ne timeare:times:& quem uindicta mauebat:
Desperare uetas:quautum fiducia nobis
Profuit bostilis:saluæ cartbaginis arces
Illæsis tyrii gaudeot cultoribus agri:
Quos potuit uastare fuga:spe captus mauis
Nec se surripuit pœnæ:nostrisq; pepercit

Demens:qui numero tantum:nõ robore mensus
Romanos:rapidis ibat ceu protinus omnes:
Calcaturus equis:& qui iactare solebat
Solibus effetos mersurus frigore gallos.
Sed didicit non æthiopum geminata uenenis
Vulnera:non fusum crebris hastilibus imbrem.
Non equitum nimbos latiis obsistere pilis
Sternitur ignauus nasamon:nec spicula supplex
Iam torquet garamas:repetunt deserta fugaces
Anolopes:pauidus proiecit missile mazas
Cornipedem maurus nequicq̃ hortatur anhelũ
Prædonem ninibo profugum:uentisq; repulsum
Suscepit merito fatalis tabraca portu
Expertum:quod nulla tuis elementa paterent
Hostibus:& lætæ passurum iurgia plebis:
Fracturumq; reos humili sub iudice uultus.
Nil tribuat fortuna sibi:sit prospera semper
Illa quidem:sed non uni certamina pugnæ
Credidimus:totis nec constitit alea castris
Nutatura semel:siquid licuisset iniquis
Casibus:instabant aliæ post terga biremes.
Venturus dux maior erat:uictoria nulla
Clarior:aut hominum uotis optatior unq̃
Contigit:an quisq̃ tigrauen armaq; ponti
Vel pyrrhũ:antiochiq; fugã:uel uicla iugurthæ
Conferat:aut persen:debellatumq; philippum
Hi propagandi fuerant pro limite regni.
Hic stabat romana salus:ibi tempora tuto
Traxerunt dilata moræ:Hic uincere tarde
Vinci pene fuit.discrimine roma supremo
Inter supplicium populi deforme pependit:
Et tantum libyam fructu maiore recepit:
Quã peperit:quantũ grauiorem amissa dolorẽ:
Quã necdũ quæsita mouent: quis punica gesta?
Quis nos scipiade? quis te iam regule nosset?
Quis lentũ caneret fabium? si iure perempto
Insultaret atrox famula carthagine maurus.
Hic omnes ueterum reuocauit adorea laurus:
Restituit stilico cunctos tibi roma triumphos.

CL.Claudiani secundum Panagyris in laudes Stiliconis.

b acten9 armatæ laũdes:nũc qualib9 orbẽ
Morib9:& quãto frenet metuẽd9 amore
Quo tandem flexus trabeas auctore rogantes
Induerit:fastisq; suum concesserit anoum.
Mitior incipiat fidibus iam musa remissis.
Principio magni custos clementia mundi
Quæ iouis incoluit zonã:quæ temperat æthrã
Frigoris & flãmæ mediam:qua maxima natu
Cœlicolum.nam prima chaos clementia soluit
Congeriem miserata rudem:uulruq; sereno
Discussis tenebris in lucem sæcula fudit.
Hæc dea pro remplis:& tnre calentibus aris
Te fruitur:posuitq; suas boc pectore sedes.
Hæc docet ut pœnis bominũ:uel sanguine pasci
Turpe ferũq; putes:nt ferrũ marte cruentnm:
Sic cum pace præmas:ut nõ infensus alendis
Materiam præstes odiis:nt sontibus ultro
Ignouisse nelis.depooas ocyus iram:
Quã moueas precibus:nunq̃ implacabilis astes:
Obuia prosternas:prostrataq; more leonum
Despicias:alacres ardent qui sternere tauros:
Transiliunt prædas bumiles.bac iste magistra
Dar ueniam uictis:bac exbortante calores
Horrificos:& quæ nunq̃ oocitura timentur:
Iurgia conteorus solo terrore cobercet:
Aetberei patris exemplo:qui cnncta sonoro
Concutiens tonitru cyclopum spicola defert
In scopulos:& monstra maris:nostriq; cruoris
Parcus oetæis exercet fulmina syluis.
Hinc diuæ germaoa fides:eademq; sororis
Corde tuo delubra teoens sese omnibus actis
Inserit.bæc nullo docuit liuescere fuco:
Nunq̃ falsa loqui:nunq̃ promissa morari.
Inuisos odisse palam:non nirus in alto
Condere:non lætam speciem pretendere fraodi:
Sed certnm:mentiq; parem cõponere uultum.
Occulto seruire uetat:prodesse remittit.
Hæc & amicias longo post tempore firmat:
Mansuroq; adamante ligat:nec mobile mutat
Ingenium:paruæ strepitu:nec uincula noxæ
Dissolui patitur:nec fastidire priorem
Allicitur ueniente nouo:benefacta tenete:

Respuere offensas facilis:pariterq; minoris
Officii:magniq; memor superare laborat.
Vtq; hostes armis:meritis sic uincit amicos.
Hæc fouet absentes:hæc longe sola remotis
Consulit:hæc nullis auidam rumoribus aurem
Pandit:& ignauum nunq̄ læsura clientem
Insidiosa tuos alienent murmura sensus.
Nnn uiuis adnexus amor:meminisse sepultos
Desinit:in prolem transcurrit gratia patrum.
Hac tu theodosium tenuit dū sceptra colebas:
Hac etiam post facta colis:nec pignora curas
Plus tua q̄ natus:dederat quos ille monendos.
Tutandisq; tibi iustos:nimiumq; fideles
Fama putat:qui num possent cōmissa negare:
Maluerint nullo uiolati reddere quæstu.
Ast stilico non diuitias:auriq; relictum
Pondus:sed geminos axes:tantumq; reseruat
Depositum teneris:quantum sol igneus ambit.
Quid non intrepidus credas?quoi regia tuto
Creditur.hoc clipeo munitus honorius altum
Non gemuit patrem:uitæq; & lucis in ipso
Limine contemptus nunq̄ dat iura subactis
Gentibus:& secum sensit creuisse triumphos:
Quem tu sic placida formas:sic mente seuera:
Vt neq; desidiæ tradas:dum pronus ad omne
Quodlibet obsequeris:nec contra nixus nuantē
Constringas animum secretus coosona regum:
Ceu iuuenē doceas:moles quid publica poscat.
Ceo sanctum uenerere senem:patriisq; gubernes
Imperium monitis:dominū submissus adores:
Obsequio moderere ducem:pietate parentem.
Hinc fuit:ut primos io coniuge disceret ignes:
Ordiriq; uirum non luxuriante iuuenta:
Sed cum lege tori:casto cum fœdere uellet.
Principe tu felix genero:felicior ille
Te socero:fratrem lenior nec cura tuetur
Arcadium:nec siquid iners:aut impia turba
Prætendens proprio nomen regale furore
Audeat:adscribis iuueni:discordia quippe
Quū fremeret:nunq̄ stiliconis canduit ira:
Sæpe lacessitus probris:gladiisq; petitus:
Vt bello furias oltum quas pertulit iret

Illicito:causamq; daret ciuilibus armis:
Quoius stulta fide mediis disensibus aulæ
Intemeratorum stabat reuerentia fratrum.
Quin & sydonias clamydes:& cingula Baccis
Aspera:gemmatasq; togas:uiridesq; smaragdis
Loricas:galeasq; renidentes iacynthis:
Gestatosq; patri scapulis radiantibus enses:
Et uario lapidum distinctas igne coronas
Diuidis ex æquo:ne non augusta suppellex:
Ornatusq; pares geminis hæredibus essent.
Mittitur & miles:quanuis certamine partes
Iam tumeant:hostem muniri robore mauis:
Quam peccare fide:permittis iusta petenti:
Idq; negas solum:quoius mox ipsa repulsa
Gaudeat:& quicquid fuerat deforme mereri.
Omnes preterea puro quæ crimina pellunt
Ore deæ:uinxere choros:unoq; receptæ
Pectore:diuersos tecum cingnntur in usus
Iusticia utilibus rectum præponere suadet:
Cōmuneşq; sequi leges:ininstaq; nunq̃
Largiri sociis.durum patientia corpus
Instruit:ut nulli cupiat cæsisse labori.
Temperies:ut casta pietas.prudentia:nequid
Inconsultus agas.constantia:futule nequid:
Infirmumq; geras.procul importuna fugantur
Numina mōstriferis:quæ tartar9 edidit antris.
At primum scelerum:matremq; semp habendo
Plus sitiens patulis rimatur faucibus aurum:
Trudis auariciam:quoius fœdissima nutrix
Ambitio:quæ uestibulis foribusq; potentum
Excubat:& preciis commertia poscit honorū
Pulsa simul:nec te gurges corruptior æui
Traxit ad exemplum:quod iā firmauerat annis
Crimen:& in legem rapiendi uerterat usum.
Deniq; non diues sub te pro rure paterno:
Vel laribus pallet.non insidiator aberrat
Fracturus quēcunq; reum.non obruta uirtus
Paupertate latet:lectos ex omnibus oris
Euehis:& meritum:nunq̃ cunabula quæris.
Et qualis:non unde satus.sub teste benigno
Viuitur.egregios inuitant premia mores.
Hinc priscæ redeunt artes:felicibus inde

Ingeniis aperitur iter:despectaq́ musæ
Culla leuant:opibusq́ fluens:& pauper eodem
Nititur ad fructum:studio quum cernat uterq́:
Quod nec inops iaceat ꝓbitas:nec iertia surgat
Diuitiis:nec te iocunda fronte fefellit
Luxuries ꝑdulce malum:quæ dedita semper
Corporis arbitriis bebetat caligine sensus:
Membraq́ circæis effœminat acrius berbis:
Blanda quidem uultu:sed qua nõ tetrior ulla
Interius fucata genas:& amicta dolosis
Illecebris:turuus auro circumligat bydros.
Illa uoluptatum multos innexuit bamis:
Te nunq̃ conata capit:non parua libido
Aduigilat stupris.nõ tempora somnnus agendi
Frustratur:nullo cytbaræ conuiuia cantu:
Non pueri lascina sonant.quis cernere curis
Te uacuum potuit? quis tota mẽte remissum?
Aut indulgentem dapibus? ni causa iuberet
Læticiæ.non indecores æraria laxant
Expensæ.paruo non improba littera librõ
Absentum condemnat opes:a milite parcus
Diligeris:neq́ enim neglectas pace cobortes
Tum ditas:quũ bella fremunt:scis nulla placere
Munera:quæ metuẽs illis:quos spreuerit:offert.
Serus:& in cassum seruati prodigus auri
Anteuenis tempus:non expectantibus ultro
Munificus:mensæq́ adbibes:& nomine quẽq́
Compellas:clari sub te:quod gesserat olim
Ammonitor facti:figendaq́ sensibus addis
Verba:quibus magni geminatur gratia doni:
Nequid si tribuas iactatum sæpius idem
Exprobrare soles:nec quos promoueris alto
Turbidus alloqueris fastu:nec prospera flatus
Attollunt nimios:quin ipsa superbia longe
Discessit:uitium rebus solenne secundis:
Virtutumq́ ingrata comes.contingere passim:
Affariq́ licet:non inter pocula sermo
Captatur:pura sed libertate loquendi
Seria quisq́ iocis nulla formidine miscet.
Quem uidet augusti socerum:regniq́ parentẽ:
Miratur conuiua parem:quom tanta potestas
Ciuem lenis agat:te doctus prisca loquentem:

Te matura senex audit:te fortia miles
Aspersis salibus:quibus aut amphiona quisq̃
Præferat aonios meditantem carmine muros.
Nec uelit orphæo migrantes pectine syluas.
Hinc amor:hinc ueris:& nõ fallentibus omnes
Pro te solliciti uotis:hinc nomen ubiq;
Plausibus:auratis celebrant hinc ora figuris:
Quæ non incudes streperent:quæ flãma uacaret
Fabrilis:quantis fluerent fornacibus æra
Effigies ductura tuas;quis deuius esset
Angulus:aut regio? quẽ non pro numine uultũs
Dilectos colerent? talem ni semper honorem
Respueres:decus hoc rapiat:quẽ falsa timentũ
Munera decipiunt:qui se diffidit amari:
Hic solus spreuisse potest:qui iure meretur.
Vndiq; legati properant:generiq; sub ore
In tua centenas aptant præconia uoces.
Grates gallus agit:quod milite tutus inermi:
Et metuens hostile nihil noua culmina totis
Aedificet ripis:& sæuum gentibus amnẽm
Tybridis in morem domibus fernellet amœnis.
Hinc pœni cumulant laudes:quod rura tyranno
Libera possiderant.hinc obsidione solutus
Pannonius potorq; saui:qui clausa tot annis
Oppida laxatis ausus iam pandere portis:
Rursum cote nouat nigras rubigine falces:
Exesosq; situ cogit splendere ligones.
Agnoscit causas:& collibus oscula notis
Figit:& impresso glebis non credit aratro.
Exectis inculta dabant quas sæcula syluis:
Restituit terras:& opacum uitibus istrum
Conserit:& patrum uectigal soluere gaudet
Immunis qui clade fuit:te sospite fas est
Vexatum late corpus iuuenescere regni:
Sub tot principibus quæcũq; amisimus olim
Tu reddis:solo poterit stilicone medente
Crescere romanum uultus:textura cicatrix:
Inq; suos fines tandem redeunte colono
Illyricis iterum ditabitur aula tributis.
Nec tamen humano cædit cæleste fauori
Iudicium.cingunt superi concordibus unum
Præsidiis:hostesq; tuos aut littore produnt:

Aut totum oppositi claudūt fugientib9 æquor.
Aut in se uertent furiis:aut militis enses
Bacchati laniant penthæo corpore ritu:
Insidias retegunt:& in ipsa cunabula fraudum
Ducunt:Ceu tenera uenantem nare molossi
Omnibus uentura notant:aut alite monstrāt.
Aut monitos certa dignantur imagine somnos
Pro quibus innumeræ trabearum insignia terræ
Certatim petiere tibi poscentibus ipse
Restiteras:& mens aliorum prona fauori
Index dura sui facibus succensa pudoris
Tarda uerecundis excusat premia causis.
Ergo auidæ:tantoq; noui spe consulis annos
Elusæ dominæ pergunt ad limina romæ.
Si minus annueris precibus:Vel cogere certe
Cunctantem:uotoq; moras auferre paratæ
Conueniunt ad tecta deæ:quæ candida lucent
Monte palatino:glaucis tum prima mineruæ
Nexa comam foliis:fuluaq; intexta micantem
Veste thagum tales profert hispania uoces.
Cuncta mihi semper stilico quæcunq; poposci
Concessit:tantumq; suos intidit honores:
Augusti potuit soceri contemnere fasces:
Iam negat & genero:si non ut ductor ab orbe
Quem regit accipiat:saltem cognatus ab aula
Exiguum ne putat quod sic complexus iberam
Progeniem:nostros immotu iure nepotes
Sustinet:ut patrum cmendat purpura bethym
Quod pulchro mariæ fecundet germine regnū.
Quod domini superatur auus.tum flaua repexo
Gallia crine ferox:euinctaq; torque decoro:
Binaq; gesa tenens animoso pectore fatur.
Qui mihi germanos solus:francosq; subegit:
Quur nundum legitur fastis? quur pagina tantū
Nescit adhuc nomē?quod iā numerare decebat
Vsq; adeo ne leuis pacati gloria rheni?
Inde caledonio uelata britannia monstro.
Ferro picta genas:quoius uestigia uertit
Cerulus:oceaniq; æstum mentitur amictum:
Me quoq; uicinis pereuntem gentibus inquit
Muniuit stilico:totam quum scotus hibernam
Mouit:infesto spumauit remige tethys.

Illius effectum curis ne bella timerem
Scutica:ne pictum tremerem:ne littore toto
Prospicerem dubiis uenturum saxona uentis.
Tunc spicis:& dente comas illustris eburno:
Et calida rubicunda die.sic africa fatur.
Sperabam nullas trabeis:gildone perempto:
Nasci posse moras:etiam nunc ille repugnat:
Et tanto dubitat fasces prebere triumpho.
Qui mihi maurorũ penitus lacbrymabile nomẽ
Ignorare dedit.post hæc œnotria lentis
Vitibus intorquens hederas:& palmite largo
Vina fluens:si uos adeo stilicone curules
Augeri flagratis agit:quas sola iuuare
Fama potest:quantu me dignius incitat ardor
Vt præsente fruar:concedentemq; tribunal
Prosequar:atq; ãni pandentem claustra salutẽ.
Talibus alternant studiis:romamq; petentes
Pro cunctis hortantur eat. Nec segnius illa
Paruit officio:sed raptis protinus armis
Ocyor excusso per nubila sidere tendit.
Transuebitur thuscos.Apeninusq; uolatu
Stringitur.eridanus clipei iam fulgurat umbra.
Constitit ante ducem:tetrico nec pallade uultu
Deterior:nec marte minor.tremit orbe corusco
Iam domus:& summæ tangũt laquearia cristæ.
Tum prior attonitum gratis affata quærelis.
Seruatas stilico per te uenerande curules
Ornatas necdum fateor.Quid profuit anni
Seruilem pepulisse notam?defendis honorem:
Quem fugis:& spernis:tãta quem molle tueris:
Respuis oblatum:pro quo labente resistis.
Quæ nam causa moræ?quo iã cũctabere rursus
Ingenio?nullus boreæ motus:nunis & austri
Ora silet:cecidit maurus:germania cessit
Et ianum pax alta ligat:te consule necdum
Digna feror:titulum ne leuem paruiq; nitoris
Credimus:augusti quo se decorare fatentur.
Sub iuga quo gentes captiuis regibus egit:
Non si prodigii casus natura futuros
Signat:polluimur macula:quod rebus æois
Omen erat:quãq; nullis mihi cognita rebus
Fabula:uix tanto risit de crimine rumor.

Opprobriis stat nulla fides:nec litterã uenit
Vulgatura nefas:in quo uel maxima oirtus
Est tua:quod nostros qui cosulis omnia pattes
De monstris taceas pellendis:denicp nolla
Dedecoris sanctum uiolat oracola cœtum.
Nec mea funestum uersaoit curia nomen.
Pars sceleris dubitasse fuit:quæcũcp profana
Pagioa de primo uenisset limite phœbi.
Ante fretum deleta mibi:ne turpia castis
Auribus italiæ fatorum exempla nocerent.
Publicus ille furor.quantum tua cura peregit
Secretum meruit.lætetur quisquis æous
Scribere desierit fastos.portenta gabinos
Ista latent.propriam labem tersisse laborent.
Quur ego quæ ouq̃ didici?sensiue croentum
Gratulor exemptum.delicti pœnitet illos:
Nos nec credimus.fuerit tamẽ omnibus unum
Crimen:& ad nostras manauerie uscp secures.
Plus ideo sumenda tibi fastigia iuris:
Ne pereat iam priscus bonos.q̃ portus bonorũ
Semper erat:nullo sarciri consule damnom
Excepto stilicone potest:bene præscia tempos
Mens tua distulerat:titulo tunc crescere posses:
Nunc per te titolus.coosul soccurre grauatis
Consulibus:quicuocp fuit:quĩcuncp futorus
Anoum redde toum:quem mox secura sequa tur
Posteritas:nec iam doleat defensa oetustas.
Sit trabeis oltor stilico:Brotuscp reptot
Libertas populi primo tuoc consule Bruto
Reddita per fasces.bic fascibus expulit ipsis
Seruitium.iostituit sublimen Brotos booorẽ.
Afferuit stilico.plus est seruasse repertum:
Quã quæsisse nomen.quid tardius ore uerendo
Anouis?insolitos frontem circũlinit igois:
Tandem uince toum:qui uincis cũcta:podorẽ.
Hns etiam quanuis corrumpi munere nullo
Posse queas:mirare libens:ac suspice cioctus:
Quos tibi diuioo mecum tritonia duxit
Pectine:cuncta simul repetito murice fila
Contulimus pensis:& eodem neuimus aurn:
Aurea quo lachesis sub te mibi sæcula texie.
Hic ego promissam sobolem:separatacp muodo

Pignora prælusi:ueram mox ipe probabis
Me uatem:nostræq; fidem uenientia telæ
Fata dabunt.dixit:geminoq; rigentia profert
Dona:graues auro trabeas.insigne mineruæ
Spirat opus.rutilis hic pingitur aula columnis;
Et sacri mariæ partus:lucina labores
Solatur:tesidet fulgente puerpera lecto.
Sollicitæ iuxta pallescunt gaudia matris
Susceptum puerū redimitæ tempora nymphæ
Auri fonte lauant.teneros in stamine risus
Vagitusq; audire putes:iam creuerat infans
Ore ferens pattem:stilico maturior æuo
Martia recturo tradit præcepta oepoti.
Parte alia spumis spumantem serica frena
Purpureo primæ signatus flore iuuentæ
Eucherius flectebat equum:iaculisq; uel arcu
Aurea porpureos tollentes cornua ceruos
Aureus ipse ferit.uenus hic inuecta columbis
Tertia regali iungit connubia nexu:
Pennatiq; ourum circūstipaotur amores
Progenitam augustis:augustorumq; sororem:
Eucherius timido iam flammea subleuat ore
Virginis:arridet læto thermantia fratri.
Nam domus hæc utroq; petit diademata sexu:
Reginasq; parit:reginarūmq; maritos.
Talibus inuitat donis:dextræq; regendum
Diua simul porrexit ebur:solennibus uroam
Commouet auspiciis:auibusq; incœpta secūdat.
Tunc habiles humeros armis dea uestibus ābit
Romoleis.latii sederont pectore cultus
Loricæq; locum decuit toga.talis ab istro
Vel scythico uictor tediens gradiuus ab axe
Deposito mitis clipeo:candentibus urbem
Ingreditur trabeatus equis:spaciosa quirinus
Frena regit:currumq; patris.Bellona cruentat
Ditibus exuuiis tendentem ad sidera quercum.
Præcedit:lictorq; metus cum fratre pauore
Barbara ferratis inoectunt terga catenis.
Velati galeas lauro:propiusq; iugales
Formido ingentem uibrat succincta secutim:
Vidit ut optato se coosule roma petitam:
Nuoc ait elisii lucos erumpere campi

Nunc libet:ut tanti curiis miracula uoti
Fabriciisq; feram:famis qui uuloere nuper
Calcatam fleuere togam.iam prata choreis
Pulseot:nec rigidos pudeat lusisse catones.
Audiat hoc senior Brutus:pœoisq; tremendi
Scipiadæ:geminis tandem qui libera damnis
Vnius auxilio pœnos libyamq; recepi.
Quod superest unum precibus fortissime cōsul'
Adde meis:urbiq; tuum largire parumper
Quem regat aduentum:quā tu bellisq; fameq;
Depulsam terris iterum regnare dedisti
Splendida suspiciant alium te rostra camillum
Vltorem uideant:seruatoremq; quirites.
Et populus quē ductor amas:quib9 africa ꝑ te:
Nec prius audi tas rhodanus iam dooat aristas
Vt mihi uel massila ceres:uel gallica prosit
Fertilitas:messesq; ferat nunc humidus auster:
Nunc aquilo:cunctis ditescant orea uentis.
Quæ tunc flāmeam stipabuot millia uulgi.
Fallax o quoties poluis deludet amorem
Suspeosum:ueoiens omni dum crederis hora.
Spectabūt cupidæ matres:spargentur & omnes
Flore᷈uiæ:superet quom pythia limina consul
Arduus:antiqui species romana senatus
Pompeiana dabunt:quantos proscænia plausus
Ad cœlum quotiens uallis tibi martia ducet
Nomen:aueotioo palentinoq; recessu.
Nunc te conspiciaot castris permitte relictis:
Mox & cum genero trabeis uisura secundis.
Hæc dum roma refert:iam fama uelocibus alis
Peruolat oceanum:linguis & mille citatos
Festinare iubet proceres:oulliq; sequutus
Non iter:hybernis obstant nec flatibus alpes.
Vincit amor meriti pridem:clariq; uetustis
Fascibus:ad socii properant:& uindicis annum.
Sic ubi fœcuoda reparauit morte iuuentam:
Et patrios idem cineres:collectaq; portat
Vngnibus ossa piis:oiliq; ad littora tendens
Vnicus extremo phœnix procedit ab euro.
Conoeoiunt aquilæ:cuoctæq; ex orbe uolucres:
Vt solis mirentur auem.procul igoea lucet
Ales:odorati redolent quoi cinnama Busti

Nec minor in cælo chorus est. Exultat uterq;
Theodosius: diuiq; tui. sol ipse quadrigis
Vere coronatis: dignum tibi properat anoum.
Est ignota procul: nostræq; i peruia meoti
Vix adeunda deis. annorum squalida mater
Immensi spelunca æui: qoæ tempora uasto
Suppeditat: reoocatq; sinus: cōplectitur aotrom
Omnia qui placido consumit numine serpens.
Perpetuumq; uiret squamis: caudāq; reducto
Ore uolat tacito relegens exordia lapsu
Vestiboli custos uultu loogæua decoro.
Ante fores oatura sedet: cunctisq; uolantes
Deprebndunt membris animæ. māsura oerēdus
Scribit iura seoex: numeros qui diuidit astris
Et cursus: stabilesq; moras: quibus omnia uiuūt:
Ac pereuot. fictis cum legibus ille recenset
Incertum quid martis iter: certumq; eonaotis
Proficiat mondo: quid uelox semita lunæ:
Pigraq; saturni: quantum cytherea sereno
Curriculo: phœbiq; comes cyllenius iret:
Illius ut phœbus ad limen cooftitit antri
Occurrit natura potens: seniorq; superbus
Canitiem inclioat: radiis tooc sponte reclusos
Laxaoit postes adamas: penetrale profundum
Panditur & sedes: æuiq; arcana patescunt.
Hic habitat uario facies distincta methallo
Sæcula certa locis: illinc glomeraorur æra:
Hinc ferrata rigent: illinc argeotea candent
Eximia regiooe domos. contiogere terris
Difficilis stabat rutoli grex aureus anni.
Quorum precipuum precioso corpore tytan
Signaodi silicone legit. tuoc imperat omnes
Pone sequi: dictisq; simul compellet euntes.
Eo quoi distulimus melioris sæcla methalli
Consul adest: ite optati per sæcla methallit
Ducite uirtotes hominom. florescite rursus
Ingeoiis. hylares Baccho frugumq; feraces
Noo inter geminos anguis glaciale triones
Sibilet: io medio oec frigore sæuiat ursa.
Noo toruo fremat igne leo: nec brachia cancri
Vrat atrox ætas: madidæ nec prodigus ornæ
Semina prærupto dissoluat aquarius imbre.

Phrixæus roseo producat fertile cornu
Ver aries:pingues nec grandine turdat oliuas
Scorpion:autumni maturet gramina uirgo.
Lenior & grauidis allatret syrius uuis:
Sic fatur:Croceis rorantes ignibus ortos
Ingreditur:uallemq; suam:quam flāmeus ambit
Riuus:& irriguis largum iubar ingerit herbis:
Quas solis pascuntur equi.flagrantibus inde
Cesariem ferris:& lactea lora:uibasq;
Subligar alipedum.gelidas hinc lucifer ornat:
Hinc aurora comas:iuxtaq; arridet habenis
Aureus:& nomen prætendit consulis annus:
Inq; nouos iterum reuoluto cardine cursus
Scribunt æthereis stiliconem sidera fastis:

CL.Claudiani præfatio in laudes Stiliconis.

m Aior scipiades:italis qui solus ab oris
In proprium uertit punica Bella caput;
Non sine pieriis exercuit artibus arma.
Semper erat uatum maxima cura duci.
Gaudet enim uirtus testes sabiungere musas.
Carmen amat quisquis:carmine digna gerit.
Ergo seu patriis primæuus manibus ultor
Subderet hispanum legibus oceanum.
Seu tyrias contra fracturus cuspide uires:
Inferret libyco signa tremenda mari.
Hærebat doctus lateri:castrisq; solebat
Omnibus:in medias ennius ire tubas.
Illi post lituos pedites fauere canenti:
Laudabatq; noua cæde cruentus eques.
Quūq; triumpharet gemina carthagine uicta:
Hanc uindex parris:uicerat hanc patriæ.
Quum longi libyam tandem post funera Belli.
Ante suas mœstam cogeret ire rotas.
Aduexit reduces secum uictoria musas:
Et sertum nati martia laurus erat.
Noster scipiades stilico:quo concidit alter
Annibal:antiquo sæuior annibale:
Te mihi post quintos annorum roma recursus
Reddidit:& uoris iussit adesse suis.

CL. Claudiani Panagyris alia in
laudes Stiliconis.

q Vē populi plausu: pcerū quē uoce petebas
Aspice roma uirum: iā tēpora define lōgæ
Dinumerare uiæ uissoq; assurgere semper
Puluere: non dubiis ultra torquebere uotis.
Totus adest oculis: aderat qui mentibus olim
Spe maior: fama melior: uenerare curulem:
Quæ tibi restituit fasces: complectere dextram:
Sub iuga quæ pœnos iterum romana redegit.
Excipe magnanimum pectus quo frena regūtur
Imperii: Quo ius libratur sensibus orbis.
Os sacrum quod in aere colis: mirare sine auro.
Cerne libens: hic est pro te Bellator ubiq;
Defensor libyæ: rheni calcator & istri.
Ostentare suos prisco si more labores:
Et gentes cuperet uulgo monstrare subactas:
Certarēt utroq; pares a cardine lauros.
Hæc alemannorum spoliis australibus: illa
Ditior exuuiis: illinc flauente sicambri
Cesarie: nigris hinc mauri crinibus irent.
Ipse albis ueheretur equis: currūq; sequutus
Laurigerum festo fremuisset carmine miles:
Hi famulos traherent reges: Hi facta metballis
Oppida: uel mōtes captiuaq; flumina ferrent:
Hinc libyci fractis lugerent cornibus amnes.
Inde catenato gemeret germania rheno.
Sed non immodicus proprii iactator honoris
Consul roma tuus. non illum premia tantum:
Quam labor ipse iuuat: strepid[9] fastidit inanes:
Inq; animis hominū pompa meliore triūphat.
Non alium certe romanæ clarius arces
Suscepere ducem: nec quum cedente rediret
Fabricius pyrrho: nec quum capitolia curru
Pelleæ domitor paulus conscenderet aulæ.
Non similis latias patefecit gloria portas:
Post numidas mario: post classica martis æoi
Pompeio. nulli pars æmula defuit unq̄
Quæ grauis obstrepet laudis: stimul[9]q; malignis
Facta sequebatur quanuis ingentia liuor
Solus hic inuidiæ fines uirtute reliquit.
Humanūq; modum: quis enim liuescere possit?

Quod nunq̄ pereunt stellæ? quod iuppiter olim
Possideat cælum? quod nouerit omnia phœb⁹.
Est aliquod meriti spacium: quod nulla furentis
Inuidiæ mensura capit. ductoribus illis
Præterea diuisus erat fauor: æquior ille
Patribus: inuisus plebi: popularibus illi
Munito studiis: languebat gratia patrum.
Omnis in hoc uno uariis discordia cessit
Ordinibus. lætatur eques: plauditq; senator:
Votaq; patricio certant plebea fauori.
O felix: seruata uocat quem roma parentem.
O mundi cōmunis amor: quo militat omnis
Gallia: quem regum thalamis hispania nectit.
Quoius & aduentum crebris petiere quirites
Vocibus: & meruit genero præstante senatus.
Non sic uirginibus flores: non frugibus imbres
Prospera. non lassis optantur flamina nautis:
Vt tuus aspectus populo: quæ munere tanto
Littora fatidicas attollunt delia lauros:
Venturi quotiens affulsit apollinis arcus:
Quæ sic aurifero pactoli fonte tumescit
Lydia: quum domitis apparuit euchius indis.
Nonne uides? & plebe uias: & tecta latere.
Matribus. hic stilico cunctis inopina reluxit:
Te uictore salus. septem circumspice montes:
Qui solis radios auri fulgore lacessunt.
Indutosq; arcus spoliis: æquataq; templa
Nubibus: & quicquid tanti struxere triumphi.
Quantum profueris: quātam seruaueris urbem:
Attonitis metiere oculis. hæc fabula certe
Cuncta forent: si pœn⁹ adhuc iucūberet austro.
Mos erat in ueterum castris: ut tēpora quercu
Velaret: ualidis fuso qui uiribus hoste:
Casurum potuit morti subducere ciuem:
At tibi quæ poterit pro tantis ciuica reddi
Mœnibus? aut quantæ pensabunt facta coronæ?
Non solam populi uitam debere fatetur
Armis roma tuis: sed quod iocundior esset:
Lucis honoratæ fructus uenerabile famæ
Pondus: & amissas uires: & regna recepit.
Iam non prætumidi supplex orientis ademptam
Legatis poscit libyam: famulos ue precatur

Dictu turpe ſuus:Sed robore freta gabino
Te duce rumana randem ſe uindicat ira:
Ipſa iubet ſignis:Bellaturoq; togatus
Imperat:& ſpectant aquilæ decreta ſenatus.
Ipſa tibi trabeas ultrd dedit:ipſa curulem
Optulit:hæc ultro faſces ornare coegit.
Nil perdit decoris priſci:nec libera quærit
Sæcula quum donet faſces:quū prælia mādet.
Cum ſe etiam creuiſſe uidet:quis gallica rura?
Quis meminit latio ſeuunum ſeruiſſe ligones?
Vexit lingonicu ſudatas uomere meſſes.
Illa ſeges nuu auxilium modo præbuit urbi.
Sed fuit inditio:quantum tibi roma liceret.
Ammunuit dumiuæ geutes:inſtarq; truphæi
Rettulit ignutum gelidis uectigal ab uris.
Hæc quoq; maieſtas augeſcit plena quirini
Rectores libyci:p opulo quod iudice pallent.
Et puſt emeritas moderatur quiſq; ſecures.
Diſcrimeu letale ſubit:quud pœtus arator
Intulerit:madidus quautū tranſmitterit auſter:
Ardua qui late terris reſponſa dedere.
Hic trepidāt humiles:tremuit quos africa nup:
Cernunt roſtra reos.cani uirtutibus æui
Materiam pandit ſtilico:pupulumq; uetuſti
Culminis immemorē dominādi rurſus iu uſum
Excitat:ut magnos calcet metuendus honores.
Pendat iuſtica crimen:pietate remittat
Errorem:puroſq; probet:damnetq; uocentes.
Et patrias iterum clemeus exerceat artes.
Fallitur egregio quiſquis ſub principe:credit
Seruicium:uu nq̄ libertas gratior extat:
Quam ſub rege pio:quos præficit ipſe gereudis
Rebus:ad arbitrium plebis:patrumq; reducit:
Cunceditq; libens:meritis ſeu premia poſcunt:
Seu punire uelint:poſitu iam purpura faſtu
De ſe iudicium uon indignatur haberi.
Sic ducuit regnare ſucer:ſic apta iuuentæ
Frena dedit:teneros his muribus imbuit annos.
Veriur auguſti genitur:fiducia Belli:
Pacis cunſilium:per quem ſqualore remuto
Priſtina romuleis iuflοruit artibus ætas:
Per quem fracta diu:tranſlataq; pene puteſtas

Non oblita sui seruilibus exulat armis;
In proprium seducta larem uictricia reddit
Fata solo:fruiturq; iterum quibus hæserat olim
Auspiciis:capitiq; errantia membra reponit:
Proxime diis coosul:taota: qui prospicis urbi:
Qua oihil in terris complectitur altius æther:
Quoius nec spaciom uisus:nec corda decorem:
Nec laudem uox ulla capit:quæ luce metballi
Aemula uicinis fastigia conserit astris.
Quæ septem scopulis zonas imitatur olimpi:
Armorom:legūq; parens:quæ fundit in omnes
Imperium:primiq; dedit cuoabula iuris.
Hæc est exiguis quæ finibus orta recedit.
In geminos axes:paruaq; a sede profecta
Dispersit cum sole manus:hæc obuia uotis
Innumeras uno gereret quum tempore pugoas
Hispanas capetet:siculas submitteret orbes
Et gallum terris prosteroeret:æquore pænum:
Nunq̄ succubuit damnis:& territa nullo
Vulnere:post cumas maiot:trebiāq; fremebat:
Et quum iam premerent flāmæ:murūq; teneret
Hostis:in extremos aciem mittebat iberos.
Nec stetit oceano:remisq; ingressa profundum
Vincendos alio quæsiuit io orbe britannos.
Hæc est in gremium uictos quæ sola recepit:
Humaoumq; genus cōmuni nomine fooit
Matris:non dominæ ritu:ciuesq; oocauit:
Quos domuit:nexuq; pio longinqua reuinxit;
Huius pacificis debemus moribus omnes:
Quod ueluti patriis regionibus utitur hospes.
Quod sedem mutare licet:quod cernere thulen:
Rursus & borreodos quondā penetrare recessus
Quod bibimus passim rhodanū:potam9orantē:
Quod cuncti res uoa sumus:nec terminus unq̄
Romanæ dicionis erit.nam cætera regna
Luxuries uitiis:odiisq; superbia uertit.
Sic male sublimes fregit spartbanus athenas:
Atq; idem thebis cecidit.sic mœdus ademit
Assyrio:mœdoq; tulit moderamina perses.
Subiecit persen macedo:cessurus & ipse
Romanis:hæc auguriis firmata sibyllæ.
Hæc sacris animata numæ.hinc fulmina uibrat
Iuppiter.hanc tota tritonia gorgone uelat.

i

Arcanas huc uesta faces: hunc orgia secum
Transtulit & phrygios genitrix turrita leones.
Huc depressuros morbos epidaurius bospes
Reptauit placido tractu: uectumq; per ondas
Insula pœonium traxit tyberina draconem.
Hanc tu cum superis stilico preclare tueris.
Protegis hanc clipeo matrem regumq; ducūq;
Præcipueq; tuam. dedit hæc exordia lucis
Eucherio: puerumq; ferens hic regia mater
Augusto monstrauit auo. lætatus at ille
Sustulit in tyria reptantem ueste nepotem:
Romaq; ueoturi gaudebat præscia fati:
Quod te iam toto meruisset pectore ciuem:
Non tameo ingratum: oec qui benefacta referre
Nesciat. hunc credas populū: si uoluere priscos
Annales libeat: quotiens hic prælia sumpsit
Pro sociis: quotiens dono coocessit amicis
Regibus: ausonio quæsitas saoguine terras:
Publica sed nunq̄ tanto se gratia fudit
Assensu: (quis enim princeps hæc omnibus egit
Obsequiis?) sese dominum patremq; uocari:
Quin tibi continuis resonant conoexa diebus:
Macte nouis consul titulis: mauortia plebes
Te dominum broto non indignante fatetor.
Et quod adhuc nullo potuit terrore coacta
Libertas romaoa pati: stiliconis amori
Detulit: exultant auidi quocunq; decorus
Coospiciare loco: nomenq; ad sidera tollunt:
Nec uaga dilecto faciantur lumioa uultu:
Seu circum trabeis fulgentibus aureus intres.
Seu celebres ludos: solio seu fultus eburno
Cingas iure forum: denso seu turbine uulgi
Circumfusa tuæ circundeot rostra secures.
Quæ uero procerum uoces. quam certe fuere
Gaudia: quum totis exurgens ardua peoois
Ipsa duci sacras uictoria panderet alas:
Et palma oiridi gaudens: & amicta tropbæis
Custos imperii uirgo: que sola mederis
Vulneribus: nulllumq; doces sentire laborem.
Seu tibi dictæ placueruot astra coronæ:
Seo magis æstiuo sedes uicina leonis:
Seu sceptrum sublime iouis: seu palladis ambis
Aegida: seu fessi mulces suspiria martis.

Adsis perpetuum latio:nötisq; senatus
Aonue diua toi:stilico toa sæpius otnet
Limina:teq; simul tedieos in castra reducat.
Hunc bellis comitare faueos:hüc tedde togatū
Consiliis:semper placidis te moribus egit:
Seruauitq; piam uictis:nec polluit unq̄
Laurum sæuitia:ciuem oec fronte superba
Despicit:aut trepidam uexat legionibus utbem.
Sed uerus patriæ consul cessantibus armis
Cootentus lictore uenit:oec ioutile quærit
Ferri præsidium:solo contentus amore
Magnarū oec parcus opum:geminare ꝑfundas
Distulit impensas:& post miracula castris
Edita:uel geoero romæ maiora teseruat.
Auratos rodiis imbres:oascente mineruа.
Iodulsisse iouem perbibent:Bacchoq; paternum
Iam pulsante femur:mutatus palluit bermus
In precium:uotiq; famem passurus amari.
Ditabat rutilo quicquid mida tangeret auro
Fabula:seu uerum canitur. tua copia uincit
Fontem bermi:tactūq; midæ:plumasq; tonātis
Obscurat oeteres:obscurabitq; futuros
Pardonis:armisq; manus:si solueret ignis
Quas dedit immanes uili pro pondere massas:
Argenti potuere lacus:& flomioo fundi.
Nec tibi quæ pariter syluis dominaris:& astris
Exigoam stilico monit latooia coram.
Tu quoq; nobilibus spectacula nostra labōtas
Illustrare feris:summoq; in uertice rupis
Alpinæ socias atcu cessante pudicas:
Et pharetratarum comitum inuiolabile cogis
Coocilium.ueniunt bumeros & bracbia midæ
Armatæq; manos iaculis:& terga sagittis
Incomptæ pulcbræq; tameo.sudoribus ora
Puluerulenta borrent.sexum oec ctuda fatetor
Virginitas.sine lege comæ:duo cingula uestem
Crure tenus pendere uetaot.præcedit amicas
Flaoa leontodome.sequitor nutrita lycæo
Nepropene:telisq; domat quæ menala tbero.
Ignea cretæa properat Briomartis ab ida
Et cursu zepbyris nunq̄ cessura lycastæ.
Iungunt se geminæ metuenda feris erymanthe.
Et soror optatum numeo uenatibus opis

Progenies ſcythiæ:diuas nemorumq; pōtentes
Fecit hyperboreis delos prælata proiois:
Hæ ſeptem uenere duces:exercitus alter
Nympharum iocedunt:acies formoſa diaoæ
Centum taigeti:centum de uertice cynthi
Et totidem caſto geouit quas flumine ladoo.
Quas ubi collectas uidit:ſic delia cœpit.
O ſociæ:mecum thalami quæ iura peroſæ
Virgineo gelidos percurritis agmine montes:
Cernitis ut latio ſuperi communibus ornent
Huoc annum ſtudiis:quantos neptonos equorū
Donet ab urbe greges:laudi quam nolla caoēdæ
Fratris plectra uaceot:noſtrā qooq; ſeotiat idē:
Quam meritis debem⁹ operu:nō ſpicola poſcit
Iſte labor:maneaot clauſis oonc ſica pharetris
Omnis:& a ſolitis ooſter uenatibos arcos
Temperet:in ſolam cruor hic ſeroetur harenā
Retibus:& claoſtris dilata morte tenendæ:
Ducendæq; feræ:copidas arcete ſagittas
Conſolis io plauſum caſuris parcite monſtris.
Accerelet diuiſa maoūs:dom curſus aobelas
Teoditor ad ſirtes:mecom dictæa lycaſte.
Et comes opis eat.ſteriles iuoat ire per æſtus.
Namq; feras aliis tellus mauruſia donum
Præbuit.huic ſoli debet ceo uicta tributum:
Dum oos horribiles libyæ ſcrotamor alumoós.
Eoropæ uos interea percorrite ſaltus:
Et ſcōpolos.poſita ludat formidioe paſtor:
Securiſq; canat ſtilicooem fiſtula ſyluis:
Pareot muneribus mootes:ot legibos urbes.
Dixit:& extemplo froodoſa fertur ab alpe
Traos pelagus.cerui corrom ſubiere iugales:
Quos decus eſſe deæ primi ſoblimine cæli
Roſida fœcundis coocepit luna cauernis.
Par oitor intactis nioibus.frons diſcolor auro
Germinat:& ſpacio ſommas æqoaotia fagos.
Cornua ramōſo ſurguor procera methallo.
Opis frena tenet.fert retia rara lycaſte:
Aorataſq; plagas:immortaleſq; moloſſi.
Latrantes mediis circum iuga nubibus ibant:
Quioq; aliæ paribus(phœbe ſic ioſſerat)armis.
Diuerſa regione ruuot:ducitq; cohortem
Quæq; ſuam.uariæ formis & geote ſequontur:

Ingenioq; canes.illæ grauioribus aptæ
Morsibus:hæc pedib9celeres:hæc nare sagaces:
Hirsutæq; fremunt cresse:tenneſq; lacænæ:
Magnaq; taurorum fracturæ colla britannæ.
Dalmaciæ lucos abruptaq; brachia pindi.
Sparsa comã Briomartis agit. Tu gallica cigis
Lustra leontodame:germanorumq; paludes
E ruis:& si quis defensus arundine rheni
Vastus aper nimio dentes curuauerat æuo
Nubiferas alpes:appenniniq; recessus.
Garganiq; niues nicbarte prompta fatigat.
Speluncas canibus thero rimatur iberas:
Informesq; canis ursos detrudit ab antris:
Quorum sæpe tagus manantes sanguine rictus
Non laciauit aquis:& quos iam frigore segnes
Pyrenæa texit lapidosis frondibus ilex
Circæis siculisq; iugis uenata nirago.
Nebrophone ceruos:aliasq; in uincula cogit.
Non sænas pecudes:sed luxuriantis barenæ
Delicias:pompam nemorũ quocũq; ttemẽdum
Dentibus:aut insigne inbis:aut nobile cornu:
Aut rigidum setis capitur:decus omne timorq;
Syluarum.non caute latent:non molle resistunt
Fortia:non uolucri fugiunt pernicia cursu.
Hæc laqueis innexa genuit:hæc clausa feruntnr
In lignis domibus:fabri nec tigna polire
Sufficiunt:rudibusq; fagis texuntnr & ornis
Frondentes caueæ:ratibus pars ibat bonustis
Per,freta:uel fluuios.exanguis dextera torpet
Remigis:& propriam metuebat nauita mercẽ.
Per terram pars ducta rotis:longoq; morantur
Ordine plaustra uias montani plena triumpbi:
Et fera sollicitis uebitur captiua iuuencis:
Expleuit qnibus ante famem:quotiensq; reflexi
Conspexere boues:panidi temone tecedunt.
Iamq; pererratis libyæ flagrantibus oris:
Legerat eximios phœbi germana leones:
Hesperidas qui sæpe fugant:uentoq; citatis
Terrificant atlanta iubis:armentaq; longe
Vastant æthiopum:quorũq; impune fragosa
Murmura pastores nunq̃ excepere per aures.
Non illos tedæ ardentes:non fracta superne
Lapsuro uirgulta solo:non uocibus edi

Pendentis stimulata fames:non fossa fefellit.
Vltro se uoluere capi:gaudentq; uideri:
Tantæ præda deæ.respirant pascua tandem
Agricolæ reserant iam rupta mapalia mauri.
Tum uirides pardos:& cetera colligit austri
Prodigia:immanesq; simul latonia dentes:
Qui secti ferro io tabulas:aoroq; micantes
Inscripti rutilum cælato consule nomen:
Per pceres & uulgus eant:stupor omnib9indis.
Plurimus ereptis elephas inglorius errat
Dentibus:insedit nigra ceruice gementum:
Et fixum dea quassat ebur:penitusq; cruentis
Stirpibus auolsis patulos exarmat hiatus.
Ipsos quin etiam nobis miracula uellet
Ducere.sed pigra cunctari mole ueretur.
Tyrrhenas fœtus libycos amplexa per undas
Classis turba sonat:caudāq; a puppe retorquens
In propriam iacet ipse leo.uix subleuat unum
Tarda ratis:fremitus stagnis auditur in imis.
Cunctaq; prosiliunt coete:tyrrhenaq; nereus
Confert monstra suis:sed non equare fatetur
Aequor:sic uictor quotiens per rura lyæus
Nauigat:intorquet clauum silenus:& acres
Insudant tonsis satyri:tantinaq; pulsu
Bracharum bromios inuitant typana remos:
Transtra ligant hederæ:malum circūflua uestit
Pampinus:antennis illabitur ebria serpens.
Perq; mero madidos currunt:soluuntq; rudētes
Linces:& insolitæ mirantur carbasa tigres.

CL.Claud.præfatio in sextum Honorii Aug.consulatum.

o Mnia quæ sensu uoluuntor uota diurno
Pectore sopito reddit amica quies.
Venator defensa toro quum membra reponit:
Mens tamen ad syluas:& sua lustra redit:
Iudicibus lites:aurigæ somnia currus:
Vanaq; nocturnus meta cauetur equis.
Furto gaudet amans:permutat nauita mercest
Et uigil elapsas quærit auarus opes.
Blandaq; largitur frustra sitientibus agris.
Irriguus gelido pocula fonte sopor.
Me quoq; musarum studium sub nocte silenti
Artibus assuetis sollicitare solet.

Namq; poli media stelantis in arce uidebat
Ante pedes summi carmina ferre iouis.
Vtq; fauet somnus:plaudebant numina dictis:
Et circumfusi sacra corona chori.
Enceladus mihi carmen erat.uictosq; typhoe⁹.
Hunc p̄mit in arimes.hūc grauis ætna domat.
Quam lætus post bella iouem susceperit æther
Phlegrææ referens premia militiæ.
Additur ecce fides:nec me mea lusit imago:
Irrita nec falsum somnia misit ebur.
En princeps:en orbis apex æquatur olympo:
Eo quales meminit turba ueręnda deos.
Fingere oīl maius potuit sopor:altaq; uati
Conuentum cælo prebuit aula parem.

CL.Claud.panagyris in sextū Honorii Aug.consulatum.

a Rea fortunæ reduci si templa priores
Ob reditum uouere ducū:nō digni⁹ unq̄
Hæc dea p̄ meritis amplas sibi posceret ædes:
Quā sua quom pariter trabeis repetatur:& urbi
Maiestas:nec enim campus solennis:& urna
Luditur in morem:species nec dissona cœtus:
Aut peregrina nitet simulati iuris imago
Indigenas habitus natiua palatia sumuot:
Et patriis plebem castris sociante quirino:
Mars augusta sui renouat suffragia campi:
Qualis erit terris:quem mons euandrius offert:
Romanis auibus quem tybris inaugurat annus.
Quāq̄ omnes quicunq; tui cognominis anni:
Semper inoffensum dederat successibus omen.
Sintq; tropbæa tuas semper comitata secures:
Hic tamen ante omnes miro promittitur ortu
Vrbis:& augusti geminato nomine felix.
Nanq; uelut stelas babylonia cura salubres
Optima tua spondet mortalibus edere fata:
Cælicolæ quum celsa tenent:summoq; ferontur
Cardine:nec radios humili statione recondunt.
Haud aliter latiæ sublimis signifer aulæ
Imperii sidus propria cum sede locauit:
Auget spes italas:& certius omnia surgunt
Victrici concepta solo:quum pulcher apollo
Lustrat hyperboreas delphis cessantibus aras.
Nil tum castaliæ riuis communibus:undæ

Dissimiles:nili nec discrepat arbore lautũs:
Antraq; mœsta silent:inconsultiq; tecessus.
At si phœbus adest:& frenis gripha iugalem
Ryphæo tripodas repetens detorsit ab axe:
Tunc syluæ:tunc antra loqui:tũc uiuere fontes:
Tunc sacer borror aqs:adytisq; effundit' œcbo
Clarior:& doctæ spirant præsagia rupes.
Ecce palatino creuit reuerentia monti:
Exultatq; babitante deo:potioraq; delpbis
Supplicibus late populis oracula pandit:
Atq; suas ad signa iubet reuiuescere lauros.
Non alium certe decuit rectoribus orbis
Esse larem:nulloq; magis se colle potestas
Aestimat:& summi sensit fastigia inris.
Attollens apicem subiectis regia rostris
Tot circnm delubra uidet:tantisq; deorum
Cingitur excubiis:iuuat intra tecta tonantis
Cernere tarpeia pendentes rupe gigantes:
Cælatasq; fores:mediisq; uolantia signa
Nubibus:& densum stipantibus æthera tẽplis:
Aeraq; uestitis numerosa puppe coluimus
Consita:subnixasq; iugis immanibus ædes
Natnram cumulante manu:spoliisq; micantes
Innnmeros arcus:acies stupet igne metballi:
Et circumfuso trepidans obtunditur auro
Agnoscis ne tuos princeps uenerande penates?
Hæc sunt quæ primis olim miratus in annis
Patre pio monstrante petis.nil optimus ille
Diuorum toto meruit felicius æuo.
Quam qnod romuleis uictor sub mœnibus ægit
Te consorte dies:qnum se melioribus addens
Exemplis:ciuem gereret terrore remoto
Alternos cum plebe iocos:dilectaq; passus
Iurgia:patriciasq; domos:priuataq; passim
Visere deposito dignatus limina fastu
Publicns binc ardescit amor cũ moribus æquis
Inclinat populo regale modestia culmen:
Teq; rndem uitæ quanuis diademate nec dnm
Cingebare comas:socium sumebat bonorum
Pnrpureo fotum gremio:paruumq; triumpbis
Induit:& magnis docuit præludere fastis.
Te linguis uariæ gentes:missiq; rogatnm
Fœdera.persarum proceres cnm patre sedentẽ

Hac quondam uidere domo:positaq; tiara
Submisere genu.tecum prælarga uocauit
Ditandas ad dona tribus.fulgentia tecum
Collecti.trabeatus adit delubra senatus
Romano puerum gaudens offerre fauori.
Vt nouus imperio iam tunc assuesceret bætes:
Hic tibi coocreta radice tenacius bæsit:
Et penitus totis inoleuit roma medullis:
Dilectæq; urbis teoeris cooceptus ab annis
Tecum creuit amor:nec te mutare reuersum
Eualuit propria nutritor bosporus arce.
Et quotiens optare tibi:quæ mœoia males
Alludens geoitor regni pro parte dedisset:
Dioitis auroræ solium:sortemq; paratam
Sponte remittebas fratri.regat ille uoleotes
Assyrios.babeat pbarium cum tigride nilum
Contiogat mea roma mibi.nec uota fefellit
Euentus:fortona nooum mirata tyraonum
Iam tibi quærebat latium:belloq; secundo
Protious æoa uelox accitus ab aula
Suscipis besperiam patrio bis matre receptam.
Ipsa per illyricas urbes oriente relicto
Ire serena comes nullo deterrita casu
Materna te mente fouens:latioq; futorom
Rectorem generomq; sibi:seoiore supernas
Iam repente plagas:illo sub cardine rerum
Sedula seruatum per tot discrimina pignus
Restituit sceptris patrui:castrisq; mariti
Certanit pietate domus:fideq; redoctum
Cooiogis officiis stiliconis cura recepit.
Felix ille pareos:qui te securus olympum
Succedeote petit:quam lætus ab æthere cernit
Se factis creuisse tuis.duo oamq; fuere
Eoropæ:libiæq; bostes:maorusius atlas
Gildoois furias.Alaricum barbara peuce
Nutrierat:qui sæpe tuum spreuere propbana
Meote patrem.tbracum ueoientem finib9 alter
Hebri clausit aquis.alter præcepta uocantis
Respuit:auxiliisq; ad proxima bella rogatis
Abiurata palam libyæ possederat arua:
Quorũ nooc meritam repetẽs nõ immemor irã
Suppliciis fruitur:natoq; ultore triumphat
Ense tbyestiade pœoas exegit orestes:

Sed mixtum pietate nefas:dubitandaq; cædis
Gluria maternæ:laudem cum crimine pensat:
Pauit iulæos inuisu sanguine manes
Augustus:sed falsa pii præconia sumpsit
In luctum patriæ ciuili strage parentis.
At tibi causa patris rerum coniuncta saluti
Bellorum duplicat lauros:bisdemq; truphæis
Reddita libertas orbi:uindicta parenti.
Sed mihi iam pridem captum parnasia maurũ
Pieriis egit fidibus chelis:arma getarum
Nuper apud socerum plectro celebrata receoti,
Aduentus nunc sacra tui libet ædere musis:
Grataq; patratis exordia sumere Bellis.
Iam pollentini teouatus funere campi
Concessaq; libi (rerum sic ammonet usus.)
Luce tut amisis sociis atq; omnibus uua
Direptis opibus latio discedere iussus
Hustis:& immensi reuolutos culmine fati
Turpe retexit iter:Qualis practica poppis:
Quæ cunctis iufensa fretis:sceletumq; referta
Diuitiis multasq; diu populata carinas
Incidit in magnam:bellatricemq; triremem:
Dum prædam de more putat:uiduataq; cæsis
Remigibus:scissis uelorum debilis alis:
Orba gubernaculis:aotemnis saucia fractis
Ludibrigium pelagi uento iactatur & unda:
Vastatu taudem pœuas luitura profundo:
Talis ab urbe minas retro flectebat manes
Italiam fugieos:& quæ oeoieotibus ante
Pruna fuitiam difficilis:iam dura reuersis
Clausa putat sibi cuucta pauor:retroq; relictos
Quos modo terebat redieus exorruit amnes.
Vndosa tum forte domo:uitreisq; sub antris
Rerum ignarus adbuc:ingenti pectore cũras
Voluebat pater eridanus:Quis bella maneret
Exitus:imperiumue ioui:legesq; placereot:
Et uitæ rumana quies:au iora perosus
Ad priscos pecudum damnaret sæcula ritus?
Talia dum secum mouet anxius:aduolat una
Naiadum resoluta comam:complexaq; pattem
En alaricos ait:non qualem ouper ouantem
Vidimus exangues genitur mirabere uultus
Perceusere manum:tantaq; ex geote iuuabit

Reliquias numerasse breues.iam desine mœsta
Fronte q̃ri:nymphasq; choris iã redde sorores.
Dixerat.ille caput placidis sublime fluentis
Extulit:& totis lucem spargentia ripis
Aurea roranti micuerunt coroua uultu.
Non illi madidum uulgaris arundine crinem
Velat honos:rami caput umbrauere uirentes
Heliadum:totisq; fluunt ellectra capillis.
Palla tegit latos humeros:curruq; paterno
Intextus phaeton glaucos incendit amictus.
Fultaq; sub gremio cælatis nobilis astris
Aethereũ probat urna decus:nãq; omnia luctus
Argumenta sui titan signauit olympo
Mutatumq; senem plumis:& fronde sorores:
Et fluuium nati qui uulnera lauit anheli.
Stat gelidis auriga plagis.uestigia fratris
Germanæ seruant hyades:cigniq; sodalis
Lacteus extensas aspergit circulus alas.
Stelifer eridanus sinuatis fluctibus errans
Clara noti conuexa rigat:gladioq; tremendum
Gurgite sidereo subterluit oriona.
Hoc deus effulgens habitu prospectat euntes
Deiecta ceruice getas.tunc talia fatur.
Siccine mutatis properas alarice reuerti
Consiliis? italæ sic te iam pœnitet oræ?
Nec iam cornipedem tyberino gramine pascis:
Vt rebare tuum.thuscis nec figis aratrum
Collibus:o cuoctis herebi dignissime pœnis
Tu ne gigantæis urbem teotare deorum
Aggressus furiis? oec te mens improbe saltem
Terruit exemplo phaeton? qoi fulmina præceps
In nostris efflauit aquis:dum flammea cæli
Flectere terrenis meditatur frena lacertis?
Mortaliq; diem sperat diffundere uultu.
Crede mihi simili bacchatur crimine:quisquis
Aspirat romæ spoliis:aut solis habenis.
Sic fatus ligures uenetosq; erectior amnes
Magna uoce ciet:frondentibus humida ripis
Colla leuant:pulcher ticinus:atq; adua iusu
Cerulus:& uelox athesis:tardosq; meatu
Mincius:inq; nouum consurgens ora timauus
Insultant omnes profugo:paccataq; lætum
Inuitant ad prata pecus.iam pana lycæum.

Iā dryades reuocāt:& rustica numina phaunos.
Tu quoq; nō paruum getico uerona triumpho
Adiungis cumulum:nec plus pullentia rebus
Contulis ausuniis:aut mœnia uindicis hastæ.
Hic rursus dum prata mouet:damnisq; coactus
Extremo mutare parat præsentia casu.
Nil sibi per uirum sensit prodesse furorem
Conuerti nec fata loco:multisq; suurum
Diras pauit aues:inimicaq; corpora uoluens
Ionios athesis mutauit sanguine fluctus.
Oblatum stilico uiulato fœdere martem
Omnibus arripuit uotis:ubi roma periclu
Iam procul:& belli medius padus arbiter ibat.
Iamq; opportunam mutu statuisse rebelli
Gaudet perfidiam prebens exempla labori.
Sustinet accensos æstiuo puluere soles.
Ipse manu metuendus adest:inopinaq; cūctis
Instruit arma locis:& qua uocat usus ab omni
Parte uenit:fesso si deficit agmine miles
Vtitur auxiliis:damniq; securus:& astu
Debilitat sæuum cognatis uiribus istrum.
Et duplici lucro committens prælia uertit
In se barbariem nobis utrinq; cadentem
Ipsum te caperet:letoq; alarice dedisset:
Ni calor incanti male festinatus alani
Dispositum turbasset opus:prope capt9 anhelū
Verbere cogis equum:nec te uitasse dulemus.
I:potius gentis reliquum:tantisq; superstes
Danubii populis:& nostrum uiue trophæum.
Non tamen ingenium tantis se cladibus atrox
Deiicit:occulto tentabat tramite montis:
Si quas per scupulos subitis exquirere posset
In rethus gallosq; uias:sed fortior obstat
Cura ducis(quis enim diuinum ꝑfallere pectus
Pussit?)& excubiis uigilantia numina regni:
Quoius cōsilium nun unq̄ reperit hostis:
Nec potuit texisse suum:secreta getarum
Nosse prior:celeriq; dolis occurrere sensu
Omnibus exclusus cœptis cunfidit in uno
Colle tremens:frondesq; licet depastus amarās
Arboreo figat sunipes in cortice morsus:
Et terris cullecta cibis:anniq; uapore
Sæuiat aucta lues:& miles probra superbus

Ingerat abscesso:captiuaq pignora monstret.
Non tamē aut morbi rabies:aut omne periculū
Docta subire fames:aut prædæ luct⁹ ademptæ:
Aut pudor:aut dictis mouere procacibus iræ.
Vt male tentato totiens se credere campo
Cōminus auderet.nulla est uictoria maior:
Quā q̄ confessos animo quoq subiugat hostes.
Iamq frequens rerū decerpere transfuga robur
Cœperat:inq dies numerus decrescere castris:
Nec iam deditio paucis occulta parari:
Sed cunei:totæq palam descendere turmæ
Consequitur:uanoq fremens clamore retentat.
Cumq suis iā bella gerit:mox nomina supplex
Cum precibus:fletuq ciet:uetetumq laborum
Admonet:& frustra iugulum pcentibus offert:
Defixoq malis animo sua membra:suasq
Cernit abire manus:Qualis cybelleia quassans
Hyblæus procul æra senex reuocare fugaces
Tinnitu conatur apes:quæ sponte relictis
Desciuere fauis:sonituq exhaustus inani
Raptas mellis opes:solitæq oblita latebræ
Perfida deplorat uacuis examina cætis.
Ergo ubi præclusæ uoci laxata remisit
Frena dolor:notasq oculis hmentibus alpes
Aspicit:& nimium diuersi stamine fati
Præsentes reditus.fortunatosq reuoluit
Ingressus:solo peragens cum murmure bellum:
Protento leuiter frangebat mœnia conto
Irridens scopulos:nunc desolatus:& expers
Debita pulsato reddit spectacula monti.
Tunc sic ausonium respectans æthera fatur.
Heu regio funesta getis:heu terra sinistris
Auguriis calcata mihi:faciare nocentum
Cladibus:& tandem nostris iosfectere pœnis.
En ego qui toto sublimior orbe ferebar:
Ante tuum felix aditum:seu legibus exul:
Addictusq reus statu propiore sequentum
Terga pmor:quæ prima mīs:quæ funera dictis
Posteriora querar:nec me pollentia tantum:
Nec captæ cruciastis opes.hæc aspera fati
Sors tulit:martisq uices:non funditus armis
Conciderant:stipatus adhuc equitūq cateruis
Integer ad montes reliquo cum robore cessi:

Quos apeninum perhibent:hunc esse ferebat
Incola:qui siculum porrectus adusq; pelurum
Finibus ad ligurum populos amplectitur omnes
Italiæ:geminamq; latus stringentia longe:
Vtraq; perpetuo discriminat æquora tractu.
Hic ego continuum si per iuga tendere cursum:
Vt prior iratæ fuerat sententia menti
Iam desperata uoluissem luce. Quid ultra
Omnibus uppetererem fama meliore perustis:
Et certe moriens propius te roma uiderem.
Ipsaq; perculsas segetes mors nostra sequuto
Victori damnosa foret.sed pignora nobis
Romanus:charasq; nurus:prædamq; teuebat.
Hoc magis exertum raperẽ succinctiur agmen.
Heu quibus insidiis:qua me circuodedit arte
Fatalis semper stilico:dum parcere fingit
Extulit hostiles animos:Bellumq; remensu
Eualuit transferre pado pro fœdera sæuo
Deteriora iogo:tunc ois extincta getarum:
Tunc mihi tunc letum pepigi:uiolentior armis
Omnibus.expognat nostram clementia gentem
Mars grauior sub pace latet:capiurq; uicissim
Fraudibus ipse meis:quis iam solatia fessu
Consiliumne ferat socius suspectior hoste?
Atq; utinam cunctos licuisset perdere bello.
Nam quisquis duro cecidit certamine:nunq̃
Desiuit esse meus.melius mucrone perirent.
Auferretq; mihi luctu leuiore sodales
Victa manos:q̃ læsa fides.nullusq; clientum
Permanet:offensi comites odere propinqui.
Quid moror iouisam lucem? qua sede recõdam
Naufragii fragmenta mei? quæue arua requirã:
In quibus haud unq̃ stilico:nimiumq; potentis
Italiæ nostras numen circumsonet aures:
Hæc memorans instante fugã stilicone retẽdit
Expertas horrens aquilas.comitatur euntem
Pallor:& atra fames:& saucia liuidus ora
Luctus:& inferno stridentes agmine morbi.
Lustralem sic triste facem quum lumen odorũ
Sulfure ceruleo:nigruq; bitumine fumat:
Circum membra rutæ doctus purgãda sacerdos
Rure piu spargens:& dira fugantibus herbis
Numina:terrificumq; iouem:triuiãq; precatus

Tranſ caput auerſis manib9 iaculatur in auſtrũ
Secum rapturas cantata piacula tedas.
Acrior interea uiſendi principis ardor
Accendit cum plebe patres:& ſæpe negatum
Flagitat aduentom:nec tali publica uota
Conſenſu tradunt ataui caluiſſe per urbem
Dacica Bellipotens quum fregerit ulpius arma:
Atq; indignantes in iura redegerit arctos:
Quum cioxere faces bypanum:mirataq; leges
Romanum ſtupuit mæotica terra tribunal.
Non tantis patriæ ſtudiis ad templa uocatus
Clemens marte redis:quũ gẽtibus undiq; cinctã
Exuit beſperiam paribus fortuna periclis.
Laus ibi nulla ducũ:nã flãme9 bymber io boſtẽ
Decidit:bunc dorſo ttepidum flãmante ferebat
Ambuſtus ſonipes bic tabeſcente ſolutus
Subſedit galea:liquefactaq; fulgure cnſpis
Canduit:& ſubitis fluxere uaporibus enſes.
Tunc contenta polo:mortalis neſcia teli
Pugna fuit.caldæa mago ſeu carmina rito
Armauere deos:ſeu quod reor omne tonantis
Obſequiuum marti mores putuere mereri.
Nunc quoq; preſidium latio nõ deſſet olympi:
Deficeret ſi ooſtra manus:ſed prouidus æther
Noluit bumano titulos auferre labori.
Ne tibi iam princeps ſoceri ſudore paratam
Quam meruit uirtus:ambirent fulmina laurum
Iam totiens miſſi proceres.reſponſa morandi
Rettulerant:donec differri longius urbis
Cõmunes non paſſa preces penetralibus altis
Proſiliit:uultuſq; palam confeſſa coruſcos
Impulit ipſa ſuis cuoctantem roma quærelis.
Diſſimulata diu triſtes in amore repulſas
Veſtra parens augoſte q̃ror:quo oã uſq; tenebit
Prælatus mea uota ligur? uetitumq; propinqua
Luce frui:ſpaciis decernens gaudia paruis
Torquebit rubicon uicino nomine tybrim.
Africa uenturi ſpe luſit principis urbem:
Nec duras tantis precibus permouimus aures.
At ego frenabam geminos:quibus altior ires:
Electi candoris equos:& nominis arcum
Iam molita tui:per qnem radiante decorus
Ingrederere toga:pugna monumenta dicabam

Defanſam titulo libyam teſtata peremni.
Iamq; parabantur pompæ ſimulacra futuræ
Tarpeio ſpectanda ioui:cælata methallo
Claſſis:ut auratos ſulcaret remige fluctus:
Vt maſſila tuos aoteirent oppida currus
Palladiaq; comas innexus arundine triton
Edomitis ueberetur equis:& in ære trementem
Succinctæ famolum ferrent atlanta cohortes.
Ipſe iugurthinam ſubiturus carcere pœnam
Preberet fera colla iugo:ni captus:& armis
Nec Bochi ſyllæoe dolis:ſed prima remitto.
Nec præſens etiam getici me laurea belli
Declinare poteſt.ſedes ne capatior ulla
Tantæ laudis erit? tua te benefacta morantem
Conueniuot:meritiſq; ſuis obooxia uirtus
Quod ſeruauit:amat.iam flaueſcentia centum
Meſſibus æſtiuæ detondeot gargara falces:
Spectatoſq; iterum oulli celebrantia ludos
Circūflexa rapit centenus ſæcula conſul.
His annis qui luſtra mihi biſdena recenſent
Noſtra ter auguſtos ioter pomeria uidi
Temporibus oariis eadem ſed cauſa trophæi
Ciuilis ſocceoſus erat:uenere ſuperbi
Silicet ut latio reſperſos ſanguine currus
Aſpicerem:qoiſq̄ oe piæ lætaoda parenti
Natorum lameota potat? fauere tyrannis.
Sed nobis periere tamen quum gallica uulgo
Prælia iactaret:tacuit pharſalia cæſar.
Namq; inter ſocias acies:cognataq; ſigna
Vt uinci miſerum:ouoq̄ uiciſſe decorum.
Reſtituat priſcum per te iam gloria morem
Verior:& fructum ſynceræ laudis ab hoſte.
Deſſuetæ iam redde mihi:ſumptiſq; furoris
Externi ſpoliis ſontes abſolue triumphos.
Quem precor ad finē laribus ſe iuncta poteſtas
Exultat:imperiumq; ſuis a ſedibus errat.
Quur mea quæ cunctis tribuere palatia nomen
Neglecto ſqualent ſenio? nec creditur orbis
Illic poſſe regi:medium non deſerit unq̄
Cæli phœbus iter:radiis tamen omnia luſtrat:
Segnius ao ueteres iſtrum:rhenumq; tenebat?
Qui noſtram coluere domum:leuiuſne timebāt
Tigris:& euphrates:quū fœdera mœdꝰ:& indꝰ

Hinc peteret:pacemq; mea speraret ab arce.
Hic illi mansere uiri:quos mutua uirtus
Legit:& in nomen romanis rebus adoptans
Iudicio pulchram seriem:non sanguine duxit.
Hic proles attaoum deduceos bælia neruam
Tranquilliq; pii:bellatoresq; sæueri.
Hic ciuis dignare forum:conspectaq; dudum
Ora refer pompam recolens sub mente priorē:
Quem teoero patris comitem susceperat æoo.
Nunc duce cum socero iuueoē te tybris adoret
Orantem medio princeps sermone refouit.
Nonq̄ aliquid frustra per me uoluisse dolebis
O dea:nec legum fas est occurrere matri:
Sed nec post libyam:falsis ne perge querelis
Incusare tuos:patriæ maodata uocantis
Spreuimus:aduectæ misso stilicone curules:
Vt nostras tibi roma oices pro priocipe consul
Impleret:generoq; socer uidistis in illo.
Me quoq; sic credat pietas:oec sanguine solo:
Sed claris potius factis experta parentem.
Cuncta quidē cētum neqoeā pstringere linguis:
Quæ pro me mūdoq; gerit:sed ab omoib9 uoū.
Si necdum potuit fama te roma docebo
Subiectum oostris oculis:& quoius agendi
Spectator uel causa fui:populator achiuæ:
Bistoniæq; plagæ crebris suc cessibus amens:
Et ruptas aoimis spirans immaoibus alpes.
Iam ligurum trepidis admouerat agmina muris
Tutior auxilio bromæ:quod gentibus illis
Frigore consuetis fauet ioclementia cæli.
Meq; minabatur calcato obsidere uallo.
Spem uaoo terrore fouens:si forte remotis
Præsidiis urgente metu:qua uellet:obirem:
Condicione fidem:nec me timor impulit ullus
Et duce uenturo fretum:memoremq; toorum
Roma ducum:quibus haud unq̄ uel morte pata
Fœdus lucis amor pepigit dispendia famæ.
Mox & per latum stelarum more uidebam
Barbaricos ardere focos:iam classica primos
Excierāt uigiles:gelida quum pulcher ab arcto
Aduenit stilico:medium sed clauserat hostis
Inter me & socerom:pontemq;:uiamq; teoebat.
Adua quo scissas spumosior incitat undas.
Quid faceret? diferret iter? discrimina nullas

Nostra dabant adeūda moras. ꝓrumpet agmē.
Sed paucis comitatus erat. nam plurima retro
Dum nobis properat succurrere: liquerat arma
Extera: uel nostras acies. hæc ille loquutus
Ancipiti: longum socias: tardumq; putauit
Expectasse manus: & nostra pericula tendit
Posthabitis pulsare suis: mediumq; per hostem
Flammatus uirtute pia: proptæq; salutis
Immemor: & stricto prosterneos obuia ferro
Barbara fulmineo secuit tentotia cursu.
Nunc mihi tididem attollanr carmina uatum:
Quod iuncto fidens ithaco patefacta dolonis
Indicio: dapibusq; simul religataq; somno
Thracia sopiti penettauerat agmina rhesi:
Graiaq; rettulerit captos ad castra iugales:
Quorum: si qua fides augentibus omnia musis:
Impetus excessit zephyros: candorq; pruioas.
Ecce uirum: taciti nulla qui fraode soporis
Eose palam sibi pandit iter: remeatq; cruentus:
Et diomedæis tantum præclarior ausis:
Quantū lux tenebris: manifestaq; prælia furtis.
Adde quod & ripis steterat munitior hostis:
Et quoi nō uigilem fas est componere rhesum:
Traxerat. hic thracū domitor. nō tela retardāt
Obice non hæsit fluuii. Sic ille minacem
Tyrrhenam labente manū pro ponte repellens
Traiecit clipeo tybrim: quo texerat urbem
Tarquinio mirante cocles: mediisq; superbus
Porsennam respexit aquis. celer adua nostro
Sulcatus socero: sed quum traoaret hetruscis
Ille dabat tergum: geticis hic pectora bellis
Exere nunc doctos tantæ certamine laudis
Roma choros: & quanta tuis facundia pollet
Ingeniis: nostrum digno sonet ore parentem.
Dixit: & antiquæ muris egressa rauennæ
Signa mooet: iamq; ora padi: portusq; reliquit
Flumineos: certis ubi legibus aduena nereus
Aestuat: & pronas pupes nunc amne secuodo
Nunc redeunte uehit: nudaq; littora fluctu
Deserit. oceaoi luoaribus æmula damnis
Lætior hinc fano recipit fortuna uetusto:
Despiciturq; uagus prærupta ualle metaorus:
Qua mons arce patens uiuo se perforat arcu:
Admisitq; uiam sectæ per uiscera rupis

Exuperans delubra iouis:saxoq; minantes
Apenioigeris cultas pastoribus aras.
Quin & clitumni sacras uictoribus undas.
Candida q̃ latiis prebent armenta triumphis
Visere cura fuit.oec te miracula fontis
Prætereunt tacito passu:quem siquis adiret:
Lentus erat:si uoce gradum maiore citasset.
Cõmixtis feruebat aquis:cũq; omnibus una
Sit oatura uadis:similes ut corporis umbras
Ostendant:hæc sola nouam iactantia sortem
Humanos properant imitari flumina mores.
Celsa debinc patulum prospectãs oarnia campũ
Regali calcatur equo:rariq; coloris
Noo ꝓcul amnis abest urbi:qui oomiois aoctor
Ilice sub densa syluis artator opacis.
Ioter utrunq; iugom tortis anfractibus albet.
Inde salutato libatis tybride lymphis
Excipiunt arcos:operosaq; semita uastis
Mollibus:& quicquid tantæ præmittitur urbi:
Ac uelur officiis trepidantibus ora puellæ
Spe propire tori mater sollertior ornat
Adoeniente proco:uestes & cingula comit
Sæpe maoo:uiridiq; aogustat iaspide pectus:
Substriogitq; comam gẽmis:& colla monili
Circuit:& baccis ooerat caodentibus aures:
Sic ocolis placitura tuis:insignior auctis
Collibos & oota maior se roma uidendam
Pertulit.addebãt pulchrum noua mœnia uultũ
Audito perfecta recens rumore getarom:
Profecitq; opifex decori timor:& uice mira:
Quam pax iotulerat:bello discussa senectus.
Erexit subitas turres.cioctosq; coegit
Septem cootiouo montes iuuenescere moro:
Ipse faueos uotis:solitoq; decentior aer:
Quanuis assiduo ooctem fœdauerat hymbre
Principis:& solis radiis detersa remouit
Nubila.nam pluuiis ideo turbauerat omnes
Ante dies:lunamq; rodem madefecerat austro:
Vt tibi seruatnm scirent conuexa serenum
Omne palatioo:qua pons a colle recedit
Miluius:& quaotum licuit coosurgere tectis.
Voa replet turbæ facies.uno ore uideres
Ima uiris:altas effulgere matribus ædes.
Exultant iuoenes æquæui principis annis:

Temnuot prisca senes:& in buoc sibi prospa fati
Grataotur durasse diem:moderataq; laudant
Tempora:quod clemens adito:quo tẽpore solus
Romaoos uetuit currum præcedere patres:
Quũ tamẽ eucherius quoi regi⁹ uodiq; sanguis:
Atq; augusta soror fratri præberet ooanti
Militis officium. Sic illum dura parentis
Instituit pietas:in se uel pignora parci.
Quiq; neget nato:procerũ qui præstet boori.
Hoc sibi cura senum:maturaq; cõprobat ætas:
Idq; inter ueteris speciem præseotis & aulæ
Iudicat bunc ciuem:dominos uenisse priores
Coospicuas cum flore genas:diademate crioem:
Membraq; gemmato trabeæ uiridantia cioctu:
Et furtes bumeros:& certatura lyæo
Inter erytbreos surgentia colla smaragdos
Mirari sine fine nurus:igoaraq; uirgo:
Quoi simplex calet ore pudor:p singula cernens
Nutricem consultat anum: quid fixa dracooum
Ora uelint:uentis fluitant:ao uera minentur
Sibilla:suspensum rapturi faucibos bostem:
Vt calibe indutos equites:& in ære latentes
Vidit coroipedes:qua nam de gente rogabat
Ferrati uenere uiri:qoæ terra metballo
Ferratos informat eqoos:oum lemnius auctor
Addidit binoitum ferro:simulacraq; bellis
Vioa dedit:gaudet metueos:& pollice mõstrat:
Quod picturatas galeæ iunonia cristas
Oroet auis:uel qui rigidos uibrata per armos
Rubra subaurato crispentur serica dorso.
Tunc tibi magoorum mercem fortona laborũ
Persoluit stilico:curru quum uectus eodem
Vrbe triumphantem generum floreote iuueota
Coospiceres:illumq; diem sub corde referes:
Quo tibi confusa dubiis formidine rebus
Infantem genitor moriens commisit alendum.
Virtotes uariæ fructus seosere receptos:
Depositum seruasse fides:constantia paruum
Præfecisse orbi:pietas fouisse propinquum:
Hic est ille puer:qui nunc ad rostra qoirites
Euocat:& solio fultus genitoris eburno
Gestarum patribus causas ex ordine rerum:
Euentusq; refert:ueterumq; exempla sequutus
Digerit imperii sub iudice facta senatu

Nil cumulat:uerbiq; nihil fiducia cælat
Fucati sermonis opem:mens conscia laudis
Abnoit.agooscunt proceres:habituq; gabino
Principis:& ducibus circum stipata togatis
Iure pio lautæ iam curia militat aulæ
Affuit ipsa suis.talis uictoria templis
Romaoæ tutela togæ:quæ diuite pompa
Patricii reuerenda fouet sacraria cœtus.
Castrorumq; eadem comes indefessa tuorom.
Nunc taodem fruitor uotis:atq; omne futurum
Te romæ:seseq; tibi promittit in æoum.
Hinc te iam patriis laribus uia nomioe uero
Sacra refert:flagrat studiis concordia uulgi:
Quam non illecebris dispersi coligis auri:
Nec tibi uenales captant æraria plausus
Corroptura fidem:meritis offertur ioemptus
Pura meote fauor.nam carior omni
Astringit sua qoēq; salus.procul ambitos errat.
Non quæret precium oitam:qui debet amoti.
O quantum populo secreti numinis addit
Imperii præsens species.quantamq; rependit
Maiestas alterna uicem:quom regia circi
Connexum gradibus ueneratot purpura uolgus.
Consensuq; caoæ sublatus in æthera uallis
Plebis adoratæ reboat fragor:unaq; totis
Intonat augustum septenis arcibus œcho
Nec solis hic cursus equis.assueta quadrigis
Cingunt arua tigres:subitæq; aspectus bareoæ
Diffudit libycos aliena ualle cruores.
Hic & belligetos exetcuit aera lusus.
Armatos hic sæpe choros:certaq; uagandi
Textas lege fugas:inconfusosq; recursus:
Et pulchras errorom artes:iocundaq; martis
Cernimus:insoouit quū uerbere sigoa magistet.
Mutatos edont pariter tunc pectora motus
In latus illisis clipeis:aut rursus io altom
Vibratis:graue parma sonat mucroois acuti
Murmur:& umbonū pulsu modulaote resultat.
Ferreus alteroo contentus clauditur ense
Vna omois subnixa phalanx:taotæq; salutant
Te princeps galeæ:partitis inde cateruis
In uarios docto discurritur ordine gyros:
Quos neq; semiferi cortinia tecta iuoenci:
Flumina uel crebro oincant mæandria flexu

Discreto reuoluta gradu.torquentur in orbes
Agmina:perpetuisq; immoto cardine claustris
Ianus bella premens læta sub imagine pugnæ
Armorum innocuos paci largitur honores.
Iamq; nouum fastis aperit felicibns anoum
Ore coronatus gemino.iam tybris in uno
Et bruti cernit trabeas:& sceptra quirini.
Consule letatur post plurima sæcula uiso
Pallantæus apex.agnoscunt rostra cnrules
Auditas quondam proauis:dissuetaq; cingit
Regius auratis fora fascibus.ulpia lictor
Et sextas getica præuelans fronde secures
Colla triumphati proculcat bonorius istri.
Exeat in populos cunctis illiustrior annis
Natus fonte suo:quem non aliena per arua
Induit hospes bonor:quoius cunabula fouit
Curia:quem primi tandem uidere quirites:
Quem domitis auspex peperit nictoria bellis.
Hunc & priuati titulis famulaotibus anni:
Et qnos armipotens genitor:regesq; priores
Diuersis gessere locis ceu numen adorent.
Hunc:& quinq; tni:uel quos babiturus in urbe
Post alios auguste colant:licet unus io omnes
Consul eas:magno sextus tamen iste superbit
Nomine:præteritis melior nenientibus auctor.

CL.Clau.præfatio de uictoria Sti/
liconis contra Alaricum.

P Ost resides ãnos lõgo oelut excita somoo
Romanis frnitur nostra thalia choris.
Optatos renouant eadem mibi culmina cœtus.
Personat & noto pythia uate domns.
Consulis hic fasces cecini:libyamq; receptam.
Hic mibi pro stratis bella canenda getis.
Sed prior effigiem tribuit successus amœnam.
Oraq; patricius nostra dicaoit bonos.
Annuit bic princes titulom poscente senato.
Respice iudicium quam graue musa subis.
Ingenio minuit merces properata fauorem?
Carminibus ueniam premia tanta negant.
Ee magis intento studium censore laborat:
Quod legimur medio:conspicimurq; foro.
Materies tameo ipsa iuuat:solitumq; timorem
Dicturo magna sedula:parte leuat.
Nam mibi conciliat gratas impensius aures:

Vel meritum libri:uel ſtiliconis amor.

CL. Claudiani de uictoria Stiliconis contra Alaricum.

i Nacti quū clauſtra freti coeūtib⁹ æquor
Armatū ſcopulis audax irrūperet argus
Aeetbamq(ue) colchos petens propinqua pericla
Omnibus attonitis ſolus poſt numina typhis
Incolumen tenui damno ſeruaſſe carinam
Fertur:& ancipitem montis uitaſſe ruinam:
Deceptoq(ue) nagre concurſu rupis in altum
Victricem duxiſſe ratem. ſtupuere ſuperbæ
Arte uiri domitæ ſymplegades:& noua paſſæ
Iura ſoli:faciles cunctis iam pupibus hærent
Vt uinci didicere ſemel. Quod ſi ardua typhim
Nauis ob innocuæ meritum ſic gloria uexit:
Quæ tibi pro tanti digno diſcrimine regni
Sufficient laudes ſtilico? licet omnia uates
In maius celebrata ferant:ipſamq(ue) ſecandis
Argois trabibus iactant ſudaſſe mineruam:
Nec nemoris tantum uinxiſſe carentia ſenſu
Robora:ſed cæſo teneri iouis augure luco
Arbore præſaga tabulas animaſſe loquaces:
Plurima ſed quamuis uariis miracula monſtris
Ingeminent:teneras uincturi carmine mentes:
Harpyiaſq(ue) truces:inſopitiſq(ue) refuſum
Tractibus aurati cuſtodem uelleris anguem:
Et iuga taurorum rapidis ambuſta fauillis.
Et uirides galeis ſulcos:fœtaſq(ue) nouales:
Martis:& in ſegetem oreſcentis ſemina belli.
Nil ueris æquale dabunt:prohibere rapaces
Scilicet harpyias:unaq(ue) excludere menſa
Nobilior titulis:quam tot potuiſſe paratas
In latii prædam geticas auertere fauces.
An ego terrigenas potius mirabor in ipſis
Procubuiſſe ſatis? uitæ quibus attulit idem
Principium:finemq(ue) dies:quam cæſa getarum
Agmina:quos tantis aluit bellona trophæis:
Totaq(ue) ſub caleis mauortia canuit ætas.
Per te namq(ue) unum mediis exuta tenebris
Imperii ſua forma redit:clauſtriſq(ue) ſolutæ
Triſtibus exangues audent procedere leges.
Iamq(ue) poteſtates priſcus diſcriminat ordo
Iuſticiæ:quas ante pares effecerat una
Nube timor:tua nos urgenti dextera letō

Eripuit:tectiſq; ſuis redduntur & agris
Damnati:fato populi:uirtute renati.
Iam noo io pecorum morem formidine clauſi
Proſpicimus ſæuos campis ardeotibus ignes.
Alta nec iocertis metimur flumioa uotis
Excidio latura morem.non poſcimus amoes
Vndoſam ſeruare fidem:nubeſq; fugaces:
Aut coniuratum qoerimur ſplendere ſerenum.
Ipſa quoq; interius furiis exercita plebis
Securas iam roma leuat traoquilior arces.
Surge precor ueneraoda pareos:& certa ſecũdis
Fide deis:humilemq; metum depone ſeoectæ
Vrbs æquæua polo:tum demũ ferrea ſummet
Ius in te lachesis:quum ſic mutauerat axem
Fœderibus natura nouis:ut flomine oerſo
Irriget ægyptum thanais:mœotida nilus:
Eurus ab occaſo:zephyrus ſe promat ab indis:
Caocaſeiſq; iugis:calido nigraotibus auſtro:
Getulas aquilo glacie conſtringet bareoas.
Fatales hucuſq; manus:crebriſq; ootare
Prodigiis abire mioæ:nec ſidera pacem
Semper habent:ipſumq; iouẽ turbãte typhœo:
Si fas eſt:timuiſſe feront:quum brachia ceotũ
Montibos armaret totidem:ſpiraſq; retorquens
Lamberet attooitas erectis anguibus arctos.
Quid mirum ſi regna labor mortalia uexat?
Quum gemini fratres:genuit quos aſper alœus
Matrem ſubdiderint oinclis:& in aſtra negatas
Tentarunt munire uias:ſteteritq; reuulſis
Pene tribus ſcopulis cæleſti machina bello.
Sed caret eueotu oimius furor:improba nunq̃
Spes lætata diu:nec peruenere iuuentæ
Robur alcidæ:dum uellere pelion othrys
Nititur:occubuit phœbo:morienſq; ephialtes
Io latus obliquam proiecit languidus oſſam.
Aſpice roma tuum iam uertice celſior hoſtem
Italia detruſus eat:quantunq; priori
Diſſimilis:qui cuncta ſibi ceſſura ruenti
Pollicitus:patrii numen iurauerat iſtri:
Non niſi calcatis loricam ponere roſtris:
O rerum fatiq; uices:qui fœda parabat
Romanas ad ſtupra nurus.ſua pignora oidet
Coniugibus pmixta trahi:qui mente profunda
Hauſerat urbis opes:ultro uictoribus ipſe

Præda fuit:noſtri quondam qui militis auro
Aggreſſus tentare fidem.deſertus ub omni
Gente ſua:manibuſq; redit truncatus:& armis.
Hoc quoq; quod ueniam leti ualuere mereri:
Si poſitis pendas odiis:ignoſcere pulchrum
Iam miſero:pœnæq; geous uidiſſe precantem.
Quæ uindicta prior:quam quō formido ſupbos
Flectit:& aſſuetum ſpoliis affligit egeſtas:
Sed magis ex aliis fluxit clementia cauſis:
Conſolitur dum roma tibi:toa cura coegit
Incluſis aperire fugam:ne peior io arcto
Sæuiret rabies oenturæ nuncia mortis
Nec tanti nomen:ſtirpemq; abolere getarum:
Vt propius peterere fuit.procul arceat altus
Iuppiter ut delubra oumæ:ſedemq; quirioi
Barbaries oculis ſaltem temerare prophanis
Poſſit:& arcanum tanti deprebndere regni:
Quanq̄ ſi ueterum certamina rite recordor
Tunc etiam pulcbra quum libertate oigerent:
Et proprio late florerent milite patres.
Semper ab bis famæ petiere inſignia bellis:
Quæ diuerſa procul tuto trans æquora uires
Excere dabant corros:regumq; catenæ
Inter abundantis fati ludibria ductæ.
At uero italiam qootiens circūſtetit attox
Tempeſtas:ipſumq; caput læſura pepedit.
Non illis uani ratio ueotoſa fauoris:
Sed grauiter ſpectata ſalus:doctorq; placebat:
Non qoi præcipiti traberet ſemel omnia caſu:
Sed qoi maturo uel læta:uel aſpera rerum
Conſilio momeota regens:nec triſtibus impat:
Nec pro ſucceſſu nimius:ſpaciumq; moraodi:
Vincendiq; modus mutatis noſſet babenis
Cautius ingentes morbos:& proxima cordi
Vlcera:pœoniæ tractat ſolertia curæ:
Parceodoq; ſecat:ferro ne largius acto
In reuocandus eat ſectis uitalibus error.
Sublimi certe curium canit ore ueruſtas:
Aeacidem italo pepulit qui littore pyrrbum.
Nec magis inſignis marii:pauliq; triumphus:
Qui captos niueis reges ægere quadrigis.
Plus fuga laudatur pyrrbi:q̄ uincla iugurtbæ.
Et quanuis gemina feſſum iam clade fugauit
Poſt decii lituos:& nulli peruia culpæ

Pectora fabricii:donis inuicta:uel armis
Plena datur curio pulsi uictoria pyrrhi.
Quanto maius opus solo stilicone peractum
Cernimus ?hic ualidā gentē:quam dura niuosis
Educat ursa plagis.non chaonas:atqꝫ molossos:
Quos epirus alit:nec dodonaea subegit
Agmina:fatidicam frustra iactantia quercum ?
Primus fulmineum lento luctamine poenum
Compressit fabius:campo post ausus aperto
Marcellus uinci docuit.sed tertia uirtus ·
Scipiadae latiis tandem deterruit oris.
Vnus in hoc stilico diuersis artibus hoste
Tres potuit complere duces:fregitqꝫ furentem
Cunctando:uicitqꝫ manu:uictumqꝫ relegat.
Atqꝫ hic tanta breui miscentē incendia pyrrhū
Sustinuit toto moerens oenotria lustro:
Et prope ter senas itali per graminis herbas
Massilus poeno sonipes uastante cucurrit:
Annibalemqꝫ senem uix ad sua reppulit arua.
Vindex sera patrum post bellum nata iuuentus:
Hic celer effecit bruina ne longior una
Esset hyems:rerum primus sed messibus aestas
Temperiem caelo pariter belloqꝫ referret.
Sed quid ego annibalem circa pyrrhūqꝫ tot ānis
Certatum memorem?uilis quū parthac9 omne
Per latus italiae ferro bacchatus:& igni
Consulibusqꝫ palam titiens congressus inertes
Exuerat castris dominos:& strage pudenda
Fuderit imbelles aquilas seruilibus armis
Hos terrorum expers:& luxu mollior aetas
Deficimus queruli:si bos adductus aratro.
Si libata seges:non hanc ergastula nobis
Immisere manum:nec coniurantis harenae
Turba fuit:Qualem stilico deiecerit hostem
Thraces:& emonii poterunt moestiqꝫ fateri
Frigida terdecies nudatum frontibus hemum
Tendit hyems uestire gelu:totiensqꝫ solutis
Ver niuibus:uiridem monti reparauit amictū:
Ex quo iam patrios gens haec oblita triones:
Atqꝫ istrum transgressa semel:uestigia fixit
Threicio funesta solo:seu fata uocabant:
Seu grauis ira deum seriem meditata ruinis:
Ex illo quocunqꝫ uagos impegit erynnis
Grandinis:aut morbi ritu per deuia rerum

Præcipites per claustra ruūt:nec contigit ullis
Amnibus:aut scopulis ꝓprias defcodere terras.
Nil rhodope:nil uastus athos:nil profuit hem⁹
Otrisis:facili cootemnuot strimona saltu
Et frustra rapidum damnant almonia belli.
Nubibus intactum macedo miratur olympum
More pererratum campi:gemit irrita tempe
Thessalus:& domitis irrisam cotibus oetam:
Sperchyusq; & uirgioibus dilectus eoypheus
Barbaricas lauere comas:noo obice pindi
Seruati driopes:nec nubifer actia texit
Littora leucates:ipsæ quæ durius olim
Restitetaot moedis:primo conamine ruptæ
Thermopylæ:uallata maris scyrooia ripis.
Et duo cootinuo conoectens æquora muro
Isthmos:& aogusti patuerunt claustra lycæi:
Nec tibi parrhasios licuit munire colonos
Froodosis erymanthe iugis:equitataq; summi
Culmina taygeti trepidæ uidistis amyclæ.
Tandem supplicium cunctis pro mootibus alpes
Exegre getis:tot tandem flumioa uictor
Vindicat eridanus.docuit nunc exitus alte
Fatorum secreta tegi.Quisquā ne reclusis
Alpibus ultetius latii fore credidit ombram?
Noone uelut capta rumor miserabilis urbe
Transfreta:trans gallos:pyreoeumq; cucurrit.
Famaq; nigraotes succiocta pauoribus alas
Secum cuncta trahens:a gadibus usq; brita onū
Tetruit oceaoum:& oostro procul axe rem otā
Iosolito belli tremefecit murmure thulen.
Mandemus oe noti flabris:quoscunq; timor es
Pertulimus:festæ doleant ne tristibus aures:
An potius meminisse iuuat?semperq; uicissi m
Gaudia præmissi cumulant inopina dolores:
Cōmendat placidum maris inclemeotia por tū.
Sic mihi tunc maior stilico:quum læta periclis
Metior:atq; illi redeunt in corda tumultus.
Nonne uidebantur quanuis adamaote rigentes
Turribus inualidis fragiles procumbere muri?
Ferrataq; getis ultro se pandere portæ?
Nec uallum:densæq; sudes arcere uolantes
Cornipedum saltus:iam iam conscendere pupes
Sardonios habitare sinus:& inhospita cypri
Saxa parant:uitamq; freto spumante tueri.

Ipſa etiam diffuſa breui trinacria ponto:
Si rerum natura ſinat:diſcedere longe
Optat:& ionium refugo laxare peloro
Fultaq; deſpiciens auro laquearia diues
Tutior æoliis malet uixiſſe cauernis:
Iamq; borum creduntur opes:tandē q; libido
Hæſit auariciæ grauioribus obruta curis:
Vtq; eſt ingenioq; loquax:& plorima fingi
Permittens:crediq; timor:tunc ſomoia uulgo
Narrari:tunc monſtra deum monituſq; ſioiſtri
Quid meditētur aues:quid cū mortalib9 æther
Fulmineo uelit igne loqui:quid carmioe poſcat
Fatidico:cuſtos romani carbaſus æui
Territat aſſiduus lunæ labor:atraq; phœbe
Noctibus horriſonas crebris ululata per urbes
Nec credunt uetito fraudatam ſole ſororem
Telluris ſubeunte globo:ſed caſtra ſeqoutas
Barbara:theſſalidas patriis lunare uenenis
Inceſtare iubar. tunc anoi ſigoa ptioris:
Et ſi quod fortaſſe quies neglexerat omen:
Addit cura nouis:lapidoſos grandinis ictus:
Molitaſq; exameo apes:paſſimq; crematas
Perbacchara domos nullis incendia cauſis.
Et nunq̄ cælo ſpectatom impune cometen:
Qui primum roſeo phœbi prolatus ab ortu
Qua micat aſtrigera ſeoior cū cōiuge cephens.
Inde lycaonia paulatim expulſus ab arcto
Crioe uago getici fœdauit ſidera plauſtri:
Donec in exigoum moriens uaneſceret ignem.
Sed grauius meotes cæſotum oſteota luporum
Horrificant:duo quippe lupi ſub principis ota:
Dum campis exercet eqoos:uioleoter adorti
Agmen:& excepti telis immane relatu
Prodigium:miramq; notam duxete fututi.
Nā ſimul humano geminas de corpore palmas
Vtraq; perfoſſis emiſit bellua coſtis
Illo lena tremens:hoc dextera uentre latebant:
Intentis ambæ digitis:& ſangoine uiuo
Scrutari ſi uera uelis:fera nuncia martis
Ore ſub auguſti caſurum prodidit hoſtem:
Vtq; manus utero uirides patuere retecto
Romula poſt ruptas uirtus ſic emicat alpes:
Sed malus interpres rerū metus omne trahebat
Augurium peiore uia:truocataq; membra

Nutricemq; lupam romæ:regnoq; minari:
Et repetunt annos:interceptoq; uolatu
Vulturis:incidunt properatis sæcula metis:
Solus erat stilico:qui desperantibus augur
Sponderet meliore manu:dubiæq; salutis
Dux idem:uatesq; fuit.durate parumper
Inquit:& excussis muliebribus ore querelis
Fatorum toleremus onus.nil nautica prosunt
Turbatæ lamenta rati:nec segnibus undæ
Planctibus:aut uanis mitescunt flumioa uotis.
Nunc instare manu:toto nunc robore niti
Commuoi pro luce decet succurrere:uelis
Exbaurire fretum:uarios aptare rudentes
Omnibus:& docti iussis parere magistri:
Non si perfidia nacti penetrabile tempus
Irrupere getæ:nostras dom græcia uires
Occupat:atq; alio desudant marte cohortes.
Iccirco spes omnis abit:mirabile posset
Esse mibi:si fraode noua:uel calle reperto
Barbarus igootas inuaderet inscius alpes.
Nonc uero geminis clades reperta tyrannis
Famosum uulgauit iter:nec nota fefellit
Semita præstructum bellis ciuilibus hostem
Per solitas uenere uias:adit usq; sequendos
Barbarico romana dedit discordia bello.
Sed nec præteritis bæc res incogoita sæclis
Sæpe lacessitam:sed non impune fatemur
Ausooiã.bæc senooũ restinxit saoguine flãmas.
Hæc & tbeotonico qoondam patefacta furori
Colla cateoati uidit squaleotia cimbri
Vile decus:quod non erexit præoius bonor:
Ingentes gemioant discrimina magna triũpbos.
Quid turpes iam mente fugas? iam gallica rura
Respicitis? latioq; libet post terga relicto
Longinquũ ꝓfugis ararim præcingere castris:
Scilicet arctois concessa gentibus urbe
Consider regnum rhodano:capitiq; superstes
Trũc⁹ erit.uestros stimulat sed pignora sensus.
Me quoq; non impar naturæ cura remordet.
Nec ferro sic corda rigent:aut nosse recusant.
Quam sanctum soceri nomeo:q̃ dulce mariti.
Quantus prolis amor:sed nunq̃ oblita decoris
Obscœnam latebram pietas ignaua requiret:
Nec uobis fortis monitor mibi caotior uni:

Hic coniunx:bic progenies:bic chario omni
Luce gener:pars nulla mei ſubducta procellæ.
Accipe tu nnſtræ tellus nenotria mentis
Pignora communes tecum ſubeuntia caſus.
Exiguamq; moram muris impende tuendis:
Dum redeo.lectum referens in claſſica robur.
His dictis pauidi firmauit inertia uulgi
Pectora migrantiſq; fugam compeſcuit aulæ:
Auſaq; tunc primis tenebris emergere pulſis
Heſperia:ut ſecum iunxiſſe pericula uidit
Auguſtum:tantoq; ſui ſtetit nbſide fati.
Prntinus nmbroſa ueſtit qua littus oliua
Laurius:& dulci mentitur nerea fluctu
Parua pupe lacum preteruolat ocyns.inde
Scandit in acceſſos brumali ſidere montes:
Nil byemis:cæliq; memor.Sic ille relinqueus
Ieiunos antro catnlos immanior exit
Hyberna ſub nocte leo:tacituſq; per altas
Incedit furiale niues.ſtāt colla pruinis
Aſpera:flauentes aſtringit ſtiria ſetas:
Nec meminit leti:nimboſne aut frigora curat:
Dum natis alimenta paret.ſublimis in arcton
Prnminet bercinæ confinis rbetia ſyluæ.
Quæ ſe danubii iactat:rbeniq; parentem:
Vtraq; romuleo prætendens flumina regno.
Primo fonte brenes:alto mox gurgite regnaut:
Et fluuios cogunt unda coennte minores
In nomeu tranſire ſuum:te cymbrica tetbys
Diuiſum biſido conſumit ſæpe meatu.
Tbracia quinq; uadis iſtrū uorat amphytrite.
Ambo abiles remis:ambo glacialia ſecti
Terga rotis:ambo boreæ martiq; ſndales.
Sed latus beſperiæ:quo rbetia iungitnr oræ:
Præruptis ferit aſtra ingis:panditq; tremendā
Vix æſtate uiam:mnlti ſen gorgone uiſa
Obriguere gelu:multos bauſere profundæ
Vaſta mole niues:cūq; ipſis ſæpe iuuencis
Naufraga candenti mergūtnr plauſtra baratro.
Interdum ſubitam glacie labente ruinam
Mnns dedit:& trepidis fundamia ſnbruit aſtris
Pendenti male fida ſolo.per talia tendit
Frigoribns mediis ſtilico loca.nulla lyæi
Pncula.rara ceres:raptos contentns in armis
Delibaſſe cibos:madidoq; oueratus amictu

Algentem pulsabat equum:nec mollia fesso
Strata dedere torum:tenebris si cæca repressit
Nox iter:aut spelea subit metuenda ferarum:
Aut pastorali iacuit sub culmine fultus
Ceruicem clipeo.stat pallidus hospite magno
Pastor:& ignoto præclarum nomine uultum
Rustica sordenti genitrix ostendit alumno.
Illa sub horrendis prædura cubilia syluis:
Illis sub niuibus somni:curæq; laborq;
Peruigil hanc requiem terris:hæc ocia rebus
Insperata dabant:illæ tibi roma salutem
Alpinæ peperere casæ.iam fœdera gentes
Exuerant:latiiq; audita clade feroces
Vindelicos saltus:& norica rura tenebant.
Ac ueluti famuli:mendax quos mortis herilis
Nuncius in luxum falso rumore resoluit:
Dum marcent epulis:atq; inter uina chorosq;
Persultat uacuis effrena licentia tectis:
Si reducem dominum sors improuisa reuexit:
Hærent attoniti:libertatemq; perosus
Conscia seruilis præcordia concutit horror:
Sic ducis aspectu cuncti stupuere rebelles:
Inque uno princeps latiumq; & tota refulsit
Roma uiro.frons læta parum:nõ tristior æquo:
Non deiecta malis:mixta sed nobilis ira.
Qualis in herculeo quotiens infanda iubebat
Euristeus fuit ore dolor:uel qualis in arram
Sollicitus nubem mœsto ioue cingitur æther.
Tanta ne uos inquit getici fiducia belli
Erigit? hinc animo frustra tumuistis inani?
Non ita romanum fati uiolentia nomen
Opprimit:ut uestros nequeant punire tumultũ
Parte sui:neu uos longe sermone petito
Demorer:exemplum ueteris cognoscite fati:
Quũ ferus ausonias perfrangeret annibal arces.
Et trebiam sæuo geminassent funere cannæ.
Nec quiq̃ emathiũ pepulit spes uana philippũ:
Vt uelut afflictos ferro tentaret inerti.
Romanos commouit atrox iniuria patres:
Vrgerent maiora licet:grauiterq; tulere
Vrbibus inter se claris de culmine rerum
Congressis:aliquid gentes audere minores.
Nec pœnam differre placet:sed bella gerenti
Punica leuino:regis quoq; prælia mandant.

Paruit imperiis consul: fususq; philippus.
Vilia dum grauibus populis interserit arma.
Pretereunte manu: didicit non esse potentum
Tentandas: mediis quanuis in luctibus: iras.
Hoc monitu pariter nascentia bella repressit:
Et bello quæsiuit opes: legitq; precantes
Auxilio mensus numerum qui congruus esset:
Nec grauis italiæ: formidandusue regenti.
Nec minus accepto nostræ rumore cohortes:
(Sic ducis urget amor) pperātib9 undiq; signis
Conueniunt: uisoq; animi stilicone recepti
Singultus uarios: lacbrymosaq; gaudia miscent:
Sic armenta bonm: uastis quæ turbida syluis
Spargit byems: cantus & sibylla nota magistri
Certatum repetunt: uel notæ pascna uallis:
Inq; uicem se noce regunt: gaudentq; fideles
Reddere mugitus: & qua sonus attigit aurem:
Rara per obscuras apperent cornua frondes.
Accnrrit uicina manus: quam rhetia nnper
Vandalicis auctam spoliis defensa probauit.
Venit & extremis legio prætenta britannus:
Quæ scoto dat frena truci: ferroq; notatas
Perlegit exanimes picto moriente fignras.
Agmina quinetiam flauis obiecta sicambris:
Quæq; domant cinthos: imāsuetosq; cherucas:
Huc omnes uertere minas: tutumq; remotis
Excubiis rhenum solo terrore relinquunt.
Vlla ne posteritas credet? germania quondam
Illa ferox: populisq; uix instautibus olim
Principibus: tota pottrit cum mole teneri.
Iam sese placidam præbet stiliconis babenis.
Vt nec præsidiis nudato limite tentet
Expositum calcare solum: nec transeat amnem
Incustoditam metuens attingere ripam.
Celsior o cunctis: uniq; æquande camillo:
Vestris nāq; armis alarici fracta qnieuit
Ac brenni rabies: confusis rebus uterq;
Diuinam tribuistis opem: sed tardior ille
Iam captæ uindex patriæ: tu sospitis ultor.
O quantum mutata tuo fortuna regressn:
Vt sese pariter diffudit in omnia regni
Mēbra rigor: uiuusq; redit calor urbibus ægris:
Creditur berculeis lucem renouasse lacertis
Fœmina dilecti fatis impensa mariti:

Vt iuūenem ſpretæ laniatum fraude nouercæ:
Non ſine circeis latonia reddidit herbis
Cretaq;:ſi uera narratur fabula:uidit
Minoum rupto puerum prodire ſepulchro:
Quem ſenior uates auium clangore repertum
Gramine reſtituit:miræ nam munere ſortis
Dulcia mella necē:uitā dedit horridus anguis.
At tuus aduentus nō unum corpus ab umbris:
Sed tot communi populos ſub morte iacentes:
Totaq; tartareis e faucibus oppida traxit
Ipſo roma die:nec adhuc oſtenditur auctor
Perſonuit ueniſſe ducem:lætiſq; quirites
Vocibus auſpicium certi plauſere triumphi
Muniti ſtilicone ſuo:quis gaudia uero?
Principis amplexus?alacris quis differat aulæ?
Pulueris ambiguam nubem ſpeculamur ab altis
Turribus:incerti ſocios apportet an hoſtes
Ille globus?mentem ſuſpenſa ſilentia librant:
Donec puluereo ſub turbine ſideris inſtar
Emicuit ſtiliconis apex:& cognita fulſit
Canicies:gauiſa repens per mœnia clamor
Tollitur.ipſe uenit.portas ſecura per omnes
Turba ſalutatis effunditur obuia ſignis.
Non iam deffetus miſeri:nec falce per agros
Depoſita:iaculum uibrans ignobile meſſor
Non tentat clipeum proiectis ſumere raſtris
Bellona ridente ceres:humiliſq; nouorum
Seditio clamoſa ducum:ſed uera iuuentus:
Verus ductor adeſt:& uiuida martis imago
Proſpera.ſed quātum noſtræ ſpes addita mēti:
Tantū exempta getæ:qui uertice pxim9 aſtris
Poſt alpes iam cuncta ſibi promiſit apertas
Nil ſupereſſe ratus:poſtq̄ tot flumina pulſis:
Cinctaq; fluminibus crebris tot moenia cernit.
Tot ſubito pedites:equitum tot conſpicit alas:
Seq; uelut clauſum laqueis ſub pectore furtim:
Aeſtuat:& nimium prono feruore petitæ.
Iam piget italiæ:ſperataq; roma teneri
Viſa procul:magni ſubeunt iam tædia cœpti.
Occultat tamen ore metum.primoſq; ſuorum
Conſultare iubet bellis anniſq; uerendos:
Crinigeri ſedere patres:pellita getarum
Curia:quos plagis decorat numeroſa cicatrix:
Et tremulos regit haſta gradus:& nititur altis

Pro baculo contis non exarmata ſenectus:
Hic aliquis grauior natu:quoi plurima dictis:
Conſiliiſqꝫ fides:defixus lumina terræ:
Concutiẽſqꝫ comam:capuloqꝫ accliuis eburno:
Si numero non fallor ait.triceſima currit
Bruma fere:rapidum poſtq̃ trãſnauimus iſtrũ.
Romanamqꝫ manum tantis eludimus annis.
Sed nunq̃ mauors adeo conſtrinxit in arctum
Res alarice tuas:per tot certamina docto
Crede ſeni:qui te tenero uice patris ab æuo
Geſtatum parua ſolitus donare pharetra:
Atqꝫ aptare breues humeris puerilibus arcus.
Sæpe quidem fruſtra monui ſeruator ut icti
Fœderis:emathia tutus tellure maneres.
Sed quoniam calidæ rapuit te flamma iuuentæ:
Nunc ſaltem:ſi cura tibi manet ulla tuorum:
His clauſtris euade precor:dumqꝫ agmina lõge:
Dum licet:heſperiis præceps elabere terris.
Ne noua prædari cupiens:& parta repooas:
Paſtoriqꝫ lupus ſcelerum delicta priorum
Intra ſcepta luas.Quid palmitis uber hetrúſci:
Quid mihi neſcio quã ꝓprio cũ tybride romã
Semper in ore greis?referunt ſi uera parentes.
Hanc urbem inſano nullus qui marte petiuit
Lætatus niolaſſe redit:nec numina ſedem
Deſtituuot:iactata procul:dicuntur in hoſtem
Fulmina:diuiniqꝫ uolant pro mœnibus ignes
Seu cælum:ſeu roma tooat.ſi temnis olympũ:
A magno ſtilicone caue:qui ſemper iniquos
Fortuna famulante premit.ſcis ipſe peroſus
Arcadiæ quam denſa iugis cumulauerit oſſa:
Sãguine quã largo græcos tremefecerit amnes:
Extinctuſqꝫ fores:ni te ſub nomine legum
Proditio:regniqꝫ fauor texiſſet æoi.
Talia grandæuum flammata fronte loquentem:
Obliquiſqꝫ tuens oculis:non pertulit ultra:
Sed rupit rabidas accenſa ſuperbia uoces:
Si non mentis inops:fraudataqꝫ ſenſibus ætas
Præberet ueniam:nunq̃ hæc opprobria linguæ
Turpia danubius me ſoſpite ferret inultus:
Anne tot auguſtos hebro qui teſte fugaui:
Te patiar ſuadente fugam?quum ceſſerit omnis
Obſequiis natura meis:ſubſidere noſtris
Sub pedibus montes:areſcere uidimus amnes.

Non ita dii getici faciant:manesq; patentum:
Vt mea conuerso relegam uestigia cursu.
Hanc ego uel regno uictor:uel morte tenebo
Victus humũ:per tot populos.urbesq; cucurri
Fregi alpes:galeisq; padum uictricibus ausi.
Quid restat nisi roma mihi? gens robore nostra
Tunc quoq; pollebat:nullisq; quũ sideret armis:
At nunc illyrici postq̃ mihi tradita iura:
Meq; suum fecere ducem:tot tela:tot enses:
Tot galeas multo thracum sudore paraui:
Inq; meos usus uectigal uertere ferri:
Oppida legitimo iussu romana coegi.
Sic me fata fouent:ipsi quos omnibus annis
Vastabam:seruire dati:nocitura gementes
Arma dabunt:flammisq; diu molitus:& arte
In sua damna calybs:fabro lugente rubebunt.
Hortantes his adde deos.non somnia nobis
Nec uolucres:sed clara palã uox reddita luco ẽ.
Rumpe omnis alarice moras.hoc impiger anno
Alpibus italiæ ruptis penetrabis ad urbem.
Huc iter usq; datur.quis iam post talia segnis
Ambigat?aut cælo dubitet parere uocanti.
Sic ait:hortaturq; suos:belloq; uiaq;
Instruit:attollunt uanos oracula fastus.
O semper tacita sortes ambage malignæ
Euentuq; patens:& noxia uatibus ipsis
Veri sacra fides.ligurum regione suprema
Peruenit ad fluuium miri cognominis urbem:
Atq; illic domitus uix tandem interprete casu:
Agnouit dubiis illusa uocabula fatis:
Necnon & stilico pugnã poscentia mouit
Pleno castra gradu:dictisq; inflammat euntes.
Nunc nunc o socii temerate sumite tandem
Italiæ pœnas:obscessi principis armis
Excusate nefas: deploratumq; timauo
Vulnus:& alpinum gladiis abolete pudorem.
Hic est:quem totiens campus fudistis achiuis.
Quem discors:odiisq; anceps ciuilibus orbis.
Non sua ius tutata diu:dum fœdera fallax
Ludit:& alternæ periuria uendicat aulæ:
Credite nunc omnes:quas dira britannia gẽtes:
Quas ister:quas rhenus alit:pendere paratas
In speculis:uno tot prælia uincite bello.
Romanum reparate decus:molemq; labentis

Imperii fulcite humeris.hic omnia campus
Vindicat:hæc mundo pacem uictoria fanciet.
Non inebreiciis hemi decernimus oris:
Nec super alphæas umbrantia menala ripas
Constitimus:non hic tegæam argosq; tuemur.
Visceribus mediis:ipsosq; in corde uidetis
Bella geri.patrem clipeis defendite tybrim.
Talia nunc pediti:turmæ nonc mixtus equestri
Dicta dabat.simul externis præcepta ferebat
Auxiliis.ibat patiens dicionis alanus:
Qua nostræ uissere tubæ:mortemq; petendam
Prolatio docuit gentis præclarus alanæ:
Quoi natura breues animis ingeotibus artus
Finxerat:immaniq; oculos iofecerat ira.
Vulneribus pars nulla uacat:recisaq; cuoctis
Gloria fœdati splendet iactantior oris.
Ille tamen mandante procul stilicone citatis
Accelaratur equis:italamq; momordit bareoā
Fœlix belisiisq; plagis:& carmine digoos:
Qui male suspectam oobis impeosius arsit:
Vel leto purgare fidem:qui iudice ferro
Diloit immeritum laudato sanguine crimen
Morte uiri turbatus eques.flectebat babeoas:
Totaq; præciso mutassent agmina cornu.
Ni celer instructa stilico legione sequutus
Subsidiis peditum pugnā instaurasset equestrē.
Quis musis:ipsoq; licet pœane recepto
Enarrare queat:quantum gradiuus io illa
Luce suæ dederit fuodator originis urbi:
Altius haud unq̄ toto descendimus ense
Io iugulom scythiæ:tanta nec clade superbum
Cootudimos thanaim:uel cornua fregim⁹ istri.
Iouisum miles sitieos haurire cruorem
Per uarias uestes:oneratáq; plaustra methallo:
Transit & argenti cumulos:& cædis auarus
Contemptas proculcat opes:præciosior auro
Sanguis erat:passim neglecti prodiga lucri.
Ira furens strictis odio mucrooibus explet
Purpureos cultus:assumptas igne ualentes
Exuuias:miserisq; graues crateras ab argis.
Raptaq; flagranti spirantia sigoa corintho.
Callidus ante pedes uenientibus obiicit hostis
In cassum.oecq; enim feralis præda moratur:
Sed iustos præbēt stimulos mooimēta doloris:

Afferitur ferro captiuum uulgus:& omnes
Diuersæ uocis populi:quos traxerat hostis
Seruicio:tandem dominorum strage redempti
Blanda cruentaris affigont oscula dextris:
Desertosq; lares:& pignora læta reuisunt.
Mirantur sua quemq; domus:cladesq; renarrāt
Ordine cognati referunt miracula belli.
Quis tibi tuoc alarice dolor? quum arte perirēt
Diuitiæ:spoliisq; diu quæsita suppellex:
Pulsaretq; tuas ululatus coniugis aures
Coniugis:inuicto dudum quæ frera marito
Demens ausonidum gemmara monilia marrū:
Romanasq; alta famulas ceruice petebat.
Scilicet argolicas:epyriadasq; puellas
Cœperat:& pulchras iam fastidire lacænas:
Sed dea:qoæ nimiis obstat rbamnusia uoris:
Ingemuit:flexitq; rotam.domat aspera uictos
Pauperies:unoq; die romana rependit:
Quicquid terdenis acies amisimus annis.
O celebranda mibi cunctis pollentia sæclis:
O meritum nomen felicibus apta triumphis:
Virtutis fatale solum:memorabile bustum
Barbariæ:nam sæpe locis:ac finibus illis
Plena lacessito rediit uindicta quirino.
Illic oceani stagnis exita supremis
Cymbrica tempestas:aliasq; immissa per alpes
Iisdem procnit campis.iam protinus ætas
Adueniens geminæ gentis permisceat ossas
Er duplices signet titulos cōmune trophæum.
Hic cymbros:fortesq; geras stilicone pempros
Er mario:claris ducibus tegit itala tellus.
Discite uesanæ romam non temnere gentes.

Panægyris in Probū de ei⁹ cōsolatu.

ſ Ol qui flamigeris mūdū cōplex⁹ babenis
Voluis'i exhausto redeūtia sæcula motu:
Sparge diem meliore coma:crinemq; repexi
Blandius elaro surgunt temone iugales.
Efflantes roseum frenis spumantibus ignem.
Iam noua germanis uestigia torquear annus.
Consulibus lætiq; petant exordia menses.
Scis genus aucbenium:nec te latuere porentes
Auniadæ:nam sæpe soles ductoribus illis
Instaurare uias:& cursibus addere nomen.
His neq; per dubium pendet fortuna pauorem:

Nec nouit mutare uices:sed fixus in omnes
Cngnatns prncedit bonos:quécunq; requires
Hac de ſtirpe uirum:certũ eſt de cõſule naſci.
Per faſces numerantur aui:ſemperq; renata
Nnbilitate uirent:& prolem fata ſequuntur
Continuum ſimili ſeruantia lege tenorem:
Nec quiſq̃ procerum tentat:licet ære uetuſto
Flnreat:& claro cingatur roma ſenatu
Se iactare parem:ſed prima ſede relicta
Aucbemiis:de iure licet certare ſecundo.
Haud ſecus ac tacitam luna regnante ꝑ arcton
Sideræ cædunt acies:cum fratre retuſn
Aemulus aduerſis flagrauerit ignibus orbis:
Tnnc uibar arturi languet .tunc fulua leonis
Ira perit:plauſtrn iam rara iotermicat arctos
Indignata regi iam caligantibus armis
Debilis orion dextram miratur inermem.
Qnem prius aggrediar?ueteris quis facta ꝓbioi
Neſciat.aut oimias laudes ignoret olimbri?
Viuit adbuc:completq; uagis ſermonibꝰ aures:
Gloria fuſa prnbi.q̃ nec uentura ſilebunt
Luſtra:nec ignota rapiet ſub nube uetuſtas:
Illum fama uebit trans æquora:tranſq; remotaa
Tbetyos ambages:atalantæoſq; receſſus.
Audiit & gelidn ſiquem mœotica paſcit
Sub inue,nel calido ſiquis coniunctus in axe
Naſcentem te nile bibit.oirtutibus ille
Fortuoam domuit:nunq̃q; leuantibns alte
Intumuit rebus:ſed mens circũflua luxn
Nouerat iotactum uitio ſeruare uigorem.
Hic nno diuitias nigrantibus abdidit antris:
Nec tenebris dãnauit opes:ſed largior bymbte
Sueuerat innumeras bominum ditare cateruas.
Quippe uelut denſo currentia munera nimbo
Cernere ſemper erat populis undare penates:
Aſſiduos intrare innpes:remeare beatos.
Præceps illa manus fluuios ſuperabat iberos:
Aurea dnna unmens ſiquis tellnre reuulſa
Solicitis fodiens miratur collibus aurum:
Quantum ſtagna tagi rudibus ſtillantia nenis
Effluxere decus?quantn præcinſa metballi
Hermi ripa micat:quantas per lidya culta
Deſpumat rntilas diues pactolus barenas.
Noo mibi ceotenis pateant ſi uocibus ora

Multifidusq; ruat centum per pectora pbæbus
Acta probi narrare queam:quot in oridiẽ gẽtes
Rexerit:ad summi quotiens fastigia iuris
Venerit.italiæ late cum frena teneret:
Illyrycosq; sinus:& quos arat africa campos.
Et nati uicere patrem:soliq; merentue
Victores audire probi:noo congit illi
Talis bonor:prima cum parte uirescerct æui
Non consul cum fratre fuit.Vos nulla fatigat
Cura diu maiora petens:non anxia mentem
Spes agit:& loogo tendit præcordia uoto.
Cœpistis:quo finis erat.primordia uestra
Vix pauci meruere senes:metasq; tenetis
Ante genas dulces q̃ flos ioueoilis in ũmbret:
Oraq; ridenti lanugioe uestiat ætas.
Tu precor ignarum doceas parnasia uatem.
Quis deus ambobus tanti sit muneris autor:
Postq̃ fulmineis impellens uiribus bostem
Belliger augustus trepidas laxauerat alpes.
Roma probo cupieos dignas persoluere grates
Sedula pro natis dominum flexura rogando
Ire parat.famuli currum iunxere uolantem.
Impetus:horribilisq; metus:qui semper agentes
Prælia cum fremitu romam comitãtor baeelo:
Siue petat parthos:seu cuspide torbet bidaspẽ.
Hic ligat axe rotas:bic subiuga ferrea nectit
Cornipedes:rigidisq; docet seruire lupatis.
Ipsa triumphatum qua possidet æthera regnis
Assilit.innoptæ ritus immitata mineruæ.
Nam neq; cæsariem crioali striogere cultu.
Colla nec ornatu patitur mollire retorto
Dextrum nuda latus.niueos exerta lacertos.
Audacem tetigit mãmam:laxamq; cobercens
Mordet gemma sioum.uod⁹ qui subleoat eosem
Album puniceo pectos discrimioat ostro.
Miscetur decori uirtus.pulcherq; sæuero
Armatur terrore pudor.galeæq; minaci
Flaua cruentarum pretenditur umbra iubarũ.
Et formidato clipeus titaua lacessit
Lumine:quem tota uariarat mulciber arte.
Hic patriis mauortis amor:fœtusq; notantur
Romulei:post amnis inest:& bellua uitrix.
Electro tyberis:pinus formantur in auro.
Tingunt æra lupã.mauors adamante coruscat.

Iam simul emissis rapido uelocior eurō
Fertur equis. striduut zephyri cursuq; rotarū
Saucia diuiduis clarescunt uubila sulcis.
Nec traxere moras. sed lapsu protinus unō
Quem poscūt tetigere locum: quē fine sub uno
Angustare aditum curuis amfractibus alpes.
Claustraq; cougestis scopulis durissima tendūt:
Non alia referanda manu: sed peruia tantum
Augusto gemiuisq; fidem mentita tyraunis.
Semirutæ turres: auulsaq; mœnia fumant.
Crescuut in culmiue strages: uallēq; profundā
Aequauere iugis: stagnant immensa cruore
Corpora. truduntur permixto funere manes.
Haud procul exacto lætus certamiue uictor
Cespite gramineo cousederat: arbore fultus
Acliues bumeros: dominum gauisa corouat
Terra suum. surguutq; toris maioribus berbæ:
Sudor adbūc per mēbra calet: crebriq; recurrit
Halitus: & placidi radiant in casside uultus.
Qualis lætifera popnlatus cæde gelones
Procubat borrendus getico gradiuus in aruo.
Exutas uias belona leuat. bellona repeutes
Puluere soluit equos: immensaq; cornus iu astā
Porrigitur: tremulisq; ferit splēdoribus bebrū.
Vt stetit ante ducem discussas roma per aures
Conscia tuuc souuit rupes: & iuborruit actiter
Maiestate uemus. prior bic o numeu amicum
Dux ait: & legum geuitrix: longeq; regendo
Circunfusa polo. consors addicta tōuauti
Dic agēdum quæ causa uiæ? cur deseris arces
Ausonias? cælumq; tuum? dic maxima rerum:
Non ego uel libycos cessem tolerare labores
Sarmaticosue pati medio sub frigore choros:
Si tu roma uelis: pro te quascunq; per boras
Ibimus: & nulla sub tempestate timentes
Solstitio meroen. bruma teutabimus istrum.
Tum regina refert: non me latet inclyte rector
Quod tua pro latio uictricia castra laborent.
Nec q; seruitium rursus furiæq; rebelles:
Edomitæ paribus sub te cecidere triumphis
Sed precor boc douum cum libertate receuti
Adiicias: si uera manet reuereutia nostri.
Sunt mibi pubentes alto de semine fratres
Pignora chara probi: festa quōs luce creatos

Ipsa meo foui gremio.cunabula paruis
Ipsa dedi:cum matris onus lucina beatum
Solueret:& magnos præferrent sidera partus.
His ego nõ decios pulcbros:fortesue metellos
Prætulerim:non qui pœnum domuere ferocẽ
Scipiadas.gallisq; genus fatale catullos
Pieriis pollent studiis.multoq; reduodant
Eloquio.nec desidiis dapibusue paratis
Indulgere parant:nec tanta licentia uitæ
Arripir:aut mores ætas lasciua relaxat:
Sed grauibus curis animum sortita senilem.
Ignea longæuo frenatur corde iuuentus.
Illis quam propriam ducunt ab origine sortem
Oramus prebere uelis:anniq; futurum
Deuoueas uenientis iter:non improba posco.
Non insueta dabis.dom⁹ hæc de more requirit.
Annue.sic nobis sit bicus famuletur artaxerxes.
Sic rhenus per utrunq; latus medisq; subactis.
Nostra semiramie timeant insignia turres.
Sic fluat attonitus romana per oppida ganges.
Ductor adhuc.optata iubes.ultroq; uolentem
Diua rogas.non bic precibus tentanda fuisseot.
Vsq; adeo ne meam condũt obliuia mentem?
Vt pigeat meminisse probi?quo iudice totam
Vidimus hesperiam.fessasq; res urgete gentes.
Aote dabunt byemes nilum:p flumina damne
Errabunt.glacieq; niger damnabitur indus.
Ante thyestæis iterum conterrita mensis
Intercisa dies refugos uertetur inortns.
Quam probus a nostro nossit discendere sensu.
Dixerat.& uelox nuncius aduolat axem.
Extemplo strepuere chori.collesq; caooris
Pulsibus impulsi septeoa uoce resultaot.
Lætatur ueoeranda parens:& police docto
Iam parat auctoritas:currusq; micantes
Stamine:q; molli tundent de stipite seres
Frondea lanigere carpentes uellera syluæ.
Et longum tenues tractus producit in aurum.
Filaq; concreto cogit incalere methallo.
Qualis purpureas prebebat caodida uestes
Numinibns latona suis:cum sacra redirent
Ad loca nutricis:iam non errantia deli.
Illa feros saltus & desolata relinqueos
Menala lassato cretam uenatibus arcu

Phoebus adbuc nigris rotantia tela nentnis
Extinctn pytbnne ferens.tunc insula nntos
Lambit amica pedes.ridetque ægæus alumnis
Lenior:& blandn testatur gaudia fluctn.
Sic prnba præcipnn natns exornat amictu:
Quæ decorat muodnm.cuius rnmana potestas
Fœtibus augetnr.credas ex æthere lapsam
Stare pudiciciam:uel sacro thure nocatam
Innnnem in atiis oculos aduertere templis.
Talem nulla refert antiquis pagina libris.
Nec latiæ cecinere tubæ:nec græca uetustas.
Coniuge digna prnbo nam tantũ coetibus extat
Foemineis:quantum supereminet ille maritos.
Vt sceptrum gessere manu:membrisque rigeotes
Aptauere togas.signum dat summus biulca
Nube pater:gratamque facem per inane rotaotes
Aspera uibrati:tennernot omnia nimbi.
Accepit sonitus curuis tribunus in antris
Ima ualle sedens arrectis auribus bæsit.
Vnde repentinus oculi fragor! illicet berbis
Pallentes thalomos:& structa cnbilia musco
Deserit.ac nymphis domioã cõmendat berilẽ:
Illi glauca nitent birsuto lnmina uultu
Ceruleis refecta notis reddẽtia patrem
Oceanum:crispo densantur gramine collã:
Vertice luxuriat toto crinalis barondo.
Quam neque fas zephyris fraogi:nec sole perustã
Aestiuo caodore mori.sed iouida spondet
Aequæotm complexa caput.taurina leuantur
Cornua temporibus raocos sndantia riuos.
Distillant per pectus aquæ.frons bispida manat
Imbribus:in liquidos fontes se barba recepit.
Palla graues bnmeros uelat:qoam nenerat uxor
Ilia percurrens uitreæ sub gurgite telas.
Est in romuleo procumbens insula tybri:
Qnua medius geminas interfluit alueus orbes
Discretas snbeunte freto:pariterque minaotes.
Ardua turrigere surgunt io colmina ripæ.
Hic stetit:& subitnm ꝓspexit ab aggere notũ.
Vnanimes fratres.iunctn stipante senatu
Ire forum:strictasque procul radiare secures.
Atque imo biinges tolli de limine fasces:
Obstupnit uisu:suspeosaque gaudia uncem
Oppræssam tenuere diu.mox inchoat ore.

Respice si tales iactas alluisse fluentes
Eurota:sparteue tuis.quid protulit æquum
Falsus olor:ualido quanuis decernere cestu
Horruit:& ratibus sæuas arcere procellas.
Tu noua ledæis soboles fulgentior astris.
Ecce nunc ciues:quorum iam signifer optat
Aduentum:stelisq; parat conuexa futuris.
Iam per noctiuagos dominentur olimbrius axes
Pro polluce rubens.pro castore flāma ꝑbini.
Ipsi uela regent.ipsis donantibus auras
Nauita tranquillo moderabitur æquore pinum.
Nunc patrias libare deis.nunc soluere multo
Nectare cōrada libet.niueo iam pandite cœtu
Naiades.& totum uiolis prætexite fontem.
Mella ferant syluæ.iam profluat ebrius amnis.
Mutatis in uina uadis:iam sponte per agros
Sudent irriguæ spirantia balsama uenæ
Indigenas fluuios.italis quicunq; suberrant
Montibus:alpinasq; bibunt de more pruinas.
Vulturnusq; rapax:& uas uitiatus odoro
Supbure:tardatusq; suis erroribus ulfens.
Et phaetontææ perpessus damna ruinæ
Eridanus.flauæq; tenens querceta maricæ
Lyris:& oebaliæ qui reparat arua galesus.
Semper honoratus nostris celebrabitur undis
Iste dies.semper dapibus recoletur opimis.
Sic ait.& nymphæ patris præcepta secutæ
Tecta parant epulis,ostroq; refecta corusco
Humida gemmiferis illuxit regia mensis.
O bene signatum fraterno nomine tempus.
O consanguineis felix autoribus annæ:
Incipe quadrifidum phoebi torquere laborem
Prima tibi procedit hyems non frigore torpēs:
Non canas nestita niues:non aspera uentis:
Sed tepido calefacta noto:uer inde serenum
Protinus:& liquidi clementior aura fauoni
Pratis te croceis pingat:te messibus æstas
Induat:autumnusq; madentibus imbuat uuis:
Omni nobilior lustro tibi gloria soli
Contigit:exactum nunq̄ memorata per æuum
Germanos habuisse duces.te cuncta loquetur
Tellus.te uariis scribent in floribus horæ.
Longaq; perpetui ducent in sæcula fasti.

Finis

Finis operum CL. Claudiani: quæ nō minus eleganter q̄ diligenter impressit Iacobus Dusensis, Milesimo quadringentesimo octogesimo secūdo sex. cal. Iun. Vicentiæ.

REGISTRVM

A	f
Vaccat	Iam uideo
Barnabas	Hunc sibi
CL. Claudiani	Crescis
Hespidus	Inuenit
B	g
Sub terris	Claudii Clau
Spumet	rradias
Rumpunt	Exultat
Naiades	Officiis
a	h
Claudii Clau.	Demens
Iam cupio	Respuere
Aegypti	Ingeniis
Suppliciis	Aut totum
b	i
Tangebat	Non oblita
Mansuescunt	Adsis perpetuum
Nudus pascit	Ingenioq;
Alpheus	Namq; poli
c	k
Pondere	Hinc peteret
Linquitur	Exuperans
Donat	Nil cumulat
Regales	Vel meritum
d	l
Nulla pudiciæ	Vt iuuentm
Formatura	Non ita
Vindicet	Asseritur
Appellata	
e	
Oriensq;	Finis
Hauserat	
Pallor &	
Subleuat	